

Bundel - Algemeen Bestuur van 11 april 2024

- 1 opening en mededelingen
In memoriam: Arjan Wisseborn
AB-lid Bert Fintelman is in december door het algemeen bestuur aangesteld als tijdelijke vervanger van de heer Wisseborn in de auditcommissie. De heer Fintelman heeft zich beschikbaar gesteld om de vrijgevallen plaats in de Auditcommissie voor vast in te vullen.
Door de Auditcommissie is AB-lid Hilde de Groot (Bunnik) aangewezen als voorzitter
Nieuw AB-lid Woerden: wethouder R.E. Luca (Roy) volgt wethouder De Regt op als AB-lid vanuit de gemeente Woerden
- 2 vaststellen verslag AB 14 december 2023
AB 2 - verslag AB 14 dec 2023.defcpt
- 3 ingekomen en uitgegane post
- 3.a ingekomen post
Brief Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 19 dec 2023 inzake beoordeling zelftoets robuuste Omgevingsdienst (deze brief is tevens als bijlage toegevoegd bij het plan van aanpak Robuustheid; zie AB-agendapunt 4c)
brief Ministerie van IenW aan AB ODRU en RUD Utrecht betreft beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst
Bijlage 1 Checklist PvA voor OD s
- 3.b uitgegane post
aanbieding kadernota aan gemeenten
als voorbeeldbrief is de brief aan de gemeente Renswoude opgenomen
Aanbiedingsbrief vastgestelde Kadernota 2025 ODRU-INT20.1011-2150-REN
Kadernota 2025 en uurtarief 2024 (inclusief besparingen)-INT20.1011-2143
- 4 TER BESLUITVORMING
- 4.a ter vaststelling en ter bespreking: financiële stukken ODRU
- 4.a.1 ter besluitvorming: spelregels tussen algemeen- en dagelijks bestuur inzake rechtmatigheidsverantwoording
AB 4a1- NOTITIE algemeen bestuur-besluit spelregels rechtmatigheidsverantwoording.def
- 4.a.2 ter vaststelling: jaarstukken 2023
de accountant is voor dit agendapunt uitgenodigd; tijdens de AB-vergadering zal Wayne de Vries van Verstegen Accountants en Belastingadviseurs aansluiten)
bijlage 2 'concept accountantsverklaring' is op 5 april nagezonden
AB 4a2 - NOTITIE algemeen bestuur - Jaarstukken 2023.def
AB 4a2 - bijlage 1 Jaarstukken 2023 - versie ter vaststelling
AB 4a2 - bijlage 2 - Concept Accountantsverslag 2023 ODRU.cpt
- 4.a.3 ter bespreking: eerste bijgestelde ontwerp begroting 2024 en ontwerp begroting 2025
AB 4a3 - NOTITIE algemeen bestuur - ontwerp Begrotingen 2024-2028.def
AB 4a3 - bijlage 1 - eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 ODRU.def
AB 4a3 - bijlage 2 - aanbiedingsbrief - mogelijkheid voor zienswijze eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 ODRU
- 4.b ter besluitvorming: aanpassing verantwoordingscyclus
AB 4b - Notitie algemeen bestuur Aanpassing verantwoordingscyclus.defcpt
- 4.c ter vaststelling: plan van aanpak Robuustheid
AB 4c - NOTITIE algemeen bestuur PVA robuustheid tbv ministerie IenW.def
AB 4c - bijlage 1 Plan van aanpak robuustheid RUD Utrecht - ODRU
AB 4c - bijlage Plan van Aanpak - bijlage 1 Beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst RUD Utrecht - ODRU
AB 4c - bijlage Plan van Aanpak - bijlage 2 Routekaart RUD-ODRU
AB 4c - bijlage Plan van Aanpak - bijlage 3 Checklist PvA voor OD s
AB 4c - bijlage Plan van Aanpak - bijlage 4 Memo financiële raming (8 september 2024) incl bijlage
AB 4c - bijlage 2 Aanbiedingsmail Aanbieding pva robuustheids RUD Utrecht en ODRU
AB 4c - bijlage 2 Aanbiedingsbrief Plan van Aanpak voor Robuustheid RUD Utrecht - ODRU - INT20.1011-2183
- 5 TER BESPREKING
- 5.a ter bespreking: voortgang fase 1 routekaart naar één Omgevingsdienst
mondelijke toelichting door directeur

- 5.b ter bespreking: stand van zaken gemeenten
mondeling toelichting door directeur
- 5.c ter bespreking: invoering Omgevingswet - eerste ervaringen
mondeling toelichting door directeur
- 6 TER INFORMATIE
- 6.a presentatie vervolg aanpak label-C verplichting kantoorgebouwen na januari 2024
Rob Hosman geeft een presentatie aan het AB
AB 6a - NOTITIE algemeen bestuur label-c verplichting.def
- 6.b ter kennisneming: status gewijzigde Gemeenschappelijke regeling ODRU
mondeling toelichting
- 6.c verslag Auditcommissie
*verslag Auditcommissie is op 2 april 2024. nagezonden.
de Auditcommissie is bijeengekomen op 27 maart jl.*
AB 6c - Verslag Auditcommissie 27 maart 2024.defcpt
- 6.d vragen en antwoorden financiële experts
*vragen- en antwoordenlijst financiële experts is op 5 april nagezonden.
de financiële experts zijn bijeen gekomen op 2 april 2024*
AB 6d - Vraag en antwoorden vanuit de financieel expertgroep.def
- 7 sluiting

VERSLAG algemeen bestuur d.d. 28 september 2023 Omgevingsdienst regio Utrecht

aan Leden van het algemeen bestuur
kopie aan Leden van het Regievoerdersoverleg
opsteller B.J.N. (Babette) Behrens-Benne
kenmerk INT20.1011/XXX
doc.ref Verslag AB ODRU 28 september 2023
aantal pag. 8

vergadering AB Omgevingsdienst regio Utrecht
vergaderdatum 14 december 2023

Aanwezig

de heer S. (Sjors) Fröhlich		voorzitter
mevrouw H.S. (Hilde) de Groot	Bunnik	
mevrouw A. (Anne Marie) 't Hart	De Bilt	
de heer H. (Huib) Zevenhuizen	De Ronde Venen	
de heer B.C. (Bas) Lont	Oudewater	
de heer R. (Rob) Jonkers	Montfoort	
de heer H.H. (Henk) van der Schoor	Renswoude	
de heer B. (Bert) Fintelman	Rhenen	
de heer D. (Dick) Polman	Stichtse Vecht	
de heer R. (Rob) Jorg	Utrechtse Heuvelrug	
de heer C.M. (Marco) Verloop	Veenendaal	
de heer J. (Joop) van Montfoort	Vijfheerenlanden	
de heer V. (Victor) Molkenboer	Woerden	
de heer J. (Jeroen) Kuiper	Wijk bij Duurstede	
de heer P.J. (Peter) Bekker	IJsselstein	
de heer W. (Wouter) Catsburg	Zeist	
de heer A. (Arnold) van Vuuren	ODRU	Directeur/Secretaris
mevrouw B. (Babette) Behrens-Benne	ODRU	Bestuurssecretaris
mevrouw A. (Annemarie) Huisman	ODRU	Controller

Verhinderd

-

<p>1</p> <p>besluit</p> <p>actie</p>	<p>opening en mededelingen AB De voorzitter, de heer Fröhlich, heet allen welkom. (Af)meldingen en vervangingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Stichtse Vecht: de heer Wisseborn is verhinderd; vervanger is Dick Polman o Montfoort: de heer van Wikselaar is verhinderd ; vervanger is Rob Jonkers o Woerden: de heer de Regt is verhinderd; vervanger is burgemeester Molkenboer <p>De heren Polman en Molkenboer zijn nog niet aanwezig.</p> <p>Mededelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naar aanleiding van het AB van 7 december jl. is agendapunt 4f toegevoegd; geen bespreking, hamerstuk, bekrachtiging van besluiten in AB ODRU 7 december. - Op verzoek van de Auditcommissie is een oproep gedaan per emailbericht d.d. 11 december jl. inzake tijdelijke vervanging van Arjan Wisseborn in de Auditcommissie. Bert Fintelman (Rhenen) heeft zich gisteren bereid verklaard. In mail was aangegeven ter vergadering kan men zijn interesse kenbaar maken. Er melden zich geen andere kandidaten ter vergadering. Het algemeen bestuur wijst unaniem de heer Bert Fintelman als lid van de Auditcommissie, met dank en felicitaties. - In het RVO is op 16 november 2023 afgesproken dat: <ul style="list-style-type: none"> a. Teraps worden halfjaarrapportages en inhoudelijk. Deze verschijnen half augustus (dus veel meer tijd om deze te maken o.b.v. resultaten eerste half jaar!) en in januari (eindafrekening). b. Maraps: eerste half jaar per kwartaal (april en juli). Alleen de cijfers, aangevuld met een duiding over de gevolgen OW, conform monitoringsplan AB september. Tweede half jaar vanaf september iedere maand een marap. <p>Het DB beschouwt dit als logische afhandeling. Dit is in afwijking van artikel 10 van de Dienstverleningsovereenkomst (maandelijks productie-overzicht en per kwartaal productie-overzicht met toelichting). Daarom zal dit in 2024 schriftelijk aan het AB worden voorgelegd.</p> <p>De voorzitter heet Hilde de Groot (Bunnik) welkom.</p>
<p>2</p> <p>besluit</p>	<p>vaststellen verslag <u>Verslag</u>: er zijn geen opmerkingen.</p> <p><u>Actiepuntenlijst</u> Actiepunt 3: staat per abuis nog in de lijst; in AB 28 september afgevoerd. Actiepunt 5 (resultaat evaluatie aanpakken energielabel c op agenda AB): uitgesteld naar april 2024 Overige actiepunten: gereed.</p> <p><u>Naar aanleiding van</u>: er zijn geen opmerkingen.</p> <p>Het verslag van 28 september 2023 wordt ongewijzigd vastgesteld.</p>
<p>3</p>	<p>ingekomen en uitgegane post AB De heer Verloop meldt dat Veenendaal niet akkoord was met het voorgelegde mandaatbesluit ODRU. Inmiddels is overeenstemming bereikt.</p>
<p>4</p>	<p>TER BESLUITVORMING</p>
<p>4.a</p>	<p>ter besluitvorming: kadernota 2025 en uurtarief 2024 De voorzitter geeft aan dat de agendapunten 4a (kadernota en uurtarief) en 4b (weerstandsvormogen) in samenhang met agendapunt 5b (prognose) worden behandeld. De directeur geeft aan dat de prognose op basis van cijfers tot en met oktober een tekort van 320.000 euro aangeeft, tegenover het begrootte tekort van 500.000 euro aan het begin van het jaar. Hij verwacht op basis van de cijfers van november dat de ODRU op een tekort</p>

actie	<p>van iets onder de 300.000 euro zal uitkomen. De voorzitter concludeert dat ongeveer de helft van het tekort is teruggedrongen.</p> <p>De voorzitter heet de heer Molkenboer (Woerden) welkom.</p> <p>De portefeuillehouder Financiën, de heer Lont, krijgt het woord. Als eigenaar van de ODRU is er is goed gekeken wat de organisatie nodig heeft en of de tariefverhoging kan worden verminderd. Inzake bemensing archieftaken is de invulling van 1 functie naar achteren geschoven en 1 functie is geschrapt. Het tekort 2023 is bijna met de helft teruggebracht. De verwachting is een tekort van ongeveer 300.000 euro; dit valt voor 100% in het weerstandsvermogen en kan uit reserve worden betaald.</p> <p>Mevrouw De Groot (wnd. voorzitter AC) geeft aan dat de AC waardering heeft voor wat er is gestofkamd, maar er zit wel een deel uitstel in. De AC heeft ook geconstateerd dat de kosten linksom of rechtsom naar de gemeenten toekomen (hetzij aan de voorkant hetzij aan de achterkant).</p> <p>Indien het AB het uurtarief goedkeurt, komt er een kleinere verrekening. Er zit een kleine besparing voor de gemeenten in het schrappen van de balansuren, dit is geen besparing voor de ODRU, wel voor de gemeentelijke bijdrage.</p> <p>De AC stelt voor om dit goed met elkaar te bekijken bij de bespreking van de jaarrekening en de bijdrage te minimaliseren.</p> <p>De heer Lont kan leven met deze maatregel; het past in de reguliere cyclus van beslismomenten.</p> <p>De voorzitter geeft het belang van heldere besluitvorming aan. Hij stelt voor om de kadernota en het uurtarief vast te stellen en bij het vaststellen van het weerstandsvermogen en risicomangement het besluit over de balansuren mee te nemen.</p> <p>De directeur geeft in de overweging mee dat nu voorligt om de niet gebruikte regionale uren 2023 terug te betalen aan de gemeenten. De directeur heeft er geen bezwaar tegen als deze worden geschrapt. Hij wijst er op dat de regievoerders met nadruk hebben gevraagd de uren door te schuiven (balansuren), omdat anders meer uren in 2024 moeten worden opgenomen. Het betreft ongeveer 1000 uren.</p> <p>Mevrouw de Groot geeft aan dat de AC de regievoerders begrijpt, maar in 2024 is er ook een pot met uren en de gemeenten zullen ook reserves moeten aanvullen.</p> <p>De voorzitter vraagt de leden van het AB om reactie op het voorstel kadernota en uurtarief.</p> <p>De heer Bekker geeft aan dat IJsselstein in de zienswijze niet akkoord is. Het dilemma van IJsselstein is dat het tekort in 2026 nu al wordt voorzien op 3,5 miljoen euro; IJsselstein is een nadeelgemeente, het tekort kan oplopen tot 10 miljoen. Hij kan daardoor eigenlijk niet akkoord gaan. Hij dringt aan op kostenbesparing bij de ODRU door minder maatwerk.</p> <p>De heer van Montfoort (VHL) geeft aan dat dit vervelend is, en dat alle gemeenten met het klifjaar te maken hebben. Hij vraagt aan de directeur wat de risico's zijn van de maatregelen. Hij heeft het gevoel dat problemen worden doorgeschoven; bij een fusie moet je schoon door de poort. De maatregelen moeten wel verantwoord zijn.</p> <p>De directeur vindt de maatregelen verantwoord. Vermindering van de tariefstijging wordt ook bereikt door een aantal zaken nu nog niet structureel in te vullen. Al enkele jaren geeft de archiefinspecteur aan dat de ODRU maatregelen moet nemen. Het is een moeilijk vervulbare vacature, die naar verwachting pas ver in 2024 wordt bezet; meer een ingroeimodel. De BI medewerker (P&C) is niet structureel, maar incidenteel opgenomen. Hij verwacht dat de DVO's in de toekomst een iets hogere omzet laten zien. Het zijn geen onverantwoorde risico's die we nemen, maar het doet wel pijn. Een groot deel wordt veroorzaakt door de CAO stijgingen en een deel doordat posten van incidenteel naar structureel zijn geschoven. Dat laatste maakt de organisatie stabiel en robuuster.</p> <p>De heer Lont merkt op dat ook elders al commentaar gehoord wordt over archief ODRU.</p>
--------------	--

De heer Molkenboer wijst er op dat bij fusie schoon over, de kosten dan eenmalig zijn. De voorzitter benadrukt dat de directeur heeft aangegeven dat de kosten niet weg zijn.

Mevrouw De Groot geeft aan dat bij GGD is besproken of het gesprek als gemeenschappelijke regelingen kan worden gevoerd over hoe de gemeenschappelijke regelingen omgaan met het ravijnjaar en de kadernota's; bijvoorbeeld met welk indexcijfer wordt gerekend.

De voorzitter geeft aan dat er al contact is geweest tussen VRU, ODRU, RUD en GGD over afstemming van de cycli. Bekeken kan worden of dat meer op inhoud kan.

De directeur antwoordt dat hij deze opdracht zal aannemen. Hij geeft aan dat voor de salarisadministratie al contact bestaat tussen GGD, ODRU en RUD, om deze onder te brengen bij de GGD.

De heer Catsburg geeft aan dat het vaststellen van een uurtarief onder de kostprijs vragen om problemen is. Er zijn gemotiveerde mensen in de organisatie, maar geef ze dan de middelen om goed te zijn. Naar aanleiding van de opmerkingen van mevrouw De Groot merkt hij op dat als de verhoging niet wordt doorgevoerd, dan kom je onder de kostprijs. Feit is: waar al heel veel aan gedaan is, kun je niet blijven knijpen.

De heer Verloop geeft aan dat in gemeente Veenendaal wel de discussie wordt gevoerd. Hij heeft alle waardering voor het werk. Veenendaal zit inmiddels binnen de 80/20 verdeling. Hij is voor het samen oplossen van de problemen. Om binnen de budgetten te blijven is het UVP uitgeperst; dat is wel wat er moet gebeuren. Veenendaal zit klem voor de toekomst; de kosten moeten omlaag. In Veenendaal loopt de discussie over welke wettelijke taken de gemeente niet gaat uitvoeren.

Besproken wordt de stijging van het uurtarief in de afgelopen drie jaar. Dit gebeurt in het hele land, ook bij MKB. De heer Verloop geeft aan dat Nederland wordt ingericht als een land waar de ene helft de andere controleert; bijvoorbeeld de kosten voor de wet open overheid.

De heer Verloop benadrukt ook het belang om scherp te zijn op de benodigde uurbesteding voor de uitvoering van een taak.

De heer Jorg geeft aan dat de gemeente Utrechtse Heuvelrug een negatieve zienswijze geeft op het uurtarief van €120,50. Er is wel waardering voor de poging de stijging af te vlakken. Hij ziet het voorliggende voorstel als een verantwoord compromis, met aanvaardbare risico's.

Hij werpt de vraag op of besproken kan worden de noodzakelijke mate van kwaliteit, het belang van standaardiseren van processen en het tekort aan (Rijks)bijdragen voor gemeenten om de gewenste taken uit te oefenen.

Ter sprake komt de mogelijkheid om ook als gemeenschappelijke regelingen gezamenlijk een meer activistische houding richting VNG en Rijk aan te nemen. Wellicht ook mogelijk om als voorzitters van de grote gemeenschappelijke regelingen een gezamenlijk signaal af te geven.

Meerdere AB leden geven aan dat in hun raad waardering is uitgesproken voor de inspanningen van de ODRU. Er zijn grote zorgen over de financiële mogelijkheden van de gemeenten. De AB leden van IJsselstein en Wijk bij Duurstede geven aan te overwegen om om die reden tegen het voorstel te stemmen, waarbij zij wel waardering hebben voor wat de ODRU gedaan heeft. Er volgt een discussie. Beide AB leden geven een stemverklaring.

Vanwege de solidariteit met de andere gemeenten en de ODRU, en het belang dat gehecht wordt aan de gezamenlijke uitvoering, stemt de heer Kuiper met het voorstel in. De heer Bekker stemt om die reden eveneens in, met de toevoeging en oproep om bij de fusie een

<p>besluit</p>	<p>objectief kostenmodel op te nemen, en met elkaar een lean and mean organisatie neer te zetten, die kwaliteit levert, met zoveel mogelijk standaardisatie.</p> <p>De voorzitter spreekt zijn waardering uit voor de eensgezindheid. Het algemeen bestuur besluit unaniem conform voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kennis te nemen van de notitie 'Reactie op zienswijze (ontwerp) Kadernota 2025 en uurtarief 2024' 2. het standaard uurtarief 2024, zoals vastgesteld in 2022 (€110,50; Kadernota 2024), te wijzigen conform het voorstel van het dagelijks bestuur naar €116,00 (hierin zit een eenmalige korting van €1,00 verwerkt voor de eigenaar-gemeenten). Het aanvullend uurtarief 2024 bedraagt €128,75 (en is zonder eenmalige korting); 3. De 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' vast te stellen en deze ter kennisgeving aan te bieden aan de gemeenteraden en daarmee het tarief voor 2024 € 116,00 en het tarief voor 2025 op maximaal € 123,00. Het aanvullend uurtarief 2025 bedraagt €135,25. Hierin zijn verwerkt: <ul style="list-style-type: none"> • een toename van de structurele lasten die ofwel voorheen incidenteel werden begroot ofwel ontstaan zijn door andere (wettelijke) eisen. Door deze structurele dekking wordt voldaan aan de financiële wet- en regelgeving (BBV); • de loon- en prijsindexatie (opgave vanuit CPB van 17 augustus 2023); 4. De colleges van gemeenten die nog niet voldoen aan de 80-20% regel en nog niet alle basistaken hebben overgedragen op te roepen dit zo snel mogelijk en uiterlijk 1 juli 2024 te realiseren; hiertoe de betreffende colleges van B&W een brief te sturen nadat alle gemeenten het UVP 2024 hebben getekend; 5. Een werkgroep van ODRU en gemeenten in te stellen met de opdracht te onderzoeken welke maatregelen aanvullend genomen kunnen worden in de keten door zowel de ODRU als door gemeenten om het tarief voor 2025 (en de jaren daarna) naar beneden bij te stellen; 6. Het tarief voor 2025 in de septembervergadering 2024 van het algemeen bestuur te herijken op de volgende vier punten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Effectuering van de aanpassing van het functiehuis, maximaal € 2,04 ; ○ Loon-prijscompensatie, op basis van de doorrekening van het CPB (zomer 2024); ○ Het effect van het voldoen aan de 80-20% regel door alle gemeenten ○ Het verwerken van de adviezen van de in te stellen werkgroep.
<p>4.b</p> <p>besluit</p> <p>actie</p> <p>besluit</p> <p>actie</p>	<p>Weerstandsvermogen & risicomanagement 2024</p> <p>Het algemeen bestuur heeft onder agendapunt 4a het nieuwe tarief 2024 vastgesteld. Derhalve ligt bij agendapunt 4b optie b voor besluitvorming voor.</p> <p>Het algemeen bestuur besluit conform voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van de notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2024. Risico 4 '<i>Berekeningsmethodiek uurtarief (loon- en prijsindexatie)</i>' wordt bij het opstellen van de jaarstukken 2023 en de (ontwerp)bijgestelde begroting 2024 opnieuw berekend. Dit risico is kleiner in deze optie dan in optie a. Een aangepaste notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2024 wordt in voorjaar 2024 aan het bestuur voorgelegd ter vaststelling. 2. Kennis te nemen dat in het voorjaar van 2024 de overige restrisico's opnieuw worden beschouwd en indien nodig opnieuw berekend. 3. Bij behandeling van de jaarstukken 2023 en de (ontwerp)bijgestelde begroting 2024 in de aprilvergadering een besluit te nemen over het, indien daar dan nog sprake van is, daadwerkelijk aan te vullen bedrag van de algemene reserve en welke bron daarvoor wordt aangesproken. <p>Tevens besluit het algemeen bestuur naar aanleiding van het besprokene bij agendapunt 4a inzake balansuren dat in de berekening tevens wordt verwerkt het terugbetalen van de niet gebruikte regionale uren 2023 aan de deelnemende gemeenten.</p>

<p>4.c</p> <p>besluit</p>	<p>ter vaststelling: regionale projecten 2024 De portefeuillehouder Financiën, de heer Lont, merkt op dat de besluitvorming inzake agendapunt 4a en 4b in april kan betekenen dat deze uren worden ingedikt.</p> <p>Met deze opmerking besluit het Algemeen Bestuur conform voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De regionale projecten en de verdeling van de uren voor 2024, conform bijlage, vast te stellen; 2. Het DB, na afstemming tussen regievoerders en ODRU, de mogelijkheid te bieden om bij te sturen op de onder 1 vastgestelde verdeling. Voorwaarden voor een dergelijke wijziging zijn: <ol style="list-style-type: none"> a. het totaal aantal te verdelen uren blijft ongewijzigd; b. de uren voor de doorlopende werkzaamheden (crisisbeheer en piket) kunnen niet gewijzigd worden; c. het AB wordt geïnformeerd over eventuele aanpassingen/ veranderingen.
<p>4.d</p> <p>besluit</p>	<p>ter vaststelling: normenkader 2024; hamerstuk Het algemeen bestuur besluit conform voorstel en stelt het Normenkader 2024 vast.</p>
<p>4.e</p> <p>besluit</p>	<p>ter vaststelling: Financiële verordening artikel 212 versie 2024; hamerstuk Het algemeen bestuur besluit conform voorstel en stelt de Financiële Verordening Omgevingsdienst regio Utrecht 2024 vast.</p>
<p>4.f</p> <p>besluit</p>	<p>formele bekrachtiging AB besluit 7 december 2023 Het algemeen bestuur heeft in zijn vergadering van 7 december 2023, die digitaal plaatsvond, besloten conform het voorstel: Voorgesteld wordt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. te besluiten om te starten met het traject om één robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht op te richten, met 1 januari 2026 als geplande startdatum van de nieuwe organisatie; 2. in te stemmen met de “Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht” waarin dit traject is beschreven; 3. een stuurgroep in te stellen die bestaat uit de voorzitters van beide omgevingsdiensten, beide directeuren en één extra dagelijks bestuurslid per omgevingsdienst, aan te wijzen door het DB van die omgevingsdienst; 4. de stuurgroep opdracht te geven om de fase 1 ‘richten’ uit te voeren; 5. de stuurgroep opdracht te geven om fase 1 ‘richten’ te financieren met de ter beschikking gestelde middelen uit de SPUK-IBP en de middelen van de provincie Utrecht; 6. te starten met de uitvoering van beslispunt 1 tot en met 5 indien en zodra de algemeen besturen van zowel de ODRU als van de RUD Utrecht hebben besloten conform dit voorstel. <p>Het algemeen bestuur bekrachtigt in deze vergadering het besluit van 7 december 2023.</p> <p>De heer Jorg was afwezig bij de (gezamenlijk) AB vergadering van 7 december jl., maar zijn college heeft wel laten weten in te stemmen. Hij vraagt aandacht voor het nemen van zorgvuldige stappen in de besluitvorming. De voorzitter antwoordt dat dit punt is opgenomen en er is aandacht voor het helder communiceren van de te nemen stappen.</p> <p>Mevrouw De Groot vraagt nogmaals aandacht voor het betrekken van de raden. De heer Verloop steunt deze vraag. Benadrukt wordt het belang van een goed communicatieplan en de rol van de AB leden in de lokale communicatie naar de raden. De directeur geeft aan dat hij tot nu toe ongeveer de helft van de gemeenteraden heeft bezocht. Dat kan de AB leden helpen bij de communicatie met raden.</p> <p>Tevens wordt opgeroepen om de raden aan de voorkant gelegenheid te geven aan de AB leden dingen mee te geven, die dan nog gebruikt kunnen worden. Het gaat derhalve om de</p>

actie	raden op tijd te informeren en hen gelegenheid te geven niet alleen aan te horen, maar ook gelegenheid om hun mening te geven. De directeur benadrukt de rol van de AB-leden bij informeren van de raden. De voorzitter concludeert dat de raden op tijd en goed moeten worden betrokken. Tevens wordt in het AB aan de andere AB-leden gevraagd om elkaar te informeren over de behandeling in de raden.
5	TER BESPREKING
5.a	ter bespreking: terugblik AB Heiday 9 november 2023 De directeur brengt in herinnering de AB heiday vond plaats in Woudschoten. Gesproken is over IBP versterking VTH en financiële situatie van gemeenten vanaf 2026. De opdracht is gegeven om samen met gemeenten te kijken of slimmer kan worden samengewerkt in de keten en of dit tot kostenbesparingen kan leiden. Naar aanleiding van de presentatie van de VNG op de heiday bericht de portefeuillehouder Financiën, de heer Lont, meldt dat hij de indruk heeft dat de inzet van VNG op financiën en Binnenlandse Zaken op orde is.
5.b	ter bespreking: Reeds besproken.
5.c	ter bespreking: stand van zaken gemeenten De directeur meldt dat op 5 december 2023 een emailbericht aan de regievoerders is gezonden met daarin de stand van zaken achterstanden bij specialistische adviezen. Dit speelt met name bij geluid; het is niet gelukt voldoende capaciteit in te huren. Voorts geeft hij aan dat er een akkoord lijkt te komen inzake het mandaatbesluit Veenedaal. Het mandaatbesluit wijkt een klein beetje af. Tot slot meldt hij dat nog niet alle UVP's 2024 zijn ondertekend.
5.d 5.d.1 actie 5.d.2	ter bespreking: Omgevingswet ter bespreking stavaza invoering Omgevingswet De directeur waarschuwt dat de gemeenten een legesverordening moeten vaststellen, op basis waarvan milieuleges kunnen worden geheven. De ODRU kan geen informatie ten behoeve van milieuleges aanleveren indien er geen vastgestelde legesverordening is. Na vaststelling van de legesverordening duurt het maximaal zes maanden voordat de ODRU de informatie kan verstrekken. Desgevraagd geeft hij aan dat handmatige verstrekking niet mogelijk is. Tevens meldt de directeur dat in meer dan de helft van de gemeenten de gemeentelijke projectleider Omgevingswet verdwenen is. De ODRU roept de gemeenten op te zorgen dat er één aanspreekpunt is, niet alleen ten bate van de ODRU, maar ten behoeve van de hele keten. ter bespreking/informatie: stavaza regionaal project Milieu in het omgevingsplan Hester Hellinga sluit aan en verzorgt een korte presentatie. Het regionaal project voor alle ODRU gemeenten is gestart met een verzoek vanuit IJsselstein en Wijk bij Duurstede. We maken samen met gemeenten oplossingen voor hoe je milieuregels in het Omgevingsplan kunt opnemen. Met de overdracht van het Rijk naar de gemeenten onder de Omgevingswet, zijn er regels die gemeenten moeten vaststellen. Voor een deel zitten deze in de Bruidsschat, die moeten worden doorvertaald naar nieuwe regels, die ook voldoen aan de instructieregels van zowel het Rijk als van de provincie. Daarnaast moet lokaal beleid worden vertaald naar nieuwe methodes en begrippen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een plan van aanpak dat door alle regievoerders in augustus is goedgekeurd. Het project heeft al een aantal documenten opgeleverd. Het is noodzakelijk dat gemeenten beleidskeuzes maken. ODRU adviseert. Het is goed dat dit regionaal wordt opgepakt. Dit scheelt de gemeenten werk en het helpt bij een efficiënte uitvoering door de ODRU.

	Desgevraagd geeft mevrouw Hellinga aan dat de RUDU gemeenten hebben gekozen voor het doorlopen van een individueel traject
6	TER KENNISGEVING
6.a	ter kennisname: regionale uitvoeringsafspraken Omgevingswet Er zijn geen opmerkingen.
6.b	ter kennisname: uitvoering bouwtaken voor de provinciale bedrijven in opdracht van de RUD Er zijn geen opmerkingen.
6.c	ter kennisname: verslag auditcommissie Er zijn geen opmerkingen.
6.d	ter kennisname: vragen en antwoorden financieel expertgroep Er zijn geen opmerkingen.
7	rondvraag en sluiting De heer Polman geeft aan dat de heer Wisseborn tijdelijk vervangen is. Er komt nog een nieuwe portefeuillevverdeling in het college van Stichtse Vecht. Er zijn verder geen vragen. De voorzitter sluit de vergadering met dank aan allen.

Actielijst

	Vergadering d.d.	Onderwerp	Door wie	Wanneer af
5	6 april 2023	Resultaat evaluatie aanpakken energielabel c op agenda AB	DB	mrt 2024
1	14 dec 2023	besluit verantwoordingscyclus op AB agenda	DB	2024
2	14 dec 2023	besluit over algemene reserve en balansuren opnemen bij AB agendapunten jaarstukken e/o begroting	Dir/DB	mrt 2024
3	14 dec 2023	afstemming grote GRen cycli en inhoud	dir	2024
4	14 dec 2023	raden vooraf en op tijd betrekken bij traject één robuuste OD en elkaar informeren over behandeling in raden	allen	2024

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van omgevingsdienst Regio Utrecht en
RUD Utrecht
T.a.v. de voorzitter en de secretaris
per mail

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contact

postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2023/372639

Bijlage(n)

1

Datum

Betreft beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst

Geachte heren Fröhlich, Spelt, Jungen en Van Vuren

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het tijdig toesturen van de ingevulde toetsingskaders robuuste omgevingsdiensten. Ik heb hiervan kennis genomen en deze beoordeeld. Met deze brief stel ik u op de hoogte van mijn bevindingen.

Met de ondersteuning van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn de gegevens van alle zelftoetsen geïnventariseerd en geanalyseerd. De stuurgroep en het bestuurlijk overleg van het IBP VTH hebben vervolgens een advies gegeven waarop ik mijn oordeel heb gebaseerd.

In deze brief geef ik een oordeel over de zelftoets van uw omgevingsdienst, ga ik in op de inhoud van het op te stellen plan van aanpak en geef ik aan hoe ik invulling wil geven aan de monitoring en bijsturing in het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten.

Algemeen beeld

Alle omgevingsdiensten hebben een zelftoets ingevuld. Mijn beeld na het doornemen van de zelftoetsen, de inventarisatie en analyse door het IBP VTH en de overige onderzoeken die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd¹, is dat geen enkele omgevingsdienst op dit moment robuust is. Dit heeft te maken met het ontbreken van voldoende onderbouwing van de gegeven antwoorden dan wel het volledig ontbreken van antwoorden.

Hierbij zie ik grote verschillen tussen de omgevingsdiensten. Er zijn een paar koplopers die naar mijn verwachting op korte termijn kunnen voldoen aan de randvoorwaarden en de kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) voor robuuste omgevingsdiensten. Daarnaast is er een grote groep die op een aantal randvoorwaarden of kpi's inzet moet plegen om robuust te kunnen worden. Als laatste zijn er diverse omgevingsdiensten die niet kunnen voldoen aan nagenoeg alle randvoorwaarden of kpi's. Aan deze laatste groep wil ik nogmaals² nadrukkelijk vragen om bij de uitwerking van het plan van aanpak het gesprek

¹ Waaronder Omgevingsdiensten in Beeld 2023

² Brief met kenmerk IENW/BSK-2023/338645 d.d. 16 november 2023

over een optimale schaalgrootte – mogelijk te bereiken door fusie of opsplitsing – te voeren met de omliggende omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Oordeel

Omdat u het toetsingskader voor de robuustheidscriteria tezamen heeft ingevuld als onderdeel van de op te stellen routekaart voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht, wordt u samen in dezelfde brief beoordeeld.

Datum

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

Op basis van uw aangeleverde gegevens, analyse en advies van het IBP VTH en de resultaten van de genoemde onderzoeken kom ik tot de conclusie dat u beide op dit moment niet voldoet aan de robuustheidscriteria, randvoorwaarden en bijbehorende kpi's. In onderstaande tabel is per onderdeel een korte samenvatting gegeven.

	Begroting in miljoen	Kwaliteits- criteria	Innovatie- budget+agenda	Weerstands- ratio	Opleidings- budget	congruentie
RUDU	€ 16,6	0	0	1,20	Geen antwoord	0
ODRU	€ 12,0	0	0	Geen %	Geen antwoord	0

De zelftoetsen roepen de volgende vragen op:

- Zowel voor de RUDU als ODRU geeft u aan dat u aan een deel van de randvoorwaarden voldoet en aan een deel niet. Een nadere uitleg mist. Ik verzoek u om uw zes antwoorden in het plan van aanpak te onderbouwen voor zowel de ODRU als de RUDU.
- Zowel voor de ODRU als RUDU verzoek ik u in het plan van aanpak nader in te gaan op de aanwezigheid van een innovatieagenda en het budget.
- Bij de beantwoording van de vragen 3 t/m 6 zijn vragen samengevoegd dan wel niet geheel beantwoord. Ik verzoek u beide om de antwoorden op deze vragen nader te specificeren in het plan van aanpak.
- Zowel de ODRU als de RUDU geven aan dat u op dit moment niet congruent bent en dat de mogelijkheden van een fusie met ODRU respectievelijk RUDU worden verkend. Ik verzoek u dit mee te nemen in het plan van aanpak.
- Beide geeft u aan dat er mogelijkheden zijn voor de uitbreiding met niet-milieu gerelateerde plustaken. Ik verzoek u dit nader uiteen te zetten in uw plan van aanpak.
- De RUDU geeft aan dat u bij terugname van plustaken robuust blijft omdat de kosten worden gedragen door de deelnemer. Uit uw antwoord op vraag 9 blijkt dat bij terugname van alle plustaken er een omzet van € 9,97 miljoen overblijft. Ik verzoek u in het plan van aanpak nader toe te lichten hoe u robuust blijft indien (de omzet van) de plustaken worden teruggenomen.
- ODRU noemt geen percentage weerstandsratio. Ik verzoek u dat in het plan van aanpak alsnog te doen.
- Als laatste verzoek ik u beide om de antwoorden op de vragen 15, 16 en 17 nader uit te werken in uw plan van aanpak.

Tot slot verzoek ik u beiden in het algemeen om in het plan van aanpak op te nemen hoe u gaat voldoen aan de punten waarvan u zelf aangeeft hier niet aan te voldoen.

Ik ontvang graag uiterlijk 1 april 2024 uw plan van aanpak waarin u ingaat op de acties die u de komende tijd uitvoert om robuust te worden.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Inhoud plan van aanpak

Voor het plan van aanpak is geen format opgesteld: voor elke omgevingsdienst is immers maatwerk geboden. Mijn verwachting is dat de koplopers minder werkzaamheden hoeven te verrichten en mogelijk eerder robuust zijn. Daarentegen zullen omgevingsdiensten die momenteel slechts aan een enkele randvoorwaarde of kpi voldoen de volledige twee jaar nodig hebben om alle acties te kunnen uitvoeren.

Datum

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

De werkgroep van het IBP VTH heeft bijgaande checklist (bijlage 1) opgesteld.

Vanuit mijn stelselverantwoordelijkheid monitor ik het gehele proces van totstandkoming van robuuste omgevingsdiensten. Hierbij stuur ik indien noodzakelijk bij met als doel dat op 1 april 2026 alle omgevingsdiensten robuust zijn. Daarnaast bekijk ik of ik het proces kan faciliteren. Om deze redenen verwacht ik dat de plannen van aanpak tenminste de volgende onderdelen bevatten:

- onderbouwing van alle gegeven antwoorden op de randvoorwaarden en kpi's;
- omschrijving van de acties per randvoorwaarde en/of kpi's die verricht moeten worden om robuust te zijn;
- een uitgebreide tijdsplanning per kwartaal waarin bovengenoemde acties duidelijk omschreven terugkomen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welke tussen- en eindproducten worden voorzien van de acties die de komende twee jaar ontplooid worden om robuust te worden.

Ondersteuning

Ik ben bereid ondersteuning te bieden gedurende het proces van vorming van robuuste omgevingsdiensten. Indien u ondersteuning wenst, ontvang ik graag een beschrijving van de gewenste ondersteuning. U kunt dit opnemen in het plan van aanpak. Ook gaan mijn ambtenaren graag hierover met u in gesprek in het eerste kwartaal van 2024. In januari a.s. wordt contact met u opgenomen voor het maken van een afspraak. In dit gesprek kunnen we indien gewenst de zelftoets doornemen en de verwachtingen van het plan van aanpak toelichten.

Tenslotte

Het voldoen aan de randvoorwaarden en kpi's is niet het einddoel. Dit heb ik eerder aangegeven in mijn brief van 16 november jl.³ Alleen het voldoen aan deze ondergrens betekent niet automatisch dat een omgevingsdienst robuust is. Ik benadruk het risico dat door het zelfstandig nastreven van de robuustheidscriteria door iedere omgevingsdienst er dadelijk te veel marginaal robuuste omgevingsdiensten bestaan. Tegelijkertijd constateer ik in de huidige praktijk dat veel omgevingsdiensten nu al moeite hebben om het eigenstandig te kunnen bolwerken. Dit is onwenselijk ook gezien de verwachte toenemende complexiteit van uw belangrijke werk in het VTH-stelsel.

³ Brief met kenmerk IENW/BSK-2023/338645 d.d. 16 november 2023

Ik wil u daarom nogmaals nadrukkelijk vragen om bij de uitwerking van uw plan van aanpak, het gesprek over een optimale schaalgrootte - mogelijk te bereiken door fusie of opsplitsing - te voeren met de omliggende omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Voor de borging van de robuustheidscriteria, randvoorwaarden en kpi's onderzoek ik de mogelijkheden om deze op te nemen in wet- en regelgeving.

Datum

Ik kijk uit naar uw plan van aanpak op 1 april a.s. en verwacht dat we hiermee met elkaar een belangrijke stap zetten in de versterking van het VTH-stelsel.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

Met vriendelijke groet,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Checklist

Checklist voor opstellen plan van aanpak robuustheid voor Algemene Besturen van omgevingsdiensten

Aan Bestuurlijk overleg IBP VTH
Van Directeur IBP VTH
Datum 30 november 2023
Betreft Voorstel checklist voor opstellen plan van aanpak robuustheid

Aanleiding

- De besturen van de OD's hebben allemaal de toets uitgevoerd op de robuustheidscriteria, eventueel aangevuld met, volgens de IBP VTH werkgroep Robuustheid, ontbrekende of onduidelijke gegevens.
- Het is vervolgens aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden en KPI's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak.
- Dit plan van aanpak dient uiterlijk 1 april 2024 door de besturen van de omgevingsdiensten te worden ingediend bij de staatssecretaris van IenW.
- In eerste instantie is besloten dat de plannen van aanpak vormvrij zouden zijn, omdat het toetsingskader de handvatten geeft.
- Vanuit Omgevingsdienst NL is echter de wens geuit om wel een format te maken voor het plan van aanpak. Na bespreking in de werkgroep robuustheid (pijler 1) wordt voorgesteld in plaats van een format een checklist te hanteren.

Uitgangspunten

- De verantwoordelijkheid voor het opstellen van een plan van aanpak ligt bij de besturen. In de checklist zijn de punten opgenomen die minimaal in het plan van aanpak moeten komen. Maar meer mag ook.
- De randvoorwaarden zoals genoemd in de Eindnotitie van de werkgroep van 22 juni 2023 zijn ook opgenomen in de checklist, ook al overlappen deze soms met de KPI's.
- Een reflectie op het toekomstbeeld is opgenomen. Hoe zien de besturen van de OD's de toekomst van hun omgevingsdienst? Wat voor soort type dienst is het dan? Daarbij moeten uiteraard alle pijlers worden betrokken en niet alleen de financiering.
- In de checklist is tevens een koppeling gemaakt met de producten en aanvullende randvoorwaarden van andere pijlers van het IBP VTH.

- Goed opdrachtgeverschap van gemeenten en provincies aan de omgevingsdienst is opgenomen (dit zal binnen de kwaliteitscriteria meegenomen worden).

Doel van de checklist

- Checklist met dezelfde opbouw die besturen van omgevingsdiensten kunnen gebruiken voor het maken van het plan van aanpak.
- Landelijke checklist heeft het bijkomende voordeel dat het verzamelen van data voor onder andere rapportages aan de Tweede Kamer meer uniform is (relatie met pijler 6).

Procedure

- Opstellen van het plan van aanpak op basis van deze checklist.
- Het plan van aanpak laten vaststellen door het Algemeen Bestuur van de betreffende omgevingsdienst.
- Indienen bij de Staatssecretaris van IenW (uiterlijk 1 april 2024). Ter voorbereiding zal door het Ministerie van IenW, in afstemming met de partners in het IBP VTH een beoordelingskader worden ontwikkeld.
- Toetsing van de plannen van aanpak, voorzien van een analyse door het Ministerie van IenW, in afstemming met de partners in het IBP VTH. Besluitvorming in stuurgroep en bestuurlijk overleg IBP VTH (gepland juni 2024).
- De Staatssecretaris van IenW stuurt reactie naar de algemene besturen van de omgevingsdiensten (gepland juli 2024).

Checklist plan van aanpak

1. Inleiding met daarin de door het Algemeen bestuur vastgestelde toets en eventueel andere relevante documenten en besluiten, voorzien van een beschrijving van het proces om te komen tot een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak.
2. Samenvatting van de door het bestuur bij de Staatssecretaris van IenW in oktober 2023 aangeleverde toets van randvoorwaarden en KPI's:
 - Randvoorwaarden (de kruisjestabel).
 - KPI's.
3. Randvoorwaarden

Geef per randvoorwaarde aan welke maatregelen worden genomen om te voldoen (verplicht voor de randvoorwaarden die niet voldoen en optioneel voor de randvoorwaarden waaraan voldaan wordt):

- Overdracht van volledig basistakenpakket (BTP).
- Governance en mandaat van de directeur.
- Minimale omzet (zie tevens KPI 1) en onderscheid maken tussen Basistakenpakket (BTP), milieugerelateerde plustaken en overige taken (indien niet beschikbaar is onderbouwde schatting mogelijk).

- Zelfstandig voldoen aan alle KPI's voor robuustheid.
 - Afspraken en verantwoording over gedeelde taken die bij andere omgevingsdiensten zijn belegd.
 - Visie van het AB op toekomst van de omgevingsdienst en governance rondom uitvoering van advisering, vergunningen, toezicht-en handhavingstaken van de bevoegde gezagen. Onderdeel is inzicht geven in hoe de omgevingsdienst en deelnemers gaan voldoen aan de producten en andere randvoorwaarden die in de overige pijlers van het IBP-VTH zijn ontwikkeld (relatie met strafrecht, informatiebeheer, kennisontwikkeling, regionale planning, mandaten en monitoring).
4. Geef per KPI aan welke maatregelen worden genomen om aan de KPI te voldoen (verplicht voor de KPI's die niet voldoen en optioneel voor de KPI's die wel voldoen):
- KPI 1: de norm van € 16,5 miljoen voor BTP en milieuregelateerde plustaken en minimaal 80% in vaste dienst (opties zijn: uitbreiding met milieugerelateerde plustaken door de huidige deelnemers¹, opplussen capaciteit voor basis- en milieugerelateerde taken of fuseren/opsplitsen²).
 - KPI 2: Voldoen aan de kwaliteitscriteria (meest recente set).
 - KPI 3: innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie. De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Er dient daartoe voldoende aandacht, capaciteit en budget te zijn voor innovatie. Onder innovatie wordt verstaan: een sterk vernieuwd product (bv. wijze van monitoring), dienst (bv. digitaal inzien van vergunningen), proces (bv. vergunningverlening of digitaal opsporen) of manier van werken (bv. toezicht met behulp van drones). Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.
 - KPI 4: weerstandsratio van ten minste 0,8%. De omgevingsdienst brengt, conform de voorschriften uit de BBV, bij de begroting en de jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld. Doel van het weerstandsvermogen is om afdoende algemene reserve te hebben voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers. Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, op basis van een actuele risicobeoordeling. Daarbij wordt ook de mogelijke financiële impact van risico's geactualiseerd.
 - KPI 4: afspraken over terugname plustaken.

¹ Een mooi voorbeeld dat bijdraagt aan robuustheid is de gezamenlijke keuze van de gemeenten in Drenthe om, met behoud van de lokale autonomie, hetzelfde takenpakket bij de omgevingsdienst in te brengen.

² Aandachtspunt bij eventuele fusie is de congruentie met het werkgebied (kpi 6).

Aangeven of er afspraken zijn gemaakt binnen de Gemeenschappelijke Regeling in het geval van het terugnemen van plustaken. Wat zijn de afspraken en op welke wijze zijn deze vastgelegd?

- KPI 5: opleidingsbudget is ten minste 3% van loonsom.
 - KPI 5: Business intelligence strategie en unit bestaande uit ten minste 3 FTE (advies).
De omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie. Die beschrijft onder andere hoe de organisatie gegevens verzamelt, analyseert en benut om beslissingen te nemen en welke ambities men heeft met het beoogde resultaat en hoe dat te realiseren.
 - KPI 6: regionale congruentie.
5. Per KPI en randvoorwaarde aangeven welke consequenties dit heeft voor:
- Personeel in FTE en mogelijk aanpassen van taken en functies.
 - Samenwerking met andere omgevingsdiensten.
 - In geval van intentie tot fusie of opsplitsing: welk pad gevolgd gaat worden om tot fusie of opsplitsing te komen. En of er behoefte is aan financiële ondersteuning vanuit IBP-VTH budget voor het fusie/splitsingsproces.
 - Financiële consequenties voor deelnemers (tijdelijk en structureel).
 - Gevolgen voor de GR, governance en andere (juridische) gevolgen.
6. Verzamelstaat van alle KPI's en randvoorwaarden.
Voorzien van een stappenplan en deadlines per KPI (implementatie is volledig gereed vóór 1 april 2026).
Overzicht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij de uitvoering van het plan van aanpak (wat doet de omgevingsdienst, wat wordt van eigenaren / opdrachtgevers en van samenwerkingspartners (bv Omgevingsdienst NL) verwacht?).
7. Wijze van besluitvorming
- Aangeven welke (proces)stappen en besluiten noodzakelijk zijn om tot besluitvorming te komen bij alle betrokken partijen in de uitvoering van het plan van aanpak en hoe past dat binnen de reguliere cycli naar begrotingen, etc.
8. Monitoring
- Aangeven hoe en met welke frequentie gaat het bestuur de implementatie van het PvA monitoren en daarover rapporteren aan raden, staten, DB/AB en Ministerie van IenW.
 - Aangeven welke momenten zijn voorzien om bij te sturen en welke partijen (bijvoorbeeld provincie, Ministerie IenW) daarin een rol spelen.

Gemeente Renswoude
Aan de gemeenteraad, ter attentie van
het College van B&W
Postbus 8
3927 ZL RENSWOUDE

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 – 0225000
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

DIGITAAL VERZONDEN

12-1-2024

Utrecht, 12 januari 2024

Ons kenmerk: INT20.1011-2150
Behandeld door: A.E. van Vuuren

Onderwerp: Kadernota 2025 ODRU en uurtarief 2024

Geacht college,

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht heeft in zijn vergadering van 14 december 2023 de Kadernota 2025 vastgesteld. Daarmee is ook het tarief voor 2024 naar boven bijgesteld. Door het nemen van diverse maatregelen is het de ODRU gelukt om het tarief voor zowel 2024 als 2025 aan te passen, waardoor deze minder hard hoeven te stijgen dan in september 2023 verwacht. Bij de besluitvorming in het algemeen bestuur zijn de van gemeenten ontvangen zienswijzen betrokken. Met deze brief informeren we u over de uitkomsten van deze besprekingen door het algemeen bestuur op 14 december 2023.

Ontvangen zienswijzen gemeenten en uitkomsten onderzoek besparingen ODRU

Veertien eigenaargemeenten hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Het algemeen bestuur heeft kennisgenomen van alle ontvangen reacties. De reacties van de gemeenten zijn kritisch maar constructief en geven ook richting aan de discussie en aanpak van de beteugeling van de kostenstijging voor de komende jaren. We bedanken de gemeenten dan ook die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen voor hun inbreng. Hun boodschap is goed gehoord.

Door het nemen van diverse maatregelen is het de ODRU gelukt om het tarief voor zowel 2024 als 2025 aan te passen, waardoor het minder hard hoeft te stijgen dan in september 2023 verwacht. Dit valt te lezen uit onderstaande samenvattende tabel:

Tarief voor jaar	Vastgesteld tarief (Kadernota 224)	Voorgesteld tarief september 2023	Nieuw voorgesteld tarief december 2023
2024	€ 110,50	€ 120,50	€ 116,00
2025		€ 126,00	€ 123,00

Door het algemeen bestuur is waardering uitgesproken voor de inspanningen van de ODRU om het uurtarief minder te laten stijgen dan in september was voorgesteld. Dit is onder meer gelukt door uitstel van de aanpassing van het functiehuis en een latere invulling van (moeilijk vervulbare) vacatures. De nieuw voorgestelde tarieven zijn in het algemeen bestuur uiteindelijk unaniem vastgesteld. Hierbij is de financiële situatie van alle gemeenten in acht genomen, welke door de vertegenwoordigers van Wijk bij Duurstede en IJsselstein extra werden benadrukt. Verdere informatie vindt u in de vastgestelde Kadernota 2025, zoals u deze bij deze brief aantreft.

Gemeenten als eigenaar en gemeenten als opdrachtgever van de ODRU

Gemeenten zijn eigenaar van de ODRU. Vanuit hun eigenaarsrol zijn gemeenten ervoor verantwoordelijk om de ODRU dusdanig toe te rusten zodat zij de taken die zijn overgedragen naar behoren kunnen uitvoeren (voldoende mensen en middelen). Ook is het vanuit deze rol belangrijk om te voldoen aan de wettelijke eisen die op organisaties zoals de ODRU van toepassing zijn (archiefwet, privacy, gegevensbescherming, alle arbeidsrechtelijke zaken, Besluit begroten en verantwoorden, etc.). Deze taken worden door de ODRU kostenbewust uitgevoerd; daarvan zijn de directie en het bestuur doordrongen, mede gezien de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden. De verhoging van het (vastgestelde) tarief voor 2024 en de stijging van het tarief voor 2025 is vanuit dit perspectief gezien onvermijdelijk, zoals hiervoor ook al benoemd.

Gemeenten zijn ook opdrachtgever van de ODRU door het afsluiten van de Uitvoeringsprogramma's. In deze rol bepalen ze de hoeveelheid van in te kopen producten en diensten, zowel individueel als gezamenlijk. Hiervoor zijn door de eigenaren spelregels afgesproken, waar (nog) niet alle gemeenten aan voldoen. Als alle gemeenten voldoen aan de 80-20% regel (verhouding vaste-flexibele uren), dan geeft dat nog een verlaging van het tarief. Alle gemeenten hebben hier dus direct profijt van. Ook het overdragen van de wettelijke basistaken draagt bij aan een robuuste organisatie en een minder hard stijgen van het tarief. Namens de ODRU ontvangen de gemeenten die (nog) niet voldoen aan de 80-20% regel en die (nog) niet de wettelijke basistaken aan de ODRU hebben overgedragen een brief van de voorzitter van de ODRU met het verzoek deze spelregels na te leven.

Instellen werkgroep

Gezien de ontvangen zienswijzen van gemeenten en ook de wens van de ODRU om kostenbewust te handelen heeft het algemeen bestuur ingestemd met het instellen van een werkgroep onder leiding van een directielid van een van de gemeenten. Deze werkgroep krijgt de opdracht een advies op te stellen voor het dagelijks bestuur van de ODRU en de afzonderlijke gemeenten met daarin de maatregelen die aanvullend genomen kunnen worden door zowel de ODRU als door gemeenten om kosten te besparen. Hierbij wordt onder meer gevraagd te kijken of de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de keten wel optimaal belegd zijn in de keten vanuit het perspectief van kosten en kwaliteit. Mogelijkheden voor efficiëntere processen, de 80-20% regel (evt. aanpassen in 90-10 of 100-0%) en bijvoorbeeld knellende afspraken die maken dat gemeenten niet genegen zijn de DVO-uren op te hogen zijn ook onderwerp van onderzoek. Ook de suggestie van de gemeente IJsselstein om drie processen in de hele keten te uniformeren en daarvan het effect te kapitaliseren is onderdeel van de opdracht. De adviezen van de werkgroep worden opgesteld voor de zomer van 2024. Het financiële effect van deze adviezen, inclusief de 80-20% regel, de loon-prijscompensatie (CPB zomer 2024) en het effect van de effectuering van het functiehuis op het tarief 2025, worden besproken in de septembervergadering van het algemeen bestuur.

De ODRU vertelt u graag meer over het werk

De medewerkers en het bestuur van de ODRU werken in opdracht van en veelal ook samen met de gemeenten dagelijks aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Wij laten u graag zien hoe we dat doen. Zo kunt u met ons mee op inspectie en nodigen we u uit om ons te volgen op LinkedIn. Op onze website vindt u hier meer informatie over: <https://www.odru.nl/over-ons/open-huis/>. Hier vindt u onder meer ook de ervaring van Michel Heijdra, directeur-generaal Energie en Klimaat van EZK. Hij ging in december mee op een energiecontrole.

We vertrouwen erop dat we met deze brief de belangrijkste punten hebben kunnen toelichten. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer A.E. van Vuuren, directeur, via telefoonnummer 088 – 0220 50 00 of via het e-mailadres bestuurssecretariaat@odru.nl.

Met vriendelijke groet,
Het algemeen bestuur Omgevingsdienst regio Utrecht,
namens deze

Sjors Fröhlich
Voorzitter

bijlage Kadernota 2025 en uurtarief 2024 (inclusief bespraken)-INT20.1011-2143
c.c. Regievoerder(s)

Kadernota 2025 en uurtarief 2024 (inclusief besparingen)

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

Colofon

Titel	Kadernota 2025 en uurtarief 2024 (inclusief besparingen)
Revisie	4
Datum	15 november 2023
Aantal pagina's	16 (inclusief titelpagina)
Auteurs	Omgevingsdienst regio Utrecht
Contactpersoon	Planning & Control
ODRU	Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht
Copyright	© Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	managementteam 15 en 22 augustus 2023
beoordeeld door	directeur
besproken door	dagelijks bestuur 7 september 2023
besproken door	algemeen bestuur 28 september 2023
aangepast n.a.v.	ontvangen zienswijzen
besproken door	dagelijks bestuur 23 november 2023
vastgesteld door	algemeen bestuur 14 december 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)	6
1.2 Koers 2023-2028	7
1.3 Proces	7
1.4 Leeswijzer	7
2. Meest relevante ontwikkelingen voor 2025	8
2.1 De invoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	8
2.2 Stikstof, woningbouwopgave en landbouwakkoord	8
2.3 Uniform werken en gelijkkluidend mandaatbesluit	8
2.4 Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel	9
2.5 De verkenning van één Omgevingsdienst voor heel Utrecht	9
2.6 Personeel en organisatie	9
2.7 Bedrijfsvoering	10
3. Financiële ontwikkelingen	11
3.1 Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief en de meerjarenbegroting	11
3.2 Ontwikkeling van de structurele lasten	12
3.3 Berekening van de gewogen loon-/prijscompensatie	12
3.4 Gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst	13
3.5 Berekening van het uurtarief	13
3.6 Onderbouwing van het uurtarief	13
3.7 Bijdrage van de eigenaar gemeenten	14

Samenvatting

Het doel van de Kadernota 2025 is om het bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht in staat te stellen zich uit te spreken over de verwachtingen en kaders mee te geven voor de (ontwerp)begroting 2025-2028. Deze meerjarenbegroting wordt in het voorjaar van 2024 opgesteld en een belangrijk kader hiervoor is het door het bestuur vastgestelde uurtarief voor 2025.

Uurtarief en financiële bijdrage in algemene zin

De uiteindelijke financiële bijdrage die de gemeente in 2025 betaalt, wordt, naast het uurtarief, bepaald door het aantal producten en diensten die worden afgenomen en het aantal uren dat daarmee is gemoeid (dus q maal p). Het aantal producten en diensten en het aantal uren worden op uiterlijk 1 december 2024 door de gemeenten bij de vaststelling van de Uitvoeringsprogramma's (UVP's) bepaald. Daarnaast nemen de gemeenten gedurende het jaar nog aanvullende opdrachten af. Daarbij geldt een tariefopslag van 10%.

Op het uurtarief hebben de volgende drie factoren een mogelijk effect:

- Loon- en prijsontwikkelingen (index opgave CPB).
- De ontwikkeling van de structurele lasten: deze kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, de interne bedrijfsvoering en de maatschappelijke eisen die aan Omgevingsdiensten worden gesteld.
- Aantal gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten van de eigenaar gemeenten.

Op het eerste effect hebben wij geen invloed. De andere twee kunnen wij gezamenlijk - ODRU en eigenaar-gemeenten – beïnvloeden.

Berekening uurtarief en meest relevante ontwikkelingen

Bij het berekenen van het uurtarief 2025 hebben wij de volgende afspraken met het bestuur in ogenschouw genomen:

- De norm voor overhead (aantal FTE) is voor de ODRU vastgesteld op maximaal 25%. Al jaren zien wij dat we onder deze norm blijven.
- Wij hebben met elkaar afgesproken om het aantal gegarandeerde uren in de dienstverleningsovereenkomsten minimaal 80% van de totale uren uit het uitvoeringsprogramma van de eigenaar-gemeente te laten zijn. Deze norm wordt nog niet door alle eigenaar-gemeenten gehaald.

Door de berekeningssystematiek en het feit dat het aantal gegarandeerde uren altijd fors lager is dan de uren die daadwerkelijk afgesproken en geleverd worden (door aanvulling met tijdelijke en uren) is er te weinig structurele ruimte in de overhead om de ODRU te blijven ontwikkelen. De afgelopen jaren kon dit worden opgelost door tijdelijke bestemmingsreserves en de marge tussen ODRU tarief en het inhuurtarief (voor vooral de incidentele opdrachten). Dat is een dure en kwalitatief minderwaardige oplossing die in 2025 naar verwachting ook minder makkelijk gaat. In het tarief van 2024 is er door het algemeen bestuur enige ruimte geboden voor het absorberen van structurele effecten:

- In eerdere jaren is reeds geconstateerd dat een deel van de incidentele lasten structureel zijn geworden en zijn conform BBV voor het jaar 2024 meegenomen in het structurele gedeelte.
- Invloed van maatschappelijke eisen op het functiehuis waarbij sommige functies op uitvoerend niveau qua taakinhoud en functie-eisen verzaagd worden.

De scheefgroei die in de loop van de jaren is ontstaan in de verhouding structurele overhead en totale formatie is daarmee helaas nog niet structureel opgelost. Dit leidt tot hogere kosten door tijdelijke inhuur en minder efficiënt werken vanwege die tijdelijke inhuur. Daarnaast zien wij verdergaande specialisatie op meerdere gebieden binnen de overhead vanwege nationale wetgeving. Dit maakt dat wij voor 2024 en 2025 structurele ruimte vragen voor de overhead (in plaats van incidenteel), waarmee de overhead (in aantal FTE) binnen de gestelde norm van 25% blijft. Een ander punt dat extra structurele ruimte vraagt (al vanaf 2024) is de herziening van contracten met onze leveranciers. Over het algemeen ligt dat in het feit dat er meer eisen worden gesteld aan de dienstverlening. Net zoals dat voor de ODRU het geval is.

Samengevat verwachten we dat 2025 (en ook 2024) in het teken zal staan van:

- Het verder werken aan de implementatie van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen;
- Het omgaan met de (nu nog) onzekerheden omtrent stikstof, woningbouwopgave en landbouwakkoord;
- Het uniform werken in het kader van het nog vast te stellen mandaatbesluit;
- Het verder werken aan de versterking van het VTH-stelsel;
- Het realiseren van één robuuste omgevingsdienst voor heel Utrecht per 1 januari 2026, mits de besturen van de ODRU en de RUD daar in het najaar van 2023 mee instemmen;
- Personeel en organisatie: het vinden, boeien en binden van medewerkers, inclusief het meer in balans brengen van de verhouding vast en tijdelijk personeel, het investeren in uniforme afspraken met onze gemeenten;
- Bedrijfsvoering: het optimaliseren van de werkprocessen en overhead en de komende jaren een flinke stap maken in het data-gestuurd werken. De overhead brengen naar een niveau dat past bij de jaarlijkse omvang van de opdrachtenportefeuille en wetgeving op gebied van o.a. informatiebeveiliging, open overheid en archivering.

Van bovenstaande ontwikkelingen zijn de structurele effecten van 6 en 7 in de herrekening van het maximale integrale uurtarief 2024 meegenomen en daarmee ook in het maximale uurtarief van 2025. De overige ontwikkelingen moeten worden gefinancierd vanuit de reguliere begroting, via aanvullende opdrachten en via externe financiering (voor bijvoorbeeld de incidentele kosten van de weg naar één robuuste Omgevingsdienst voor heel Utrecht).

Het structurele kosteneffect 2024 betreft een stijging van maximaal €537.900 en voor 2025 €93.500 (prijspeil 2024). Door deze structurele effecten mee te nemen in het tarief voldoen we aan wet en regelgeving en ontstaat er een overhead die structureel past bij totale opdrachtenportefeuille (en dus niet alleen bij de gegarandeerde uren).

De concept Macro Economische Verkenningcijfers (MEV) van het CPB, gepubliceerd op 17 augustus 2023, geeft aan dat de economische groei terugvalt. Aangezien de inflatie sterker is gestegen dan waar in de Kadernota 2024 mee is rekening gehouden, is er op het tarief voor 2024 een correctie (voor 2023 en 2024) voor de gewogen compensatie toegepast. De gewogen compensatie (voor 2023, 2024 en 2025) ten behoeve van het tarief voor 2025¹ is in totaal voor de:

- Lonen 8,20%;
- Prijzen 3,20%;
- Loon-/prijscompensatie 7,27%.

Het aantal gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten 2023 bedraagt 151.379 uur. **Het voorgestelde tarief voor 2025 is maximaal €123,00².**

Voor aanvullende opdrachten is dit maximaal €135,25.

Het voorgestelde tarief voor 2024 is maximaal €116,00 (inclusief eenmalige korting van €1 op het standaard tarief voor eigenaar gemeenten vanwege het temporiseren van de ontwikkeling van het functiehuis).

Voor aanvullende opdrachten is dit maximaal €128,75.

De stijging van de totale bijdrage en/of het uurtarief kan door de gemeenten verminderd worden door het aantal gegarandeerde uren te verhogen door een deel van de tijdelijke uren van de afgelopen jaren als structureel te bestempelen en dus onder te brengen in de dienstverleningsovereenkomst (dus een verschuiving van incidentele uren naar structurele).

De overige kaders die als basis dienen voor de meerjarenbegroting 2025 staan in paragraaf 3.1.

¹ Voor de berekening van de loon-/prijscompensatie wordt verwezen naar paragraaf 3.3.

² Voor de berekening van het tarief wordt verwezen naar paragraaf 3.5.

1. Inleiding

Het doel van de Kadernota 2025 is om het bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht in staat te stellen zich uit te spreken over de verwachtingen en kaders mee te geven voor de (ontwerp)begroting 2025-2028. Het belangrijkste kader voor de meerjarenbegroting, die in het voorjaar van 2024 wordt opgesteld, is het uurtarief voor 2025.

1.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

De ODRU is een gemeenschappelijke regeling van vijftien gemeenten in de provincie Utrecht. Los van landelijke ontwikkelingen hebben middelgrote en kleine Utrechtse gemeenten al eerder hun krachten gebundeld in twee milieudiensten, die in 2012 de ODRU vormden. Deze bundeling op het gebied van het omgevingsrecht leverde voor de gemeenten samen en voor elke gemeente afzonderlijk betere garanties voor:

- de kwaliteit en beleidsneutraliteit van de uitvoering;
- financiële schaalvoordelen;
- een vermindering van kwetsbaarheid.

Door deze 'shared service'-gedachte is de ODRU naast de VTH-taken³ ook kenniscentrum voor milieu en duurzaamheid. Vanuit deze positie heeft de ODRU een breed palet aan adviserende en uitvoerende taken in huis. Denk aan onze centra voor natuur- en duurzaamheidscommunicatie en onze advisering bij ruimtelijke projecten en voor bodembeleid. Voor de gemeenten IJsselstein en De Ronde Venen voeren we ook bouwtaken⁴ uit.

De ODRU houdt toezicht op 15.000 actieve bedrijven. Hun risicoprofiel in de vijftien deelnemende gemeenten is relatief beperkt, omdat geen sprake is van zware industrie.

Dus is het risico op grote incidenten (milieurampen) laag. Aan de andere kant is het risico op voortdurend doorsijpelende milieuschade - met op langere termijn grote schade - veel meer aan de orde. Het naleefgedrag van de ondernemers is onvoldoende, van administratieve onvolkomenheden tot milieurisico's, waardoor hercontroles en handhaving nodig zijn. Grote risico's bespreken we met de betreffende gemeente. Om efficiënter toezicht te houden, met een zo groot mogelijk maatschappelijk effect, werken we inmiddels met programmatisch en risico gestuurd toezicht, naast keten- en gebiedstoezicht.

Onze gemeenten kennen een diversiteit aan bedrijven. Een beperkt aantal bedrijven valt onder de Brzo-inrichtingen⁵. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied verzorgt bij deze bedrijven de vergunningverlening, toezicht en handhaving. De provincie is bevoegd gezag voor de bouw- en milieuaspecten van een bepaalde categorie bedrijven. Een deel van de bijbehorende, uitvoerende bouwtaken wordt waarschijnlijk overgebracht van de gemeenten naar de Omgevingsdiensten RUD⁶ en ODRU. Grote verkeersstromen over weg en spoor zorgen voor een forse druk op de fysieke leefomgeving. De ODRU regisseert de uitvoering van projecten voor geluidssanering (c.q. gevelaanpassingen). Ook zijn we alert op ondermijning en de risico's daarvan.

FIGUUR 1: MISSIE ODRU

³ Vergunningverlening, toezicht en handhaving.

⁴ Onder deze taken verstaan wij het toetsen van omgevingsvergunningen aan alle onderdelen die nodig zijn: van welstand, bestemmingsplan/omgevingsplan tot constructieveiligheid. En het houden van toezicht op de naleving hiervan en waar nodig handhavend optreden.

⁵ Besluit risico zware ongevallen, waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen in bepaalde omvang.

⁶ Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

1.2 Koers 2023-2028

Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2023 de Koers voor de jaren 2023-2028 van de ODRU vastgesteld. Deze Koers geeft aan welke toegevoegde waarde van de ODRU gevraagd wordt en wat dat betekent voor de positionering, taken en instrumenten. Hieraan gekoppeld zijn ambities die de agenda voor de verdere ontwikkeling van de organisatie in de genoemde periode vormen. In de Koers heeft het algemeen bestuur benoemd dat deze agenda omvangrijk is en dat niet alles tegelijk kan. Afgesproken is dat er per begrotingsjaar de prioriteiten vastgesteld worden.

In de Koers is beschreven met welke ontwikkelingen de ODRU en gemeenten te maken hebben en wat deze ontwikkelingen voor de ODRU betekenen. Zes rode draden zijn benoemd:

1. Het beroep op externe samenwerking wordt groter.
2. Met de RUD verkennen we de mogelijkheden van één Omgevingsdienst voor heel Utrecht.
3. Beoordelingen gebeuren binnen ruimere beleidskaders (Omgevingswet).
4. Investeren in specialismen (bijvoorbeeld externe veiligheid, grondwater, stikstof, afval als grondstof, (nieuwe) zeer zorgwekkende stoffen, gedragsbeïnvloeding en effectiviteit van het toezicht, publieke informatievoorziening).
5. Vragen komen bij de ODRU binnen via de regievoerders van de gemeenten. De ontwikkelingen leiden ook tot een complexere opgave voor deze regievoerders, individueel binnen de eigen gemeente en gezamenlijk als verbond van opdrachtgevers van de ODRU.
6. Vereenvoudigen van de bedrijfsvoering en moderniseren van het functiegebouw. Vanuit de maatschappelijke opgaven worden de eisen aan de ODRU - voor een deel van de taken – zwaarder. Dat moet doorwerken in de eisen die aan sommige functies gesteld worden en wij willen medewerkers meer ontwikkelmogelijkheden bieden om de kennis in de organisatie niet alleen te ontwikkelen, maar ook vast te houden.

1.3 Proces

De Kadernota 2025 vormt de opmaat naar de (ontwerp) Begroting 2025-2028. Het aangepaste tarief voor 2024 doet dat voor de (ontwerp) Begrotingswijziging 2024. Zienswijzen op deze (ontwerp) Kadernota worden meegenomen in de besluitvorming door het algemeen bestuur op 14 december 2023 en tegelijkertijd verwerkt met de (ontwerp) Begroting 2025 en de (ontwerp) Begrotingswijziging 2024.

De leden van het algemeen bestuur (AB) stellen de Kadernota 2025 en het uurtarief van 2024 vast. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de (ontwerp) Kadernota toegezonden aan de raden. Deze raden kunnen binnen acht weken bij het dagelijks bestuur (DB) hun zienswijzen naar voren brengen. Het dagelijks bestuur (DB) voegt de ingebrachte zienswijzen bij de Kadernota 2025 ten behoeve van de definitieve vaststelling van zowel het uurtarief voor 2025 als die van 2024 door het AB.

De planning voor de vaststelling van de Kadernota 2025 is als volgt:

- Ontwerp is besproken door AB op 28 september 2023;
- Zienswijze termijn gemeenteraden (8 weken) op 27 november 2023 (uiterlijk retour)
- Definitief besluit door het algemeen bestuur op 14 december 2023.

De Kadernota 2025 vormt hierna het financiële kader voor de (meer jaren) Begroting 2025, die in het voorjaar van 2024 wordt opgesteld. Het aangepaste tarief voor 2024 vormt het financiële kader voor de Begrotingswijziging 2024, die tevens in het voorjaar van 2024 wordt opgesteld. Het AB stelt de Kadernota en Begroting vast vanuit de rol van eigenaar. De gemeenten hebben de rol van opdrachtgever bij de totstandkoming van de Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) en het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma (UVP).

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de meest relevante ontwikkelingen voor 2025 beschreven. De financiële ontwikkelingen en een toelichting op de berekeningen worden beschreven in hoofdstuk 3.

2. Meest relevante ontwikkelingen voor 2025

In deze kadernota voor 2025 worden de meest relevante ontwikkelingen voor 2025 geschetst, op basis van de informatie die in de zomer 2023 (het moment van het opstellen van deze kadernota) bekend is. We zien om ons heen dat we in onzekere tijden leven en dat er veel onbekend is. De val van het kabinet Rutte 4 in juli 2023 versterkt deze onzekerheid.

Samengevat zien we dat 2025 in het teken zal staan van:

- a. Het verder werken aan de implementatie van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (§2.1).
- b. Het omgaan met de (nu nog) onzekerheden omtrent stikstof, woningbouwopgave en landbouwakkoord (§2.2).
- c. Het uniform werken in het kader van het nog vast te stellen mandaatbesluit (§2.3).
- d. Het verder werken aan de versterking van het VTH-stelsel (§2.4).
- e. Het realiseren van één robuuste omgevingsdienst voor heel Utrecht per 1 januari 2026, mits de besturen van de ODRU en de RUD daar in het najaar van 2023 mee instemmen (§2.5).
- f. Personeel en organisatie: het vinden, boeien en binden van medewerkers, inclusief het meer in balans brengen van de verhouding vast en tijdelijk personeel, het investeren in uniforme afspraken met onze gemeenten (§2.6).
- g. Bedrijfsvoering: het optimaliseren van de werkprocessen en overhead en de komende jaren een flinke stap maken in het data-gestuurd werken (§2.7).

2.1 De invoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen

Per 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet en later de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen ingevoerd. Gemeenten, andere overheden en ook de ODRU moeten leren werken binnen deze nieuwe kaders. Er komen nieuwe taken naar gemeenten en de ODRU, waarvan de financiering landelijk nog niet geregeld is (provinciale bodemtaken). De impact van deze wetten is niet precies te voorspellen. Zowel landelijk als regionaal wordt de invoering goed gemonitord. Het werken op basis van de Omgevingswet vergt ook in 2025 van de ODRU nog een (door)ontwikkeling in de eigen processen, samenwerking met gemeenten en ketenpartners en de ontwikkeling van medewerkers (andere competenties, zoals digitaal werken, samenwerken et cetera).

De ODRU voert anno 2023 voor twee gemeenten bouwtaken uit. De ODRU zal de dienstverlening voor bouwtaken onder de nieuwe wettelijke kaders goed beschrijven en met enkele andere gemeenten in onze regio in gesprek gaan om te kijken of deze taken voor hen bij de ODRU belegd kunnen worden. Enerzijds kunnen gemeenten hiermee de kwaliteit borgen en de uitvoeringskosten zo laag mogelijk houden. Anderzijds versterkt dit de robuustheid van onze bestaande bouwtaken.

2.2 Stikstof, woningbouwopgave en landbouwakkoord

Met het stoppen van de onderhandelingen rond het landbouwakkoord in juni 2023 en de val van het kabinet in juli 2023 is nog onduidelijk hoe het landelijk beleid voor de landbouw en voor de stikstofaanpak eruit gaat zien. En daarmee is ook het effect op bouwopgaven (woningen, energiemaatregelen et cetera) en intensieve veehouderij nog niet duidelijk. Voor de ODRU betekent dit dat we – zomer 2023- niet precies weten hoe dit uitwerkt op het werk in 2025. We gaan ervan uit dat de bouw in 2025 weer aantrekt en dat de uitvoering van het stikstofbeleid nieuwe producten en diensten van ons zal vragen.

2.3 Uniform werken en gelijklopend mandaatbesluit

Voor de kwaliteit en efficiency is het belangrijk dat er één uniform mandaatbesluit komt voor alle 15 deelnemende gemeenten. Alle wettelijke basistaken en de in onze regio afgesproken koerstaken worden in hetzelfde mandaat ondergebracht. Ook de bijbehorende werkafspraken tussen ODRU en gemeenten zijn vanaf 2025 uniform voor alle gemeenten. Hiermee verhoogt de ODRU enerzijds haar kwaliteit (medewerkers hoeven niet meer na te denken over welk rol zij hebben bij welk product; adviserend of beslissend). Anderzijds geeft de ODRU hiermee (mede) invulling aan de door gemeenten veel en vaak genoemde wens richting de ODRU om efficiënter te werken. In 2024 wordt de Producten- en dienstencatalogus hier al op aangepast en het mandaatbesluit wordt eind 2023 door het algemeen bestuur aangeboden aan alle

gemeenten. De verwachting is dat 2024 een overgangsjaar is en dat vanaf 2025 de ODRU haar dienstverlening uniform geregeld heeft. Het te verwachten effect hiervan is dat bij gemeenten wat minder uren nodig zijn en bij de ODRU wat meer, waarbij per saldo een kostenbesparing gerealiseerd zal worden voor gemeenten (die nu nog niet te ramen is).

2.4 Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel

De kwaliteit van de leefomgeving is van groot maatschappelijk belang, maar is toch onvoldoende geborgd in het stelsel van omgevingsdiensten, inclusief hun eigenaren, opdrachtgevers en het Rijk als stelselverantwoordelijke. Dit was de hoofdconclusie van de Commissie van Aartsen in maart 2021. De Commissie gaf tien indringende aanbevelingen voor verbeteringen. Het Rijk heeft hiervoor, samen met VNG, ODNL, IPO en inmiddels ook de waterschappen een interbestuurlijk programma in uitvoering gebracht. De resultaten van het interbestuurlijk programma kunnen leiden tot nieuwe keuzes voor gemeenten en de ODRU en/of aangepaste wetgeving die moet worden doorgevoerd. Zo heeft de staatssecretaris in haar voortgangsrapportage van juni 2023 al laten weten de robuustheidscriteria uit dit programma te omarmen. Ook ten aanzien van het mandaat voor omgevingsdiensten, financiering, arbeidsmarkt en informatievoorziening zijn of worden stappen gezet. De verwachting is dat dit ook de ODRU en haar deelnemende gemeenten zal raken.

2.5 De verkenning van één Omgevingsdienst voor heel Utrecht

In het najaar van 2023 worden er principebesluiten voorgelegd aan de algemeen besturen van de RUD en de ODRU om beide omgevingsdiensten op te heffen en op te gaan in één robuuste omgevingsdienst voor heel Utrecht. Belangrijkste reden hiervoor is de omvang en complexiteit van de maatschappelijke opgaven die op beide omgevingsdiensten afkomen. Hiertoe heeft in het najaar van 2022 en de eerste helft van 2023 een uitgebreide verkenning plaatsgevonden met de managementteams, besturen en regievoerders. Het landelijke Interbestuurlijke Programma Versterking VTH-stelsel heeft in de zomer van 2023 een aantal robuustheidscriteria vastgesteld. Deze zijn een steun in de rug voor de ontwikkeling in de provincie Utrecht. Met de vorming van één robuuste Omgevingsdienst voor heel Utrecht kan voldaan worden aan deze landelijke criteria. Afhankelijk van de besluitvorming in de besturen zal in 2025 de voorbereiding van de oprichting van de nieuwe omgevingsdienst een belangrijke activiteit zijn. Medio 2023 is de verwachting dat de financiering van voorbereidings-, transitie- en frictiekosten hoofdzakelijk van provincie en rijk verkregen wordt.

2.6 Personeel en organisatie

De arbeidsmarkt is krap en ook de ODRU merkt dit. Tot op heden is het op enkele uitzonderingen na steeds goed gelukt om de bezetting (minimaal) op orde te houden, maar dit vergt veel inspanning. De verwachting is niet dat deze situatie zal verbeteren. Al enige jaren wordt ingezet op het vinden, boeien en binden van voldoende personeel. De ODRU pakt dit op door het bieden van opleidingen, trainingen, proactief werven, korte lijnen met relevante opleidingen. De ODRU zet in op een stevige arbeidsmarktstrategie, samen met andere omgevingsdiensten in het land en in de regio. Door middel van een strategische personeelsplanning, een programma voor Young Professionals en het werken aan duurzame inzetbaarheid van onze mensen geven we in 2024 een extra impuls aan het vinden en behouden van mensen. Dat krijgt in 2025 mogelijk een vervolg. Indien de dienstverlening van de ODRU in de knel komt ten gevolge van het personeelstekort is dit uiteraard een onderwerp van gesprek met de deelnemende gemeenten en ons bestuur.

De verhouding tussen vast personeel en inhuur is uit balans. Uit cijfers van de afgelopen jaren blijkt dat het de ODRU lukt om structureel 85-90% van de vaste posities te bezetten. Door vacatures en de situatie op de arbeidsmarkt is het erg moeilijk om de gewenste bezetting van 100% van de vaste toegestane formatie te realiseren. Door middel van het aantrekken van inhuurmedewerkers lukt het de ODRU tot op heden om de dienstverlening op niveau te houden. De aanvullende en tijdelijke opdrachten (maximaal 20% van de orderportefeuille) wordt met inhuurmedewerkers ingevuld. Dat betekent dat 30-35% van de medewerkers bij de ODRU niet in vaste dienst is. Dit zorgt voor veel administratie, is (vaak) duurder, zeker met de stijging van de inhuurtarieven van de afgelopen jaren. Ook komt de continuïteit van de dienstverlening in het geding. De ODRU streeft ernaar de verhouding tussen vaste medewerkers en inhuurmedewerkers terug te brengen naar 85%/15% op het totaal van de opdrachtenportefeuille. Hiervoor is inzet aan twee kanten nodig. Eerste is dat de ODRU de huidige extra inzet op werving & selectie structureel moet maken, wat een verhogend

effect heeft op het uurtarief. Het tweede is dat met de gemeenten in gesprek wordt gegaan om de DVO-uren op te hogen naar een niveau dat aansluit bij de uren die zij de afgelopen jaren in de praktijk van de ODRU hebben afgenomen. Want uit de afgesproken systematiek volgt dat alle structurele kosten gedeeld door de gegarandeerde uren het uurtarief van de ODRU oplevert. Als het aantal gegarandeerde uren stijgt (doordat een verschuiving plaatsvindt en waardoor dus het aantal tijdelijke uren daalt), gaat het gemiddelde uurtarief naar beneden.

2.7 Bedrijfsvoering

De ODRU genereert en werkt steeds meer met data als basis voor haar dienstverlening. Ontwikkelingen als de Omgevingswet en de kaderrichtlijn water zijn belangrijke stimulansen om dit op orde te hebben.

Ook naar burgers streeft de ODRU naar een betere en in de regio afgestemde informatieverstrekking.

In 2024 zetten we stappen gericht op een GIS-Geo team⁷ dicht bij de inhoudelijke expertise. De verwachting is dat we dit in 2025 een vervolg kunnen geven.

De gevolgen voor de ICT⁸-functie van de ODRU worden in 2024 in beeld gebracht. Belangrijk is dat de archiefinspecteur heeft aangegeven dat een investering in het informatiebeheer voor de ODRU noodzakelijk is. Ook andere contracten zullen vanwege wettelijke eisen en maatschappelijke ontwikkelingen moeten worden uitgebreid. Dat heeft een verhogend effect op de structurele lasten en dus het uurtarief.

⁷ Team dat zich bezig houdt met het beheren van geografische data in het geografisch informatiesysteem.

⁸ Informatie- en communicatie technologie

3. Financiële ontwikkelingen

Het uurtarief wordt jaarlijks op basis van het structurele gedeelte van de begroting berekend:

begrote vaste toegestane formatie plus vaste overige kosten (bron: meerjarenbegroting)
huidige gegarandeerde (G-) uren (bron: DVO) plus vaste contracten

De financiële bijdrage (p maal q) van de eigenaar-gemeenten wordt bepaald door:

- het uurtarief (p);
- het aantal uren (q).

Het aantal uur wordt uiterlijk 1 december 2024 vastgesteld door de gemeente in het uitvoeringsprogramma (UVP). Voor eventuele aanvullende opdrachten geldt een tariefopslag van 10%.

Op het uurtarief hebben de volgende drie factoren een mogelijk effect:

- a. Loon- en prijsontwikkelingen (index opgave CPB).
- b. De ontwikkeling van de structurele lasten⁹: deze kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, de interne bedrijfsvoering en de maatschappelijke eisen die aan Omgevingsdiensten worden gesteld.
- c. Aantal gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten van de eigenaar gemeenten. Wanneer het aantal door gemeenten gegarandeerde uren stijgt, dan kan het uurtarief dalen (afhankelijk van de oorzaak van stijging: bijvoorbeeld een verschuiving van incidentele naar structurele uren of door een toename van extra werk).

Het eerste effect hebben wij geen invloed op. De andere twee kunnen wij gezamenlijk - ODRU en eigenaar-gemeenten – beïnvloeden.

Het uurtarief dient tenminste de structurele lasten te dekken. Er wordt naar gestreefd om de structurele lasten zo laag mogelijk te houden door heldere afspraken en een efficiënte bedrijfsvoering.

3.1 Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief en de meerjarenbegroting

Hieronder zijn de uitgangspunten opgenomen die als basis dienen voor het begrotingsjaar 2025:

- a. De meerjarenbegroting 2024 en de structurele effecten nadien vastgesteld vormen de basis.
- b. Bij de begroting 2025 wordt uitgegaan van de huidige wijze van tariefberekening (gebaseerd op het structurele kostengedeelte van de begroting en de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst per 2023).
- c. Formatie wordt doorgerekend op basis van het maximum schaalniveau.
- d. Gewogen loon/ prijscompensatie berekening die sinds jaar en dag wordt gehanteerd.
- e. In de kadernota 2024 is maximaal €2,04¹⁰ structureel in het tarief opgenomen voor de ontwikkeling van het functiehuis waarover medio 2024 pas definitief besloten wordt aan de hand van concrete uitwerking.
- f. Voor de invoering van de Omgevingswet is afgesproken om de hiermee samenhangende uren als tijdelijke uren in 2024 op te nemen. Effect op de uren voor 2025 is niet meegenomen.
- g. Verkenning van of eventueel samengaan met RUD Utrecht is niet meegenomen, omdat we daarvoor financiering van provincie en Rijk verwachten.
- h. Naast dat in de begroting 2025 wordt uitgegaan van de zekere omzet vanuit de dienstverleningsovereenkomsten en de structurele kosten brengen wij - ten behoeve van een reële begroting - ook de incidentele omzet en kosten in beeld.
- i. Het voorstel is om het standaardtarief voor 2025 vast te stellen op maximaal €123,00 per uur en het aanvullende tarief op maximaal €135,25 per uur.
- j. Als de omvang van de weerstandscapaciteit en bestemmingsreserves het toelaat worden financiële resultaten achteraf verdeeld via het jaarrekeningresultaat over de eigenaren.

⁹ Kan ook effect hebben op het aantal uren en/of het incidentele gedeelte van de begroting.

¹⁰ Prijspeil 2022.

3.2 Ontwikkeling van de structurele lasten

Onderstaand de onderbouwing van de extra maximale structurele lasten 2024 en 2025:

Structureel effect	2024*	2025**
Herziening contracten personeel en organisatie	€152.000	-
Herziening contracten bedrijfsvoering	€155.500	-
Formatieve uitbreiding overhead	€230.400	€93.500
Totaal	€537.900	€93.500

*Prijspeil 2023

**Prijspeil 2024

Tabel 1: Onderbouwing van de extra maximale structurele kosten

Dit is vooral het gevolg van meer structurele inzet bij gecontracteerde partners mede door wettelijke eisen (bijvoorbeeld structurele inzet op werving & selectie en archivering) en overhead die structureel past bij totale opdrachtenportefeuille (en dus niet alleen bij de gegarandeerde uren).

Door de berekeningssystematiek en het feit dat het aantal gegarandeerde uren altijd lager is dan de uren die daadwerkelijk afgesproken en geleverd worden (door aanvulling met tijdelijke opdrachten en uren) is er te weinig structurele ruimte in de overhead om de ODRU te blijven ontwikkelen. De afgelopen jaren kon dit worden opgelost door tijdelijke bestemmingsreserves en de marge tussen ODRU tarief en inhuurtarief (voor vooral de incidentele opdrachten). Dat is een dure en kwalitatief minderwaardige oplossing die in 2024 naar verwachting ook minder makkelijk gaat .

In het tarief van 2024 is er door het algemeen bestuur enige ruimte geboden voor het absorberen van structurele effecten:

- In eerdere jaren is reeds geconstateerd dat een deel van de incidentele lasten structureel zijn geworden en zijn conform BBV voor het jaar 2024 meegenomen in het structurele gedeelte.
- Invloed van maatschappelijke eisen op het functiehuis waarbij sommige functies op uitvoerend niveau qua taakhoud en functie-eisen verzaagd worden.

De scheefgroei die in de loop van de jaren is ontstaan in de verhouding structurele overhead en totale formatie is daarmee helaas nog niet structureel opgelost. Dit leidt tot hogere kosten door tijdelijke inhuur en minder efficiënt werken vanwege die tijdelijke inhuur. Daarnaast zien wij verdergaande specialisatie op meerdere gebieden binnen de overhead vanwege nationale wetgeving. Dit maakt dat wij voor 2024 structurele ruimte vragen voor de overhead (in plaats van incidenteel), waarmee de overhead in FTE binnen de gestelde norm van 25% ten opzichte van totaal opdrachtenportefeuille blijft.

Een ander punt dat structurele ruimte vraagt is de herziening van contracten met onze leveranciers. Over het algemeen ligt dat in het feit dat er meer eisen worden gesteld aan de dienstverlening. Net zoals dat voor de ODRU het geval is.

De stijging van het uurtarief (paragraaf 3.5) kan verminderd worden door het aantal gegarandeerde uren (paragraaf 3.4) te verhogen door een deel van de tijdelijke uren van de afgelopen jaren als structureel te bestempelen en dus onder te brengen in de dienstverleningsovereenkomst.

3.3 Berekening van de gewogen loon-/prijscompensatie

Onderstaand het overzicht van de loon- en prijscorrectie over de jaren heen om te komen tot de te hanteren gewogen loon-/prijscompensatie voor het tarief van 2025:

	2023			2024			Tarief 2024		2025			Tarief 2025
	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen
Schatting kadernota				3,00%	4,30%	3,26%			4,70%	4,10%	4,58%	
Voorlopige nacalculatie	5,00%	4,30%	4,86%	6,50%	3,80%	6,03%						
Werkelijke nacalculatie	5,00%	3,90%	4,78%									
Loon correctie	0,00%			3,50%			3,50%	4,70%				4,70%
Prijs correctie		-0,40%			-0,50%		-0,90%		4,10%			4,10%
Gewogen loon-/prijscompensatie			-0,08%			2,77%	2,69%				4,58%	4,58%

Tabel 2: Overzicht van de loon- en prijscorrectie per jaar om te komen tot de gewogen loon-/prijscompensatie

3.4 Gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst

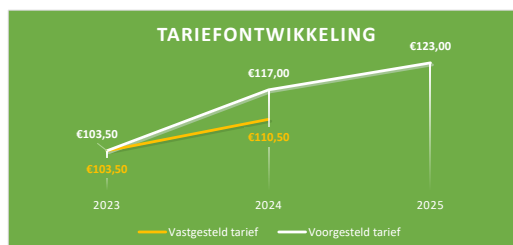
Dienstverleningsovereenkomst (DVO)	Aantal uur 2023
Gegarandeerde uren uit DVO	151.379 uur

Tabel 3: Overzicht van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst

3.5 Berekening van het uurtarief

Onderstaand het overzicht van de berekening van het maximale tarief voor 2024 en 2025.

Voor- en nacalculatie	Tarief
Vastgesteld standaard tarief 2024	€110,50
Structureel effect 2024*	€3,75
Subtotaal	€114,25
Gewogen loon-/prijscompensatie t/m 2024	2,69%
Herkend standaard tarief 2024**	€117,00
Structureel effect 2025*	€0,50
Subtotaal	€117,50
Gewogen loon-/prijscompensatie 2025	4,58%
Standaard tarief 2025***	€123,00

Figuur 2: Ontwikkeling van het uurtarief
Exclusief eenmalige korting van €1 op het standaard tarief voor eigenaar gemeenten

Aanvullend tarief 2025***	€135,25
----------------------------------	----------------

* Zie toelichting in paragraaf 3.6 Onderbouwing van het uurtarief

** Exclusief eenmalige korting van €1 op het standaard tarief voor eigenaar gemeenten.

*** Afgerond op € 0,25

Tabel 4: Overzicht van de berekening van het maximale tarief

Voor de structurele doorrekening naar 2025 is het standaarduurtarief 2024 van €117,00 gehanteerd. Voor de eigenaar gemeenten is het standaard tarief 2024 €116,00 inclusief voorgestelde, eenmalige korting van €1 vanwege het temporiseren van de ontwikkeling van het functiehuis.

3.6 Onderbouwing van het uurtarief

Onderstaande tabel geeft de onderbouwing van het maximale uurtarief weer:

Tariefopbouw	Meerjaren begroting 2024*	Structureel effect 2024*	Effect loon/prijs compensatie tot en met 2024	Benodigd budget 2024 o.b.v. loon/prijs ontwikkeling	Structureel effect 2025**	Effect loon/prijs compensatie 2025	Benodigd budget 2025 o.b.v. loon/prijs ontwikkeling
Directe personeelskosten	€13.388.500	€266.000	€478.000	€14.132.500	€93.500	€668.500	€14.894.500
Inhuur derden	-	-	-	-	-	-	-
Indirecte personele lasten	€775.000	€152.000	-€8.500	€918.500	-	€37.500	€956.000
Bestuurskosten	€99.000	-	-€1.000	€98.000	-	€4.000	€102.000
Algemene kosten	€1.591.500	€150.500	-€15.500	€1.726.500	-	€71.000	€1.797.500
Huisvestingskosten	€725.000	€5.000	-€6.500	€723.500	-	€29.500	€753.000
Kapitaallasten	€379.000	-	-€3.500	€375.500	-	€15.500	€391.000
Diversen	€6.000	-	-	€6.000	-	-	€6.000
Taakstelling	-€16.000	-	-	-€16.000	-	-€500	-€16.500
Totale lasten	€16.948.000	€573.500	€443.000	€17.964.500	€93.500	€825.500	€18.883.500
Totale opbrengsten niet uren gerelateerd	€249.000	-	-€2.000	€247.000	-	€10.000	€257.000
Netto kosten	€16.699.000	€573.500	€445.000	€17.717.500	€93.500	€815.500	€18.626.500
Uren	150.957 uur	422 uur		151.379 uur	-		151.379 uur
Standaard tarief (netto kosten / aantal uren)***	€110,50	€3,75		€117,00	€0,50		€123,00
Aanvullend tarief***	€121,50			€128,75			€135,25

*Prijsniveau 2023

**Prijsniveau 2024

*** Afgerond op € 0,25. Voor 2024: exclusief eenmalige korting van €1 op het standaard tarief voor eigenaar gemeenten.

Tabel 5: Overzicht van de onderbouwing van het maximale tarief

Door DVO verhoging van 422 uur in 2023 (extra werk) zijn de structurele lasten voor de vaste toegestane formatie gestegen met € 35.500. Dit is verwerkt bij de eerste bijgestelde begroting 2023, maar niet in het vastgestelde tarief voor 2024 omdat dit toen nog niet was geformaliseerd. Dit heeft een verhogend effect van €0,25 op het tarief van 2024. Het totale effect op dit tarief is daardoor € 3,75 (verhogend structureel effect van 537.900 naar 573.500).

3.7 Bijdrage van de eigenaar gemeenten

Naast het uurtarief is het van belang om te kijken naar de totale bijdrage die de eigenaar-gemeenten betalen en het voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria VTH die richtlijnen geeft voor de inrichting van de organisatie voor wat betreft de kwantiteit en kwaliteit.

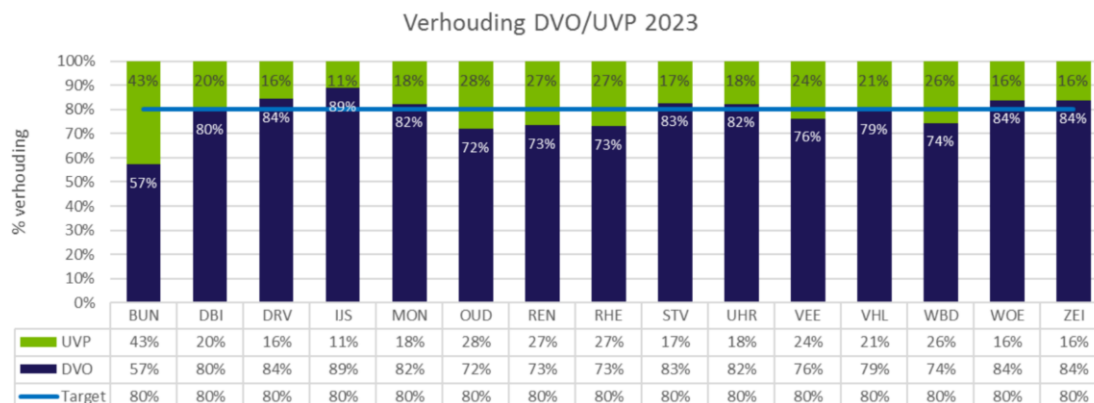
Op dit moment zijn de aard en omvang van producten en diensten die van de ODRU worden gevraagd onzeker vanwege beleidsmatige, landelijke ontwikkelingen zoals de Omgevingswet, woningbouwopgave en energietransitie. Met name de Omgevingswet zal een grote impact hebben op zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de gevraagde producten en diensten. En daarmee ook op wat van onze medewerkers wordt gevraagd.

Uiteraard blijft de ODRU zich onverminderd inzetten om zijn producten en diensten aan te bieden met de gewenste kwaliteit en tegen zo laag mogelijke kosten. De ODRU investeert daarom in het realiseren van efficiëntie door het digitaliseren en het optimaliseren van processen. Echter, de ODRU signaleert ook dat de hoge mate van inhuur het behalen van efficiëntiedoelen bemoeilijkt. Daarom blijft de ODRU ook inzetten op versterking van de werving van vast personeel. Dit heeft een structureel effect op de lasten voor werving & selectie.

Onderstaand in tabel 6 het overzicht van de maximale bijdragen van de eigenaar gemeenten voor de gegarandeerde uren over 2025 (DVO) en figuur 3 de verhouding DVO/UEP 2023.

Gemeente	DVO uren 2023	DVO Bijdrage 2025
Gemeente Bunnik	4.359 uur	€536.157
Gemeente De Bilt	8.507 uur	€1.046.361
Gemeente De Ronde Venen	22.859 uur	€2.811.657
Gemeente IJsselstein	15.626 uur	€1.921.998
Gemeente Montfoort	5.553 uur	€683.019
Gemeente Oudewater	4.300 uur	€528.900
Gemeente Renswoude	3.310 uur	€407.130
Gemeente Rhenen	4.425 uur	€544.275
Gemeente Stichtse Vecht	15.923 uur	€1.958.529
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	10.178 uur	€1.251.894
Gemeente Veenendaal	7.362 uur	€905.526
Gemeente Vijfheerenlanden	13.100 uur	€1.611.300
Gemeente Wijk bij Duurstede	4.716 uur	€580.068
Gemeente Woerden	13.679 uur	€1.682.517
Gemeente Zeist	17.482 uur	€2.150.286
Totaal	151.379 uur	€18.619.617

Tabel 6: Overzicht van de maximale DVO bijdrage van de eigenaar gemeenten

Figuur 3: Verhouding gegarandeerde uren ten opzichte van gecontracteerde uren in het uitvoeringsprogramma

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4a1 - ter besluitvorming)

Aan	de leden van het algemeen bestuur
Van	het dagelijks bestuur
Opsteller	Annemarie Huisman
DB portefeuillehouder	B.C. Lont
Telefoon	088 – 022 50 00
Datum	22 maart 2024
Onderwerp	Besluit ten behoeve van verduidelijking van de spelregels tussen het AB en het DB met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording
t.b.v.	Vergadering d.d. 11 april 2024
aantal pag.	4 (incl. bijlage)
Bijlagen	Bijlage 1. Relevante tekstpassages uit de Financiële Verordening voor verslagjaar 2023 en 2024 (staat als bijlage in de deze notitie)

voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. kennis te nemen van de noodzaak de afspraken (spelregels) tussen het algemeen bestuur en dagelijks bestuur inzake de rechtmatigheidsverantwoording voor het verslagjaar 2023 en 2024 te verduidelijken;
2. daartoe in te stemmen met de in deze notitie onder punt B opgenomen aanvullende tekstpassages op artikel 14 van de Financiële Verordening 2023 en 2024;
3. kennis te nemen van het voornemen in 2024 de Financiële Verordening 2024 te actualiseren.

samenvatting

Op basis van de gewijzigde kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV (versie oktober 2023) en na overleg met de accountant stelt de ODRU voor zijn spelregels tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur inzake de rechtmatigheidsverantwoording aan te scherpen en ter vaststelling voor te leggen aan het algemeen bestuur. Dit besluit heeft betrekking op het verslagjaar 2023 en 2024 en dient als aanvulling op de financiële verordeningen 2023 en 2024. Vervolgens zal in 2024 dit besluit ook worden verwerkt in een geactualiseerde financiële verordening die aan het algemeen bestuur ter vaststelling zal worden aangeboden.

toelichting

A. Aanleiding

In verband met de rechtmatigheidsverantwoording die met ingang van 2023 is komen te liggen bij het dagelijks bestuur in plaats van uitvoering door de accountant, is de Financiële Verordening voor verslagjaar 2023 in 2022 herzien en in het AB van 15 december 2022 vastgesteld.

Op dit moment is er veel discussie over of de rechtmatigheidscontrole dit jaar al door het dagelijks bestuur (in plaats van door de accountant) gaat plaatsvinden. In de periode na publicatie van de kadernota rechtmatigheid van het BBV zijn diverse vragen gesteld en hebben stakeholders verzoeken ingediend om deze op onderdelen te verduidelijken. Naar aanleiding van deze vragen en verzoeken zijn enkele teksten gewijzigd. Daarnaast hebben wetgevingstrajecten effect gehad op eerdere gecommuniceerde uitgangspunten. De belangrijkste wijzigingen in de kadernota van het BBV zijn:

- a. Als gevolg van een wijziging in wetgeving inzake de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is SiSa onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Om die reden is de

wetswijziging en wat dit betekent voor de rechtmatigheidsverantwoording nu verwerkt in de kadernota. Fouten en onduidelijkheden met betrekking tot specifieke uitkeringen (SiSa) dienen derhalve wel te worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

- b. Het verduidelijken van wanneer sprake is van begrotingsonrechtmatigheden.
- c. De opname van een beslisboom als bijlage waarin wordt ingegaan op samenloop van getrouwheids- en rechtmatigheidsbevindingen.

Met betrekking tot punt b 'begrotingsonrechtmatigheid' is als volgt nadere duiding gegeven aan dit begrip:

- Er is hiervan sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt.
- Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld voor het einde van het boekjaar.
- Bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en ook bij lagere /hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig¹ met begrotingswijzigingen is aangepast.

Wat niet tijdig betekent in het laatste punt wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Met betrekking tot tijdigheid door middel van begrotingswijzigingen loopt de ODRU er tegenaan dat deze in het desbetreffende jaar moet worden vastgesteld door het algemeen bestuur en dat dit (nagenoeg) niet mogelijk is als gevolg van de termijnen van 12 weken voor zienswijzen.

Daarom stelt de ODRU, naar aanleiding van deze verduidelijking door het BBV, aan het algemeen bestuur voor om een aantal spelregels tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur met betrekking tot wat tijdig en acceptabel is aan te vullen en vast te stellen. Dit betreft voor nu een besluit als toevoeging op de financiële verordening voor het verslagjaar 2023 en 2024.

Na positief besluit van het algemeen bestuur op onderstaande tekstpassages worden deze, tezamen met de uitkomsten van de thans lopende landelijke discussie verwerkt in de actualisatie van de financiële verordening ten behoeve van het verslagjaar 2025.

B. Aanvullende tekstpassages op artikel 14

- a. Overschrijding budgetten of kredieten als ook hogere of lagere baten zijn onrechtmatig, indien niet tijdig met begrotingswijziging aangepast.

Het algemeen bestuur gaat akkoord met het melden van lasten overschrijdingen en baten onder- en overschrijdingen bij de jaarrekening. Hiertoe dient de volgende tekstpassage:

Uitgangspunt is dat overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, rechtmatig zijn als deze tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur. Voor het tijdig melden van overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, volstaat het indien deze afwijkingen bij de jaarrekening worden gemeld en toegelicht.

- b. Overschrijdingen van budgetten of kredieten zijn altijd onrechtmatig, maar kunnen wel acceptabel zijn.

Het algemeen bestuur vindt de volgende scenario's in de volgende tekstpassage acceptabel:

Uitgangspunt is dat overschrijdingen van budgetten of kredieten altijd onrechtmatig zijn maar kan wel door het algemeen bestuur als acceptabel wordt beschouwd indien er sprake is van een of meerdere van de volgende opties:

- *Er is wel tijdig een voorstel ingediend om de begroting te wijzigen.*
- *De overschrijding past wel binnen het door het algemeen bestuur geaccordeerde beleid.*
- *Er is sprake van compensatie via direct te relateren baten.*
- *Er is sprake van een open-einde-regeling.*
- *Het algemeen bestuur is wel geïnformeerd, maar er is geen begrotingswijziging vastgesteld. Het algemeen bestuur wordt in staat gesteld om hier vragen over te kunnen stellen en in een reactie aan te geven dat zij deze overschrijdingen acceptabel vindt.*

Financiële gevolgen

Het gevolg van dit besluit is dat er duidelijkere afspraken zijn tussen het algemeen bestuur en dagelijks bestuur met betrekking tot wanneer er wel/niet sprake is van begrotingsonrechtmatigheid. Het besluit heeft betrekking op zowel het verslagjaar 2023 als 2024.

Vervolg

In het jaar 2024 wordt, nadat duidelijkheid is verkregen in de discussie die nu landelijk wordt gevoerd inzake de rechtmatigheidscontrole door het dagelijks bestuur in plaats van door de accountant, aan het algemeen bestuur een geactualiseerde Financiële Verordening ter vaststelling aangeboden.

Bijlage 1

In de financiële verordening (van 15 december 2022) zijn de volgende voor de rechtmatigheidsverantwoording over 2023 relevante artikelen opgenomen:

Artikel 14. Wijze van omgaan met begrotingsonrechtmatigheden

- 1. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het algemeen bestuur is geautoriseerd. De begroting heeft één programma, waarin 4 taakvelden worden onderkend.*
- 2. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt als er sprake is van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.*

Artikel 15. Wijze van omgaan met Rechtmatigheidsverantwoording

- 1. Het dagelijks bestuur verstrekt bij de jaarstukken een rechtmatigheidsverantwoording. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt het totaal aan afwijkingen opgenomen. Dit zijn fouten en onduidelijkheden, ieder afzonderlijk, ten aanzien van het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium die boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van de totale geraamde lasten van de gemeente, inclusief de toevoegingen aan de reserves, komen.*
- 2. Ontbrekende afrekeningen waarvoor aannemelijk is dat het dagelijks bestuur na afronding van de jaarstukken een onderbouwing voor de rechtmatigheid kan verstrekken, leiden niet tot een afwijking en worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.*
- 3. De rapportagegrens bedraagt € 25.000.*
- 4. De verantwoordingsgrens bedraagt 1% voor fouten en 3% voor onduidelijkheden.*

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4a2 - ter vaststelling)

Aan	de leden van het algemeen bestuur
Van	dagelijks bestuur
Opsteller	Peter Bouwman/Hans Janssens/Annemarie Huisman
DB portefeuillehouder	B.C. Lont
Telefoon	088 – 022 50 00
Datum	28 maart 2023
Onderwerp	Vaststellen Jaarstukken 2023
t.b.v.	Vergadering d.d. 11 april 2024
aantal pag.	5
Bijlagen	Bijlage 1 - Jaarstukken ODRU 2023 Bijlage 2 - Concept accountantsverklaring

Disclaimer t.b.v. AB:

- *De controle van de jaarrekening 2023 is nog niet afgerond. Er kunnen dus nog wijzigingen komen die tot een aangepaste versie leiden. De verwachting is dat dit niet leidt tot aanpassing van het resultaat. De in deze jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van het DB is het sluitpost van de controle en kan daardoor ook nog wijzigen.*
- *Gestreefd wordt om vrijdag 5 april een concept versie van het accountantsverslag gereed te hebben en die zal naar u nagezonden worden. Een definitieve versie van de jaarstukken zal, wanneer er nog aanpassingen komen, met aanpassingen gemarkeerd ook naar u verzonden worden.*
- *Op dit moment bestaat er nog onduidelijkheid of het dagelijks bestuur (DB) inderdaad de rechtmatigheidsverantwoording moet afgeven of dat dit toch bij de accountant komt te liggen. In deze jaarstukken zijn we ervan uitgegaan dat dit bij het DB komt te liggen. Mocht er anders worden besloten dan zal dit niet tot substantiële wijzigingen gaan leiden maar betreft het tekstuele aanpassingen in de jaarstukken en een andere controle verklaring van de accountant, t.w. met daarin opgenomen de rechtmatigheidsverantwoording. Mocht hierover 11 april nog steeds onduidelijkheid bestaan dan kan het AB de jaarstukken vaststellen zonder controle verklaring van de accountant en onder voorbehoud van de rechtmatigheidsonzekerheden.*

voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. De Jaarstukken 2023 vast te stellen en daarmee:
 - het resultaat over 2023 vast te stellen op €643.754 negatief;
 - in te stemmen met een minimaal benodigde weerstandscapaciteit van €867.000.
2. te besluiten het negatieve resultaat van €643.754 te dekken uit de algemene reserve;
3. te besluiten de algemene reserve aan te vullen met €420K middels een extra bijdrage van de gemeenten. De bijdrage per gemeente wordt berekend m.b.v. de verdeelsleutel G-uren (DVO 2024).

samenvatting

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag wordt er verantwoording afgelegd over de realisatie van de vooraf gestelde doelen. In 2023 is er naast het behalen van de productie flink gewerkt aan de fundering van de ODRU, zoals bijvoorbeeld het invoeren van ons nieuwe zaakstelsel. In de jaarrekening wordt meer in financiële zin verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar, voor zowel de exploitatie als de balans. De ODRU heeft in operationele zin in 2023

nagenoeg het begrote verlies van €495K weggewerkt. Toch is het resultaat over 2023 negatiever dan begroot en wordt vooral veroorzaakt door een forse tegenvaller aan de lastenkant. Conform BBV hebben we een voorziening bovenwettelijk verlot moeten treffen.

De CAO maakt met ingang van 2023 ruimer verlofsparen mogelijk en hiervan is gebruik gemaakt door de medewerkers. De ODRU verwachtte dat alleen de mutatie van 2023 zou moeten worden gedoteerd aan een hiervoor nieuw te vormen voorziening. De ODRU heeft een uitgebreide discussie gehad met de accountant over het doteren van het totale bedrag of alleen de mutatie van 2023 aan deze voorziening. Weliswaar bevestigde de accountant de onduidelijkheid vanuit het BBV hierover maar heeft hij toch moeten besluiten, na intern beraad, dat de ODRU het gehele bedrag (van 2023 en voorgaande jaren) in een keer op te moeten nemen. Hierdoor is het resultaat helaas uitgekomen op een verlies van €644K en is €149K negatiever dan begroot. Het voorstel is om dit verlies te dekken uit de algemene reserve en deze reserve vervolgens aan te vullen met een eenmalige bijdrage door de gemeenten van €420K (€1.091K (huidige algemene reserve) minus negatief resultaat €644K is €447K. €867K benodigde weerstandscapaciteit minus €447K is €420K). Het DB heeft in de ontwerp bijgestelde begroting 2024, die voor zienswijze aan de raden is gestuurd, de dekking uit de algemene reserve en extra bijdrage van gemeenten conform beslispunt 2 en 3 opgenomen.

Resultaat 2023 (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Totale baten	15.509.000	21.183.300	20.858.326	-324.974
Totale lasten	15.509.000	21.737.000	21.533.607	-203.393
Saldo van baten en lasten	-	-553.700	-675.280	-121.580
Toevoeging aan reserves	-	331.300	331.300	-
Onttrekking uit reserves	-	390.500	362.826	-27.674
Resultaat	-	-494.500	-643.754	-149.254

toelichting

Ad beslispunt 1: Vaststellen concept Jaarstukken 2023

a. Resultaat en verklaring

Het resultaat over 2023 is negatiever dan begroot en wordt, naast de onderschrijving aan de batenkant, vooral veroorzaakt door een forse tegenvaller aan de lastenkant. Conform BBV hebben we een voorziening bovenwettelijk verlot moeten treffen.

In 2023 is er naast het behalen van de productie flink gewerkt aan de fundering van de ODRU, zoals bijvoorbeeld het invoeren van ons nieuwe zaakstelsel. De ODRU heeft in operationele zin nagenoeg het begrote verlies van €495K weggewerkt doordat diverse inspanningen om het verlies te beperken zijn gerealiseerd. Hierover is het bestuur d.m.v. de bestuursrapportages in 2023 geïnformeerd.

Een behoorlijke tegenvaller is dat de ODRU verplicht is om een forse voorziening te treffen voor het bovenwettelijk verlot. De CAO maakt namelijk met ingang van 2023 ruimer verlofsparen mogelijk en hiervan is gebruik gemaakt door de medewerkers. Volgens de richtlijnen van het BBV moeten deze verlof rechten worden opgenomen wanneer er sprake is van grote fluctuaties. De ODRU verwachtte dat alleen de mutatie van 2023 zou moeten worden gedoteerd aan de hiervoor nieuw te vormen voorziening in plaats van het totale bedrag. De richtlijnen van het BBV zijn hier onduidelijk over en schrijft zelfs voor dat wanneer sprake is van beperkte fluctuaties het niet toegestaan is om een voorziening op te nemen. De ODRU heeft een uitgebreide discussie gehad met de accountant over het doteren van het totale bedrag over alle jaren of alleen de mutatie van 2023 aan deze voorziening bovenwettelijk verlot. Weliswaar bevestigde de accountant de onduidelijkheid vanuit het BBV maar heeft hij toch moeten besluiten, na intern beraad, dat de ODRU het gehele bedrag (van 2023 en voorgaande jaren) in een keer op te moeten nemen. Hierdoor is het resultaat helaas uitgekomen op een verlies van €644K en is

€149K negatiever dan begroot. Het voorstel is om dit verlies te dekken uit de algemene reserve en deze reserve vervolgens aan te vullen met een eenmalige bijdrage door de gemeenten van €420K (€1.091K (huidige algemene reserve) minus negatief resultaat €644K is €447K. €867K benodigde weerstandscapaciteit minus €447K is €420K). Het DB heeft in de ontwerp bijgestelde begroting 2024, die voor zienswijze aan de raden is gestuurd, de dekking uit de algemene reserve en extra bijdrage van gemeenten conform beslispunt 2 en 3 opgenomen.

De redenen waarom het resultaat afwijkt van de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2023 ziet u in onderstaande tabel.

Verklaring resultaat (in euro's)	Verschil	Totaal
Resultaat volgens bijgestelde begroting 2023 (excl. Onttrekking bestemmingsreserves)		-553.700
<u>Financieel voordeel</u>		
Lagere salarislasten (lagere formatiebezetting)	1.932.508	
Lagere indirecte personeelskosten (exclusief dotatie voorziening bovenwettelijk verlof)	112.899	
Lagere huisvestingskosten	68.394	
Lagere kapitaallasten	20.729	
Hogere gemeentelijke bijdragen	300.770	
Hogere kapitaalbatens	167.356	
Totaal voordeel		2.602.656
<u>Financieel nadeel</u>		
Hogere inhuur en uitbesteding (extra taken, lagere formatiebezetting)	-914.284	
Dotatie voorziening bovenwettelijk verlof (onderdeel van de indirecte personeelskosten)	-599.834	
Hogere bestuurskosten	-120.429	
Hogere algemene kosten	-197.664	
Lagere personele baten	-81.380	
Lagere aanvullende bijdragen	-110.146	
Lagere overige baten (subsidie SPUK)	-669.963	
Lagere diversen (gedeeltelijke uittreding Montfoort)	-58.210	
Totaal nadeel		-2.751.910
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-702.954
Toevoeging aan reserves		-331.300
Onttrekking uit reserves		390.500
Gerealiseerd resultaat		-643.754

b. Benodigde weerstandscapaciteit

Nadat het algemeen bestuur (AB) de benodigde weerstandscapaciteit voor 2024 op 14 december 2023 heeft vastgesteld zijn, conform gemaakte afspraak in dit AB, begin 2024 de risico's opnieuw onderzocht.

Twee risico's zijn herzien t.w. :

- Het risico op een hoger verzuim is bijgesteld waarbij de inschatting is dat de mogelijke schade op een hoger verzuim toeneemt waardoor het restrisico uitkomt op €136K. In de berekening van december was er geen restrisico opgenomen.
- Het risico op de berekening systematiek uurtarief is herzien. In de notitie was hiervoor een restrisico opgenomen van €419K en dat risico is nu niet meer opgenomen omdat wijzigingen middels een nieuw berekend en vastgesteld uurtarief worden meegenomen in de bijgestelde begroting 2024.

c. Rechtmatigheidsverantwoording

Op basis van de gewijzigde kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV (versie oktober 2023) en na overleg met de accountant stelt de ODRU voor zijn spelregels tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur inzake de rechtmatigheidsverantwoording aan te scherpen en ter vaststelling voor te leggen aan het algemeen bestuur. Dit besluit heeft betrekking op het verslagjaar 2023 en 2024 en dient als aanvulling op de financiële verordeningen 2023 en 2024. Vervolgens zal in 2024 dit besluit ook worden verwerkt in een geactualiseerde financiële verordening die aan het algemeen bestuur ter vaststelling zal worden aangeboden. Dit punt staat apart geagendeerd op de AB agenda van 11 april 2024.

Het DB is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen het voorwaardencriterium, waarbij het erom gaat dat de voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd (zoals de EU aanbestedingen en de subsidievoorwaarden). Er is sprake van twee overschrijdingen van de Europese aanbestedingsgrens.

Leverancier	Totale uitgaven 2020-2023	Bedrag onrechtmatig 2023
Decos Software Engineering B.V.	259.833	57.393
AFAS	226.716	68.150
Totaal	486.548	125.543

d. Bevindingen accountant

Conform het controleprotocol dat het algemeen bestuur op 15 december 2022 vaststelde, heeft de accountant de jaarrekening gecontroleerd op getrouwheid en conform de richtlijnen van de verslagleggingsregels Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De accountant schrijft jaarlijks een accountantsverslag bij de jaarstukken van de ODRU. Hierin licht hij toe hoe hij tot zijn verklaring is komen.

Ad beslispunt 2: instemmen dekking resultaat uit algemene reserve

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht bepaalt in artikel 32 dat het algemeen bestuur kan besluiten om een nadelig saldo te dekken uit het weerstandsvermogen indien dit toereikend is. Het weerstandsvermogen is per 31 december 2023 toereikend want de algemene reserve (die gelijk is aan de weerstandscapaciteit) bedraagt €1.091.000.

Na dit besluit daalt de algemene reserve naar €447.246 en dus ook de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ad beslispunt 3: Instemmen met aanvulling algemene reserve

De beschikbare weerstandscapaciteit is onvoldoende ten opzichte van het berekende restrisico van €867.000. Conform het door het AB gestelde kader is de maximaal benodigde weerstandscapaciteit €1.213.800 (1,4 x restrisico) en valt dit binnen de gestelde grens van 10% van de jaaromzet. De algemene reserve bedraagt in 2023 €1.091.000 en na dekking van het negatieve resultaat €447.246. De algemene reserve dient in 2024 minimaal €867.000 (het restrisico) te bedragen. Het aanvullen van de algemene reserve kan plaatsvinden vanuit de bestemming van een eventueel positief rekeningresultaat of in het geval er geen positief rekeningresultaat is een incidentele bijdrage van gemeenten en zal uitsluitend plaatsvinden bij bestuursbesluit. (€1.091K (huidige algemene reserve) minus negatief resultaat €644K is €447K. €867K benodigde weerstandscapaciteit minus €447K is €420K).

Het advies is in te stemmen met het voorstel om de weerstandscapaciteit aan te vullen tot €867.000 door de gemeenten een extra bijdrage van €420K te vragen. Hiermee volgt de ODRU aan het geldende beleid

om het negatieve resultaat uit de algemene reserve te dekken en deze aan te vullen tot het minimaal benodigde niveau van de weerstandscapaciteit. De totale bijdrage wordt op basis van vaste g-uren (DVO 2024) verdeeld naar een te betalen bedrag per gemeente. Deze aanvulling van de algemene reserve is verwerkt in de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 die ook naar de raden is gegaan.

Onderstaand volgt het overzicht met de bedragen per gemeente a.g.v. deze voorgestelde extra bijdrage:

Gemeente	Bijdrage aanvulling algemene reserve
Bunnik	€11.962
De Bilt	€23.346
De Ronde Venen	€62.731
IJsselstein	€42.882
Montfoort	€15.239
Oudewater	€13.027
Renswoude	€9.084
Rhenen	€13.993
Stichtse Vecht	€43.697
Utrechtse Heuvelrug	€27.931
Veenendaal	€20.203
Vijfheerenlanden	€35.950
Wijk bij Duurstede	€14.191
Woerden	€37.539
Zeist	€47.975
TOTAAL	€419.750

De getallen in de jaarstukken 2023 werken door in de ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp-begroting 2025. Indien wijzingen in de jaarstukken moeten plaatsvinden zal de doorwerking hiervan ook worden meegenomen in een nieuwe versie van het begrotingsstuk waarin de aanpassingen worden gemarkeerd t.b.v. de raden en het AB.

Procedure

De gemeenschappelijke regeling van ODRU bepaalt in artikel 36 dat het algemeen bestuur de jaarstukken, voorzien van een controleverklaring uiterlijk op 1 juli vaststelt. Na vaststelling zendt het dagelijks bestuur binnen 14 dagen de jaarstukken naar de raden van de eigenaar gemeenten en gedeputeerde staten van de provincie Utrecht. De datum van vaststelling van de jaarstukken 2023 is gepland op 11 april 2024.

Jaarstukken 2023

- Jaarverslag
- Jaarrekening

Colofon

opgesteld door	Planning & Control & Communicatie
beoordeeld door	directeur d.d. 7 maart 2024
besproken door	dagelijks bestuur d.d. 21 maart 2024
vastgesteld door	algemeen bestuur d.d. 11 april 2024
Kenmerk	INT20-1010/xxxx

Contactpersoon Planning & Control

ODRU Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht

Copyright © Omgevingsdienst regio Utrecht

Inhoudsopgave

0.	Toelichting op de jaarstukken	4
1.	Fundering vernieuwd.....	6
DEEL 1: JAARVERSLAG.....		6
2.	Koers 2023-2027	7
3.	Klachtafhandeling	10
4.	Financiële samenvatting	11
5.	Verplichte paragrafen	13
DEEL 2: JAARREKENING		23
6.	Overzicht van baten en lasten 2023	24
7.	Toelichting op overzicht van baten en lasten 2023	25
8.	Overzicht van baten en lasten per taakveld	32
9.	Balans per 31 december 2023.....	33
10.	Waarderingsgrondslagen.....	35
11.	Toelichting op de balans	37
12.	Rechtmatigheidsverantwoording	44
13.	SISA-verantwoordingsinformatie	47
BIJLAGEN.....		49
Bijlage 1 Urenverantwoording.....		50
Bijlage 2 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven.....		52
Bijlage 3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant		53

0. Toelichting op de jaarstukken

De zorg voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving wordt steeds belangrijker en complexer. We zijn met steeds meer mensen. De overheid moet keuzes maken voor het optimale gebruik van de fysieke leefomgeving. Tegelijkertijd wil zij ervoor zorgen dat onze kinderen in een gezonde omgeving opgroeien. Om lokale overheden hierbij te ondersteunen, is een goede Omgevingsdienst onmisbaar.

Onze missie

Vijftien gemeenten in de provincie Utrecht - Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist - hebben een deel van hun taken op het gebied van milieu en bouw ondergebracht bij de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU). De ODRU is adviseur, uitvoerder en toezichthouder van en voor deze gemeenten. Gezamenlijk werken wij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving voor onze inwoners en bedrijven. Dit doen wij op een maatschappelijk bewuste manier. Wij willen initiatieven voor bedrijven en inwoners mogelijk maken, binnen de bestaande regelgeving die er is om publieke waarden te beschermen en een gelijk speelveld te creëren. Wij werken vanuit onze kernwaarden: dichtbij, anticiperend, objectief, maatschappelijk bewust, samen en deskundig.

Kennisintensieve uitvoeringsorganisatie

De ODRU is een proactieve, klantgerichte kennisintensieve uitvoeringsorganisatie. Onze experts werken in opdracht van de deelnemende gemeenten en trekken als een gelijkwaardige partner met hen op. Met in 2023 141 vaste (peildatum 31-12-2023) en 111 ingehuurd (minimaal 100 uur gewerkt) medewerkers ondersteunt de ODRU de gemeenten in samenwerking met andere organisaties, zoals de veiligheidsregio, Waterschappen en GGD, bij hun milieu- en omgevingstaken. Dat doen wij met een breed aanbod van producten en diensten op het gebied van bodem, milieu-, bouw- en woningtoezicht, vergunningen en meldingen, geluid en lucht, natuur- en milieueducatie, ruimtelijke ordening, klimaat, energie en duurzaamheid. Onze dienstverlening bestaat uit vergunningverlening, toezicht en handhaving en het beschikbaar stellen van expertise en advies. Daarbij horen ook de vier Natuur- en duurzaamheidscentra (NDC's) in Maarssen, Wilnis, Woerden en Zeist.

Algemeen

De vijftien gemeenten vormen samen de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Utrecht. Deze bepaalt in artikel 36 dat het algemeen bestuur (AB) de jaarstukken, voorzien van een controleverklaring, uiterlijk op 1 juli vaststelt. Na vaststelling stuurt het dagelijks bestuur (DB) binnen veertien dagen de jaarstukken naar de raden van de eigenaar-gemeenten en Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht. De datum van vaststelling van de jaarstukken 2023 is gepland op 11 april 2024. Met ingang van 19 juni 2012 is de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 55523544 met als rechtsvorm: Publiekrechtelijke rechtspersoon; Openbaar Lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling.

Alle bedragen in de jaarrekening zijn exclusief btw. De ODRU is door de Belastingdienst aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting. Hierdoor worden alle facturen die wij voor onze dienstverlening verzenden, verzwaard met het geldende tarief voor de omzetbelasting. Zelf kunnen wij geen beroep doen op het btw-compensatiefonds. Verder is het officiële standpunt van de Belastingdienst (in 2016 ontvangen), dat de ODRU géén activiteiten verricht die vennootschapsbelastingplichtig (VpB) zijn. Al onze activiteiten in 2023 waren vrijgesteld van VpB.

Accountant en auditcommissie

Conform het controleprotocol dat het algemeen bestuur op 15 december 2022 vaststelde, heeft de accountant de jaarrekening gecontroleerd op getrouwheid en conform de richtlijnen van de verslagleggingsregels Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In november 2023 vond de interim-controle plaats door de accountant. De uitkomsten zijn uitgewerkt in de managementletter en op 8 februari 2024 is het dagelijks bestuur hierover geïnformeerd. Het algemeen bestuur heeft uit zijn midden een auditcommissie aangewezen. Het reglement van de auditcommissie is op 16 april 2015 vastgesteld. De auditcommissie adviseert het algemeen bestuur over onder andere de jaarstukken en speelt een rol bij verbeteringen in sturing en opzet van de financiële bedrijfsvoering.

Leeswijzer

De jaarstukken 2023 bestaan uit twee onderdelen: het jaarverslag en de jaarrekening (artikel 24 lid 1 BBV). Het jaarverslag bestaat uit 'de programmaverantwoording' en 'de verplichte paragrafen'. De jaarrekening omvat 'het overzicht van baten en lasten' en 'de toelichting op baten en lasten', 'de balans en de toelichting' als ook de bijlagen.

In hoofdstuk 2 komt de Koers 2023-2027 middels programmaverantwoording per themaplan met een terugblik over 2023 en vooruitblik naar 2024 aan de orde, in hoofdstuk 3 klachtafhandeling en in hoofdstuk 4 de financiële samenvatting. Hoofdstuk 5 bestaat uit de verplichte paragrafen met verantwoordingsinformatie die zijn voorgeschreven in artikel 9 van de BBV. In hoofdstuk 6 t/m 13 staat de jaarrekening: de verantwoording en toelichting over het financiële beleid (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het DB).

In de bijlagen zijn opgenomen: in 1) Urenverantwoording, in 2) Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven, in 3) Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

1. Fundering vernieuwd

Eindelijk werd het voor iedereen echt duidelijk: de Omgevingswet zou na afloop van het jaar 2023 direct worden ingevoerd. Dat gaf zowel bij de ODRU als bij de gemeenten en andere partners een extra boost om de voorbereidingen – die al zoveel jaar liepen – klaar te hebben. Dat hebben we gedaan. We hebben daarbij ook erkend dat het onmogelijk is om alles tot in elk detail te overzien. Daar is de verandering nu eenmaal te groot en te ingewikkeld voor. We hebben een stevig fundament gelegd en rekenen erop dat er begin 2024 nog kinderziektes aan het licht zullen komen. Ook daar hebben we ons op voorbereid.

Koers

Een ander onderdeel van het fundament van de ODRU voor de komende jaren is de koers voor de organisatie. Die werd in 2023 herijkt en vastgesteld door het bestuur. Hiermee hebben we houvast en richting. En dat is juist de komende jaren belangrijk. Want wat de samenleving vraagt van Omgevingsdiensten is sterk aan het veranderen. Van ons wordt iets extra's verwacht waar het gaat om onze veilige, duurzame en schone leefomgeving. Meer dienstverlening, meer kennis van meer onderwerpen, meer samenwerking en betere informatievoorziening aan inwoners en bedrijven.

Nieuw zaaksysteem

Het belangrijkste technische hulpmiddel dat we hiervoor hebben is ons zaaksysteem. In 2023 voerden we een nieuw zaaksysteem in. Dat was voor ons een ingrijpende operatie die met veel inzet van onze collega's geslaagd is. Met dit nieuwe zaaksysteem kunnen we de komende jaren vooruit.

Eén Omgevingsdienst Utrecht

En we willen onze fundering op nog meer punten vernieuwen om in de veranderende maatschappelijke vraag te voorzien. Daarom legden we samen met onze collega's van de RUD aan de beide besturen het plan voor om samen de Omgevingsdienst Utrecht te gaan bouwen. De beide besturen gaven de opdracht om het plan uit voeren. We willen per 1 januari 2026 de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht in bedrijf hebben en de bestaande omgevingsdiensten daarin op laten gaan. Daarvoor zijn komend anderhalf jaar nog wel meerdere bestuurlijke en politieke besluiten nodig. De collega's van beide organisaties zijn blij met de duidelijke keuzes van hun besturen en pakken de uitdaging enthousiast aan.

Gewenste productie gehaald, toch een negatief resultaat

Het versterken van de fundering deden we, terwijl daar bovenop - "in het gebouw" - gewerkt werd om de producten en diensten te leveren die van de ODRU verwacht werden. Een groot deel van het jaar zag het er naar uit dat we de resultaten niet helemaal zouden halen en dat we met een financieel tekort het jaar zouden afsluiten. Door een flinke eindsprint en wat kleine meevallers is het toch gelukt om de begrote productie vanuit het uitvoeringsprogramma te halen. En daar zijn we met alles wat we aan de fundering hebben gedaan trots op. Een forse tegenvaller is dat we voor het eerst een voorziening hebben moeten opnemen voor bovenwettelijke verlofdagen die medewerkers nog niet hebben opgenomen. Hierdoor zijn we ondanks alle inspanningen op een negatief resultaat uitgekomen.

Arnold van Vuuren, secretaris en directeur

2. Koers 2023-2027

Wij zijn voor onze gemeenten het kenniscentrum op het gebied van milieu en duurzaamheid. Wij voeren in mandaat VTH-taken in het omgevingsrecht uit. Zo luidt de ambitie in onze strategische Koers. Onze kernwaarden samen, dichtbij, deskundig, anticiperend, objectief en maatschappelijk bewust stonden en staan nog steeds stevig overeind. Zij zijn de blijvende basis van waaruit we werken aan onze missie: een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor inwoners en bedrijven.

Koers 2023-2027

Op 6 juli 2023 is onze herijkte koers voor 2023-2027 vastgesteld door ons bestuur. We bouwen hiermee voort op de koers uit vorige periodes en geven daarvan een actualisatie. Dat is nodig door externe ontwikkelingen die veel invloed hebben op het werk van de ODRU en omdat de ODRU en de gemeenten zich ontwikkelen. De ontwikkelingen geven nieuwe accenten voor de publieke opgaven waar de vijftien aangesloten gemeenten en de ODRU voor staan. In onze Koers vindt u onze ontwikkelagenda.

De volledige tekst van de [Koers van 2023-2027](#) kunt u nalezen op onze website onder bestuursstukken bij "Ons bestuur". Hieronder praten wij u bij over thema's voortvloeiend uit onze Koers 2019-2022 en onze ontwikkelagenda, voortvloeiend uit onze Koers 2023-2027.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw (WKB)

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en WKB in werking getreden. Het programma is inmiddels overgedragen aan de lijnorganisatie. In 2023 hebben onze collega's, samen met onze samenwerkingspartners, hard gewerkt om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

- Collega's hebben actief bijgedragen aan de intentieovereenkomst en uitvoeringsafspraken om te zorgen voor heldere afspraken in de regio.
- Er zijn aanvullende afspraken voor omgevingsdiensten met deelnemers in samenspraak opgesteld.
- Vanuit de vraag van twee gemeenten is er een project opgezet om als omgevingsdienst en gemeenten themagewijs te bouwen aan inhoud voor het omgevingsplan.
- Collega's hebben actief bijgedragen aan ontwikkeling van het regiebureau RHBO om te zorgen voor een vangnet bij issues na inwerkingtreding.
- Afspraken gemaakt tussen ODRU en gemeenten over monitoring structurele gevolgen Omgevingswet.
- Afspraken gemaakt tussen ODRU en gemeenten over de rol van ODRU en invulling van die rol bij leges.
- Advies op behandeldienstinstellingen van gemeenten.
- Maandelijks afstemming met de gemeentelijk projectleiders Omgevingswet voor eenduidige implementatie.
- De mandaatregeling waarin staat welk mandaat de gemeenten geven aan de ODRU is op de Omgevingswet aangepast en al zo veel mogelijk in lijn met wat er in het IBP-VTH werd ontwikkeld voor een meer landelijk uniforme mandaatregeling.

Wat hebben wij intern gedaan?

- Aanpassing van processen, sjablonen en zaaksysteem op de Omgevingswet.
- Bijscholing en oefening van collega's met praktijkcasussen.

ICT en digitalisering

- Wij hebben alle telefoon en laptops van onze vaste medewerkers vervangen.
- In april 2023 is ons nieuwe zaaksysteem live gegaan. De voorbereidingen maar ook de implementatie hebben een investering van onze collega's gevraagd.
- We zijn voortdurend bezig om onze werkprocessen te bekijken en waar mogelijk te digitaliseren. In 2023 is vooral ingezet op werkprocessen voor onze afdeling HRM.

Arbeidsmarktcommunicatie

We hebben in 2023 extra ingezet op het vinden van nieuwe medewerkers.

- We hebben een 10 puntenplan gemaakt voor een sterkere positie op de arbeidsmarkt.
- We hebben onderzocht of we ons functiehuis moeten verzwaren.

Duurzame bedrijfsvoering

Ambitie van de ODRU is klimaatneutraal in 2030. Onze CO² -footprint geeft inzicht in onze uitstoot. Onze grootste uitstoot wordt veroorzaakt door ons woon-werkverkeer (ca 60%), dan ingekochte elektriciteit plus warmte en op de derde plaats het zakelijk verkeer. Meer informatie hierover is opgenomen in het sociaal jaarverslag.

- Woon-werkverkeer is in 2023 geëvalueerd. Dit wordt samen met de RUD verder opgepakt (In het kader van de verkenning om samen verder te gaan als één omgevingsdienst voor de regio Utrecht).

Wat is er nog meer gedaan vanuit onze intern ontwikkelplan?

- De organisatiestructuur is aangepast.
- De werkprocessen voor de primaire processen zijn beschreven en vastgelegd in een procesbeheerapplicatie.
- De verandering van een taak- naar procesgerichte organisatie is echt in gang gezet. De invoering van het zaakstelsel Rx Mission en de Omgevingswet dwongen ons om anders naar het werk te kijken. Namelijk meer in volgorde van belangrijkheid, integraliteit en vanuit de keten binnen ons werk.
- Administratieve taken HRM, financiën en inkoop zoveel mogelijk vereenvoudigd en geautomatiseerd.

De ODRU stuurt steeds meer op uniforme afspraken

- Begin 2023 heeft er een evaluatie plaatsgevonden met regievoerders en op basis daarvan is het UVP proces aangescherpt.
- De Producten Diensten Catalogus (PDC) is vernieuwd en vereenvoudigd.
- Een stagiair deed onderzoek bij gemeenten naar hoe zij meer op hoofdlijnen kunnen contracteren, zodat dit vanaf 2024 bijdraagt aan minder administratieve last voor de ODRU.
- Landelijk is beschreven wat de wettelijke basistaken zijn. We voerden in 2023 gesprekken met gemeenten die nog niet alle basistaken aan ons hadden overgedragen. Het gaat hier vooral om de sloopmeldingen asbest. Inmiddels hebben 13 van de 15 gemeenten de basistaken bij ons belegd. En de laatste twee volgen in 2024.

Interbestuurlijk toezicht programma (IBP) ter versterking VTH

De ODRU voldoet, zoals het er nu uit ziet, niet aan drie van de zes criteria voor robuustheid. Dat zijn:

1. Omzet van minimaal € 16,5 miljoen aan milieutaken.
2. Inhoudelijk een samenhangend werkgebied.
3. Voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Dit betekent dat de ODRU op dit moment onvoldoende robuust is. Samen met de RUD Utrecht zouden we dat wel zijn, in ieder geval voor punt 1 en 2. Dit onderstreept het belang van de weg die we samen met de RUD al ingeslagen hebben: het verkennen van de mogelijkheden om samen verder te gaan in één omgevingsdienst voor de regio Utrecht.

Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht

In december 2023 zijn de algemeen besturen van de ODRU en RUD akkoord gegaan met de route om samen per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht te vormen. In die route zijn ook de momenten opgenomen waarop bestuurscolleges, gemeenteraden en provinciale staten besluiten voorgelegd krijgen. De intentie om steeds meer samen te doen, is er al langere tijd. De stap richting 1 robuuste omgevingsdienst komt voort uit de wens om ook in de toekomst de gevraagde producten en diensten te kunnen leveren en een rol te kunnen spelen bij bijvoorbeeld klimaat- en duurzaamheidsopgaven van onze deelnemers. Door kennis, ervaring en middelen samen te voegen en de grenzen binnen de provincie op te heffen, ontstaat er een robuuste omgevingsdienst die meer kan betekenen voor gemeenten, provincie, inwoners, bedrijven, natuur, milieu en leefomgeving. Voor meer informatie verwijzen we u door naar ons sociaal jaarverslag.

Voor het IBP hebben wij een SPUK subsidie ontvangen. Het overgrote deel is benut voor opleidingen en het project kwaliteitscriteria. In de herziening van het plan is het project voor het verkennen van de fusie toegevoegd. Dit is specifiek voor fase 1 voor het dekken van de uren van medewerkers die input leveren. We hebben tot 31-12-2024 om het overige budget te besteden.

Kwaliteitscriteria

Kwaliteitscriteria zijn landelijke criteria die bedoeld zijn om de uitvoering van de Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH) taken te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. Per deskundigheidsgebied (bijvoorbeeld vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening) zijn eisen gesteld aan de minimale deskundigheid waar de organisatie over moet beschikken. De organisatie voldoet aan de eisen als zij een minimum aantal medewerkers heeft dat aan de genoemde deskundigheidseisen voldoet. De eisen gaan over de opleiding, werkervaring, kennis en vlieguren van de medewerker. In 2023 hebben wij een nulmeting uitgevoerd. Voor het vervolg focussen we ons op het uitrollen van het verbeterplan. Zo gaan we in 2024 een ontwikkeltraject in waarbij we ons als organisatie verder ontwikkelen richting het gewenste niveau. Dan gaat het onder andere om opleiding en ontwikkeling (opleidingsplan), maar bijvoorbeeld ook dat we van onze inhuurkrachten voortaan gaan vragen en vaststellen dat ze bijdragen aan de robuustheid van de organisatie. Ook bij nieuwe medewerkers die bij de ODRU in dienst komen, betrekken we de kwaliteitscriteria.

Uitvoerings- & Handhavingsstrategie (U&H)

De U&H-strategie beschrijft op hoofdlijnen (op strategisch niveau) hoe we onze VTH-instrumenten inzetten bij de uitvoering van de taken die de ODRU en RUD uitvoeren namens de gemeenten en de provincie Utrecht. De U&H-strategie is een kader en houvast om eenduidig en efficiënt te kunnen werken in de regio. We zetten hiermee een stap verder in de samenwerking in de regio. De U&H-strategie zorgt voor een gelijk speelveld in de uitvoering van VTH-taken, die bij de omgevingsdiensten zijn gelegd.

Verlenging en aanscherping van de U&H-strategie

In eerste instantie werd de U&H-strategie vastgesteld voor de periode 2022-2023. Met het idee dat er een vervolg zou komen voor de jaren 2024 en verder. Door het uitstel van de Omgevingswet, de aanhoudende capaciteitsproblemen en de ontwikkelingen in het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP) is dit te ambitieus gebleken. Daarnaast is de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus voor de komende jaren. Daarom is aan het algemeen bestuur voorgesteld om de huidige U&H-strategie te verlengen tot en met 31 december 2025. Vanuit juridisch oogpunt zijn daarbij een paar aanscherpingen gedaan, namelijk het toevoegen van een richtlijn dwangsombedragen en termijnen voor overtredingen binnen het taakveld energie en de aanpassing van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) naar de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Het AB heeft hierover positief geadviseerd naar de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten. Het is nu aan de gemeenten om deze verlenging en aanscherping van de U&H-strategie vast te stellen en te publiceren.

In de tussentijd werken we aan de doorontwikkeling van de U&H-strategie. Dat doen we in de vorm van een doorontwikkelagenda. De ambities hiervoor zijn inmiddels breed verzameld binnen de regio. In de doorontwikkelagenda vatten we deze ambities samen en brengen we prioritering aan in de (VTH-)inzet van de Utrechtse regio. Onderdeel van de doorontwikkeling is het opstellen van een nieuwe U&H strategie, die in 2026 in zal gaan.

Voor meer inhoudelijk informatie over onze werkzaamheden in 2023 kunt u terecht bij ons sociaal jaarverslag.

3. Klachtafhandeling

Aantal klachten

In 2023 zijn drie klachten over een gedraging van een medewerker van de ODRU of over het (niet) handelen van de ODRU als bestuursorgaan via de formele procedure behandeld en in behandeling gegeven aan de externe klachtbehandelaar. In twee gevallen heeft dit geleid tot een oordeel. Het derde klachtonderzoek is per februari 2024 nog niet afgerond.

Aard, uitkomst en opvolging van de klachten

a) Eerste klacht

Medewerkers en de directie van de ODRU reageerden onvoldoende adequaat en onvolledig op informatieverzoeken en een ingediend verzoek op basis van de Wet open overheid (Woo-verzoek) was in zijn geheel genegeerd. De klacht van betrokkene is deels gegrond verklaard.

De ODRU heeft werkwijzen aangepast om adequater en duidelijker met burgers/belanghebbenden te communiceren over gevraagde documenten, alert te zijn op Woo-verzoeken en het proces omtrent indienen en afhandeling ervan goed te communiceren via de [website](#) van de ODRU.

b) Tweede klacht

De tweede klacht had betrekking op het handelen en communiceren van een medewerker van de ODRU, alsmede op de informatievoorziening van de ODRU zelf. Onderzoek heeft uitgewezen dat de klacht met name is ontstaan door miscommunicatie die klager het gevoel gaf met argwaan benaderd te worden door een medewerker van de ODRU. De klacht was gegrond.

De ODRU heeft de casus gebruikt om met collega's en onderling te bespreken hoe op de beste manier gecommuniceerd kan worden. Daarnaast heeft de ODRU een standaard berichtgeving aangepast naar aanleiding van het geleerde in deze zaak.

c) Derde klacht

De derde klacht bevindt zich in een afrondende fase. Deze klacht is eind december ingediend en had betrekking op het taalgebruik in de brief, het handelen en communiceren van een medewerker en onvoldoende informatie over de ODRU. De eerste twee onderdelen zijn ongegrond verklaard en het laatste deel is gedeeltelijk gegrond verklaard.

Informeel behandeling

Na ontvangst van een klacht wordt geprobeerd om eerst in gesprek te gaan met de klager. We kijken met de klager of deze een formele klachtenprocedure nodig vindt of dat we de klacht zonder formele procedure kunnen afhandelen. In zo'n geval nemen we geen formeel besluit over het ontvankelijk of gegrond zijn van de klacht en zorgen wel dat we ervan leren.

Meer begrip

Het aandachtig luisteren naar klager en diens ongenoegen serieus nemen, leidt vaak tot een bevredigende oplossing van de klacht. Als we onze manier van handelen uitleggen en de achtergrond en omstandigheden toelichten, ontstaat bij klagers vaak meer begrip. Omgekeerd geldt dat bij de betrokken medewerkers, soms in een gesprek met de directeur, leidinggevende of met de externe klachtenbehandelaar, meer inzicht ontstaat in waarom hun gedrag tot een klacht kon leiden.

Formele behandeling

In de formele procedure kan een klager de klacht mondeling toelichten. Ook de betrokken medewerkers worden gehoord. Op basis van alle verzamelde informatie geeft de externe functionaris, die de klacht behandelt, een advies aan de directeur en/of het bestuur van de ODRU. Deze neemt vervolgens een besluit en de klager krijgt daarover een brief. Naast de behandeling van de klacht neemt de directeur eventueel verbetermaatregelen op basis van het advies van de externe klachtbehandelaar die een reflectie op de klachten bevat en hoe deze kunnen bijdragen aan een verbetering van de dienstverlening.

Nationale ombudsman

Als een klager het niet eens is met hoe de klacht is behandeld, kan deze zich richten tot de Nationale Ombudsman. Dat kan hij doen tot één jaar na de formele klachtafhandeling.

4. Financiële samenvatting

In 2023 is er een negatief resultaat van €643.754 behaald. Het resultaat is €149.254 lager dan de eerste bijgestelde begroting 2023 (zie tabel 1). Het algemeen bestuur besluit over de bestemming van het negatieve resultaat ad €643.754 conform artikel 32 uit de Gemeenschappelijke regeling (GR). Vanuit bestemmingsreserves is er €362.826 onttrokken ter dekking van de gerelateerde kosten die in 2023 zijn gemaakt.

Resultaat 2023 (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Totale baten	15.509.000	21.183.300	20.858.326	-324.974
Totale lasten	15.509.000	21.737.000	21.533.607	-203.393
Saldo van baten en lasten	-	-553.700	-675.280	-121.580
Toevoeging aan reserves	-	331.300	331.300	-
Onttrekking uit reserves	-	390.500	362.826	-27.674
Resultaat	-	-494.500	-643.754	-149.254

Tabel 1: Resultaat 2023

Het hogere gerealiseerde negatieve resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting is vooral het gevolg van een voorziening die de ODRU heeft moeten treffen voor het bovenwettelijk verlof van de medewerkers. In hoofdstuk 7 worden de baten en lasten nader gespecificeerd en toegelicht.

Onze medewerkers hebben een grote bijdrage geleverd aan de omzet. Ondanks de grote inzet van de medewerkers is het ons niet gelukt om de declarabiliteitsnorm te halen (norm is 1.350 uur voor vaste medewerkers en de realisatie is 1.274 uur). De declarabiliteit ligt wel hoger dan in 2022. In 2022 lag de declarabiliteit op 1.246 uur. De hogere declarabiliteit komt voor een deel doordat het verzuim lager was dan in 2022 (in 2023: 4,8% en in 2022: 6,2%). Daarnaast was er in de laatste maanden van 2023 sprake van een hogere declarabiliteit doordat er minder verlof is opgenomen. Dat uiteindelijk de norm toch niet gehaald is komt doordat in de eerste maanden van 2023 de declarabiliteit lager is geweest door vooral de introductie van een nieuw zaakstelsel.

De geactualiseerde notitie 'Weerstandvermogen en Risicomanagement 2024' is op 14 december jl. in het algemeen bestuur besproken. In de notitie zijn de risico's in kaart gebracht en een berekening gemaakt van de benodigde omvang van de weerstandscapaciteit. De ratio voor het benodigde weerstandvermogen moet conform bestuursbesluit tussen de bandbreedte van 1,0 en 1,4 liggen. Begin 2024 hebben wij de risico's herzien. De minimaal benodigde weerstandscapaciteit komt nu uit op €867.000. Dit komt neer op een wenselijke weerstandscapaciteit van minimaal €867.000 en maximaal €1.213.800. Eind 2023 bedroeg de weerstandscapaciteit €1.091.000 en daarmee bevindt de ratio van 1,26 zich nu binnen de afgesproken bandbreedte. Bij dekking van het negatieve resultaat van 2023 uit de aanwezige weerstandscapaciteit zakt de ratio weerstandvermogen naar 0,52.

De liquiditeitspositie is nog steeds op orde. De kosten in het kader van projecten gefinancierd uit de bestemmingsreserves zijn, met uitzondering van de Omgevingswet, gelopen volgens de begroting.

Het totaal aantal uren dat in 2023 is gecontracteerd, was 197.518 (zie tabel 2 'Totaal urenoverzicht'). De gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de gemeenten hebben hierin het grootste aandeel. Naast de gegarandeerde uren in de vastgestelde uitvoeringsprogramma's (UVP) hebben we te maken met tijdelijke en projectbudgetten. De tijdelijke uren zijn bij de gegarandeerde uren opgeteld, omdat deze dezelfde financieringsstructuur hebben. De projectbudgetten komen vaak bij de gemeenten uit een ander budget dan milieu (bouwen, ruimtelijke ordening et cetera). Het laatste onderdeel van tabel 2 toont de aanvullend afgenomen uren in 2023. Dit is opgebouwd uit taken en diensten die aanvullend zijn gecontracteerd op het UVP. Ook de projecten die zijn doorgezet vanuit 2022 (balansuren) maken onderdeel uit van de extra afgenomen uren in de contracturen.

Urenrapportage	Contract uren 2023	Bijgestelde begroting 2023 (uren)	Gerealiseerde uren 2023	Verschil gerealiseerd vs contract	Realisatie 2023 (in euro's)
1 Jaarlijks Uitvoeringsovereenkomst (UVP):					
DVO (G) & Tijdelijk budget (T)	161.342	162.500	167.208	5.866	€ 17.306.028
Projectbudget (P)	26.297	23.000	17.144	-9.153	€ 1.774.404
2 Aanvullend afgenomen:					
Aanvullend (A)	5.325	7.000	8.251	2.926	€ 849.854
Balans (B)	4.554	-	754	-3.800	€ 78.039
Totaal	197.518	192.500	193.357	-4.161	€ 20.008.325

Tabel 2: Totaal urenoverzicht

In totaal hebben wij 193.357 uur gerealiseerd, een onderschrijding van ruim 2% op de gecontracteerde uren. Vergelijken we dit met de uren uit de bijgestelde begroting, dan blijkt dat we 857 uur meer hebben gerealiseerd (verschil tussen kolom 'Gerealiseerde uren 2023' met kolom 'Bijgestelde begroting 2023'). Bij een vergelijking met de uitvoeringsprogramma's (UVP) en de uiteindelijke realisatie op totaalniveau per gemeente blijken de verschillen voor het merendeel van de gemeenten niet zo groot te zijn (zie bijlage 1).

De gecontracteerde G&T uren zijn ruim gerealiseerd. De Projecturen zijn met 9.153 uur achtergebleven bij de contracturen. Dit wordt veroorzaakt doordat de ODRU moeite had met het aantrekken van personeel en ook het uitbesteed werk niet volledig is uitgevoerd door de opdrachtnemers. Ook zij kampten namelijk met capaciteitsproblemen. Daarnaast viel bij enkele gemeenten ook de vraag weg door problemen in de personele bezetting bij gemeenten. Dit beeld was ook in eerdere jaren zichtbaar.

Begin 2024 hebben wij per gemeente de eindafrekening van de uren opgemaakt. De totale bijdrage van gemeenten en overige opdrachtgevers aan de ODRU bedraagt €20.008.325 (zie tabel 3). In bijlage 1 wordt dit nader toegelicht.

Dekkingsmiddelen (in euro's)	Realisatie 2023
Gemeente Bunnik	873.153
Gemeente De Bilt	1.108.516
Gemeente De Ronde Venen	2.801.361
Gemeente IJsselstein	1.785.996
Gemeente Montfoort	602.991
Gemeente Oudewater	558.279
Gemeente Renswoude	431.158
Gemeente Rhenen	668.049
Gemeente Stichtse Vecht	1.871.358
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	1.432.878
Gemeente Veenendaal	967.622
Gemeente Vijfheerenlanden	1.764.630
Gemeente Wijk bij Duurstede	653.614
Gemeente Woerden	1.673.864
Gemeente Zeist	2.170.188
Overige opdrachtgevers	644.670
Totaal	20.008.325

Tabel 3: Dekkingsmiddelen per gemeente en overige opdrachtgevers

5. Verplichte paragrafen

5.1 Treasury/ financiering

Het algemeen bestuur stelde in september 2017 het treasury-statuut vast. Hierin staat hoe de ODRU inhoud geeft aan treasury en financiering. Wij beperken onze interne liquiditeitsrisico's zoveel mogelijk door onze treasury-activiteiten te baseren op bestaande activiteiten en informatie. Daarmee stellen wij een liquiditeitsprognose op. Valutarisico's zijn binnen onze organisatie uitgesloten, doordat wij uitsluitend in euro's leningen verstrekken, aangaan of garanderen.

In onze liquiditeit is een vast patroon zichtbaar. Dit heeft te maken met de voorfacturatie per kwartaal. In 2023 hebben wij een liquiditeitsprognose gemaakt. Op grond hiervan bleek het niet nodig om leningen af te sluiten of gebruik te maken van kasgeldleningen. In 2023 hadden wij een strakke controle op de uitstaande vorderingen. Het goede betaalgedrag van de deelnemende gemeenten is het afgelopen jaar op hetzelfde niveau gebleven. Dit heeft bijgedragen aan een solide liquiditeitspositie.

5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODRU beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. In het AB van 14 december 2023 is de notitie 'Weerstandsvermogen en risicomangement 2024' behandeld. Voor een nadere toelichting op dit onderwerp wordt verwezen naar dit document. Bij het opstellen van deze jaarrekening zijn de risico's opnieuw bekeken en zijn twee risico's herzien t.w. het risico op een hoger verzuim is bijgesteld waarbij de inschatting is dat de mogelijke schade op een hoger verzuim toeneemt waardoor het restrisico uitkomt op €136K. In de berekening van december was er geen restrisico opgenomen. Daarnaast is het risico op de berekening systematiek uurtarief herzien. In de notitie was hiervoor een restrisico opgenomen van €419K en dat risico is nu niet meer opgenomen omdat wijzigingen middels een nieuw berekend en vastgesteld uurtarief worden meegenomen in de bijgestelde begroting 2024. Het totale restrisico daalt daarmee van €1.150K naar €867K.

5.2.1 Risicobeeld

Het algemene risicobeeld ligt op een lager niveau dan in 2022. Dit komt vooral door de hierboven beschreven risico 'berekening systematiek voor het uurtarief' dat niet meer opgenomen is als risico maar wordt meegenomen in de bijgestelde begroting 2024. Het grootste risico voor de ODRU is als er zich een ernstig beveiligingsincident voordoet waardoor de ICT omgeving niet beschikbaar is. Dit risico bedraagt €380.000 (is gestegen met €22.000 t.o.v. 2022). Zie hiervoor tabel 4.

5.2.2 Advies over de weerstandscapaciteit

De huidige beschikbare weerstandscapaciteit (die gelijk is aan de algemene reserve in 2023) van €1.091K is voldoende om het restrisico van €867K te dekken. De ratio voor de waardering van het restrisico komt uit op 1,26 (zie 5.2.4). Binnen het bestuur is afgesproken dat de ratio moet liggen tussen de 1,0 en de 1,4. Het huidige weerstandsvermogen is daarmee voldoende om eventuele restrisico's op te vangen.

Het ontstane negatieve jaarresultaat 2023 van €644K kan worden gedekt door de algemene reserve en/of eenmalige bijdrage door de gemeenten. Het advies is om de algemene reserve hiervoor aan te wenden en vervolgens deze algemene reserve door een extra eenmalige bijdrage van in totaal €420K van de gemeenten aan te vullen zodat de ratio 1,0 is (berekening: €1.091K -/ €644K = €447K. €447K + €420K = €867K). Het is aan het algemeen bestuur om hierover te besluiten.

5.2.3 Berekening van het restrisico

Risicomanagement		2023			
Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S *	Risico x € 1.000	Risico-klasse %	Restrisico x € 1.000
1. Hoger ziekteverzuim dan de norm	Sturing op het verzuimbeleid	S	181	75%	136
2. Personele frictiekosten (eigen risicodragerschap WW en WGA)	Strategisch personeelsbeleid, regeling 'generatiepact' en mobiliteitsbevordering en loopbaanbegeleiding	S	89	10%	9
3. Claims door asbestslachtoffers	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	300	10%	30
4. Berekeningsmethodiek uurtarief (loon- en prijsindexatie)	Het effect van loon of prijs stijging/daling opnemen in de begrotingswijziging en uitgaan van reële kostenstijging	S	0	75%	-
5. Onderbezetting op formatieplan	Strategisch personeelsbeleid en de arbeidsmarktstrategie.	S	225	75%	169
6. Ernstig datalek waarvoor Autoriteit Persoonsgegevens boete oplegt	Meldingsproces is op orde. Voldoende bewustzijn binnen de organisatie.	S	789	10%	79
7. Ernstig beveiligingsincident waardoor IT omgeving niet beschikbaar is	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen. Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	759	50%	380
8. Conjunctuurgevoelige vraag	Tijdige communicatie en afspraken met de klant maken. Terughoudend zijn met invullen van vacatures.	S	91	50%	46
9. Verandering van wettelijke milieunormen	Strategisch personeelsbeleid houdt rekening met een ruimere flexibele schil bij gevoelige taakgebieden	S	181	10%	18
Totaal berekend restrisico 2024					867

Tabel 4: Risicomanagement

5.2.4 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

Onderdeel	Stand per heden
Algemene reserve 2023	1.091.000
Restrisico 2024	867.000
Ratio weerstandsvermogen (algemene reserve / restrisico)	1,26
Waardering restrisico conform Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement	C (voldoende)

Tabel 5: Weerstandsvermogen

5.3 Financiële kengetallen

Kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van resultatenrekening en/of balans en helpen bij de beoordeling van onze financiële positie. Deze kengetallen geven inzicht in hoeveel ruimte er is om structurele en incidentele lasten te dekken. De verplicht op te nemen kengetallen staan in tabel 6 (artikel 11¹ van het BBV).

Kengetallen	Realisatie 2022	Bijgestelde Begroting 2023	Realisatie 2023
a. Netto schuldquote	-4,81%	1,22%	-3,63%
b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-4,81%	1,22%	-3,63%
c. Solvabiliteitsratio	21,07%	9,03%	7,46%
d. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
e. Structurele exploitatieruimte	-4,45%	2,38%	8,80%
f. Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 6: Financiële kengetallen

a. Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De quote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Zoals de tabel laat zien, is de quote -4,81% in 2022 en -3,63% in 2023. De schuldquote is nauwelijks gewijzigd t.o.v. 2022. De positie is goed te noemen en beter dan begroot.

b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Wij hebben geen verstrekte leningen, waardoor het kengetal niet afwijkt van het eerste kengetal, de netto-schuldquote.

c. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat zien of wij aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter onze financiële weerbaarheid. De solvabiliteit is lager dan vorig jaar door het veel slechtere jaarresultaat.

d. Grondexploitatie

Wij exploiteren geen grond, waardoor dit kengetal niet van toepassing is.

e. Structurele exploitatieruimte

Om te zien hoe groot de structurele exploitatieruimte is, kijken wij naar de structurele baten en lasten en vergelijken deze met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Het kengetal is positief en geeft daarmee aan dat de ODRU een financieel stabiele organisatie is in de zin dat de structurele baten de structurele lasten kunnen opvangen.

f. Belastingcapaciteit

Omdat wij geen belastingen innen, is dit kengetal niet van toepassing.

¹ Verwijzing naar de definities en berekeningsmethode: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0036853/2016-04-14>

5.4 Bedrijfsvoering

5.4.1 Algemeen

Het Bedrijfsbureau zorgt samen met de afdelingen Bestuursbureau en Planning & Control voor de ondersteuning van de lijnafdelingen. Dit zorgt ervoor dat de primaire processen zo effectief en efficiënt mogelijk uitgevoerd worden.

Inkoop

In het kader van het programma om onze inkoop te professionaliseren hebben wij onze contractenadministratie ingericht en alle contracteigenaren ondersteund. Op basis van deze administratie kunnen we nu de aanbestedingskalender maken en zoeken naar partners voor aanbestedingen. De achterstand aan aanbestedingen is bijna ingehaald. Duurzaamheid speelt bij onze aanbestedingen een grote rol, bijvoorbeeld voor print- en drukwerk, vervangen ICT hardware of dienstvoertuigen.

Huisvesting

De ODRU heeft als hoofdvestiging het Provinciehuis in Utrecht. Het huurcontract loopt af in 2024. We hebben onlangs het besluit genomen in het Provinciehuis te blijven omdat een deel van onze ketenpartners zoals de VRU, Provincie en RUD hier ook gehuisvest zijn.

Processen

Om onze processen goed vast te kunnen leggen, hebben we in 2022 een procesbeheerapplicatie geselecteerd en geïmplementeerd. In 2023 is het nieuwe zaakstelsel geïntroduceerd. Dit heeft begin 2023 veel extra aandacht gevestigd. Met de invoering van het nieuwe zaakstelsel leggen we nu alle primaire processen vast. Tegelijk hebben we met de digitalisering van de processen bij HRM, financiële administratie en Inkoop ook deze processen vastgelegd.

5.4.2 Personeel

Bij de opstelling van de begroting 2023 zijn wij uitgegaan van de door ons bestuur toegestane vaste formatie van 140,37 fte (hierin is dus niet de inhuur inbegrepen). In de bijgestelde begroting 2023 is de formatie vanwege contractwijzigingen aangepast naar 144,80 fte.

Formatie en bezetting	Formatie fte	Bezetting fte	Vacature ruimte fte	aantal ingehuurd personeel	inhuur in fte	bezetting en inhuur in fte
Directeur/Management	6,9	6,9	0,0			6,89
Beleid & Vergunningen	32,0	27,9	4,1	26	11,87	39,75
Integraal Toezicht & Handhaving	42,8	38,2	4,6	19	15,88	54,05
Expertise & Advies	29,9	25,5	4,3	30	11,60	37,14
Bestuursbureau						0,00
- Relatiemanagement	2,0	2,8	-0,8			2,78
- Overhead	7,5	5,2	2,3	11	5,1	10,32
Planning & Control	3,7	1,8	1,9	8	3,9	5,67
Bedrijfsbureau						0,00
- Bedrijfsbureau (overhead)	13,4	10,3	3,1	17	10,1	20,37
- Bedrijfsbureau – uitvoering	6,6	6,6	0,0			6,59
Totaal	144,8	125,2	19,6	111	58,4	183,6
Boventalligen	0,0	0,0				

Tabel 7: Formatie en bezetting per 31-12-2023

De toegestane vaste formatie bestaat uit 31,6 fte voor overhead en 113,2 fte voor uitvoering. Het percentage overhead komt daarmee uit op 21,8%. De norm van het algemeen bestuur is maximaal een overhead van 25%. Het gerealiseerde overhead percentage bij het vaste personeel is 19,3 % (24,2/125,2). Indien we de inhuur erbij optellen ligt het overhead percentage weliswaar hoger maar dit is niet altijd kwalitatief een betere oplossing (kennis overdracht- en lek). Op 31 december 2023 telde

de ODRU 141(125 fte) medewerkers. In combinatie met de extra niet-begrote werkzaamheden hadden wij in de loop van 2023 in totaal 111(58,4 fte) inhuurkrachten nodig om de taken uit te voeren. Op 31 december 2023 hadden wij ruim negentien fte aan vacatures. Van deze vacatureplekken is een deel opgevuld door inhuurkrachten. Voor de overige vacatures is actief geworven. Ondanks de krapte aan vakspecialisten op de arbeidsmarkt, is het gelukt om zestien nieuwe medewerkers aan te trekken. Toch is de bezettingsgraad van 88% in 2022 iets verlaagd naar 86% in 2023. Dit komt doordat de uitstroom ook fors was.

5.4.3 Kengetallen strategische personeelsplanning

KPI	KPI + streefwaarde	Streefwaarde	Resultaat 2019	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
1.	Bezettingsgraad t.o.v. formatie	100%	86%	87%	89%	88%	86%
2.	Doorstroming naar andere functie	7,5%	6,2%	2,0%	1,4%	2,9%	2,9%
3.	Generatie index conform landelijk gemiddelde	1,1	1,9	1,6	1,6	2,4	1,8
4.	Aantal YP in dienst < 30 jaar	2 a 3	7	5	5	3	10
5.	Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd	70-75%	100%	65%	85%	85%	100%

Tabel 8: Formatie en bezetting per 31-12-2023

Ad KPI 1. Bezettingsgraad ten opzichte van de formatie van 100%

De toegestane vaste formatie die is goedgekeurd in de begroting, is gebaseerd op de omvang van de vaste contracten, zoals overeengekomen in de Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). De definitie, die wij hanteren voor de bezettingsgraad, luidt: 'De verhouding van de feitelijke bezetting in fte ten opzichte van de toegestane vaste formatie in fte (uitgedrukt in procenten)'. In 2023 kwamen wij uit op een bezettingsgraad van 86%. Deze ligt onder de streefwaarde van 100% waartoe het bestuur in 2020 heeft besloten. In 2024 gaan wij door met de wervingsactiviteiten om de bezettingsgraad verder te verhogen.

Ad KPI 2. Doorstroming naar andere functie 7,5% (interne mobiliteit)

De definitie voor de doorstroming luidt: 'De verhouding van het aantal medewerkers dat doorstroomt naar een andere functie binnen de organisatie, ten opzichte van het totaal aantal medewerkers (uitgedrukt in procenten)'. Dit gaat om horizontale en verticale doorstroming (omhoog en omlaag) en een formele wijziging van functie. Het vervullen van een tijdelijke rol (bijvoorbeeld projectleider) zonder bijbehorende functiewijziging geldt niet als doorstroming. In 2023 zijn net als in 2022 vier medewerkers intern doorgestroomd naar een andere functie. Dit komt neer op een mobiliteit van 2,9%. De KPI hebben wij daarmee niet gehaald.

Ad KPI 3. Generatie-index conform landelijk gemiddelde: 1,1

De definitie luidt: 'De verhouding van het aantal 50- tot 60-jarigen in de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van het aantal 30- tot 40-jarigen'. Als de verhouding in evenwicht is, is deze 1. Is deze groter dan 1, dan is het aantal 50- tot 60-jarigen in de meerderheid. In 2023 is onze generatie-index 1,8. Deze is hoger dan de streefwaarde van 1,1, maar dichterbij deze streefwaarde dan in 2022 (2,4). Tot en met 2021 waren er twee instrumenten om de leeftijdsopbouw te beïnvloeden, t.w. de Regeling generatiepact en het Young Professional programma (zie hieronder). De regeling generatiepact is in de CAO 2021 vervangen. De huidige zeven deelnemers mogen gebruik maken van de regeling tot hun pensioen.

Ad KPI 4. Jaarlijks gemiddeld twee tot drie trainees/Young Professionals in dienst nemen

De definitie luidt: 'Aantal trainees of Young Professionals (jonger dan 30 jaar) in dienst op een functie, in vaste dienst of op basis van een tijdelijk contract'. In september 2020 zijn vijf Young Professionals aangenomen. Het Young Professionalsprogramma duurde t/m februari 2022. Dit instrument is daarna niet verder doorgezet. Gezien de krappe arbeidsmarkt is er ingezet op extra wervingsactiviteiten waarmee in 2023 16 medewerkers zijn geworven.

Ad KPI 5. Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd 70-75% (deskundigheid)

De definitie luidt: 'De verhouding tussen het aantal medewerkers dat een opleiding of cursus heeft gevolgd en het totaal aantal medewerkers (uitgedrukt in procenten)'. In 2022 volgde 100% van de

medewerkers een cursus of opleiding. Alle medewerkers hebben in 2023 deelgenomen aan de training omgaan met ongewenst gedrag. Daarnaast zijn er nog veel andere opleidingen gevolgd.

5.4.4 Arbeidsverzuim

Het arbeidsverzuim in 2023 was 4,83% (2022: 6,16%) en ligt daarmee iets onder de norm van 5%. Het verzuim bestaat voor 2,3% uit kortdurend en middellang verzuim en voor 2,5% uit lang en extra lang verzuim. Historisch gezien is het verzuim van tussen de 4 en 5% normaal. Dit geldt voor zowel het kort als het lang verzuim.

Wij richten ons op preventieve inzet om ziekteverzuim te voorkomen.

Kengetal	Waarde
verzuimpercentage totaal cumulatief	4,8%
Verzuimpercentage kort (< 8 dagen)	1,2%
Verzuimpercentage middellang (8-42 dagen)	1,2%
Verzuimpercentage lang (> 42 dagen)	2,1%
Verzuimpercentage extra lang (> 1 jaar)	0,4%

Tabel 9: Arbeidsverzuim

5.4.5 Arbo/ BHV

In 2023 is er weer meer op kantoor gewerkt. Inmiddels werken de meeste medewerkers deels thuis en deels op kantoor. In 2023 faciliteerden wij net als in 2022 medewerkers om hun thuiswerkplek Arbo proof in te richten.

De arbeidsomstandigheden blijven onder onze aandacht. Zo zijn alle NDC centra bezocht is de veiligheid onder de aandacht gebracht. Er is speciale aandacht geweest voor de verbandtrommels en AED apparatuur.

Daarnaast is in 2023 een start gemaakt met het actualiseren van de RI&E. De uitvoering van het onderzoek zal grotendeels in 2024 plaatsvinden. De NDC centra, waar veel bezoekers komen krijgen daarbij extra aandacht.

In 2023 is er een uitgebreide training geweest in de omgang met ongewenste omgangsvormen. Dit onderwerp is extra actueel door de toegenomen agressie tegen toezichthouders. Alle medewerkers hebben een training gehad afgestemd op hun takenpakket.

In het provinciehuis is een aantal BHV-voorzieningen centraal geregeld. Zo is elke etage voorzien van brandblussers, verbandmiddelen, een AED en een Evac-chair. Verder hebben wij een ontruimingsplan en maken wij onderdeel uit van een gezamenlijke BHV-ploeg. Op de verschillende NME-centra zorgen we voor voldoende opgeleide BHV'ers om de veiligheid te waarborgen. Door de vele bezoekers is dit van groot belang. In 2023 hebben alle BHV'ers deelgenomen aan de BHV-herhaling. Bij de NME-centra hebben veiligheid, Arbo en milieu prioriteit.

In 2023 is er in enkele gevallen sprake geweest van ongewenst gedrag. Het betreft dan ongewenst gedrag van ondernemers richting toezichthouders. De vastgestelde procedures zijn daarbij gevolgd.

Wij hebben een kledingcommissie met vertegenwoordigers uit verschillende disciplines. Deze commissie heeft een protocol opgesteld voor verstrekking, onderhoud, vervanging en (duurzame) inname van kleding en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM). Voor medewerkers die regelmatig vanuit hun functie buitendienstwerkzaamheden verrichten voor onze klanten, hebben wij op basis van de risico's, behoefte en functie, een passend pakket samengesteld. Zij krijgen in onze maatschappij steeds vaker te maken met onveilige situaties. De kledingcommissie, de Arbo coördinatoren en het MT hebben hier oog voor en proberen met een goede training en beschermingsmiddelen de veiligheid en herkenbaarheid van onze medewerkers te waarborgen.

5.4.6 Niet-financiële onrechtmatigheden in relatie tot Wet Fido

Hierbij gaat het om een toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van de Wet Fido. De Wet Fido en onderliggende regelingen moeten de risico's beperken voor gemeenten bij lenen en beleggen. In veel gevallen zijn bij overtredingen van de Wet Fido geen (directe) financiële gevolgen. Deze onrechtmatigheden hoeven wij daarom niet op te nemen in de verklaring Rechtmatigheid. Volgens de commissie BBV zijn onrechtmatigheden op dit vlak wél van belang voor het beeld dat het algemeen bestuur heeft van onze financiële positie. Daarom moet zij geïnformeerd worden in geval van afwijkingen.

Wij constateren geen onrechtmatigheden met betrekking tot de Wet Fido. Uit onderstaande toelichting blijkt dat wij voldoen aan a) de kasgeldlimiet, b) renterisiconorm en c) het drempelbedrag schatkistbankieren.

a) Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het totaal aan kortlopende leningen dat een organisatie per kwartaal uit mag hebben staan. Het bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet bedroeg in 2023 €850.000. In 2023 is deze norm niet overschreden.

b) Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel dat een lokale overheid spreiding aanbrengt in de vaste leningenportefeuille, zodat renterisico's gelijkmatig over de jaren worden verdeeld. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat wij per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mogen vernieuwen (herfinanciering en/of renteherziening). Wij hebben geen langlopende leningen en voldoen daarom aan de renterisiconorm.

c) Drempelbedrag schatkistbankieren

Sinds 2014 is het zogenaamde schatkistbankieren verplicht. Wij hebben hiervoor een speciale rekening geopend bij de huisbankier BNG en het Rijk. Als het drempelbedrag ad €250.000 op de rekening courant is bereikt, komen wij het teveel af naar deze speciale rekening schatkistbankieren. In 2021 is het drempelbedrag voor schatkistbankieren gewijzigd van €250.000 naar een bedrag van €1.000.000. De ODRU heeft het automatisch afkomen van de lopende rekening (nog) niet aangepast aan het nieuwe drempelbedrag. Dit omdat het financieel gunstiger is om zoveel mogelijk gebruik te maken van de schatkistrekening i.v.m. de rente-inkomsten.

5.4.7 Aanvullende informatie op rechtmatigheidsverantwoording en acties

In hoofdstuk 10.3 staan de grondslagen en in hoofdstuk 12 staat de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur en de spelregels hierover tussen het AB en het DB. In deze paragraaf staan, conform voorschrift, de aanvullende informatie plus de genomen en te nemen maatregelen.

a. Begrotingscriterium

Hierbij gaat het erom dat de financiële handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, binnen het kader passen van de geautoriseerde begroting. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het algemeen bestuur is geautoriseerd, t.w. totaal ODRU niveau. Bij een analyse van de realisatie t.o.v. de eerste bijgestelde begroting zijn er een paar opvallende afwijkingen waar te nemen.

Op totaalniveau onderschrijden de baten met €324.974 en de lasten met €203.393 de eerste bijgestelde begroting. De onderschrijdingen op zowel de baten als de lasten zijn rechtmatig omdat hierover het algemeen bestuur tijdig is geïnformeerd.

De afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting zijn, naast de verantwoording hierover d.m.v. deze jaarstukken, gedurende het jaar voorgelegd aan het bestuur m.b.v. de burap's en diverse prognoses. In de laatste prognose waren de belangrijkste wijzigingen verwerkt maar toch bleek dat de werkelijke realisatie nog behoorlijk afwijkt van deze prognose. De belangrijkste oorzaak van de afwijking bij de lasten is de verplicht op te nemen voorziening bovenwettelijk verlov omdat deze niet was begroot. De kosten hiervan waren bij de opstelling van de begroting niet voorzien en zijn vooral het gevolg van de ruimere toekenning en spaarmogelijkheden voortkomend uit de CAO. Bij de opstelling van de jaarrekening bleek dat er met name aan het einde van het jaar meer verlov was gespaard vanuit het IKB waardoor volgens de BBV richtlijnen het volledige saldo aan verlov moet worden opgenomen als

voorziening. De lasten van deze voorziening zijn nauwkeurig, op persoonsniveau, onderbouwd en het berekende bedrag is opgenomen in de indirecte personele lasten. Daarnaast zijn de begrote lasten voor het zaakstelsel RX Mission en de aanpassing van de website niet via de investeringen maar, conform het BBV, direct meegenomen in de exploitatie. In het laatste kwartaal is door de grote mate van inzet van eigen medewerkers de productie vanuit het uitvoeringsprogramma hoger dan de verwachting geweest. Dit had een positief effect op het resultaat maar door de voorziening bovenwettelijk verlov van €600K kon niet worden voorkomen dat het uiteindelijke resultaat uitkwam op €644K negatief.

Aan de lastenkant wordt de onderschrijding van €203K door onder meer het volgende verklaard:

- Bij de personele lasten zijn er flinke afwijkingen. In de eerste plaats komen de salarislasten ruim €1,9 miljoen lager uit dan begroot. Daar tegenover staat dat personeel van derden en uitbesteding ruim €900K hoger is begroot. Per saldo komen de personele lasten €1 miljoen lager uit dan begroot.
- De huisvestingskosten komen €68K lager uit dan begroot.

In paragraaf 7.2 staan in het lastenoverzicht alle verschillen van meer dan €10.000 t.o.v. de bijgestelde begroting.

Aan de batenkant wordt de onderschrijding van €325K door onder meer het volgende verklaard:

- De aanvullende uren gemeenten komen €705K lager uit dan begroot.
- De overige baten komen €670K lager uit dan begroot.
- De directe personele baten komen met €81K lager uit dan begroot.
- De diversen komen met €51K lager uit dan begroot.

In paragraaf 7.1 staan in het batenoverzicht alle verschillen van meer dan €10.000 t.o.v. de bijgestelde begroting.

Acties voortvloeiend uit de rechtmatigheidsverantwoording door het DB

Om de voorspelbaarheid van de resultaatverwachting beter te borgen worden de volgende maatregelen opgepakt:

- Beter de nieuwe ontwikkelingen in de BBV richtlijnen volgen.
- Nog meer nadruk leggen op tijdig en juist tijd verantwoorden bij eigen medewerkers en inhuurkrachten.
- Meer aandacht voor de ontwikkeling van kapitaalbatens door het volgen van de beschikbare middelen en de renteontwikkelingen waardoor een betere inschatting mogelijk is.
- Nog meer aandacht voor de kosten en resultaatontwikkeling.

b. Voorwaarden criterium

Hierbij gaat het erom dat de voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd (zoals de EU aanbestedingen en de subsidievoorwaarden).

Voor twee dossiers, t.w. AFAS en Decos Join wordt de EU grens overschreden en zijn daarmee onrechtmatig. Deze EU-aanbestedingsonrechtmatigheid is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Acties voortvloeiend uit de rechtmatigheidsverantwoording door het DB

De volgende maatregelen zullen worden opgepakt:

- Er zal worden geprobeerd zoveel mogelijk te voldoen aan de aanbestedingsregels. Zo loopt het contract met Decos Join af. Nieuwe trajecten zullen zoveel mogelijk worden opgepakt.
- Wederom wordt aan het einde van het jaar middels een DB notitie de afwijkingen gedeeld.

c. Misbruik en oneigenlijk gebruik

Hierbij gaat het erom dat er een toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens, die door derden zijn verstrekt, plaats vindt met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van

regelingen. De ODRU heeft in december 2022 de frauderisicoanalyse opgesteld. Alle risicovolle processen zijn geïnteriseerd en de te nemen maatregelen zijn in kaart gebracht. Doordat deze analyse is opgesteld heeft de ODRU een beeld gekregen op het gebied van frauderisico's. De ODRU heeft maatregelen getroffen die de risico's op fraude verminderen.

Gedurende 2023 hebben wij voor de aspecten aandacht gehad voor M&O (ook in de gesprekken met de afdelingshoofden). Dit betekent niet dat wij primair bezig zijn om Fraude en Misbruik & Oneigenlijk gebruik op te sporen. Wel denken wij dat door het gesprek met afdelingen aan te gaan dat dit de open cultuur, om over deze aspecten met elkaar te communiceren, ten goede komt.

Verder is in dit kader het volgende van belang te benoemen:

- Elke ambtenaar heeft in 2023 de eed afgelegd waarin wordt verklaard integer te handelen. Dit is gedaan met een toelichting door HR en management.
- Medewerkers en vrijwilligers die werken op de nevenlocaties hebben allemaal een VOG verklaring aangevraagd en ingeleverd.
- De ODRU vindt de volgende drie kernbegrippen omtrent integriteit bepalend: transparantie in handelen en afwegingen, onkreukbaarheid onder druk of verleiding en onpartijdigheid. In het al eerder vastgestelde integriteitsbeleid staat onder andere wat de ODRU verstaat onder 'integriteit' en welke gedragsnormen daarbij horen. Dit beleid is opgenomen in het personeelshandboek en wordt meegenomen bij de introductie van nieuwe medewerkers.
- Over 2023 is ons geen informatie bekend geworden of gemaakt dat er fraude heeft plaatsgevonden in deze periode.

Acties voortvloeiend uit de rechtmatigheidsverantwoording door het DB

De volgende maatregelen zullen in 2024 worden opgepakt:

- De opgestelde frauderisicoanalyse zal worden geactualiseerd en besproken met het DB.
- Het maken van een overkoepelend beleidsstuk misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O). Deze bevat naast algemene uitgangspunten en risicoanalyse ook de maatregelen ter voorkoming en afdoening.
- Actualiseren VIC plan o.b.v. opgedane ervaringen.

5.5 Wet open overheid (Woo)

Actieve openbaarmaking

Afgelopen jaar hebben we ons gefocust op het scheppen van de randvoorwaarden voor de implementatie van de Woo. Er is een projectteam opgestart dat mooie resultaten heeft bereikt. Zo is de ODRU aangesloten op het Roo-register, is er een Roo-redacteur aangewezen voor het vullen van de Woo-index en is een Woo-contactpersoon bepaald die het eerste aanspreekpunt is voor derden die vragen hebben over de Woo of het doen van een Woo-verzoek. Op onze [website](#) hebben we informatie over de Woo gezet en we hebben een digitaal formulier ontwikkeld zodat we een ingediend Woo-verzoek vlot in behandeling kunnen nemen.

In 2023 zijn we gestart met de inventarisatie van de Woo-informatie categorieën die van toepassing zijn op de ODRU. Hier hoort ook een actieplan bij waarin we het proces en de verantwoordelijkheden inrichten rondom de daadwerkelijke openbaarmaking van de stukken die we voor de betreffende categorieën moeten (gaan) publiceren.

Momenteel staan in de Woo-index van de ODRU de verwijzingen naar stukken die wij publiceren voor drie informatie categorieën: wetten en algemeen verbindende voorschriften, beschikkingen, agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges (stukken van ons algemeen bestuur).

We volgen de planning van het Rijk op de voet met betrekking tot de inwerkingtreding van de verplichting om de informatie categorieën openbaar te maken. Op dit ogenblik zijn er nog geen data vastgesteld vanaf wanneer bepaalde informatie categorieën gepubliceerd moeten worden.¹

Passieve openbaarmaking (Woo-verzoeken)

In 2023 hebben we het proces voor de behandeling van Woo-verzoeken herijkt qua (volgordelijkheid

van) stappen en verantwoordelijkheden. Zo zorgen we dat vanaf de ontvangst van het Woo-verzoek tot de behandeling, beoordeling, anonimiseren en publicatie van het besluit helder is wat er door wie en binnen welk tijdsbestek moet gebeuren.

Verbetering van de informatiehuishouding

De ODRU heeft afgelopen jaar gewerkt aan de optimalisering van haar informatiehuishouding. Zo hebben we ons fysieke archief opgeschoond en ook onze bedrijfsprocessen verder geprofessionaliseerd en geüniformeerd door deze vast te leggen. We benutten onze Business Intelligence (BI)-tool steeds meer voor het monitoren van ons werk en de sturing op de kwaliteit van de informatie uit onze systemen en met onze eigenaar gemeenten werken we aan uniforme werkprocessen en eenduidige afspraken over verantwoordelijkheden ten aanzien van ons informatie- en archiefbeheer.

5.6 Overige paragrafen

5.6.1 Planning- & Control-producten

Afgelopen jaar hebben wij aandacht besteed aan de verbetering van de P&C-cyclus en de kwaliteit van de P&C-producten. Uitgangspunt is om te komen tot een vereenvoudiging en het terugdringen van het aantal bewerkingen van gegevens. Er wordt daarbij steeds meer gebruik gemaakt van standaard dashboards uit AFAS en gegevens gegenereerd vanuit de BI tool. De afdelingshoofden kunnen hierdoor zelf in deze tools actuele cijfers verkrijgen en beoordelen. De adviseurs van P&C kunnen dan meer tijd besteden aan analyseren van informatie plus advisering en minder aan het bewerken van gegevens.

5.6.2 Verbonden partijen

Wij hebben geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere gemeenschappelijke regelingen of vennootschappen en lopen dus geen risico's.

5.6.3 Grondbeleid

Wij zijn een dienstverlenende instelling die geen activiteiten heeft in het kader van grondaankoop of -verkoop. Wij lopen dan ook geen risico.

5.6.4 Lokale heffingen

Wij zijn dienstverlenend aan de deelnemende gemeenten en innen zelf geen lokale heffingen. Eventuele heffingen worden door de gemeenten geïnd. Gemeenten kunnen de opbrengsten van de lokale heffingen gebruiken om de kosten voor de ODRU te dekken.

5.6.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Wij zijn een dienstverlenende instelling die geen activiteiten uitvoert in het kader van onderhoud aan kapitaalgoederen. Wij lopen dan ook geen risico.

DEEL 2: JAARREKENING

6. Overzicht van baten en lasten 2023

Conform BBV-voorschriften worden de baten en lasten per programma weergegeven. De ODRU kent één programma. In Tabel 10 staat het totaaloverzicht van de baten en lasten 2023. In hoofdstuk 7 worden de baten en lasten nader toegelicht. In hoofdstuk 8 worden conform BBV de baten en lasten per taakveld gepresenteerd.

Baten (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Directe personele baten	105.000	105.000	23.620	-81.380
Gemeentelijke bijdragen	15.293.000	18.857.700	19.158.470	300.770
Overige goederen en diensten:				-
- Aanvullende uren eigenaar gemeenten	-	910.000	205.184	-704.816
- Aanvullende uren overige	50.000	50.000	644.670	594.670
- Overige	60.000	1.127.200	457.237	-669.963
Huisvestingsbaten	1.000	1.000	291	-709
Kapitaalbaten	-	-	167.356	167.356
Milieutaak uitvoering	-	-	119.667	119.667
Incidentele baten	-	-	-	-
Diversen	-	132.400	81.831	-50.569
Totaal Baten	15.509.000	21.183.300	20.858.326	-324.974
Vennootschapsbelasting				
Lasten (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Directe personeelskosten:				
- Sal. en Soc. Lasten vast personeel	12.505.500	12.901.900	10.969.392	-1.932.508
- Personeel van derden	-	4.866.200	5.088.114	221.914
- Uitbesteding	-	-	692.370	692.370
Indirecte personeelskosten	653.500	1.033.000	1.519.935	486.935
Bestuurskosten	86.000	86.000	206.429	120.429
Algemene beheer- & administratiekosten	1.266.500	1.587.900	1.785.564	197.664
Huisvestingskosten	651.500	689.600	621.206	-68.394
Kapitaallasten	341.000	179.500	158.771	-20.729
Milieutaak uitvoering	-	-	119.667	119.667
Incidentele lasten vanuit bestemmingsreserve	-	390.500	362.826	-27.674
Diversen	5.000	2.400	9.333	6.933
Totaal lasten	15.509.000	21.737.000	21.533.607	-203.393
Saldo van baten en lasten	-	-553.700	-675.280	-121.580
Toevoeging aan reserves	-	331.300	331.300	-
Onttrekking uit reserves	-	390.500	362.826	-27.674
Resultaat	-	-494.500	-643.754	-149.254

Tabel 10: Baten- en lastenoverzicht 2023 (verschil is realisatie 2023 ten opzichte van de eerste bijgestelde begroting 2023)

7. Toelichting op overzicht van baten en lasten 2023

In paragraaf 7.1 komen de baten aan bod en in paragraaf 7.2 tonen wij - voor de lasten per begrote kostensoort - de oorzaken van de afwijking. In beide paragrafen gaat het om de verschillen tussen de realisatie met de eerste bijgestelde begroting. Daarnaast geven wij een toelichting op afwijkingen die groter zijn dan €10.000. Bij kleinere afwijkingen staat een korte beschrijving van de activiteiten.

In tabel 11 staan de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de eerste bijgestelde begroting. Deze verklaren het verschil tussen het begrote en het gerealiseerde resultaat.

Verklaring resultaat (in euro's)	Vershil	Totaal
Resultaat volgens bijgestelde begroting 2023 (excl. Onttrekking bestemmingsreserves)		-553.700
<u>Financieel voordeel</u>		
Lagere salarislasten (lagere formatiebezetting)	1.932.508	
Lagere indirecte personeelskosten (exclusief dotatie voorziening bovenwettelijk verlof)	112.899	
Lagere huisvestingskosten	68.394	
Lagere kapitaallasten	20.729	
Hogere gemeentelijke bijdragen	300.770	
Hogere kapitaalbatens	167.356	
Totaal voordeel		2.602.656
<u>Financieel nadeel</u>		
Hogere inhuur en uitbesteding (extra taken, lagere formatiebezetting)	-914.284	
Dotatie voorziening bovenwettelijk verlof (onderdeel van de indirecte personeelskosten)	-599.834	
Hogere bestuurskosten	-120.429	
Hogere algemene kosten	-197.664	
Lagere personele baten	-81.380	
Lagere aanvullende bijdragen	-110.146	
Lagere overige baten (subsidie SPUK)	-669.963	
Lagere diversen (gedeeltelijke uittreding Montfoort)	-58.210	
Totaal nadeel		-2.751.910
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-702.954
Toevoeging aan reserves		-331.300
Onttrekking uit reserves		390.500
Gerealiseerd resultaat		-643.754

Tabel 11: Verklaring van het resultaat

Tabel 12 toont de analyse van de begrote en gerealiseerde incidentele baten en lasten (het niet-structurele gedeelte). In 2023 hadden de incidentele posten een grote invloed op het resultaat. De incidentele lasten zijn €7.299.300, terwijl de incidentele baten €4.788.400 zijn. Aan de batenkant kwamen de UVP inkomsten €300.800 hoger uit dan begroot. Aan de lastenkant kwam de inhuur derden €914.300 hoger uit dan begroot. Daarnaast zijn er de niet begrote lasten voor bovenwettelijk verlof die groot effect hadden op de hogere incidentele lasten.

Incidentele baten (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde incidentele begroting 2023	Realisatie incidenteel 2023	Vershil
Directe personele baten	-	-	-	-
Baten eigenaargemeenten	-	3.189.974	3.490.743	300.769
Aanvullende uren eigenaar gemeenten	-	910.000	205.184	-704.816
Aanvullende uren overige opdrachtgevers	-	-	644.670	644.670
Overige goederen en diensten	-	798.924	78.967	-719.957
Huisvestingsbaten	-	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	167.356	167.356
Milieutaak uitvoering	-	-	119.667	119.667
Baten t.g.v. uittreding	-	132.350	75.193	-57.157
Vrijval voorzieningen	-	-	6.638	6.638
Eenmalige bijdrage aanvulling algemene reserves	-	-	-	-
Totaal	-	5.031.248	4.788.419	-242.829

Incidentele lasten (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde incidentele begroting 2023	Realisatie incidenteel 2023	Vershil
Directe personele lasten (salarissen)		312.396	-	-312.396
Inhuur derden		4.866.159	5.780.484	914.325
Lasten bovenwettelijk verlof		-	599.834	599.834
Personele administratie		24.500	48.596	24.096
Opleidingskosten		168.500	43.053	-125.447
Arbokosten	-	20.000	21.052	1.052
Wervingskosten		134.500	60.907	-73.593
Overige personele lasten	-	41.500	57.459	15.959
IT reguliere ondersteuning	-	150.000	198.052	48.052
Communicatie budget		10.000	7.406	-2.594
Afschrijving		-161.500	-	161.500
Taakstelling t.g.v. uittreding Montfoort		132.350	-	-132.350
Milieu taakuitvoering		-	119.667	119.667
Mutatie bestemmingsreserves		390.500	362.826	-27.674
Mutatie algemene reserve	-	-	-	-
Totaal	-	6.088.905	7.299.336	1.210.430

Tabel 12: Overzicht van incidentele baten en lasten, verschil is realisatie ten opzichte van bijgestelde begroting

Toelichting incidentele baten en lasten

De milieutaakuitvoering is budgettair neutraal en komt bij de baten en lasten voor. In de bijgestelde begroting zijn incidentele baten en lasten opgenomen.

De lagere salarislasten in het structurele gedeelte komen door de openstaande vacatures en daarvoor zijn de vrijkomende gelden ingezet voor vervangende inhuur om toch de taken te kunnen uitvoeren. De kosten voor personele administratie zijn hoger door extra werkzaamheden door aanpassingen in het systeem en door een nabetaling aan een aantal medewerkers. De opleidingskosten zijn incidenteel

fors verhoogd maar de realisatie is toch €125.000 lager uitgekomen. De wervingskosten zijn incidenteel fors verhoogd maar zijn uiteindelijk toch €73.500 lager uitgekomen. De reguliere ICT ondersteuning is in de bijgestelde begroting incidenteel verhoogd maar zijn toch nog met €48.000 overschreden. Dit heeft deels te maken met de uitrol van nieuwe laptops en telefoons. De baten als gevolg van gedeeltelijke uittreding Montfoort is €57.000 lager uitgekomen dan begroot. De kosten zijn lager doordat medewerkers andere taken konden uitvoeren en 1 medewerker inmiddels een andere werkring heeft gevonden.

7.1 Baten

Baten (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Directe personele baten	105.000	105.000	23.620	-81.380
Gemeentelijke bijdragen	15.293.000	18.857.700	19.158.470	300.770
Overige goederen en diensten:	-	-	-	-
- Aanvullende uren eigenaar gemeenten	-	910.000	205.184	-704.816
- Aanvullende uren overige	50.000	50.000	644.670	594.670
- Overige	60.000	1.127.200	457.237	-669.963
Huisvestingsbaten	1.000	1.000	291	-709
Kapitaalbaten	-	-	167.356	167.356
Milieutaak uitvoering	-	-	119.667	119.667
Diversen	-	132.400	81.831	-50.569

Tabel 13: Batenoverzicht 2023, verschil > 10K ten opzichte van de bijgestelde begroting

7.1.1 Gemeentelijke bijdragen eigenaar gemeenten

De gemeentelijke bijdragen bestaan uit de gerealiseerde omzet vanuit de vastgestelde UVP's. Dit zijn de gegarandeerde uren uit het DVO plus de tijdelijke uren en de projecturen. De gemeentelijke bijdragen zijn €300.800 hoger dan begroot. Een uitgebreid urenoverzicht staat in bijlage 1.

7.1.2 Overige goederen en diensten

In 2023 hebben we in totaal €780.000 minder ontvangen als opbrengst van overige goederen en diensten. De post 'Aanvullende werkzaamheden overige afnemers' overschrijdt met €595.000 de bijgestelde begroting. Voor het merendeel gaat het om werkzaamheden voor de Spuk subsidie projecten (het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en RVO) en voor de RUD Utrecht. Daarnaast in mindere mate voor de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht, Woudenberg, Houten, Amersfoort, Lopik, Soest en Eemnes. Denk hierbij aan uiteenlopende taken, van externe veiligheid, geluidsaneringen en asbestdaken tot archeologische ondersteuning. Bij de werkzaamheden voor de RUD Utrecht gaat het vooral om samenwerking, uitwisseling en ondersteuning van kennis in het kader van een mogelijke fusie.

De aanvullende opdrachten bij eigenaar gemeenten bleven achter bij de begroting. De post overige blijft ook achter omdat de opbrengsten van de subsidieprojecten begroot zijn onder overige maar verantwoord zijn onder aanvullende uren overig.

7.1.3 Kapitaalbaten

De niet begrote post kapitaalbaten betreft ontvangen rente op de schatkistrekening. Bij de opstelling van de begroting is hiermee geen rekening gehouden omdat er op dat moment geen sprake was van rente-inkomsten.

7.1.4 Milieutaakuitvoering

Onder de post 'Milieutaakuitvoering' vallen projecten waarvoor wij een bijdrage hebben ontvangen van een eigenaargemeente of subsidieverstrekker. Denk aan de werkbudgetten voor de NME-centra of subsidies als geluidsanering of energie in handhaving. Deze post is niet begroot, omdat wij vooraf niet kunnen inschatten hoe hoog de lasten worden. Het risico voor ons is beperkt, omdat de realisatie budgettair neutraal is.

7.1.5 Diverse

Onder de post diverse staan de opbrengsten van de frictie- en desintegratiekosten van de uittreding van de bouwtaken van de gemeente Montfoort opgenomen ad circa €75.000. Hiervoor zijn aan de lastenkant ook extra kosten gemaakt.

7.2 Lasten

Lasten (in euro's)	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Directe personeelskosten:				
- Sal. en Soc. Lasten vast personeel	12.505.500	12.901.900	10.969.392	-1.932.508
- Personeel van derden	-	4.866.200	5.088.114	221.914
- Uitbesteding	-	-	692.370	692.370
Indirecte personeelskosten	653.500	1.033.000	1.519.935	486.935
Bestuurskosten	86.000	86.000	206.429	120.429
Algemene beheer- & administratiekosten	1.266.500	1.587.900	1.785.564	197.664
Huisvestingskosten	651.500	689.600	621.206	-68.394
Kapitaallasten	341.000	179.500	158.771	-20.729
Milieutaak uitvoering	-	-	119.667	119.667
Incidentele lasten vanuit bestemmingsreserve	-	390.500	362.826	-27.674
Diversen	5.000	2.400	9.333	6.933

Tabel 14: Lasten overzicht, verschil > €10.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting

7.2.1 Directe personeelskosten

De post 'Directe personeelskosten' bestaat uit drie onderdelen: 'salaris- en sociale lasten vast personeel' (zie a), kosten van 'personeel van derden' (inhuur van medewerkers) en 'uitbesteding' (uitbesteden van werk aan derden) (zie b). De laatste twee onderdelen hangen nauw samen met de omvang van de activiteiten en zijn incidenteel. In onderdeel c) staat de WNT.

a. Salarislasten

Vooraf doordat niet alle vacatures zijn ingevuld, zijn de salaris- en sociale lasten €1.932.500 lager dan begroot. Het aantal openstaande vacatures is per jaareinde bijna 19,6 fte. De bezetting is erg in beweging geweest in 2023. Het verloop is net als in 2022 groter geweest dan de afgelopen jaren. In 2023 was de gemiddelde bezetting 125 fte (in 2022 was dat 126 fte), terwijl de toegestane vaste formatie uitgaat van 144,8 fte.

Salarislasten (in euro's)	Totaal	%
Salarislasten:		
- salarissen (incl. WKR)	8.571.847	78,1%
- loonbelasting en sociale lasten	1.176.417	10,8%
- pensioenlasten	1.221.128	11,1%
Totaal	10.969.392	100,0%

Tabel 15: Salarislasten 2023

b. Inhuur derden en uitbesteding

De posten 'Personeel van derden' en uitbesteding tezamen zijn €914.000 hoger dan begroot. De inhuur is vooral nodig geweest om de capaciteit op te vangen van de openstaande vacatures. Ondanks de schaarste op de arbeidsmarkt is het bij de meeste taakvelden wel gelukt om de taken voor de gemeente uit te voeren. Bij milieubeleid en geluid is de situatie het moeilijkst.

De verhouding tussen overhead en uitvoering in de gerealiseerde kosten van personeel van derden is 27,3% (in 2022 was dat 14,5%) om 72,7%. Bij de overhead is het aantal openstaande vacatures opgelopen. Dit geldt vooral voor P&C, HRM en Communicatie waar het moeilijk is om vaste krachten te werven.

c. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT2), en de daarop gebaseerde regelgeving, stellen maxima aan bezoldigingen en uitkeringen door beëindiging van het dienstverband van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. Het WNT algemeen maximum over 2023 is €223.000. De WNT verplicht de bekendmaking van bezoldigingen en uitkeringen door beëindiging van het dienstverband van alle functionarissen als deze hoger zijn dan het wettelijke bezoldigingsmaximum. Op basis van de voorschriften uit de WNT hebben wij de tabelspecificatie WNT 2023 en 2022 ter vergelijking opgenomen.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling	A.E. van Vuuren
Gegevens 2023	
Functiegegevens	Directeur
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-1-2020
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	Heden
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€129.210
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€21.750
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	€150.960
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€223.000
Vergelijkende cijfers 2022	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€124.069
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.032
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	€146.101
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€216.000

Tabel 16: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

² WNT is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920.

Toezichthoudende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 1.800 of minder			
2023			
Naam	Functie	Gemeenten	Periode
de heer S. Fröhlich	Voorzitter DB/AB	Vijfheerenlanden	heel 2023
de heer W. Catsburg	Plaatsvervangend voorzitter DB/AB Lid DB/AB	Zeist	heel 2023
de heer P.J. Bekker	Lid DB/AB	IJsselstein	heel 2023
de heer B.C. Lont	Lid DB/AB	Oudewater	heel 2023
de heer H. Zevenhuizen	Lid DB/AB	De Ronde Venen	heel 2023
mevrouw H.S. de Groot	Lid AB	Bunnik	heel 2023
mevrouw A. 't Hart	Lid AB	De Bilt	heel 2023
de heer W. van Wikselaar	Lid AB	Montfoort	heel 2023
de heer H.H. van der Schoor	Lid AB	Renswoude	heel 2023
de heer B. Fintelman	Lid AB	Rhenen	heel 2023
de heer A. Wisseborn	Lid AB	Stichtse Vecht	heel 2023
de heer R. Jorg	Lid AB	Utrechtse Heuvelrug	heel 2023
de heer C.M. Verloop	Lid AB	Veenendaal	heel 2023
de heer J. van Montfoort	Lid AB	Vijfheerenlanden	heel 2023
mevrouw W. Kosterman	Lid AB	Wijk bij Duurstede	t/m mei 2023
de heer J. Brouwer	Lid AB	Wijk bij Duurstede	vanaf juni 2023
de heer A. de Regt	Lid AB	Woerden	heel 2023

Tabel 17: Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen zonder bezoldiging

Toelichting

Het bezoldigingsmaximum voor de directeur bedraagt €223.000. De directeur overschrijdt dit maximum niet. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het bestuur bedraagt €32.450 en voor de overige leden €22.300. Deze maxima worden niet overschreden. De bestuurders van de ODRU krijgen geen vergoeding.

7.2.2 Indirecte personeelskosten

Indirecte personeelskosten bestaan onder andere uit opleiding, reiskosten woon-werkverkeer, verzekering personeel, personeelsadministratie, OR en overige kosten. Daarnaast is in 2023 €600.000 opgenomen als voorziening bovenwettelijk verlof. Deze voorziening is voor €451.000 het gevolg van opgebouwde verlofrechten van voor 2023 en voor €149.000 het gevolg van opgebouwde rechten van 2023. Volgens de richtlijnen van het BBV moeten deze verlofrechten volledig worden opgenomen wanneer er sprake is van grotere fluctuaties. Tot 2023 was er sprake van beperkte fluctuaties en was het daarmee volgens het BBV niet toegestaan een voorziening op te nemen. Deze regels vanuit het BBV hebben tot gevolg dat de voorziening bovenwettelijk verlof in 2023 een grote impact heeft op het bedrijfsresultaat. In totaal hebben wij aan indirecte personeelskosten €487.000 meer aan kosten gemaakt dan begroot. De kosten voor de personeel- en salarisadministratie was €24.000 hoger door extra werkzaamheden en het vertrek van een ervaren medewerker, de opleidingskosten zijn €125.000 lager doordat een deel van de opleidingen ten laste zijn gekomen van een subsidieproject. De wervingskosten van personeel waren €73.000 lager dan volgens de eerste bijgestelde begroting. Dit komt omdat een deel van de activiteiten zijn gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve. De kosten voor functiewaardering zijn €45.000 hoger dan begroot doordat er een aantal functies opnieuw is

beschreven en gewaardeerd. De overige personele kosten zijn €45.000 hoger doordat een deel van de gratificaties via de werkkostenregeling (WKR) loopt. Daarnaast is er iets meer besteed aan de kerstpakketten. Voor de werkkostenregeling (WKR) blijven wij binnen de wettelijke bandbreedte van 3% over de eerste €400.000 en 1,18% over het resterende deel. De vrije ruimte is bijna volledig besteed en daarom hoeven wij geen eindheffing te betalen.

7.2.3 Bestuurskosten

De bestuurskosten waren totaal €120.000 hoger dan begroot. Dit heeft te maken met extra kosten voor de omgevingsdienst.nl. In 2023 zijn zowel de kosten voor 2022 als voor 2023 in rekening gebracht. De accountantskosten zijn ook hoger dan begroot. Dit heeft te maken met de afrekening van 2022 en de te verwachten kosten voor 2023. De externe advieskosten zijn eveneens hoger dan begroot. Dit komt door juridische kosten die gemaakt zijn vanwege arbeidsrechtelijke zaken en vragen omtrent een eventuele fusie. Er zijn geen claims te verwachten.

7.2.4 Algemene kosten

De algemene kosten zijn in 2023 €198.000 hoger dan begroot. Belangrijke oorzaak is de implementatie van RX Mission en de nieuwe website. Deze lasten waren in de begroting opgenomen als investering maar zijn uiteindelijk conform de BBV regels verantwoord onder de algemene kosten. De kosten voor ICT-ondersteuning, ICT aanschaffingen kwamen hoger uit dan begroot. De oorzaak hiervan heeft vooral te maken met de uitrol van nieuwe telefoons en laptops en prijsstijgingen. De kosten voor licenties kwamen €30.000 hoger uit dan begroot. Dit heeft te maken met prijsstijgingen. De kosten van inkoopondersteuning komen €40.000 lager uit dan begroot. Dit komt omdat er minder EU aanbestedingen zijn uitgevoerd dan gepland.

7.2.5 Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn in 2023 €68.000 lager dan begroot. Dit komt enerzijds doordat wij in 2023 minder oppervlakte hebben gehuurd en anderzijds hebben wij een lagere eindafrekening voor energie gekregen dan begroot.

7.2.6 Kapitaallasten

De kapitaallasten lopen in 2023 €21.000 achter met de bijgestelde begroting. Dit wordt voor een deel veroorzaakt doordat nu de investeringen van RX Mission en de website zijn opgenomen als lasten. Bij de opstelling van de bijgestelde begroting was het budget al neerwaarts bijgesteld.

7.2.7 Milieutaakuitvoering

Onder deze post vallen projecten waarvoor wij een bijdrage hebben ontvangen van een eigenaar-gemeente of subsidieverstrekker. Denk aan de werkbudgetten voor de NME-centra of subsidies als geluidssanering of energie in handhaving. Deze post is niet begroot, omdat wij vooraf niet kunnen inschatten hoe hoog de lasten worden. Het risico voor ons is beperkt, omdat de realisatie budgettair neutraal is.

7.2.8 Projecten gefinancierd vanuit de bestemmingsreserves

De kosten voor deze projecten zijn grotendeels volgens plan verlopen. Er resteert alleen nog een restantbudget voor de bestemmingsreserve Omgevingswet en een klein budget voor Duurzame bedrijfsvoering. Deze budgetten zullen in 2024 worden aangewend. Zie voor een overzicht en toelichting hoofdstuk 11.2.1.

7.2.9 Diversen

Onder het kopje 'Diversen' was in de begroting een post opgenomen van €5.000 als overige bedrijfsvoeringkosten. De gerealiseerde €9.000 betreft terugbetalingen voorgaande jaren aan twee gemeenten.

8. Overzicht van baten en lasten per taakveld

Overzicht van Baten en Lasten (per taakveld in euro's)	Begroting 2023 Baten	Begroting 2023 Lasten	Begroting 2023 saldo	Bijgestelde begroting 2023 Baten	Bijgestelde begroting 2023 Lasten	Bijgestelde begroting 2023 Saldo	Realisatie 2023 Baten	Realisatie 2023 Lasten	Realisatie 2023 saldo
Taakveld 7.4 Milieubeheer	11.882.000	8.206.500	3.675.500	16.644.600	11.030.500	5.614.100	16.232.009	12.343.338	3.888.670
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	2.834.000	1.383.500	1.450.500	3.209.100	2.621.000	588.100	2.987.332	1.174.312	1.813.020
Taakveld 4.1 Openbaar onderwijs	793.000	620.000	173.000	854.200	704.900	149.300	1.034.879	845.294	189.585
Taakveld 0.4 Overhead	-	5.213.000	-5.213.000	475.400	7.294.600	-6.819.200	604.107	6.994.690	-6.390.583
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taakveld 0.1 Bestuur	-	86.000	-86.000	-	86.000	-86.000	-	175.973	-175.973
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	15.509.000	15.509.000	-	21.183.300	21.737.000	-553.700	20.858.326	21.533.607	-675.280
Taakveld 0.10 Toevoeging aan reserves	-	-	-	331.300	-	331.300	331.300	-	331.300
Taakveld 0.10 Onttrekking uit reserves	-	-	-	390.500	-	390.500	362.826	-	362.826
Gerealiseerd resultaat	15.509.000	15.509.000	-	21.242.500	21.737.000	-494.500	20.889.852	21.533.607	-643.754

Tabel 18: Indeling naar taakvelden

9. Balans per 31 december 2023

Balans - Activa (voor resultaat bestemming) (in euro's)	Balans 31-12-2022	Balans 31-12-2023
Vaste activa		
<u>Materiele vaste activa</u>		
Investeringen met een economisch nut:		
- Bedrijfsgebouwen (verbouwing)	7.500	2.500
- Apparaten /installaties	264.016	330.756
	271.516	333.256
Vlottende activa		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.084.095	573.357
- Overige vorderingen	35.283	47.659
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	3.787.035	5.049.091
	4.906.413	5.670.107
<u>Liquide middelen</u>		
- Kassaldi	715	1.116
- Banksaldi	145.218	252.362
	145.933	253.477
<u>Overlopende activa</u>		
- Overige nog te ontvangen bedragen, en vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	142.184	106.901
Totaal Activa	5.466.046	6.363.742

Tabel 19: Balans per 31 december 2023: Activa

Balans - Passiva (voor resultaat bestemming) (in euro's)	Balans 31-12-2022	Balans 31-12-2023
Vaste Passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
<i>Reserves</i>		
- Algemene reserve	809.086	1.090.979
- Bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers' programma Omgevingswet	147.217	24.217
- Bestemmingsreserve 'PFAS'	1.635	-
- Bestemmingsreserve 'Efficiëntie verbeteringen ODRU'	63.000	-
- Bestemmingsreserve 'DIV/archivering'	-	-
- Bestemmingsreserve 'Organisatieontwikkeling'	163.267	-
- Bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering'	16.964	3.405
<i>Saldo rekening</i>		
- Gerealiseerd resultaat	-49.407	-643.754
	1.151.762	474.848
<u>Voorzieningen</u>		
- Voorziening boventalligen	34.143	-
- Voorziening spaarverlof	-	15.661
- Voorziening bovenwettelijk verlof	-	599.834
	34.143	615.495
Vlottende passiva		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1jr</u>		
-Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1jr.	1.136.388	1.589.777
	1.136.388	1.589.777
<u>Overlopende passiva</u>		
- Overige schulden (Belastingen (BTW) en Premies)	1.323.172	1.429.896
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	867.394	1.058.583
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	921.222	1.184.491
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	31.965	10.652
	3.143.753	3.683.622
Totaal Passiva	5.466.046	6.363.742

Tabel 20: Balans per 31 december 2023: Passiva

10. Waarderingsgrondslagen

10.1 Algemeen

De jaarrekening hebben wij gebaseerd op de voorschriften conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet. Daarbij bepaalden wij de uitgangspunten voor het financiële beleid, de regels voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Deze waarderingsgrondslagen zijn van toepassing op het boekjaar, dat gelijk is aan het kalenderjaar.

10.2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeld, hebben wij de activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde. De grondslag voor de waardering van deze jaarrekening gaat uit van de continuering van onze werkzaamheden.

10.2.1 Vaste activa

Investeringswaarden wij tegen de werkelijke verkrijgingprijs. Dit is de aanschafwaarde (exclusief btw), eventueel verminderd met ontvangen bijdragen van derden, verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen op basis van de te verwachten economische en/of technische levensduur en met inachtneming van de bepalingen uit de financiële verordening die betrekking heeft op het jaar 2023 van de ODRU, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2022.

Op grond van het bovenstaande en op basis van het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten schrijven wij de materiële vaste activa lineair af in:

- = 15 jaar : Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- = 10 jaar : Verbouwingen, kantoormeubilair;
- = 3 – 5 jaar : Software, automatiseringsapparatuur, telefooninstallaties.

Activa met een aanschafprijs van minder dan €5.000 activeren wij niet afzonderlijk.

Activa schrijven wij voor 50% van de werkelijke jaarafschrijving af in het jaar van aanschaf en/of technische/economische ingebruikname.

10.2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

10.2.3 Schatkistbankieren

In principe moeten wij alle overtollige middelen in de schatkist aanhouden, behalve enkele uitzonderingen. Het drempelbedrag bijvoorbeeld is een minimumbedrag dat wij gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mogen houden. Voor ons was dat een bedrag van €1.000.000. In de praktijk worden bedragen boven de €250.000,- afgeroomd en overgeboekt naar de schatkist.

10.2.4 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

10.2.5 Overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

10.2.6 Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft de vermogensbestanddelen die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. Het AB stelt vast wat de noodzakelijke omvang van de reserves is. Zodra het AB een bestemming geeft aan een reserve is sprake van een bestemmingsreserve. Alleen het AB kan besluiten tot mutaties in de reserves. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

10.2.7 Voorzieningen

Voorzieningen waarden wij op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

10.2.8 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

10.2.9 Overlopende passiva

De overlopende passiva worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

10.2.10 Resultaatbepaling

Baten verantwoorden wij in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, lasten verantwoorden wij in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd en/of voorzienbaar zijn. Het resultaat bepalen wij op basis van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

10.2.11 Resultaat

De jaarrekening 2023 toont een negatief saldo van €643.754. Het algemeen bestuur neemt een besluit over de aanvulling van dit resultaat, conform artikel 32 uit de Gemeenschappelijke regeling.

10.3 Algemene grondslagen rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening voor 2023 (AB 15 december 2022), het aanvullend besluit daarop (AB 11 april 2024), het normenkader 2023 (AB 6 juli 2023) en op basis van de kadernota rechtmatigheid van het BBV (oktober 2023). Dit betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening en aanvullend besluit daarop is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals deze door het algemeen bestuur is vastgesteld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is er nog geen overkoepeld beleid. Dit beleid zal in 2024 worden opgesteld. Wel zijn er op een aantal terreinen maatregelen genomen zoals dat iedere ambtenaar de eed heeft afgelegd, medewerkers en vrijwilligers op de nevenlocaties hebben allemaal een VOG en daarnaast is er een integriteitsbeleid.
3. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt het totaal aan afwijkingen opgenomen. Dit zijn fouten en onduidelijkheden, ieder afzonderlijk, ten aanzien van het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium die boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van de totale geraamde lasten van de gemeente, inclusief de toevoegingen aan de reserves, komen. Dit komt neer op de volgende grenzen:
 - Een rapporteringstolerantie van € 25.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.
 - In de rechtmatigheidsverantwoording een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 218.649) voor fouten wordt gehanteerd (d.w.z. waarboven cumulatieve fouten worden opgenomen) en voor onduidelijkheden 3% (zijnde €655.947).
4. Ontbrekende afrekeningen waarvoor aannemelijk is dat het dagelijks bestuur na afronding van de jaarstukken een onderbouwing voor de rechtmatigheid kan verstrekken, leiden niet tot een afwijking en worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

11. Toelichting op de balans

11.1 Activa

11.1.1 Materiële vaste activa (met economisch nut)

Investerings met economisch nut	Bedrijfsgebouwen (verbouwingen)	Machines, apparaten en installaties	Totaal
Boekwaarde 1 jan 2023	7.500	264.016	271.516
Investerings		220.220	220.220
Des- investeringen			-
Afschrijvingen	-5.000	-153.481	-158.481
Bijdrage van derden			-
Afwaarderingen			-
Boekwaarde 31 december 2023	2.500	330.756	333.256

Tabel 21: Mutatieoverzicht materiële activa 2023

In 2023 hebben wij geïnvesteerd in nieuwe laptops, nieuwe telefoons en 2 belcellen. De investeringen zijn uitgekomen op €220.000 en liggen onder het opgenomen investeringsbudget van €400.000 in de bijgestelde begroting. In bijlage 2 is de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven opgenomen.

11.1.2 Vlottende activa

Vlottende activa (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar)	31-12-2022	31-12-2023
- Vorderingen op openbare lichamen	1.084.095	573.357
- Overige vorderingen	35.283	47.659
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	3.787.035	5.049.091
Totaal	4.906.413	5.670.107

Tabel 22: Overzicht Vlottende activa 2023

a. Vorderingen op openbare lichamen

Deze post betreft de reguliere vorderingen op gemeenten. In totaal was op 31 december 2023 een bedrag te verrekenen van €573.357. Het bedrag is een saldo van openstaande posten en nog te verrekenen eindafrekeningen met de deelnemende gemeenten (zie ook overlopende passiva). Het algemeen betalingsgedrag van de deelnemende gemeenten is goed. Wij verwachten dat alle nog openstaande vorderingen volledig binnenkomen. Bij de gemeenten die geld terugkrijgen zal dat z.s.m. worden overgemaakt.

b. Overige vorderingen

Dit zijn vorderingen bij niet-gemeenten, zoals scholen, stichtingen en natuur- en milieuorganisaties.

c. Uitzetting in 's Rijks schatkist

Sinds 2014 moeten overheidsinstellingen deelnemen aan het schatkistbankieren. Hierdoor wordt het saldo automatisch afgeroomd boven het drempelbedrag ad €1.000.000. Het afromen vindt bij de ODRU automatisch plaats boven de €250.000. Deze vordering is direct opeisbaar. Het bedrag op deze post is €1.262.000 hoger dan in 2022, toen dit €3.787.000 bedroeg. Uit onderstaande tabel blijkt dat de verplichte drempelbedragen in 2023 niet zijn overschreden:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar:		2023			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	199	87	103	47
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	801	913	897	953
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	15.509			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	15.509			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
	Drempelbedrag (=minimum bedrag)	1.000	1.000	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	17.941	7.905	9.491	4.366
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	199	87	103	47

Tabel 23: Mutatieoverzicht schatkistbankieren

d. Liquide middelen

Deze middelen bestaan uit de kasgelden bij de vestiging in Utrecht en de kassaldi van de NDC's. Voor de beschikbaarheid van geldmiddelen bestaan geen beperkingen; deze zijn vrij beschikbaar. De specificatie van de liquide middelen staat in tabel 24.

Liquide middelen (in euro's)	Totaal
- Kas	1.116
- Rabo	2.112
- BNG Bank	250.250
Totaal	253.477

Tabel 24: Liquide middelen

e. Overlopende activa

Het totaal van de post 'Overlopende activa' die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, omvat twee onderdelen, namelijk overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten.

Overlopende activa (in euro's)	Totaal
Nog te ontvangen rente schatkistrekening 4e kwartaal 2023	57.390
Vooruitbetaalde overige kosten	48.661
Kruisposten	850
Totaal	106.901

Tabel 25: Overlopende activa

Deze kosten, waaronder licentiekosten, kosten voor leaseauto's en abonnementen, hebben wij in 2023 voor het jaar 2024 betaald. In totaal gaat het om bijna €107.000. Het betreft de rente schatkistrekening 4e kwartaal 2023 ad €57.000, vooruitbetaalde kosten €48.000 en kruisposten €850,-.

11.2 Passiva

11.2.1 Eigen vermogen

Ons eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het gerealiseerde resultaat 2023. Het verloop van de posten binnen het eigen vermogen is als volgt:

Reserves (in euro's)	Totaal
Algemene reserve	
- beginbalans	809.086
- mutatie 2023 (Resultaat 2022)	-49.407
- Bijdrage Gemeenten voor Algemene reserve obv besluit 06-07-2023	331.300
Totaal	1.090.979

Tabel 26: Mutatieoverzicht algemene reserve

Overzicht bestemmingsreserve (in euro's)				
Bestemmingsreserve	saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	saldo 31-12-2023
Uitvoering Koers (Ow)	147.217		123.000	24.217
PFAS	1.635	-	1.635	-
Efficiëntieverbeteringen	63.000	-	63.000	-
Organisatieontwikkeling	163.267	-	163.267	-
Duurzame bedrijfsvoering	16.964	-	13.559	3.405
Totaal	392.083	-	364.461	27.622

Tabel 27: Mutatieoverzicht bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers (Omgevingswet)' is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten (inzet van personeel dat normaal gesproken declarabel inzetbaar is, inhuurkosten en andere kosten waaronder begrepen opleidingskosten die niet uit andere budgetten worden gedekt) met betrekking tot het themaplan (invoering van de) Omgevingswet. Het budget is in 2023 voor het grootste deel aangewend en het restant zal in 2024 worden ingezet.

De bestemmingsreserve 'PFAS' is in eerdere jaren uitgevoerd. Het resterende saldo van €1.635 is in 2023 afgewikkeld.

De bestemmingsreserve 'Efficiëntie verbeteringen' is bedoeld om de efficiëntie in de organisatie te verbeteren voor wat betreft (digitalisering van) processen en informatievoorziening. In 2023 is €63.000 besteed aan het in kaart brengen van onder meer de financieel administratieve processen met als doel deze te verbeteren. In 2023 is een aantal onderdelen geautomatiseerd. Dit zal op termijn leiden tot minder werklast. Daarnaast is ook een deel van het bedrag besteed aan het verbeteren van de apps in de BI tool waardoor beter en gemakkelijker gestuurd kan worden. Het budget is volledig besteed. Verdere activiteiten zullen uit de reguliere begroting worden gefinancierd.

De bestemmingsreserve 'Organisatieontwikkeling' is bedoeld als extra impuls ten behoeve van de inhuur van extra wervingscapaciteit, arbeidsmarktcommunicatie (nieuwe website en contentstrategie), inhuur HR-capaciteit voor onder andere actualisering personeelsregelingen, verwerken nieuwe pensioenwetgeving, procesverbeteringen doorvoeren in de personeels- en salarisadministratie en eenmalige uitbesteding van (bedrijfs-) juridisch advies voor het actualiseren van diverse regelingen en verwerken van nieuwe wetgeving. In 2023 is het budget grotendeels besteed aan wervingsactiviteiten. Anderzijds zijn de personele regelingen herzien, is een start gemaakt met de actualisatie van de formele regelingen en wordt er gewerkt aan de contentstrategie.

De bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering' is bedoeld om onze CO2 uitstoot te reduceren door: duurzaam woon-werkvervoer, duurzaam of reductie van zakelijk verkeer en het stimuleren van thuiswerken. Binnen dit project onderzoeken en testen we verschillende maatregelen, zoals extra budget voor elektrische fietsen en aanschaffen van weersbestendige fietstassen/kleding, inzet van elektrische huurauto's voor zakelijk verkeer en het vergroten van het aandeel zakelijk verkeer met

behelp van openbaar vervoer door mogelijke aanpassing van de reiskostenregeling. In 2023 is budget besteed aan de uitvoering van activiteiten om intern te komen tot een CO2 neutrale organisatie. Dit zal doorlopen in 2024.

Saldo rekening (in euro's)	Totaal
Saldo resultaat 2022	-49.407
Totaal te bestemmen	-49.407
- Algemene reserve	49.407
Totaal	-

Tabel 28: Mutatieoverzicht saldo rekening

Het algemeen bestuur stelt in de vergadering van 11 april 2024 het negatieve resultaat over 2023 ad €643.754 vast als ook de dekking hiervan (conform artikel 32 uit de GR).

11.2.2 Voorzieningen

a. Voorziening boventalligen

De voorziening boventalligen is in 2023 afgewikkeld. De laatste boventallige heeft in de loop van 2023 een andere baan gevonden. De onttrekking betreft de kosten over 2023 en het restant van de voorziening is vrijgevallen.

Voorziening boventalligen (in euro's)	Totaal
Beginbalans	-34.143
- onttrekking	29.140
- dotatie	0
- vrijval	5.003
Benodigde voorziening per 31-12-2023	-

Tabel 29: Mutatieoverzicht voorziening boventalligen

b. Voorziening spaarverlof

De voorziening Spaarverlof bedraagt per 31 december 2023 € 15.661.

Voorziening spaarverlof (in euro's)	Totaal
Beginbalans	-
- onttrekking	-
- dotatie	15.661
- vrijval	-
Benodigde voorziening per 31-12-2023	15.661

Tabel 30: Mutatieoverzicht voorziening spaarverlof

c. Voorziening bovenwettelijk verlof

De voorziening bovenwettelijk verlof is in 2023 voor het eerst gevormd. De voorziening bestaat uit twee delen. De verlofrechten van voor 2023 en de mutatie van de verlofrechten in 2023. De vorming van de voorziening is een verplicht gegeven, volgens de BBV, als de mutatie van het lopende jaar een te grote afwijking vertoont met de mutatie van het voorgaande jaar. Blijft de mutatie binnen de bandbreedte van de BBV, dan mag geen voorziening worden getroffen. Komt de mutatie echter buiten de bandbreedte volgens de grenzen van de BBV, dan is het vormen van een voorziening verplicht. Het negatieve resultaat in 2023 is veroorzaakt door het vormen van deze voorziening.

Voorziening bovenwettelijk verlof (in euro's)	Totaal
Beginbalans	0-
- onttrekking	0-
- dotatie verlofrechten opgebouwd voor 2023	450.870
- dotatie verlofrechten opgebouwd in 2023	148.963
- vrijval	0-
Benodigde voorziening per 31-12-2023	599.833

Tabel 31: Mutatieoverzicht voorziening bovenwettelijk verlof

11.2.3 Vlottende passiva

a. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1jr

De post 'Crediteuren' betreft de opstaande posten crediteuren.

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (in euro's)	Totaal
Overige schulden	
Crediteuren	1.590.125
Betalingen onderweg	-348
Totaal	1.589.777

Tabel 32: Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

b. Overlopende passiva

Wij hebben nog te betalen belastingen en premies opgenomen onder de overige schulden, waaronder de Omzetbelasting over het vierde kwartaal €487.834 en de loonheffing over december 2023 van €911.913 en een loonbelastingsuppletie van €30.149.

Overlopende passiva (belastingen) (in euro's)	Totaal
Overige schulden	
Omzetbelasting	487.834
Loonbelasting	942.062
Totaal	1.429.896

Tabel 33: Overige schulden (belastingen)

De post 'Overlopende passiva (overig)' bestaat uit verplichtingen die wij in het komende begrotingsjaar moeten betalen, vooruit ontvangen bedragen in het kader van subsidietrajecten en overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren.

Overlopende passiva (overig) (in euro's)	Totaal
Overlopende passiva	
Terugbetalingen UVP	743.726
Verplichtingen	297.941
Nog betalen salarissen	18.173
Voorschotten	-1.257
Totaal	1.058.583

Tabel 34: Overlopende passiva (overig)

Tabel 35 toont de uitsplitsing van voorschotbedragen (ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen) voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die de lasten van volgende begrotingsjaren moeten dekken. Voor twee geluidsprojecten met zeker gestelde subsidies moeten wij een SiSa-bijlage opnemen. In 2023 hebben hiervoor nog geen bestedingen plaatsgevonden. Voor de twee SPUK-projecten moet ook een SiSa verantwoording worden gedaan. Bij beide projecten zijn wel bestedingen geweest in 2023. De SiSa-verantwoordingsinformatie staat in hoofdstuk 13.

Uitkeringen specifiek bestedingsdoel	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Besteed	terug betaald	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-	-
het Rijk	605.123	561.733	415.230	-	-	751.626
Overige Nederlands overheidslichamen:						
- Provincie	52.680	83.983	141.910	-	-	-5.247
- Gemeente	658.493	90.006	310.387	-	-	438.112
Totaal	1.316.296	735.722	867.527	-	-	1.184.491

Tabel 35: Uitsplitsing ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

De totale overlopende passiva zijn op de eindbalans iets lager dan eind 2022. Bij de bijdragen van het Rijk is de positie hoger door twee ontvangen voorschotten in het kader van SPUK-subsidies. Bij de provincie gaat het om een subsidie voor aanpak van asbestdaken en Groen doet goed. Bij de gemeenten is het saldo per 31 december 2023 lager doordat een aantal gemeente minder uren hebben afgenomen en de reeds ontvangen bedragen moeten worden terugbetaald.

Bij de balansprojecten voor gemeenten gaat het op de eindbalans om een bedrag van €342.000 (in 2022 was dat €565.000). Dit zijn taken wij nog niet hebben uitgevoerd, maar door de gemeenten al wel zijn betaald. Bij de besprekingen over de eindafrekening is er bij de gemeente op aan gedrongen om alleen balansuren op te nemen als de uitvoering ook daadwerkelijk in 2024 plaatsvindt. Diverse gemeenten hebben bij de eindafrekening van 2023 aangegeven dat zij deze uren willen doorschuiven naar 2024 om de taken alsnog te laten uitvoeren maar daarnaast zullen er ook diverse bedragen worden terugbetaald.

Ten slotte staat er onder de overlopende passiva een bedrag van €10.652 op de balans als nog te verrekenen huurkorting

11.3 Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Meerjarige contracten staan niet op de balans. De exploitatielasten hiervan staan in de meerjarenbegroting. Het gaat om de volgende verplichtingen:

- De huur van het kantoorpand in Utrecht tot 1 juli 2024. De jaarlijkse huur- en servicekosten voor de negende en dertiende etage zijn €512.000. Binnen de ODRU is de intentie uitgesproken het contract met 5 jaar te verlengen. Op dit moment(maart 2024) vinden er gesprekken plaats met de verhuurder.
- De huur van de grond bij De Boswerf in Zeist, gehuurd van Stichting Het Utrechts Landschap (tot 1 mei 2024 met de jaarlijkse waarde van €10.000). Voor verlenging zal contact volgen met Utrechts Landschap en de gemeente Zeist inzake een eventuele verlenging en de toekomst van De Boswerf.
- De huur van het pand bij MEC-Maarssen in Maarssen, gehuurd van Stichting Milieu Educatief Centrum Maarssen (tot 31 december 2024 met de jaarlijkse waarde van €20.000). Dit contract wordt waarschijnlijk verlengd.
- Voor de huur van het pand van De Woudreus in Wilnis zijn we op 1 januari 2015 een huurovereenkomst aangegaan voor onbepaalde tijd met een huur van €17.000 per jaar (CPI-prijsindex 2015=100).

Wij hebben een contract voor de glasvezelverbinding voor de komende jaren (circa €1.210 per maand). Wij hebben enkele langlopende, financiële verplichtingen, waarbij wij een Europees aanbestedingstraject hebben gevolgd en de contracten in 2020 en 2021 hebben afgesloten:

2020:

- DAS Dienstverlener (variabel tarief(fee) van €2,- per bemiddeld uur);
- Kantoorautomatisering €1,6 miljoen voor een periode van drie jaar);
- Uitzendkrachten (omrekenfactor op uurtarief 1,85);
- Geoportaal: Het contract had een looptijd van drie jaar en liep tot 10-09-2023. Het contract is met 1 jaar verlengd tot 10 september 2024. De jaarlijkse kosten bedragen €28.600.

2021:

- Zaaksysteem (€112.000 per jaar);
- Accountant (€133.000 voor vier jaar).

In 2022 zijn daar de EU-aanbestedingen bijgekomen:

- Leasecontract dienstvoertuigen (€31.000 per jaar voor de duur van 5 jaar);
- Uitzendkrachten t/m schaal 8 (raamovereenkomst tot 1 mei 2024 omvang afhankelijk van de vraag);
- Werving personeel (raamovereenkomst tot 1 augustus 2024 met een maximumprijs per wervingstraject).

2023 EU aanbestedingen:

- Aanvulling op Leasecontract dienstvoertuigen (+€24.000 per jaar voor de duur van 5 jaar);
- Geluidsanering; (raamovereenkomst tot 1 september 2025)
- Mobiele telefonie (via VNG); (contract vanaf 16 mei 2023 voor de duur van 36 maanden €5.416 per jaar).
- Werkplekapparatuur (raamovereenkomst tot 1 februari 2025 met besteding van €118.000 in 2023).

11.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die vermeld dienen te worden in deze paragraaf.

12. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, de voorwaarden-, en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criteria. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het DB toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het AB vastgestelde kaders zoals de eerste bijgestelde begroting 2023, de financiële verordening (vastgesteld door het AB op 15 december 2022), het normenkader 2023, t.w. de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving (vastgesteld door het AB op 6 juli 2023) en ook het extra besluit omtrent spelregels tussen het AB en DB (door het AB vastgesteld op 11 april 2024).

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 6 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt voor fouten 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €218.649) en voor onduidelijkheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €655.947).

Conform artikel 14 van de vastgestelde financiële verordening en het aanvullend besluit daarop m.b.t. de spelregels tussen het AB en DB gaan we als volgt om met begrotingsonrechtmatigheden:

1. De ODRU heeft één programma met meerdere taakvelden. Uitgangspunt voor de beoordeling en verantwoording m.b.t. rechtmatigheid op programmaniveau is dat deze wordt gedaan op één programma, t.w. alle taakvelden tezamen en dit is gelijk aan totaal ODRU. Conform BBV zal de ODRU wel inzicht verschaffen in zowel de jaarstukken als de begroting op taakveldniveau.
2. Onderschrijding op budgetten of kredieten als ook hogere of lagere baten zijn onrechtmatig, indien niet tijdig met begrotingswijziging aangepast. Uitgangspunt is dat onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, rechtmatig zijn als deze tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur. Voor het tijdig melden van onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, volstaat het indien deze afwijkingen bij de jaarrekening worden gemeld.
3. Overschrijdingen van budgetten of kredieten zijn altijd onrechtmatig, maar kunnen wel acceptabel zijn. Uitgangspunt is dat overschrijdingen van budgetten of kredieten kan wel door het AB als acceptabel wordt beschouwd indien er sprake is van een of meerdere van de volgende opties:
 - Er is wel tijdig een voorstel ingediend om de begroting te wijzigen.
 - De overschrijding past wel binnen het door het AB geaccordeerde beleid.
 - Er is sprake van compensatie via direct te relateren baten.
 - Er is sprake van een open-einde-regeling.
 - Het AB is wel geïnformeerd, maar er is geen begrotingswijziging vastgesteld. Het AB wordt in staat gesteld om hier vragen over te kunnen stellen en in een reactie aan te geven dat zij deze overschrijdingen acceptabel vindt.

Bevinding

Het DB is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Drie rechtmatigheidscriteria		
Begrotingscriterium		
1a	Overschrijding lasten op programma niveau (is gelijk aan totaal ODRU)	€ 0
1b	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3	a. Onderschrijding van baten. Deze is tijdig middels deze jaarstukken aan het AB gemeld.	€ 0
	b. Onderschrijding van lasten. Deze is tijdig middels deze jaarstukken aan het AB gemeld.	€ 0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		€ 0
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 0
5	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijke toelichting staat in deze paragraaf en in de paragraaf bedrijfsvoering)	€ 0
Voorwaardencriterium		
6	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijke toelichting staat in deze paragraaf en in de paragraaf bedrijfsvoering)	€ 125.543
Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium		
7	Geen bevindingen	

Tabel 36: Rechtmatigheidsverantwoording

Beknopte toelichting

Onderstaand volgt een beknopte toelichting op bovenstaande punten. In de paragraaf bedrijfsvoering in hoofdstuk 5 is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid en is ook beschreven welke actie het DB onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Ad 6. Twee inkopen zijn ten onrechte niet Europees aanbesteed. Dit is onrechtmatig. Zie toelichting hieronder.

a. Decos Join:

In het DB van 19 mei 2022 is ingestemd met de voorgestelde planning voor de aanbesteding van het Document Management Systeem (DMS), hetgeen naar verwachting zou leiden tot implementatie van het nieuwe DMS in Q1/Q2 van 2023. Vanwege Rx Mission is Decos Join niet meer benodigd en zal worden uitgefaseerd. Zaakgerichte digitale archiefstukken zijn reeds gemigreerd. Echter nog niet-gekoppelde archiefdata in Decos reesteren. Eind 2023 wordt deze data alsnog naar Rx Mission overgeheveld, vernietigd of anderszins opgelost. Vóór de huidige contractverlenging in 2022 zijn Decos Join-modules die niet meer noodzakelijk zijn, opgezegd. Tot het moment dat alle data uit Decos Join is verwijderd en het totale contract is opgezegd, zal de afwijking op het eigen inkoopbeleid en de onrechtmatigheid op de EU grens voortduren. Dit betekent dus een latere realisatie dan de eerder geplande eerste helft van 2023. Het onderhoudscontract is opgezegd per 31/12/2023. Echter het Hoofd Bedrijfsbureau geeft aan dat inzet van Decos mogelijk nog in 2024 nodig is om gegevens uit Join te verwijderen.

b. AFAS:

Na het voltooiën van de Rx Mission-implementatie en in afwachting van Decos Join data-migratie, wordt de aanbesteding van AFAS uitgesteld vanwege praktische onhaalbaarheid. Waarschijnlijk

voeren wij deze aanbesteding niet meer als ODRU uit, in verband met de verkenning van fusie met de RUD.

Leverancier	Totale uitgaven 2020-2023	Bedrag onrechtmatig 2023
Decos Software Engineering B.V.	259.833	57.393
AFAS	226.716	68.150
Totaal	486.548	125.543

Tabel 37: Nationale / Europese aanbestedingsgrens 2023

13. SISA-verantwoordingsinformatie

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024								
Verstrekker	Uitkeningscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 IenW/BSK-2018/273523	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 IenW/BSK-2020/36146	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			100					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>
			1 IenW/BSK-2018/273523	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2 IenW/BSK-2020/36146	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			100					

Tabel 38: SiSa-verantwoordingsinformatie

lenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E93/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03</i>		
			€ 163.451	€ 170.351	Nee		
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06</i>		
		1	n.v.t.	€ 0	€ 0		
		2					
		15					
EZK	F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: F21/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02</i>	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) <i>Aard controle R Indicator: F21/03</i>	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) <i>Aard controle D2 Indicator: F21/04</i>	Eindverantwoording (ja/nee) <i>Aard controle R Indicator: F21/05</i>
			€ 244.868	€ 279.625	Ja	Ja	Nee

Tabel 39: SiSa-verantwoordingsinformatie

BIJLAGEN

Bijlage 1 Urenverantwoording

Urenrapportage- DVO(G)&Tijdelijk budget	Contracturen 2023	Gerealiseerde uren2023	Verschil	Realisatie 2023 €
Gemeente Bunnik	5.204	5.548	344	€ 574.218
Gemeente De Bilt	9.370	9.348	-22	€ 967.518
Gemeente De Ronde Venen	22.859	23.695	836	€ 2.452.433
Gemeente IJsselstein	17.281	17.148	-133	€ 1.774.818
Gemeente Montfoort	5.628	5.549	-79	€ 574.322
Gemeente Oudewater	5.456	5.326	-130	€ 551.241
Gemeente Renswoude	3.903	3.766	-137	€ 389.781
Gemeente Rhenen	5.303	5.644	341	€ 584.154
Gemeente Stichtse Vecht	16.435	16.424	-11	€ 1.699.884
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	10.938	12.088	1.150	€ 1.251.108
Gemeente Veenendaal	7.972	8.651	679	€ 895.379
Gemeente Vijfheerenlanden	13.764	14.961	1.197	€ 1.548.464
Gemeente Wijk bij Duurstede	4.995	5.255	260	€ 543.893
Gemeente Woerden	14.752	15.654	902	€ 1.620.189
Gemeente Zeist	17.482	18.151	669	€ 1.878.629
Totaal	161.342	167.208	5.866	€17.306.028

Tabel 40: Urenrapportage per gemeente: DVO (G) & Tijdelijke (T) uren

Uren rapportage - Projectbudget (P)	Contract uren 2023	Gerealiseerde uren 2023	Verschil	Realisatie 2023 €
Gemeente Bunnik	2.417	2.111	-306	€218.489
Gemeente De Bilt	1.326	1.100	-226	€113.850
Gemeente De Ronde Venen	4.258	3.357	-901	€347.450
Gemeente IJsselstein	285	108	-177	€11.178
Gemeente Montfoort	1.125	277	-848	€28.670
Gemeente Oudewater	524	61	-463	€6.314
Gemeente Renswoude	607	250	-357	€25.875
Gemeente Rhenen	757	572	-185	€59.202
Gemeente Stichtse Vecht	2.842	1.480	-1.362	€153.180
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	1.416	1.432	16	€148.212
Gemeente Veenendaal	1.695	698	-997	€72.243
Gemeente Vijfheerenlanden	2.737	1.589	-1.148	€164.462
Gemeente Wijk bij Duurstede	1.342	945	-397	€97.808
Gemeente Woerden	1.580	392	-1.188	€40.572
Gemeente Zeist	3.386	2.772	-614	€286.902
Totaal	26.297	17.144	-9.153	€1.774.404

Tabel 41: Urenrapportage per gemeente: Projectbudget (P) uren

Uren rapportage - Balans (B)	Contract uren 2023	Gerealiseerde uren 2023	Verschil	Realisatie 2023 €
Gemeente Bunnik	53	53	-	€5.486
Gemeente De Bilt	818	237	-581	€24.530
Gemeente De Ronde Venen	93	-	-93	€-
Gemeente IJsselstein	-	-	-	€-
Gemeente Montfoort	-	-	-	€-
Gemeente Oudewater	61	7	-54	€725
Gemeente Renswoude	93	8	-85	€828
Gemeente Rhenen	58	74	16	€7.659
Gemeente Stichtse Vecht	2.092	124	-1.968	€12.834
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	59	42	-17	€4.347
Gemeente Veenendaal	147	-	-147	€-
Gemeente Vijfheerenlanden	406	91	-315	€9.419
Gemeente Wijk bij Duurstede	84	14	-70	€1.449
Gemeente Woerden	280	59	-221	€6.107
Gemeente Zeist	310	45	-265	€4.658
Totaal	4.554	754	-3.800	€78.039

Tabel 42: Urenrapportage per gemeente: Aanvullende (A) uren

Uren rapportage - Aanvullende opdracht	Contract uren 2023	Gerealiseerde uren 2023	Verschil	Realisatie 2023 €
Gemeente Bunnik	677	659	-18	€74.961
Gemeente De Bilt	27	24	-3	€2.618
Gemeente De Ronde Venen	50	13	-37	€1.479
Gemeente IJsselstein	-	-	-	
Gemeente Montfoort	-	-	-	
Gemeente Oudewater	-	-	-	
Gemeente Renswoude	172	129	-43	€14.674
Gemeente Rhenen	169	150	-19	€17.034
Gemeente Stichtse Vecht	78	48	-30	€5.460
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	338	257	-81	€29.211
Gemeente Veenendaal	-	-	-	
Gemeente Vijfheerenlanden	665	372	-293	€42.287
Gemeente Wijk bij Duurstede	152	92	-60	€10.465
Gemeente Woerden	132	62	-70	€6.996
Gemeente Zeist	-	-	-	
Overige opdrachtgevers	2.865	6.445	3.580	€644.670
Totaal	5.325	8.251	2.926	€849.854

Tabel 43: Urenrapportage per gemeente: Balans (B) uren

Bijlage 2 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Jaar van aanschaf	Omschrijving	Aanschaf waarde	Investering Boekjaar	Afschrijving termijn	Totale investering	Afschrijvings termijn	Tot. Afschr. Boekjaar	Boekwaarde begin 2023	Afschrijving 2023	Boekwaarde eind 2023
<i>Investeringen verbouwingen</i>										
2014	Verbouwing NDC Locatie 'de Boswerf'	50.000	-	10	50.000	10	42.500	7.500	5.000	2.500
Totaal investeringen verbouwingen		50.000	-		50.000		42.500	7.500	5.000	2.500
<i>Investeringen apparaten/installaties</i>										
2017	Geluidsmeter	12.876		10	12.876	10	7.082	5.794	1.288	4.506
2018	Investering monitoren & toetsenborden	42.035		5	42.035	5	37.831	4.203	4.203	-
2018	Investering software (OLO-koppeling/Inspectieview/platform jaarverslag)	35.944		5	35.944	5	32.349	3.594	3.594	-
2018	Investering kantoorinrichting	44.729		10	44.729	10	20.128	24.601	4.473	20.128
2018	Geluidsmeter	9.923		10	9.923	10	4.465	5.458	992	4.465
2019	Investering Kantoorautomatisering (servers, storage)	178.239		5	178.239	5	124.767	53.471	35.648	17.824
2019	Investering software (BI-tool, squat/Join/afas koppelingen)	62.941		5	62.941	5	44.058	18.882	12.588	6.294
2020	Investering Transitie Kantoorautomatisering	23.456		3	23.456	3	19.547	3.909	3.909	-
2020	Investering software (migratie servers/oracle/signaaltoezicht app/webgl/Join/bodem)	96.298		5	96.298	5	48.149	48.149	19.260	28.889
2021	Investering kantoorinrichting 2021(stoelen NME)	11.828		10	11.828	10	1.774	10.054	1.183	8.871
2021	Investering transitie Kantoorautomatisering 2021	56.346		3	56.346	3	28.173	28.173	18.782	9.391
2021	Investering software 2021	52.329		5	52.329	5	15.699	36.630	10.466	26.164
2022	belcellen 2022 - 3 stuks	22.206		10	22.206	10	1.110	21.096	2.221	18.875
2023	belcellen 2023- 2 stuks		15.684	10	15.684	10			784	14.900
2023	laptop 2023		147.310	3	147.310	3			24.552	122.758
2023	mobiel 2023		57.226	3	57.226	3			9.538	47.688
Totaal apparaten/installaties		649.148	220.220		869.368		385.132	264.016	153.481	330.755
TOTAAL		699.148	220.220		919.368		427.632	271.516	158.481	333.255
= nieuw opgenomen investering in boekjaar										

Tabel 44: Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Bijlage 3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Accountantsverslag 2023

4 april 2024, CONCEPT

Aan het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Utrecht
Archimedeslaan 6
3584 BA UTRECHT

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Dordrecht, 4 april 2024

Ref.: XX

Geachte directeur en bestuur,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst regio Utrecht (verder genoemd: Omgevingsdienst regio Utrecht) gecontroleerd. In overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet en Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, het Controleprotocol en normenkader 2023 van Omgevingsdienst regio Utrecht, vastgesteld door het algemeen bestuur op respectievelijk 15 december 2022 en 6 juli 2023.

Ter informatie en ter identificatie vermelden wij de belangrijkste bedragen zoals die blijken uit de door ons gecontroleerde jaarrekening 2023 en het bedrag van de door ons gehanteerde materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole:

Omgevingsdienst regio Utrecht	2023	2022
Jaarrekening		
Balanstotaal	€ 6.363.742	€ 5.466.046
Eigen vermogen	€ 474.848	€ 1.151.762
Totaal lasten	€ 21.533.607	€ 19.378.803
Totaal baten	€ 20.858.326	€ 19.012.005
Resultaat (na mutaties in de reserves)	- € 643.754	- € 49.407
Materialiteit	€ 218.000	€ 195.000

Ontwikkelingen rechtmatigheid en rechtmatigheidsverantwoording

Vanuit de VNG, het ministerie van BZK en de Algemene Rekenkamer zijn ontwikkelingen gemeld over de rechtmatigheidsverantwoording, die maken dat de definitieve invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 onzeker is geworden. Als sluitstuk van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording moesten nog het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) worden aangepast. De Algemene Rekenkamer heeft op 6 februari 2024 laten weten fundamentele bezwaren te hebben op de voorgestelde aanpassingen van het BBV en het BADO. Hiermee is het onzeker geworden of BBV en BADO nog tijdig kunnen worden aangepast voor verslagjaar 2023.

De VNG heeft het ministerie van BZK en de Algemene Rekenkamer opgeroepen om zo snel mogelijk helderheid te geven en de onzekerheid die nu is ontstaan voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen weg te nemen. In hoofdstuk 4.1.2 informeren wij u over de laatste ontwikkelingen en wat dat op dit moment betekent voor de jaarrekening 2023 van Omgevingsdienst regio Utrecht, de bestuurlijke behandeling daarvan en wat dit betekent voor de afronding van onze controlewerkzaamheden. Aan accountants en ook aan Versteegen is verzocht om te wachten met het afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Dit standpunt volgen wij. Wij hebben de jaarrekening 2023 gecontroleerd uitgaande van de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording (alsnog) formeel wordt bekrachtigd en voor verslagjaar 2023 van toepassing wordt verklaard. In dit accountantsverslag gaan wij daarvan eveneens uit. De controle 2023 hebben wij conform de afspraken en kaders met uw organisatie uitgevoerd en hebben wij voor zover mogelijk afgerond.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst regio Utrecht om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en de Wet normering topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het dagelijks bestuur heeft in hoofdstuk 12 van de jaarrekening de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en heeft in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag onder hoofdstuk 5 de belangrijkste bevindingen, afwijkingen en verbeterpunten nader toegelicht. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening te verstrekken.

Het algemeen bestuur is voornemens de jaarrekening vast te stellen op 11 april 2024.

De concepttekst van onze controleverklaring kunnen wij u gelet op de hiervoor genoemde ontwikkelingen onder "Ontwikkelingen rechtmatigheid en rechtmatigheidsverantwoording" nog niet verstrekken. De definitieve controleverklaring zullen wij afgeven nadat wij de ondertekende jaarrekening hebben ontvangen. Wij zullen vervolgens een ondertekende controleverklaring toevoegen aan de ondertekende jaarrekening. Daarnaast zullen wij een 'was-getekend' controleverklaring toevoegen aan de 'was-getekend' versie van de jaarrekening.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Onze bevindingen hebben wij op 21 maart 2024 mondeling toegelicht aan het dagelijks bestuur en op 27 maart aan de Audit Commissie. Het concept accountantsverslag bespreken wij op 4 april 2024 met uw directeur en controller.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend is bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van Omgevingsdienst regio Utrecht en van de risico's in haar bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

W.P. de Vries RA

CONCEPT

INHOUDSOPGAVE

1. Onze belangrijkste boodschappen aan Omgevingsdienst regio Utrecht.....	6
1.1. Opdrachtbevestiging.....	6
1.2. Materialiteit, normenkader en (rapporterings)toleranties.....	6
1.3. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid	7
1.4. Rechtmatigheidsverantwoording.....	7
1.5. Het verloop van onze controlewerkzaamheden	7
2. Vermogen, resultaat en continuïteit	8
2.1. Analyse vermogen, resultaat en resultaatontwikkeling	8
2.2. Financiële positie en continuïteit.....	8
2.3. Interne beheersing.....	9
2.4. Weerstandsvermogen.....	9
3. Jaarverslag	10
4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2023	10
4.1. Rechtmatigheid.....	10
4.3. WNT-verantwoording.....	15
4.4. SiSa-verantwoording.....	16
4.5. IT-beheersing.....	17
4.6. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid.....	17
5. Overige onderwerpen	18
5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing	18
5.2. Onafhankelijkheid	18
5.3. Duurzaamheid	19
6. Slot.....	20

1. Onze belangrijkste boodschappen aan Omgevingsdienst regio Utrecht

1.1. Opdrachtbevestiging

In onze opdrachtbevestiging van 4 september 2023 hebben wij de tussen Omgevingsdienst regio Utrecht en Verstegen accountants en adviseurs gemaakte afspraken ten aanzien van het controleren van de jaarrekening 2023 bevestigd.

1.2. Materialiteit, normenkader en (rapporterings)toleranties

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening 2023 als geheel vastgesteld op € 218.000. De berekening hebben wij verricht conform het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en het op 15 december 2022 door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol 2023, gebaseerd op 1% van de totale werkelijke lasten over 2023 inclusief de toevoegingen aan de reserves.

Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Met ingang van verslagjaar 2023 geeft het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording, voor het eerst bij de jaarrekening 2023. Voor de controle van de jaarrekening 2023 heeft u in uw Controleprotocol, normenkader 2023 en in uw Financiële verordening en Controleverordening hierover afspraken gemaakt.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met:

- Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden; en
- Het Controleprotocol WNT 2023

Wij baseren onze controleopdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in:

- de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de normen afkomstig van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO), allen in aangepaste vorm voor de rechtmatigheidsverantwoording;
- de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV, vanwege de rechtmatigheidsverantwoording;
- de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023;
- het Controleprotocol Omgevingsdienst regio Utrecht en het normenkader 2023, vastgesteld door het algemeen bestuur op respectievelijk 15 december 2022 en 6 juli 2023 en uw eigen verordeningen.

1.3. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2023 van Omgevingsdienst regio Utrecht afgerond. Wij geven bij de jaarrekening 2023 een goedkeurende controleverklaring af voor getrouwheid. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. De accountantscontrole over verslagjaar 2023 leidt hiermee indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

1.4. Rechtmatigheidsverantwoording

In hoofdstuk 12 van de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Het dagelijks bestuur heeft conform het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol 1% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves als verantwoordingsgrens (€ 218.649) gehanteerd. Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat er rechtmatigheidsfouten zijn geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is een nadere toelichting opgenomen ten aanzien van de rechtmatigheid en zijn rechtmatigheidsfouten boven de door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens van € 25.000 toegelicht.

In paragraaf 4.1 hebben wij onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording nader uitgewerkt. Op grond van onze controle zijn wij van oordeel dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

1.5. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Overeenkomstig de tussen Omgevingsdienst regio Utrecht en ons kantoor opgestelde opdrachtbevestiging, bestaat de controle van de jaarstukken uit een proces waarbij:

1. het controleteam Omgevingsdienst regio Utrecht informeert over de benodigde informatie voor het controleren van de jaarstukken;
2. Omgevingsdienst regio Utrecht deze informatie tijdig en volledig (digitaal) oplevert;
3. het controleteam de controlewerkzaamheden uitvoert aan de hand van de door Omgevingsdienst regio Utrecht opgeleverde informatie.

De processtappen 1 en 3 zijn sterk gerelateerd aan onze inschatting welke onderdelen van de jaarstukken het meest vatbaar zijn voor afwijkingen van materieel belang. Met betrekking tot processtap 2 constateerden wij dat Omgevingsdienst regio Utrecht voortvarend de benodigde controle-informatie heeft aangeleverd, maar was deze bij aanvang van de controle niet op alle onderdelen (volledig) beschikbaar en waren niet alle specificaties van het gewenste niveau. Daarnaast is rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting daarop in de paragraaf Bedrijfsvoering nieuw in de jaarstukken 2023. Omgevingsdienst regio Utrecht en Verstegen hebben onderling intensief samengewerkt met als resultaat dat de interne en externe rechtmatigheidscontrole kon worden uitgevoerd en de rechtmatigheids-verantwoording voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Onze controlewerkzaamheden hebben mede hierdoor meer tijd gekost dan vooraf overeengekomen en de hieruit voortvloeiende extra controlekosten vallen hoger uit dan het afgesproken controlebudget. Overigens is hierover tijdens de uitvoering van de controlewerkzaamheden reeds gecommuniceerd. Zodra wij de werkelijke tijdsbesteding van maart en april in beeld hebben, zullen wij hierover communiceren en een voorstel doen voor verrekening van de meeruren.

De samenwerking tussen uw organisatie en Verstegen is wederom goed, prettig en constructief verlopen.

Wij zijn, rekening houdend met het vorenstaande, van mening dat onze gerealiseerde tijdsbesteding en de door ons gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

2. Vermogen, resultaat en continuïteit

2.1. Analyse vermogen, resultaat en resultaatontwikkeling

Het Besluit begroting en verantwoording (hierna: BBV) is voor Omgevingsdienst regio Utrecht het geldende verslaggevingsstelsel. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Het is niet toegestaan baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen te muteren. Mutaties in het eigen vermogen vinden plaats op basis van besluitvorming door het algemeen bestuur.

De jaarrekening 2023 van Omgevingsdienst regio Utrecht is opgesteld in overeenstemming met het van toepassing zijnde model. Bij de jaarrekening 2023 is een SiSa-bijlage gevoegd voor de SiSa-regelingen. In paragraaf 4.3 in dit verslag gaan wij hier nader op in.

De door ons gecontroleerde jaarrekening geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2023 van € 474.848 (2022: € 1.151.762) en een nadelig resultaat over 2023 van € 643.754 (2022: € 49.407 nadelig) na mutaties in de reserves. De analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting wordt adequaat toegelicht in hoofdstuk 7 van de jaarrekening.

2.2. Financiële positie en continuïteit

Uitgangspunt bij de begroting van Omgevingsdienst regio Utrecht is dat de begroting ten minste sluitend is. In de (gewijzigde) begroting 2023 is een resultaat van € 494.500 negatief opgenomen. De realisatie is uitgekomen op € 643.754 negatief. Dit is € 150.000 'negatiever' dan was geraamd volgens de begroting na wijziging 2023 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur.

De omvang van het eigen vermogen is in 2023 afgenomen met een bedrag van € 677.000. Dit wordt verklaard door het negatieve saldo van baten en lasten (resultaat voor bestemming) over 2023.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Het bestuur van Omgevingsdienst regio Utrecht bevestigt dat er geen twijfel bestaat ten aanzien van de financiële omvang van het vermogen van Omgevingsdienst regio Utrecht om de continuïteit te waarborgen. Wij hebben de continuïteitsveronderstelling als basis voor de jaarrekening 2023 beoordeeld en wij kunnen ons verenigen met de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening.

2.3. Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Onze bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersingsmaatregelen hebben wij gerapporteerd in onze managementletter 2023 van 30 januari 2024. Wij verwijzen naar deze managementletter. Onze managementletter hebben wij nader toegelicht.

Vanuit onze controleopdracht hebben wij de kwaliteit beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de externe verslaglegging en jaarrekening van Omgevingsdienst regio Utrecht. Als een interne beheersingsmaatregel de basis vormt voor onze verdere controlewerkzaamheden, dan toetsen wij ook de werking ervan gedurende het jaar.

Wij vinden dat er binnen Omgevingsdienst regio Utrecht – rekening houdend met de aard en omvang van de (administratieve) organisatie – geen sprake is van ernstige tekortkomingen in de voor de jaarrekeningcontrole relevante interne beheersingsmaatregelen. Enkele van onze bevindingen en aanbevelingen behoeven aandacht.

2.4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen heeft de aandacht van management en bestuur. Risicomanagement vindt onder andere plaats in de vorm van een risicotabel, waarin de risico's in beeld worden gebracht en periodiek worden gemonitord. In de jaarstukken 2023 is een risicotabel, voorzien van toelichting, opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wij hebben vernomen dat de uitgebreide matrix periodiek wordt afgestemd met het bestuur om grip te houden op de (ontwikkeling van de) risico's.

Op basis van uw huidige inzichten blijkt dat een onderbouwde kans bestaat dat een bedrag van ca. € 867.000 noodzakelijk is om aan de zo reëel mogelijk ingeschatte financiële risico's weerstand te bieden. In 2022 bedroeg dit € 1.091.000. De belangrijkste risico's betreffen een hoger ziekteverzuim, een IT-beveiligingsincident en de onderbezetting op het formatieplan. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag heeft u de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit. De berekende ratio komt eind 2023 uit op 1,26 (2022: 0,74) en valt daarmee binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4. Bij dekking van het negatieve resultaat van 2023 uit de aanwezige weerstandscapaciteit zakt de ratio weerstandsvermogen naar 0,52.

3. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2023 andere informatie, die bestaat uit:

- inleiding;
- jaarverslag (deel 1);
- bijlagen (achter de jaarrekening).

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag en andere informatie mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2023 van Omgevingsdienst regio Utrecht de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2023

4.1. Rechtmatigheid

4.1.1. Inleiding

In eerdere managementletters en accountantsverslagen hebben wij u geïnformeerd over de rechtmatigheidsverantwoording. Omgevingsdienst regio Utrecht heeft actief geacteerd op de komst van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij verwijzen naar onze (tussentijdse) bevindingen en de aanbevelingen en aandachtspunten die wij hebben gerapporteerd.

Omgevingsdienst regio Utrecht heeft in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. De rechtmatigheidsafwijkingen (rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden) boven de overeengekomen verantwoordingsgrens worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd. In de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag heeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting gegeven over de onderwerpen die de rechtmatigheid raken en op welke wijze de interne beheersing en verbeteracties zijn vormgegeven.

4.1.2. *Ontwikkelingen rechtmatigheidsverantwoording*

Invoeringsdatum rechtmatigheidsverantwoording verslagjaar 2023

Op 27 september 2022 is de Wet versterking decentrale rekenkamers aangenomen door de Eerste Kamer. In deze wet is geregeld dat de rechtmatigheidsverantwoording, opgesteld door het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst regio Utrecht, onderdeel wordt van de jaarrekening. Hiermee is het dagelijks bestuur zelf verantwoordelijk voor afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur en de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit zou betekenen dat de accountant met ingang van de jaarrekening 2023 alleen een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) als geheel afgeeft. Tot en met 2022 was dat een controleverklaring met een oordeel over zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Wij hebben uw organisatie en het bestuur hierover eerder geïnformeerd.

Aanpassing Gemeentewet, geen aanpassing accountantsnormen

Inmiddels is de Gemeentewet aangepast aan de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. De verwachting was dat in het voorjaar van 2024 de wijzigingen in de normen voor de accountantscontrole (het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de normen afkomstig van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO) in het Staatsblad gepubliceerd zouden worden. Zeer recent is, tegen de verwachtingen in, gepubliceerd dat de Algemene Rekenkamer (AR) fundamentele bezwaren heeft tegen de voorgestelde wijzigingen in het BBV en in het BADO. De (beoogde) wijzigingen zijn derhalve niet definitief en hiermee zijn de verslaggevings- en accountantsnormen BBV en BADO formeel ongewijzigd. Overleg tussen het Ministerie van BZK en de Algemene Rekenkamer moet uitwijzen of de AR alsnog met de wijzigingen in de verantwoordings- en accountantsnormen kan instemmen. Afhankelijk hiervan kan de rechtmatigheidsverantwoording wel of niet van toepassing worden verklaard met ingang van verslagjaar 2023. Op dit moment is de uitkomst hiervan onzeker.

Wel een oordeel over rechtmatigheid

Gemeenschappelijke regelingen en gemeenten worden op dit moment opgeroepen om de rechtmatigheidsverantwoording wel op te nemen in de jaarrekening. Dit conform besluitvorming door de Eerste Kamer op 27 september 2022 en de door u inmiddels aangepaste en vastgestelde (interne) verordeningen en afspraken die hierover door vertegenwoordigende organen met het algemeen bestuur gemaakt zijn. De accountantscontrole over verslagjaar 2023 leidt uiteraard wel tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, maar de vorm van het accountantsoordeel is nog afhankelijk van de uitkomsten van het overleg tussen het Ministerie van BZK en de Algemene Rekenkamer. Het accountantsoordeel zal daardoor of “indirect” zijn via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording (de beoogde nieuwe situatie met ingang van 2023) of “direct” zijn via een rechtmatigheidsoordeel, zoals dat over de verslagjaren tot en met 2022 is gerapporteerd door de accountant.

Helderheid gevraagd

De VNG heeft het ministerie van BZK en de AR opgeroepen om zo snel mogelijk helderheid te geven. Omdat de verslaggevings- en accountantsnormen niet zijn aangepast en accountants hiermee geen formele grondslag hebben voor het kunnen afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023, is aan accountants en ook aan Versteegen verzocht om te wachten met het afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen en dus ook bij Omgevingsdienst regio Utrecht. Dit standpunt volgen wij. Wij hebben de jaarrekening 2023 gecontroleerd uitgaande van de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording (alsnog) formeel wordt bekrachtigd en voor verslagjaar 2023 van toepassing zal zijn.

4.1.3. Begrotingsonrechtmatigheid

Onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording is begrotingsrechtmatigheid. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid beoordeelt Omgevingsdienst regio Utrecht de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten. Omgevingsdienst regio Utrecht kent 1 programma.

In totaal heeft Omgevingsdienst regio Utrecht volgens de gewijzigde begroting 2023 € 21.737.000 aan lasten begroot (basis begroting 2023: € 15.509.000) tegenover € 21.533.607 aan werkelijke lasten (2022: € 19.378.803). Aan baten heeft Omgevingsdienst regio Utrecht een bedrag geraamd van € 21.183.300 volgens de gewijzigde begroting (basis begroting 2023: € 15.509.000), tegenover gerealiseerde baten van € 20.858.326 (2022: € 19.012.005). Dit betekent een onderschrijding op de lasten en baten.

In 2023 is geen sprake van (begroting)afwijkingen op de investeringskredieten.

In november 2023 is door de commissie BBV in de gewijzigde Kadernota Rechtmatigheid 2023 een nadere duiding gegeven aan het begrip Begrotingsonrechtmatigheid:

1. Er is hiervan sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt.
2. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld voor het einde van het boekjaar.
3. Bij onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en ook bij lagere/hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig* met begrotingswijzigingen is aangepast.

Het derde onderdeel is een uitbreiding van het begrip begrotingsonrechtmatigheid. *Hoe niet tijdig wordt geïnterpreteerd, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De spelregels met betrekking tot het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en bij lagere/hogere baten ten opzichte van de begroting zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

Wij begrepen dat het algemeen bestuur van Omgevingsdienst regio Utrecht in de vergadering van 11 april 2024 een besluit neemt met betrekking tot het nader definiëren van het begrip tijdigheid. Uitgangspunt is dat onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, rechtmatig zijn als deze tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur. Voor het tijdig melden van onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, volstaat het indien deze afwijkingen bij de jaarrekening worden gemeld en toegelicht.

Na positief besluit over de verduidelijking van de spelregels wordt deze als aanvullende tekstpassage verwerkt in de financiële verordening.

In het geval dat het besluit over de definiëring van het begrip tijdigheid niet of in aangepaste vorm wordt genomen, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

In hoofdstuk 12 van de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. De conclusie is dat er, na vaststelling van de afspraken hierboven, geen begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld bij Omgevingsdienst regio Utrecht.

4.1.4. (Europese) aanbesteding

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van Omgevingsdienst regio Utrecht zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. Omgevingsdienst regio Utrecht controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. Deze controle is een belangrijk onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en van de rechtmatigheids-verantwoording.

Omgevingsdienst regio Utrecht constateert twee inkopen welke ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed:

Leverancier	Totale uitgaven 2020-2023	Bedrag onrechtmatig 2023
Decos Software Engineering B.V.	259.833	57.393
AFAS	226.716	68.150
Totaal	486.548	125.543

Voor de leverancier Decos Software Engineering B.V. geldt dat de kosten in 2023 betrekking hebben op de overgangperiode naar een nieuw systeem en de daadwerkelijke beëindiging van rechten en opgeslagen bestanden. Voor Afas (lopend contract) geldt dat de aanbesteding als gevolg van de implementatie van Rx Mission wordt uitgesteld vanwege praktische onhaalbaarheid en in verband met de verkenning van fusie met de RUD. De overeenkomsten zijn in eerdere jaren afgesloten en werken door in 2023.

4.1.5. Toetsingskader rechtmatigheid

Omgevingsdienst Regio Utrecht is in 2023 gestart met het opstellen van een het toetsingskader. Het is belangrijk dat Omgevingsdienst regio Utrecht vervolgens zichtbaar intern toetst of wordt voldaan aan de relevante (financiële) bepalingen van de interne en externe wet- en regelgeving uit het normenkader, bijvoorbeeld via werkprogramma's voor de betreffende processen of in checklists. Op deze wijze kan Omgevingsdienst regio Utrecht zelf en tijdig zichtbaar maken, in het kader van de interne rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording, dat/of aan alle relevante (financiële) bepalingen van de interne en externe wet- en regelgeving uit het normenkader wordt voldaan en welke voorwaarden bijvoorbeeld (nog) niet. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar onze managementletter 2023.

4.1.6. Rechtmatigheidsafwijkingen 2023

In de rechtmatigheidsverantwoording 2023 in de jaarrekening heeft u de rechtmatigheidsafwijkingen opgenomen en de afwijkingen die daarvoor in aanmerking komen nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Hieronder hebben wij het kader van het algemeen bestuur voor de (interne) rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waaraan Omgevingsdienst regio Utrecht moet voldoen. Het kader is uitgebreid met de normen waaraan de accountant moet voldoen.

Onderwerp	Percentage	Bedrag
Totale lasten 2023 Realisatie volgens Jaarrekening 2023		€ 21.533.607
Toevoegingen aan de reserves 2023 Realisatie volgens Jaarrekening 2023		€ 331.300
Basis voor berekening goedkeuringstolerantie getrouwheid en verantwoordingsgrens rechtmatigheid		€ 21.864.907
Accountant		
Materialiteit BADO voor getrouwheidsfouten	1%	€ 218.000
Materialiteit BADO voor onzekerheden in de controle	3%	€ 655.000
Rapporteringstolerantie voor toelichting getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle in het accountantsverslag	5% van materialiteit	€ 10.932
Rechtmatigheid		
Verantwoordingsgrens (regulier) voor de financiële rechtmatigheidstoetsing, vastgesteld door het Algemeen Bestuur	1%	€ 218.649
Rapporteringsgrens voor individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonzekerheden in de paragraaf Bedrijfsvoering		€ 25.000

Rechtmatigheidsafwijking	Fout	Onduidelijk	Onrechtmatig	Acceptabel
Europese aanbesteding	n.v.t.	n.v.t.	€ 125.543	n.v.t.

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

4.2. Voorzieningen

4.2.1. Voorziening boventalligen

In de jaarrekening 2022 had Omgevingsdienst regio Utrecht een voorziening voor boventalligen van € 34.143 opgenomen. De voorziening bestond uit één persoon en is in 2023 volledig vrijgevallen. De vrijval van de voorziening is voldoende onderbouwd.

4.2.2. Voorziening spaarverlof

Volgens de gemeenten CAO is er vanaf 1 januari 2022 de mogelijkheid om bovenwettelijk verlof te sparen. In 2023 is deze voorziening gevormd voor € 15.661.

4.2.3. Voorziening bovenwettelijk verlof

Op grond van een uitspraak van de Commissie BBV moet vanaf 2022 een financiële verplichting worden opgenomen voor spaarverlofuren (zie 4.2.2). Dit geldt eveneens voor saldi van bovenwettelijke verlofuren indien er geen sprake meer is van een jaarlijks vergelijkbare omvang (een voorspelbaar gelijkmatig kostenpatroon). Het vormen van een voorziening bij gelijkblijvende omvang is niet toegestaan op grond van het BBV.

Het bovenwettelijk verlof (in uren) lag tot 2023 rond de 9.500 uur en nam in 2023 toe tot ruim 12.500 uur, zonder dat dit verklaarbaar is vanuit bijvoorbeeld ontwikkeling in FTE. Omdat dit niet meer van een jaarlijks vergelijkbaar omvang is, leidt dit tot een verplichting van € 599.833 welke met ingang van 2023 voor het eerst gewaardeerd is. Dit is gecorrigeerd in de jaarrekening 2023.

4.3. WNT-verantwoording

4.3.1. Controlebevindingen en aanbevelingen

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2023 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde [Regeling controleprotocol WNT 2023](#). Daarbij zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd.

4.3.2. Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden

Het doel van het controleprotocol WNT is om vast te stellen of de bezoldiging van de directie en het bestuur overeenkomt met de bepalingen van de WNT en juist is gepresenteerd in de WNT-verantwoording.

Wij kunnen op grond van de uitvoering van het WNT-protocol niet uitsluiten dat de uitbetaalde bezoldiging volledig overeenkomt met de daarover gemaakte afspraken tussen het bestuur en de directie. Bijvoorbeeld omdat wij geen weet hebben van een separaat gemaakte bezoldigingsafpraak. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT correct is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken.

Als de in de WNT-verantwoording verantwoorde bezoldiging niet overeenkomt met uw beeld van de gemaakte afspraken of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons zo snel mogelijk daarover te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

4.4. SiSa-verantwoording

Bij de jaarrekening 2023 voegt Omgevingsdienst regio Utrecht als bijlage de SiSa-verantwoording toe. Omgevingsdienst regio Utrecht heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

Voor deze specifieke uitkeringen is in de wet bepaald dat de accountant in de controleverklaring opneemt of de baten en lasten (alsmede de balansmutaties) met betrekking tot specifieke uitkeringen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel, expliciet nog een oordeel van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage. In de controle van de specifieke uitkering (SiSa) is met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording hierin niets veranderd. Dat betekent dat wij ook in ons accountantsverslag 2023 rapporteren over de SiSa regelingen en een tabel met bevindingen opnemen per SiSa-regeling.

4.4.1. SiSa-bijlage

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat Omgevingsdienst regio Utrecht de SiSa-correct en volledig heeft ingevuld aan de voorwaarden heeft voldaan.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage gecontroleerd, die door Omgevingsdienst regio Utrecht is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023 van 12 januari 2024. Wij benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), artikel 5, lid 4, rapporteren wij in ons accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 in het kader van SiSa worden verantwoord.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Omgevingsdienst regio Utrecht Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting Fout of onzekerheid
lenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
lenW E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

EZK F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
---------	--	--------	--------	--------

Strekking controleverklaring bij de jaarrekening 2023 t.a.v. getrouwheid: goedkeurend.

4.5. IT-beheersing

Vanuit onze controle van de jaarrekening zijn geen aanwijsbare risico's geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Onze werkzaamheden richten zich vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en -beheersingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld de risico's en beheersingsmaatregelen die voortvloeien uit cybercriminaliteit.

Het huidige IT-landschap wordt gedomineerd door Cloud- en SaaS-oplossingen. Het zwaartepunt van IT-beheersing verschuift daardoor naar toegangsbeheer en het reduceren van het risico van cybercriminaliteit. Hierbij hebben wij nog enkele (belangrijke) verbeterpunten geconstateerd. Die hebben wij gerapporteerd in onze managementletter.

Wij benadrukken dat ons onderzoek van de IT-beheersingsmaatregelen in het kader van onze jaarrekeningcontrole belangrijke informatie kan geven over IT-risicogebieden van Omgevingsdienst regio Utrecht. Er kan echter ook sprake zijn van risicogebieden die niet door ons onderkend worden. De oorzaak hiervan is de beperkte scope van ons onderzoek.

Voor een verbreding van de scope van het onderzoek naar IT-beheersingsmaatregelen adviseren wij om met name aandacht te hebben voor kwaliteitscertificering van IT-processen, systemen en applicaties en voor beveiligingsscan's door specialisten. Desgewenst bespreken wij graag de relevante opties en de mogelijkheden die wij (vanuit ons netwerk) hierin kunnen bieden.

Voor onze overige bevindingen verwijzen wij naar deze managementletter.

4.6. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid

Er hebben naar aanleiding van onze controle correcties plaatsgevonden in de jaarstukken, dit betroffen cijfermatige correcties met effect op vermogen en resultaat en tekstuele aanpassingen, zoals aanpassingen met betrekking tot presentatievereisten van het BBV.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren geen ongecorrigeerde getrouwheidsfouten en onzekerheden hoger dan de rapporteringgrens van € 10.932. Onze strekking voor de controleverklaring 2023 is goedkeurend voor getrouwheid.

5. Overige onderwerpen

5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico's. Daarbij richten wij ons op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leveranciersselectie, (contant) geldverkeer, bewuste beïnvloeding door het bestuur en/of het management van de presentatie (jaar)cijfers teneinde een ander beeld voor te stellen dan de werkelijkheid en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van de Omgevingsdienst regio Utrecht.

Onze controle heeft geen afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht.

Omgevingsdienst regio Utrecht heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor teruggedbracht. Wij adviseren hierbij nog wel om als onderdeel van het risicomanagementsysteem periodiek een separate risicoanalyse op deze thema's uit te voeren en daarbij te evalueren of er voldoende beheersingsmaatregelen zijn getroffen. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

In onze gesprekken met de organisatie is bevestigd dat er geen fraude heeft plaatsgevonden en ook geen vermoeden is van fraude.

5.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van Omgevingsdienst regio Utrecht op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2023 hebben wij geen werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de direct daaruit voortvloeiende ondersteuning en advisering over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor de Omgevingsdienst regio Utrecht.

5.3. Duurzaamheid

Wij hebben ons een beeld gevormd van de aandacht die Omgevingsdienst regio Utrecht heeft voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering en de verantwoording daarover in het bestuursverslag of anderszins. Daarbij houden wij er rekening mee dat Omgevingsdienst regio Utrecht niet onder de verplichtingen vanuit de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) valt, maar wel te maken heeft en krijgt met verantwoordingsvereisten vanuit onder meer (lokale) overheden, zorgverzekeraars en banken. Zie ook onze managementletter hierover.

Het verdient aanbeveling om duurzaamheid nadrukkelijker te agenderen, zodat Omgevingsdienst regio Utrecht zelf ook de regie kan houden over de ontwikkelingen die vanuit wet- en regelgeving op de organisatie afkomen. Het voert voor dit accountantsverslag te ver om een volledig stappenplan uit te werken en tegelijkertijd onderkennen wij een risico dat te laat wordt gestart met voorbereidingen om tijdig te kunnen voldoen aan de verantwoordingsvereisten vanuit de CSRD die indirect op Omgevingsdienst regio Utrecht afkomen.

In dat kader adviseren wij om in ieder geval de volgende processtappen te agenderen en op te pakken:

- **Materialiteitsanalyse.** Zie voor meer informatie over het bepalen van de materialiteit bijvoorbeeld het [Stappenplan dubbele materialiteitsanalyse CSRD](#) dat ontwikkeld is door de NBA. De materialiteitsanalyse geeft richting aan de focusgebieden voor verduurzaming en aan verantwoording daarover. Een goede materialiteitsanalyse motiveert ook waarom Omgevingsdienst regio Utrecht wel of niet werkt aan bepaalde duurzaamheidsdoelstellingen. Professionele adviesbureaus beschikken over software om de materialiteitsanalyse gestructureerd uit te voeren. *Ons advies is om de materialiteitsanalyse medio 2024 gereed te hebben.*
- **Duurzaamheidsbeleid.** Op basis van de materialiteitsanalyse kan het duurzaamheidsbeleid van Omgevingsdienst regio Utrecht herijkt worden en vertaald worden naar actiepunten die geadresseerd worden aan verantwoordelijke functionarissen, al dan niet ondersteund door externe deskundigen. Wij adviseren om het herijken van het duurzaamheidsbeleid te agenderen voor het derde kwartaal 2024. Hierbij merken wij nog op dat duurzaamheidsbeleid niet los is te zien van het meerjarenbeleid van organisaties en andersom ook niet. Dit impliceert dat het uitwerken van duurzaamheidsbeleid tot gevolg kan hebben dat het meerjarenbeleid op onderdelen bijgesteld moet worden.

- Verantwoordingsinformatie. Voor CSRD-plichtige organisaties zijn de verantwoordingsvereisten (in combinatie met de materialiteitsanalyse) inmiddels bekend. Voor niet-CSRD-plichtige organisaties zal er de komende tijd meer duidelijkheid komen over de verantwoordingsvereisten vanuit ketenpartners. Ongeacht de toepasselijkheid van de CSRD is het uitwerken van een duurzaamheidsverantwoording een omvangrijk proces. *Wij adviseren om dit te agenderen voor het laatste kwartaal 2024 en daarbij in eerste instantie aansluiting te zoeken bij de 'light' versie van de CSRD: [de EU Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs that are outside the scope of CSRD](#). Desgewenst beschikken wij over een in het Nederlands vertaalde versie. Als aandachtspunt merken wij hierbij nog op dat het stelselmatig verantwoorden over duurzaamheid ook vraagt om een daarop afgestemde inrichting van registraties en informatiesystemen. Wij adviseren om hier aandacht voor te hebben.*

Van het in de vorige paragraaf geschetste, beschikken nog maar weinig organisaties over veel deskundigheid. *In lijn met de CSRD adviseren wij om externe deskundigen in te schakelen om scherper zicht te krijgen op deze ontwikkelingen en een beeld te krijgen van wat dit concreet van Omgevingsdienst regio Utrecht zal vragen de komende jaren.*

6. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4a3 - ter besluitvorming)

Aan	de leden van het algemeen bestuur
Van	het dagelijks bestuur
Opsteller	Wilbert Mulder/Annemarie Huisman
DB portefeuillehouder	B.C. Lont
Telefoon	088 – 022 50 00
Datum	22 maart 2024
Onderwerp	Eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028
t.b.v.	Vergadering d.d. 11 april 2024
aantal pag.	5
Bijlagen	Bijlage 1. Eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 Bijlage 2. Aanbiedingsbrief 'Verzoek zienswijze eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028'

voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. De eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en de ontwerp begroting 2025 te ondersteunen tijdens het proces van opstellen zienswijzen door gemeenten.

Toelichting

De bijgaande begrotingen 2024 en 2025 zijn door het dagelijks bestuur verzonden aan gemeenten voor het indienen van zienswijzen. De ontwerp begroting 2025 en de meerjarenraming zijn structureel sluitend. Het dagelijks bestuur is blij dat dit door recente besluitvorming in het algemeen bestuur over o.a. tarieven en structurele kosten mogelijk is gemaakt. Dat is des te meer belangrijk gezien de zorgwekkende financiële vooruitzichten die gemeenten hebben.

De ontwerp bijgestelde begroting voor 2024 zou ook sluitend zijn geweest, ware het niet dat wij inschatten dat er ook in 2024 gebruik gemaakt zal worden van de vanwege de CAO toegenomen mogelijkheden voor verlofsparen. Hiervoor moeten wij de aangebrachte financiële voorziening (zie: agendapunt jaarstukken) verhogen. Daardoor sluit de ontwerp bijgestelde begroting 2024 toch met een incidenteel tekort van €282.000. Door kostenbesparende maatregelen en door medewerkers aan te moedigen verlof op te nemen, zal de ODRU proberen dit tekort terug te dringen. En ook voor de jaren daarna is de ODRU ervan doordrongen dat, naast een goede dienstverlening, efficiëntie en kostenbesparing van groot belang zijn. De ODRU streeft ernaar de lastenontwikkeling in samenspraak met de gemeenten zo laag mogelijk te houden. ODRU zet daarom verder in op het kosten onderzoek in de keten uit het driesporenbeleid dat de ODRU in 2021 is getart en op het in samenspraak met gemeenten behalen van de '80/20 verhouding' van de verhouding DVO/UVP.

Het dagelijks bestuur heeft ten aanzien van de begrotingen de volgende besluiten genomen:

1. De eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 vast te stellen met een negatief resultaat van €282.000 op de incidentele lasten. Hiermee wordt ingestemd met:
 - a) Het verhogen van de baten met € 7.737.200 en de lasten met €7.627.000 als gevolg van de verhoging van het aantal gegarandeerde uren in de dienstverleningsovereenkomst (DVO), het uitvoeren van andere, niet-gegarandeerde uren in het uitvoeringsprogramma (UVP), het uitvoeren van specifieke uitkeringen (SPUK) en andere (provinciale) subsidies en overige

- wijzigingen (zoals een toename in de lasten als gevolg van een verwachte aanvulling op de voorziening voor bovenwettelijk verlof).
- b) Een bijdrage aanvulling algemene reserve van €419.700 om de algemene reserve in 2024 aan te vullen om het restrisico van €867.00 te dekken (conform de door het AB vastgestelde minimale weerstandsvermogen van 1,0).
 - c) De toegestane vaste formatie 2024 van in totaal 148,45fte (was in 2023 144,80fte) conform notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.
 - d) De voorgestelde onttrekkingen uit de Bestemmingsreserves in 2024 van in totaal €27.600.
 - e) Een inspanningsverplichting voor de ODRU om het voorziene tekort op incidentele lasten zo klein mogelijk te maken gedurende het jaar.
2. De ontwerp begroting 2025 vast te stellen met een structureel sluitend saldo en een resultaat van €0. Hiermee wordt ingestemd met de structurele totale baten en lasten ter hoogte van €19.337.800 en de incidentele totale baten en lasten ter hoogte van € €6.553.900. Hiermee wordt ingestemd met:
 - a) De toegestane vaste formatie 2025 van in totaal 149,45fte (stijging van 1,0fte t.o.v. 2024) conform 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.
 - b) Een toename in de lasten als gevolg van een verwachte aanvulling op de voorziening voor bovenwettelijk verlof.
 3. De meerjarenraming 2026-2028 vast te stellen met een structureel sluitend saldo. Hiermee wordt ingestemd met de totale baten en lasten ter hoogte van € €19.337.800.
 4. De eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 voor zienswijzen aan de raden van de gemeenten voor te leggen, in te stemmen met de in bijlage 2 opgenomen aanbiedingsbrief en de begroting ter bespreking aan het AB te verzenden.

samenvatting

De kaders uit de door het algemeen bestuur (AB) vastgestelde notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' zijn in acht genomen.

De eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024, ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 hebben, zoals is voorgeschreven, een structureel sluitend saldo waarin alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële samenvatting	2024	2025	2026	2027	2028
Totale structurele baten	€18.419.500	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800
Totale structurele lasten	€18.419.500	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800
Structureel saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-
Totale incidentele baten	€6.568.800	€6.553.900	-	-	-
Totale incidentele lasten	€6.458.600	€6.271.900	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	€110.200	€282.000	-	-	-
Toevoeging aan reserves	€419.800	€282.000	-	-	-
Onttrekking uit reserves	€27.600	-	-	-	-
Resultaat	€-282.000	-	-	-	-

Tabel 1: Financiële samenvatting

In de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 hebben we de wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 verwerkt. De vastgestelde begroting 2024 was gebaseerd op de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2023 en de daaruit volgende structurele baten en lasten. De volgende ontwikkelingen hebben geleid tot wijzigingen van deze begroting voor wat betreft uren en/of omzet:

- aanpassing van het uurtarief 2024;
- verhoging van het aantal gegarandeerde uren in het DVO 2024;
- extra opdrachten gecontracteerd via het uitvoeringsprogramma (UVP) 2024 in het kader van tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en projecten;
- raming aanvullende uren uit aanvullende opdrachten;

- raming inzet op en besteding van overige financiering vanuit Specifieke Uitkeringen (Bijvoorbeeld SPUK Energie en SPUK IBP) en andere (provinciale) subsidies (bijvoorbeeld Provinciale vergoeding bodem).

In 2024 is een incidenteel resultaat van €-282K begroot en dit wordt veroorzaakt door 'lasten bovenwettelijk verlof' die de ODRU verwacht dat deze ten gunste van de voorziening dient te worden gebracht.

De doorwerking van de structurele wijzigingen in de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 zijn meegenomen in de ontwerpbegroting 2025 en op basis van continue prijzen geëxtrapoleerd in de meerjarenraming 2026-2028. Daarnaast is, zoals aangekondigd in notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024', dit keer voor het eerst om een beter inzicht in het totale budget te verkrijgen een inschatting van het incidentele gedeelte meegenomen in de ontwerp begroting 2025. De lasten zijn waar nodig aangepast aan de recente loon- en prijsontwikkelingen.

Verdere toelichting

De ODRU heeft in het voorjaar van 2023 op basis van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2023 en het in de kadernota van 2024 vastgestelde uurtarief voor 2024 de begroting 2024 opgesteld. Vanwege structurele en incidentele wijzigingen in het afgelopen jaar past de ODRU nu zijn begroting 2024 conform notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' aan.

De belangrijkste wijzigingen in de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerpbegroting 2025 zijn het gevolg van:

- a) Het vastgestelde aangepaste uurtarief 2024 en het uurtarief 2025.
- b) DVO verhogingen bij eigenaar gemeenten voor 2024.
- c) Afspraken met eigenaar gemeenten over het uitvoeringsprogramma (UVP) 2024.
- d) Overige financiering in 2024 en 2025.
- e) Wijziging van de toegestane vaste formatie in zowel 2024 als in 2025.
- f) Inzet van de bestemmingsreserves voor 2024.
- g) Aanvulling van de algemene reserve middels een extra bijdrage in 2024
- h) Verwachte aanvulling op de voorziening voor bovenwettelijk verlof in 2024 en 2025.

Deze wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Toelichting op punt a) Het vastgestelde aangepaste uurtarief 2024 en het uurtarief 2025

Het standaard uurtarief 2024 en 2025 is vastgesteld conform notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' op respectievelijk €116 en €123. Het aanvullend uurtarief respectievelijk op €128,75 en €135,25.

Toelichting op punt b) DVO verhogingen bij eigenaar gemeenten voor 2024

De gegarandeerde uren zijn met 1.576 uur verhoogd van 151.379 uur naar 152.955 uur.

Wijzigingen ten opzichte van 2023:

- Gemeente Oudewater verhoging van de gegarandeerde uren met 447 uur;
- Gemeente Rhenen verhoging van de gegarandeerde uren met 674 uur;
- Gemeente Wijk bij Duurstede verhoging van de gegarandeerde uren met 455 uur.

Toelichting op punt c) Afspraken met eigenaar gemeenten over het uitvoeringsprogramma (UVP) 2024.

Net als in voorgaande jaren wordt voorzichtigheidshalve niet alle gecontracteerde uren meegenomen in begroting. We gaan uit van een inschatting op basis van de realisatie in de afgelopen jaren en de gecontracteerde uren:

Uren en omzet	Realisatie 2023	Gecontracteerd 2024	1e Bijgestelde Begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025
Gegarandeerde uren (DVO)	151.379 uur	152.955 uur	152.955 uur	€17.742.800	€18.813.500
Tijdelijke uren	15.811 uur	11.279 uur	11.279 uur		
Tijdelijke Omgevingswet uren		10.345 uur	10.345 uur		
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	15.811 uur	21.624 uur	21.624 uur	€2.508.400	€2.659.800
Project uren	17.144 uur	19.672 uur	18.672 uur	€2.166.000	€2.296.600
Subtotaal (inclusief regionale uren)	184.334 uur	194.251 uur	193.251 uur	€22.417.200	€23.769.900
Balans uren	754 uur	3.149 uur	1.000 uur	€116.000	€123.000
Aanvullende uren	4.740 uur		4.500 uur	€579.400	€608.600
Provinciale vergoeding bodemtaken			4.916 uur	€570.300	€570.300
Totaal (exclusief SPUK uren)	189.828 uur	197.400 uur	203.667 uur	€23.682.900	€25.071.800

Tabel 2: Uren en omzet

De Omgevingswet (Ow) die per 1 januari 2024 is ingetreden, is niet bij voorbaat in 2024 en 2025 opgenomen in de gegarandeerde uren in het DVO. De extra uren worden in eerste instantie via tijdelijke uren Omgevingswet opgenomen in het UVP en in de begroting incidenteel verwerkt. Op die manier kunnen gemeenten en de ODRU ervaren wat daadwerkelijk de invloed is van de Ow op de structurele kosten. De ODRU adviseert gemeenten om het verwachte effect van de Ow te verwerken in het UVP 2025. De uren worden op nacalculatiebasis in rekening gebracht.

Toelichting op punt d) Overige financiering in 2024 en 2025

De navolgende overige financiering is van toepassing voor 2024 en 2025:

- **Provinciale vergoeding bodemtaken:** Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan de VTH taken¹ voor bodemsaneringen over van de provincie naar gemeenten. De taken worden eenvoudiger dan onder de huidige wetgeving maar een precieze inschatting van de kosten is er niet. Daarom is er in december 2022 landelijk de afspraak gemaakt dat het Rijk haar bijdrage voor apparaatskosten aan o.a. de provincie Utrecht tot en met 2030 continueert. Op landelijk niveau zal er een monitoring uitgevoerd gaan worden hoeveel budget gemeenten in de toekomst nodig hebben voor de nieuwe bodemtaken. In afwachting daarvan is de afspraak tussen het Rijk en IPO dat de provincie de door het Rijk beschikbaar gestelde apparaatskosten VTH Bodem voor de jaren 2024 en 2025 door zal zetten naar o.a. de ODRU voor uitvoering van de gemeentelijke taken om een goede kwalitatieve uitvoering van de bodemtaken te kunnen garanderen. Dit betreft een incidentele financiering voor 2024 en 2025. De financiering is ten behoeve van de uren benodigd voor inhuur derden omgerekend tegen het standaard uurtarief.
- **SPUK Energie:** Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing (SPUK Energie) is structureel begroot, omdat het een regeling van vijf jaar betreft. De middelen worden onder andere gebruikt voor extra capaciteit toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht.
- **SPUK IBP:** De ODRU heeft van het Rijk incidentele financiering ontvangen in het kader van de Regeling Specifieke Uitkering voor het Interbestuurlijk Programma VTH (hierna: SPUK IBP). Deze middelen worden ingezet voor een onderzoek naar een andere financieringssysteem, data gedreven werken en voor een impuls om te voldoen aan de wettelijk verplichte kwaliteitscriteria. Deze regeling loopt vooralsnog tot eind 2024.

Toelichting op punt e) Wijziging van de toegestane vaste formatie

De toegestane vaste formatie neemt van 144,80fte² met 3,65fte toe naar 148,45fte en is gerelateerd aan de omvang van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO). De uitbreiding van het DVO met 1.576 uur resulteert in een toename van 1,09fte. De resterende 2,56fte in 2024 en

¹ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

² Zie besluit AB 6 april 2023.

1,0fte in 2025 wordt veroorzaakt door afspraken die zijn gemaakt in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. De toegestane vaste formatie wordt in 2025 dan 149,45fte.

Toelichting op punt f) Inzet van de bestemmingsreserves voor 2024

De bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers (Omgevingswet)' is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten (inzet van personeel dat normaal gesproken declarabel inzetbaar is, inhuurkosten en andere kosten waaronder begrepen opleidingskosten die niet uit andere budgetten worden gedekt) met betrekking tot het themaplan (invoering van de) Omgevingswet. Het budget is in 2023 voor het grootste deel aangewend en het restant (per 31-12-2023 €24.200) zal in 2024 worden ingezet en afgerond.

De bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering' is bedoeld om onze uitstoot te reduceren door: duurzaam woon-werkvervoer, duurzaam of reductie van zakelijk verkeer en het stimuleren van thuiswerken. Binnen dit project onderzoeken en testen we verschillende maatregelen, zoals extra budget voor elektrische fietsen en aanschaffen van weersbestendige fietstassen/kleding, inzet van elektrische huurauto's voor zakelijk verkeer en het vergroten van het aandeel zakelijk verkeer met behulp van openbaar vervoer door mogelijke aanpassing van de reiskostenregeling. In 2023 is budget besteed aan de uitvoering van activiteiten om intern te komen tot een CO2 neutrale organisatie. Dit zal afgerond worden in 2024 (resterend saldo per 31-12-2023 €3.400).

Toelichting op punt g) Aanvulling van de algemene reserve middels een extra bijdrage

Eind 2023 bedroeg de weerstandscapaciteit €1.091K (exclusief het resultaat over 2023 van €644K negatief). Begin 2024 hebben we de risico's herzien en bedraagt het restrisico €867K. Binnen het bestuur is afgesproken dat de ratio moet liggen tussen de 1,0 en de 1,4. Het resultaat over 2023 is €644K negatief, mede veroorzaakt door het verplicht opnemen van een voorziening ten gevolge van de CAO (zie ook toelichting punt h hieronder). Het voorstel van de ODRU is om dit verlies te dekken uit de algemene reserve (zie ook Jaarstukken 2023). Hierdoor zakt de algemene reserve naar €447K (€1.091K minus €644K). Om de minimale ratio van 1,0 te halen, wordt in deze eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 voorgesteld om een incidentele bijdrage aan de gemeenten te berekenen voor het totaalbedrag van €420K. Hierdoor komt de algemene reserve uit op €867K en is daarmee voldoende om het restrisico af te dekken.

Toelichting op punt h) Verwachte aanvulling op de voorziening voor bovenwettelijk verlof

Als gevolg van de CAO verwacht de ODRU ook in 2024, net als in 2023, te maken te krijgen met een forse toename van het bovenwettelijk verlof dat niet wordt opgenomen door de medewerkers. Als gevolg hiervan verwacht de ODRU eind 2024 een toename in verplichting naar zijn medewerkers. Uitstroom van middelen kan dan noodzakelijk zijn om aan die verplichting te kunnen voldoen. De BBV schrijft voor dat wanneer er sprake is van een niet gelijkblijvende omvang t.o.v. het voorgaande jaar een voorziening voor bovenwettelijk verlof moet worden getroffen. Het BBV stelt geen grens voor maar de accountant heeft dat wel gedaan door een grens te hanteren van meer dan 10% t.o.v. het voorgaande jaar. Aangezien de ODRU verwacht dat het bedrag boven deze grens zal uitkomen zijn we einde 2024 mogelijk verplicht om een aanvulling op de voorziening bovenwettelijk verlof te doen. Het verwachte extra bedrag heeft de ODRU berekend (€282K) en als een incidentele verhoging meegenomen in de begrote indirecte personeelslasten. Gedurende 2024 zal de ODRU dit nauwgezet monitoren en op balansdatum 31 december 2024 zal duidelijk worden wat het exacte bedrag moet zijn en of dit inderdaad boven de grens van de acceptabele mutatie per jaar is uitgekomen. Voor het jaar 2025 geldt dezelfde verwachte aanvulling.

Eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

Colofon

Titel: Eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028

Revisie 1

Datum 22-03-2024

Aantal pagina's 31

Auteurs Omgevingsdienst regio Utrecht

Contactpersoon P&C

ODRU Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht

Copyright © Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	directeur 13 maart 2024
Ontwerp begrotingen vastgesteld voor aanbieding voor zienswijze door	dagelijks bestuur 21 maart 2024
besproken door	algemeen bestuur 11 april 2024
vastgesteld door	algemeen bestuur 4 juli 2024
Kenmerk	INT 20.1011-XXX

Inhoudsopgave

0.	Samenvatting	4
1.	Inleiding	7
1.1	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU).....	7
1.2	Koers 2023-2027.....	8
1.3	Proces	8
1.4	Leeswijzer	8
	DEEL 1 BELEIDSBEGROTING	9
2.	Programmaplan	10
2.1	Prioriteiten	10
2.2	Uitgangspunten	10
3.	Verplichte paragrafen	12
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	12
3.2	Financiering.....	14
3.3	Bedrijfsvoering	15
	DEEL 2: FINANCIËLE BEGROTING	18
4.	Overzicht van baten en lasten 2024 – 2028 en toelichting	19
4.2	Toelichting op de baten.....	20
4.3	Toelichting op de lasten	22
5.	Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 en toelichting	26
5.1	Balans	26
5.2	Waarderingsgrondslagen	26
5.3	Toelichting op de activa	27
5.4	Toelichting op de passiva.....	27
	Bijlagen	29
	Bijlage 1 – Overzicht van de baten en lasten per taakveld.....	29
	Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente.....	30
	Bijlage 3 – Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen...31	

0. Samenvatting

Deze notitie bevat de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en de ontwerp begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. De kaders uit de door het algemeen bestuur (AB) vastgestelde notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' zijn in acht genomen.

De eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024, ontwerp begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 hebben - zoals is voorgeschreven - een structureel sluitend saldo waarin alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële samenvatting	2024	2025	2026	2027	2028
Totale structurele baten	€18.419.500	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800
Totale structurele lasten	€18.419.500	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800
Structureel saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-
Totale incidentele baten	€6.568.800	€6.553.900	-	-	-
Totale incidentele lasten	€6.458.600	€6.271.900	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	€110.200	€282.000	-	-	-
Toevoeging aan reserves	€419.800	€282.000	-	-	-
Onttrekking uit reserves	€27.600	-	-	-	-
Resultaat	€-282.000	-	-	-	-

Tabel 1: Financiële samenvatting

In de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 hebben we de wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 verwerkt. De vastgestelde begroting 2024 was gebaseerd op de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2023 en de daaruit volgende structurele baten en lasten. De volgende ontwikkelingen hebben geleid tot wijzigingen van deze begroting voor wat betreft uren en/of omzet:

- reeds vastgestelde tarieven 2024 en 2025;
- verhoging van het aantal gegarandeerde uren in het DVO 2024;
- extra opdrachten gecontracteerd via het uitvoeringsprogramma (UVP) 2024 in het kader van tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en projecten;
- raming aanvullende uren uit aanvullende opdrachten;
- raming inzet op en besteding van overige financiering vanuit Specifieke Uitkeringen (bijvoorbeeld SPUK Energie en SPUK IBP) en andere (provinciale) subsidies (bijvoorbeeld Provinciale vergoeding bodem).

In 2024 is een incidenteel resultaat van €-282K begroot dit wordt veroorzaakt door 'lasten bovenwettelijk verlof' die mogelijk ten gunste van de voorziening dienen te moeten worden gebracht.

De doorwerking van de structurele wijzigingen in de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 zijn meegenomen in de ontwerp begroting 2025 en op basis van continue prijzen geëxtrapoleerd in de meerjarenraming 2026-2028. Daarnaast is, zoals aangekondigd in notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024', dit keer voor het eerst om een beter inzicht in het totale budget te verkrijgen een inschatting van het incidentele gedeelte meegenomen in de ontwerp begroting 2025. De lasten zijn waar nodig aangepast aan de recente loon- en prijsontwikkelingen.

De ODRU is ervan doordrongen dat, naast een goede dienstverlening, efficiëntie en kostenbesparing van groot belang zijn. De ODRU streeft ernaar de lastenontwikkeling in samenspraak met de gemeenten zo laag mogelijk te houden. ODRU zet daarom verder in op het kosten onderzoek in de keten uit het driesporenbeleid dat de ODRU in 2021 is gestart en op het in samenspraak met gemeenten behalen van de '80/20 verhouding' van de verhouding DVO/UVP.

Hieronder volgt een beknopte toelichting op een aantal onderwerpen die financieel van belang is:

a. Grote uren en omzet

Net als in voorgaande jaren wordt voorzichtigheidshalve niet alle gecontracteerde uren meegenomen in de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024. We gaan uit van een inschatting op basis van de realisatie in de afgelopen jaren en de gecontracteerde uren:

Uren en omzet	Realisatie 2023	Gecontracteerd 2024	1e Bijgestelde Begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025
Gegarandeerde uren (DVO)	151.379 uur	152.955 uur	152.955 uur	€17.742.800	€18.813.500
Tijdelijke uren	15.811 uur	11.279 uur	11.279 uur		
Tijdelijke Omgevingswet uren		10.345 uur	10.345 uur		
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	15.811 uur	21.624 uur	21.624 uur	€2.508.400	€2.659.800
Project uren	17.144 uur	19.672 uur	18.672 uur	€2.166.000	€2.296.600
Subtotaal (inclusief regionale uren)	184.334 uur	194.251 uur	193.251 uur	€22.417.200	€23.769.900
Balans uren	754 uur	3.149 uur	1.000 uur	€116.000	€123.000
Aanvullende uren	4.740 uur		4.500 uur	€579.400	€608.600
Provinciale vergoeding bodemtaken			4.916 uur	€570.300	€570.300
Totaal (exclusief SPUK uren)	189.828 uur	197.400 uur	203.667 uur	€23.682.900	€25.071.800

Tabel 2: Uren en omzet

b. Omgevingswet en Bodemtaken

De Omgevingswet (Ow) die per 1 januari 2024 is ingetreden, wordt in principe in 2024 en 2025 niet opgenomen in de gegarandeerde uren in het DVO. De extra uren worden in eerste instantie via tijdelijke uren Omgevingswet opgenomen in het UVP en in de begroting incidenteel verwerkt. Op die manier kunnen gemeenten en de ODRU ervaren wat daadwerkelijk de invloed is van de Ow op de structurele kosten. De ODRU adviseert gemeenten om het verwachte effect van de Ow te verwerken in het UVP 2025. De uren worden op nacalculatiebasis in rekening gebracht.

In december 2022 is landelijk de afspraak gemaakt dat het Rijk haar bijdrage voor apparaatskosten aan onder andere de provincie Utrecht tot en met 2030 continueert. Het voorstel is dat de provincie de door het Rijk beschikbaar gestelde apparaatskosten VTH Bodem voor de jaren 2024 en 2025 door zal zetten naar onder andere de ODRU. Dit betreft een incidentele (niet dekkende) financiering en is ten behoeve van de benodigde uren voor inhuur derden en wordt omgerekend tegen het standaard uurtarief voor de jaren 2024 en 2025.

c. Toegestane vaste formatie

De toegestane vaste formatie neemt van 144,80fte¹ met 3,65fte toe naar 148,45fte en is gerelateerd aan de omvang van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO). De uitbreiding van het DVO met 1.576 uur resulteert in een toename van 1,09fte. De resterende 2,56fte wordt veroorzaakt door afspraken die zijn gemaakt in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. In 2025 neemt de overhead formatie met 1fte toe conform notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

d. Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers (Omgevingswet)' is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten (inzet van personeel dat normaal gesproken declarabel inzetbaar is, inhuurkosten en andere kosten waaronder begrepen opleidingskosten die niet uit andere budgetten worden gedekt) met betrekking tot het themaplan (invoering van de) Omgevingswet. Het budget is in 2023 voor het grootste deel aangewend en het restant (per 31-12-2023 €24.200) zal in 2024 worden ingezet en afgerond.

De bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering' is bedoeld om onze uitstoot te reduceren door: duurzaam woon-werkvervoer, duurzaam of reductie van zakelijk verkeer en het stimuleren van thuiswerken. Binnen dit project onderzoeken en testen we verschillende maatregelen, zoals extra budget voor elektrische fietsen en aanschaffen van weersbestendige fietstassen/kleding, inzet van elektrische huurauto's voor zakelijk verkeer en het vergroten van het aandeel zakelijk verkeer met behulp van openbaar vervoer door

¹ Zie besluit AB 6 april 2023.

mogelijke aanpassing van de reiskostenregeling. In 2023 is budget besteed aan de uitvoering van activiteiten om intern te komen tot een CO₂ neutrale organisatie. Dit zal afgerond worden in 2024 (resterend saldo per 31-12-2023 €3.400).

e. Weerstandscapaciteit/ algemene reserve

Eind 2023 bedroeg de weerstandscapaciteit €1.091K (exclusief het resultaat over 2023 van €644K negatief). Begin 2024 hebben we de risico's herzien en bedraagt het restrisico €867K. Binnen het bestuur is afgesproken dat de ratio moet liggen tussen de 1,0 en de 1,4. Om de minimale ratio van 1,0 te halen, wordt in deze eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 voorgesteld om een incidentele bijdrage aan de gemeenten te berekenen voor het totaalbedrag van €420K.

ONTWERP

1. Inleiding

Het doel van de eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028 is om het bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht inzicht te geven in een nadere uitwerking van de financiële verwachtingen over de jaren 2024 – 2028 op basis van de uitgangspunten uit de door het algemeen bestuur op 14 december 2023 vastgestelde notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

1.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

De ODRU is een gemeenschappelijke regeling van vijftien gemeenten in de provincie Utrecht. Los van landelijke ontwikkelingen hebben middelgrote en kleine Utrechtse gemeenten al eerder hun krachten gebundeld in twee milieudiensten, die in 2012 de ODRU vormden. Deze bundeling op het gebied van het omgevingsrecht leverde voor de gemeenten samen en voor elke gemeente afzonderlijk betere garanties voor:

- de kwaliteit en beleidsneutraliteit van de uitvoering;
- financiële schaalvoordelen;
- een vermindering van kwetsbaarheid.

Door deze 'shared service'-gedachte is de ODRU naast de VTH-taken² ook kenniscentrum voor milieu en duurzaamheid. Vanuit deze positie heeft de ODRU een breed palet aan adviserende en uitvoerende taken in huis. Denk aan onze centra voor natuur- en duurzaamheidscommunicatie en onze advisering bij ruimtelijke projecten en voor bodembeleid. Voor de gemeenten IJsselstein en De Ronde Venen voeren we ook bouwtaken³ uit.

De ODRU houdt toezicht op 15.000 actieve bedrijven. Hun risicoprofiel in de vijftien deelnemende gemeenten is relatief beperkt, omdat geen sprake is van zware industrie. Dus is het risico op grote incidenten (milieurampen) laag. Aan de andere kant is het risico op voortdurend doorsijpelende milieuschade - met op langere termijn grote schade - veel meer aan de orde. Het naleefgedrag van de ondernemers is onvoldoende, van administratieve onvolkomenheden tot milieurisico's, waardoor hercontroles en handhaving nodig zijn. Grote risico's bespreken we met de betreffende gemeente. Om efficiënter toezicht te houden, met een zo groot mogelijk maatschappelijk effect, werken we inmiddels met programmatisch en risico gestuurd toezicht, naast keten- en gebiedstoezicht.

Onze gemeenten kennen een diversiteit aan bedrijven. Een beperkt aantal bedrijven valt onder de Brzo-inrichtingen⁴. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied verzorgt bij deze bedrijven de vergunningverlening, toezicht en handhaving. De provincie is bevoegd gezag voor de bouw- en milieuaspecten van een bepaalde categorie bedrijven. Een deel van de bijbehorende, uitvoerende bouwtaken wordt waarschijnlijk overgebracht van de gemeenten naar de Omgevingsdiensten RUD⁵ en ODRU. Grote verkeersstromen over weg en spoor zorgen voor een forse druk op de fysieke leefomgeving. De ODRU regisseert de uitvoering van projecten voor geluidssanering (c.q. gevelaanpassingen). Ook zijn we alert op ondermijning en de risico's daarvan.

² Vergunningverlening, toezicht en handhaving.

³ Onder deze taken verstaan wij het toetsen van omgevingsvergunningen aan alle onderdelen die nodig zijn: van welstand, bestemmingsplan/omgevingsplan tot constructieveiligheid. En het houden van toezicht op de naleving hiervan en waar nodig handhavend optreden.

⁴ Besluit risico zware ongevallen, waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen in bepaalde omvang.

⁵ Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

1.2 Koers 2023-2027

Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2023 de Koers voor de jaren 2023-2027 van de ODRU vastgesteld. Deze Koers geeft aan welke toegevoegde waarde van de ODRU gevraagd wordt en wat dat betekent voor de positionering, taken en instrumenten. Hieraan gekoppeld zijn ambities die de agenda voor de verdere ontwikkeling van de organisatie in de genoemde periode vormen.

In de Koers is beschreven met welke ontwikkelingen de ODRU en gemeenten te maken hebben en wat deze ontwikkelingen voor de ODRU betekenen. Zes rode draden zijn benoemd:

- 1) Het beroep op externe samenwerking wordt groter.
- 2) Met de RUD verkennen we de mogelijkheden van één Omgevingsdienst voor heel Utrecht.
- 3) Beoordelingen gebeuren binnen ruimere beleidskaders (Omgevingswet).
- 4) Investeren in specialismen (bijvoorbeeld externe veiligheid, grondwater, stikstof, afval als grondstof, (nieuwe) zeer zorgwekkende stoffen, gedragsbeïnvloeding en effectiviteit van het toezicht, publieke informatievoorziening).
- 5) Vragen komen bij de ODRU binnen via de Regievoerders van de gemeenten. De ontwikkelingen leiden ook tot een complexere opgave voor deze Regievoerders, individueel binnen de eigen gemeente en gezamenlijk als verbond van opdrachtgevers van de ODRU.
- 6) Vereenvoudigen van de bedrijfsvoering en moderniseren van het functiegebouw. Vanuit de maatschappelijke opgaven worden de eisen aan de ODRU - voor een deel van de taken – zwaarder. Dat moet doorwerken in de eisen die aan sommige functies gesteld worden en wij willen medewerkers meer ontwikkelmogelijkheden bieden om de kennis in de organisatie niet alleen te ontwikkelen, maar ook vast te houden.

1.3 Proces

De eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 worden door de leden van het dagelijks bestuur (DB) van de ODRU als eerste besproken met als doel deze vast te stellen en beiden voor zienswijze voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Nadat de begroting in het DB is vastgesteld wordt deze door het DB naar zowel de raden van de deelnemende gemeenten als het algemeen bestuur (AB) verzonden. De raden kunnen binnen twaalf weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het DB.

Het DB stelt de raden, voorafgaande aan het vaststellen van de begroting door het AB, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt. Het DB zal de zienswijzen bij de begroting voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 is als volgt:

• (voorlopig) vaststellen ontwerp begroting door DB	21 maart 2024
• bespreken ontwerp begroting door AB	11 april 2024
• indienen zienswijze gemeenteraden (termijn 12 weken)	14 juni 2024 (uiterlijk retour)
• vaststellen begroting door AB	4 juli 2024

De begroting moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling door het AB worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht.

1.4 Leeswijzer

In DEEL 1 BELEIDSBEGROTING worden in hoofdstuk 2 Programmaplan de prioriteiten beschreven en de uitgangspunten van de begroting. De voor ODRU van toepassing zijnde Verplichte paragrafen: weerstandvermogen en risicobeheersing, financiering en bedrijfsvoering zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

DEEL 2: FINANCIËLE BEGROTING bevat in hoofdstuk 4 de Overzicht van baten en lasten 2024 – 2028 en een toelichting daarop en in hoofdstuk 5 de Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 en een toelichting daarop.

DEEL 1 BELEIDSBEGROTING

2. Programmaplan

2.1 Prioriteiten

De ODRU kent één programma waarvoor het meerjarenplan is opgesteld in de Koers 2023- 2027 en waarin het algemeen bestuur heeft benoemd dat de agenda die hierin staat omvangrijk is en dat niet alles tegelijk kan. Afsproken is dat er per begrotingsjaar prioriteiten vastgesteld worden.

Samengevat verwachten we dat 2024 en 2025 in het teken zal staan van:

- 1) Het verder werken aan de implementatie van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen.
- 2) Het omgaan met de onzekerheden omtrent stikstof, woningbouwopgave en landbouwakkoord.
- 3) Het uniform werken in het kader van het nog vast te stellen mandaatbesluit.
- 4) Het verder werken aan de versterking van het VTH-stelsel.
- 5) Het realiseren van één robuuste omgevingsdienst voor heel Utrecht per 1 januari 2026, waarmee de besturen van de ODRU en de RUD Utrecht in het najaar van 2023 hebben ingestemd.
- 6) Personeel en organisatie: het vinden, boeien en binden van medewerkers - inclusief het meer in balans brengen van de verhouding vast en tijdelijk personeel – én het investeren in uniforme afspraken met onze gemeenten.
- 7) Bedrijfsvoering:
 - a) Het optimaliseren van de werkprocessen en de komende jaren een flinke stap maken in het data gestuurd werken.
 - b) De overhead brengen naar een niveau dat past bij de jaarlijkse omvang van de opdrachtenportefeuille.
 - c) Voldoen aan wetgeving op gebied van o.a. informatiebeveiliging, open overheid en archivering.

Van bovenstaande ontwikkelingen zijn de structurele effecten onder 6 en 7 vanaf 2024 meegenomen in het in het algemeen bestuur van 14 december bijgestelde uurtarief 2024 bij vaststelling van notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' waarin dat verder is uitgewerkt. De overige ontwikkelingen moeten worden gefinancierd vanuit de structurele begroting, bestemmingsreserve Koers Omgevingswet of via aanvullende opdrachten en via externe financiering (voor bijvoorbeeld de Provinciale vergoeding bodemtaken).

De in notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' beschreven richting en voorstellen zijn financieel verwerkt in deze begroting. Eventuele onzekerheden die nog bestaan en niet financieel konden worden vertaald, worden in deze begroting tekstueel toegelicht.

2.2 Uitgangspunten

Hieronder zijn de uitgangspunten opgenomen die als basis dienen voor het begrotingsjaar 2024 en 2025:

- a. De meerjarenbegroting 2024 en de structurele effecten nadien vastgesteld in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' vormen de basis waarin voor 2024 rekening wordt gehouden met een loon- of prijscorrectie van respectievelijk 3,50% en -0,90%.
- b. In de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' wordt uitgegaan van de huidige wijze van tariefberekening (gebaseerd op het structurele kostengedeelte van de begroting en de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten per 2023).
- c. De gemeentelijke bijdragen zijn gebaseerd op 152.955 gegarandeerde uren⁶ uit de dienstverleningsovereenkomsten 2024 met de eigenaar gemeenten en het in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' vastgestelde standaard tarief voor 2024 van €116,00 per uur (inclusief eenmalige korting van €1 vanwege het temporiseren van het functiehuis) en voor 2025 van €123,00 per uur.
- d. De structurele begroting 2025 is gelijk aan de optelling van de structurele begroting 2024 en de structurele wijziging 2024. Vervolgens zijn de bedragen vermenigvuldigd met de loon- of prijscorrectie uit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' respectievelijk 4,70% en 4,10%.

⁶ Dit is inclusief de verhogingen van gemeenten: Oudewater 447 uur, Rhenen 674 uur en Wijk bij Duurstede 455 uur.

- e. Naast dat in de begroting 2025 wordt uitgegaan van de zekere omzet vanuit de dienstverleningsovereenkomsten en de structurele kosten brengen wij - ten behoeve van een begroting die meer inzicht biedt - ook de incidentele omzet en kosten in beeld.
- f. De meerjarenbegroting vanaf 2026 is opgesteld in zogenaamde constante prijzen. Er is geen loon- of prijsaanpassing verwerkt voor de jaren na 2025.
- g. Conform de vereisten van het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) wordt de begroting ingedeeld naar de voorgeschreven taakvelden.
- h. Alle bedragen in de begroting zijn exclusief btw en de ODRU verricht géén activiteiten die vennootschapsbelasting (vpb) plichtig zijn.
- i. Met de hoge inflatie is in het uurtarief voor 2025, dat in december 2023 door het AB is vastgesteld rekening gehouden, of dat dekkend is moet in de loop van 2024 blijken. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn dan komt de ODRU met een voorstel voor aanpassing van het tarief.
- j. Voor de invoering van de Omgevingswet is in het algemeen bestuur afgesproken om de hiermee samenhangende uren als tijdelijke uren in het uitvoeringsprogramma (UVP) op te nemen.
- k. Verkenning van of eventueel samengaan met RUD Utrecht is niet meegenomen, omdat we daarvoor financiering van provincie en Rijk verwachten.
- l. Formatie wordt doorgerekend op basis van het maximum schaalniveau⁷.
- m. Inhuur wordt doorgerekend op basis van gemiddelde inhuurtarieven.
- n. In de kadernota 2024 is maximaal €2,04⁸ structureel in het tarief opgenomen voor de ontwikkeling van het functiehuis waarover medio 2024 pas definitief besloten wordt aan de hand van concrete uitwerking. Voor 2024 wordt een eenmalige korting van €1 op het standaard uurtarief vanwege het temporiseren van het functiehuis aan eigenaar gemeenten gegeven. Dit is als een incidentele verlaging verwerkt in de baten uit bijdragen eigenaar gemeenten UVP.
- o. Als de omvang van de weerstandscapaciteit en bestemmingsreserves het toelaat worden financiële resultaten achteraf verdeeld via het jaarrekeningresultaat over de eigenaar gemeenten.

⁷ Op basis van vastgestelde CAO 2024.

⁸ Prijspeil 2022.

3. Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), tenzij het betreffende onderdeel niet van toepassing is.

Bij de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) zijn de volgende onderdelen niet van toepassing:

- lokale heffingen;
- onderhoud van kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

De navolgende paragrafen zijn wel van toepassing bij de ODRU:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie paragraaf 3.1);
- financiering (zie paragraaf 3.2);
- bedrijfsvoering (zie paragraaf 3.3).

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODRU beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. In het algemeen bestuur van 14 december 2023 is de notitie 'Weerstandsvermogen en risicomangement 2024' behandeld. Voor een nadere toelichting op dit onderwerp wordt verwezen naar dit document. Bij het opstellen van de jaarstukken en deze begroting zijn de risico's opnieuw hoog over bekeken en zijn de navolgende risico's herzien:

- 1) Het risico op een hoger verzuim is bijgesteld waarbij de inschatting is dat de mogelijke schade op een hoger verzuim toeneemt waardoor het restrisico uitkomt op €136K. In de berekening van december was er geen restrisico opgenomen.
- 2) Daarnaast is het risico op de berekening systematiek uurtarief herzien. In de notitie was hiervoor een restrisico opgenomen van €419K en dat risico is nu niet meer opgenomen omdat wijzigingen middels een nieuw berekend en vastgesteld uurtarief worden meegenomen in de bijgestelde begroting 2024.

Het totale restrisico daalt door deze actualisatie van €1.150K naar €867K.

3.1.1 Risicobeeld

Het algemene risicobeeld ligt op een lager niveau dan in 2023. Dit komt vooral door de hierboven beschreven risico 'berekening systematiek voor het uurtarief' dat niet meer opgenomen is als risico maar wordt meegenomen in de bijgestelde begroting 2024. Het grootste risico voor de ODRU is als er zich een ernstig beveiligingsincident zich voordoet waardoor de ICT omgeving niet beschikbaar is. Dit risico bedraagt €380.000 (is gestegen met €22.000 ten opzichte van 2022).

3.1.2 Advies over de weerstandscapaciteit

De huidige beschikbare weerstandscapaciteit (die gelijk is aan de algemene reserve in 2023) van €1.091K is voldoende om het restrisico van €867K te dekken. De ratio voor de waardering van het restrisico komt uit op 1,26⁹. Binnen het bestuur is afgesproken dat de ratio moet liggen tussen de 1,0 en de 1,4. Het huidige weerstandsvermogen is daarmee voldoende om eventuele restrisico's op te vangen.

⁹ Zie paragraaf 3.1.3 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen.

3.1.3 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

Onderdeel	Stand per heden
Algemene reserve 2023	1.091.000
Restrisico 2024	867.000
Ratio weerstandsvermogen (algemene reserve / restrisico)	1,26
Waardering restrisico conform Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement	C (voldoende)

Tabel 3: Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

3.1.4 Berekening van het restrisico

Risicomanagement		2023			
Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S *	Risico x € 1.000	Risico-klasse %	Restrisico x € 1.000
1. Hoger ziekteverzuim dan de norm	Sturing op het verzuimbeleid	S	181	75%	136
2. Personele frictiekosten (eigen risicodragerschap WW en WGA)	Strategisch personeelsbeleid, regeling 'generatiepact' en mobiliteitsbevordering en loopbaanbegeleiding	S	89	10%	9
3. Claims door asbestslachtoffers	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	300	10%	30
4. Berekeningsmethodiek uurtarief (loon- en prijsindexatie)	Het effect van loon of prijs stijging/daling opnemen in de begrotingswijziging en uitgaan van reële kostenstijging	S	0	75%	-
5. Onderbezetting op formatieplan	Strategisch personeelsbeleid en de arbeidsmarktstrategie.	S	225	75%	169
6. Ernstig datalek waarvoor Autoriteit Persoonsgegevens boete oplegt	Meldingsproces is op orde. Voldoende bewustzijn binnen de organisatie.	S	789	10%	79
7. Ernstig beveiligingsincident waardoor IT omgeving niet beschikbaar is	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen. Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	759	50%	380
8. Conjunctuurgevoelige vraag	Tijdige communicatie en afspraken met de klant maken. Terughoudend zijn met invullen van vacatures.	S	91	50%	46
9. Verandering van wettelijke milieunormen	Strategisch personeelsbeleid houdt rekening met een ruimere flexibele schil bij gevoelige taakgebieden	S	181	10%	18
Totaal berekend restrisico 2024					867

Tabel 4: Berekening restrisico

3.1.5 Financiële Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de staat van baten en lasten of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de ODRU. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de ODRU beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. De kengetallen zijn in de onderstaande tabel berekend en toegelicht en zijn afgeleid uit de Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 (zie hoofdstuk 5).

Kengetallen	Realisatie 2023	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	-3,63%	-4,61%	-6,63%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3,63%	-4,61%	-6,63%
Solvabiliteitsratio	8,20%	9,48%	12,87%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 5: Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODRU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote verbeterd in de loop van de jaren vanwege de bijdragen van eigenaar gemeenten aan de voorziening bovenwettelijk verlof.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat de ODRU geen verstrekte leningen heeft.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van De ODRU. De solvabiliteit verbeterd in de loop van de jaren vanwege de bijdragen van eigenaar gemeenten aan de voorziening bovenwettelijk verlof.

Grondexploitatie

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODRU geen grond exploiteert.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief of nihil percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Het percentage is vanaf 2023 0%, omdat de structurele baten dekkend zijn voor de structurele lasten.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODRU geen belastingen int.

3.2 Financiering

In 2017 is het treasury statuut door het algemeen bestuur vastgesteld. Hierin staat beschreven op welke wijze ODRU inhoud geeft aan treasury en financiering. ODRU beperkt de interne liquiditeitsrisico's door de treasury activiteiten te baseren op informatie waarmee een korte termijn liquiditeitsprognose opgesteld kan worden. Valutarisico's zijn bij ODRU uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Bij ODRU is er in de liquiditeit sprake van een vast patroon voor wat betreft de inkomsten. Dit heeft te maken met de voorfacturatie per kwartaal. Jaarlijks maken we een liquiditeitsprognose. Deze maakt inzichtelijk wat de verwachte liquiditeitspositie in het jaar zal zijn. Bij ODRU is sprake van een strakke controle op de uitstaande vorderingen. Het betalingsgedrag van de eigenaar gemeenten is goed. Dit draagt eraan bij dat de liquiditeitspositie in orde is.

3.3 Bedrijfsvoering

Het MT en de afdelingen Bestuursbureau, Bedrijfsbureau en Planning & Control leveren de ondersteuning die nodig is voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie en die ten dienste staat van een optimale dienstverlening door de ODRU aan de eigenaar gemeenten, inwoners en bedrijven. Dit gebeurt op verschillende gebieden die in deze paragraaf nader worden toegelicht.

3.3.1 Duurzame Bedrijfsvoering

Het thema Duurzaamheid betreft natuurlijk ook onze eigen bedrijfsvoering. We hebben de ambitie om in 2030 CO₂ neutraal te zijn. De CO₂ footprint is de meetlat waarlangs we onze uitstoot leggen. Het eerste speerpunt ligt op het sterk verminderen van de uitstoot veroorzaakt door woon-werkverkeer en zakelijk verkeer en het eigen energiegebruik van de kantoorlocaties. In 2022 hebben we hiertoe ons eigen wagenpark elektrisch gemaakt, in 2023 zijn wij gestart met het meten van het woon-werkverkeer en hebben wij de mogelijkheden onderzocht om dit duurzamer te maken. In 2024 willen wij dit nader uitwerken. Het tweede speerpunt is het verduurzamen van onze inkoop. Bij aanbestedingen worden in 2024 altijd duurzaamheids-criteria gebruikt.

3.3.2 Huisvesting, facilitair en inkoop

In 2024 verlengen we ons huurcontract met de Provincie Utrecht en zijn we voornemens om te investeren in de inrichting van de gehuurde verdieping(en). Ook in 2024 zullen wij op basis van ons inkoopbeleid de benodigde (Europese) aanbestedingen uitvoeren. In 2024 verwachten we onder meer een (nieuw) contract met een arbodienst en een salarisverwerker af te sluiten.

De geraamde structurele huisvestingskosten voor 2024 bedragen €721K en voor 2025 €722K.

3.3.3 ICT

Bij de invoering van nieuwe applicaties is de afgelopen vijf jaar een forse bijdrage geleverd aan de digitale weerbaarheid van de ODRU. Voor 2024 is het doel ons volledig te kunnen conformeren aan de BIO (baseline informatiebeveiliging Overheid; basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen).

De geraamde structurele ICT kosten¹⁰ voor 2024 bedragen €1.472K en voor 2025 €1.532K.

3.3.4 Personeel

De toegestane vaste formatie voor de ODRU was 144,80fte (door AB vastgesteld op 6 april 2023). Door de uitbreiding van het DVO is de vaste formatie in de uitvoering met 1,09fte toegenomen en in de tabel hieronder opgenomen. Hiervoor wordt geen extra overhead in de vaste formatie opgenomen. Daarnaast komt er, door de ruimte die is ontstaan door notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024', 2,56fte bij (zie verder paragraaf 4.3.1 Personeel). Door het algemeen bestuur is vastgesteld dat het percentage vaste overhead maximaal 25% mag bedragen. Naast de vaste formatie heeft de ODRU ook een flexibele schil.

In onderstaande tabel wordt de verhouding declarabele en overhead formatie weergegeven:

Type formatie	Totaal formatie ruimte per 2024	Aandeel in totaal
Declarabel	113,32fte	76%
Overhead	35,13fte	24%
Totaal	148,45fte	100%

Tabel 6: Verhouding declarabele en overhead formatie

In de begroting is rekening gehouden met de ODRU-norm van 5% voor arbeidsverzuim. Deze norm is ten opzichte van vorige jaren ongewijzigd gebleven. Ook voor het jaar 2024 streven we ernaar binnen deze norm te blijven.

De verwachting is dat ook in 2024 nog sprake is van een grote krapte op de arbeidsmarkt. De ODRU behoudt de ambitie om de toegestane vaste formatie zo volledig mogelijk in te vullen, maar verwacht dat dit in 2024 nog steeds lastig zal zijn voor de vakspecialistische functies. Dit zal extra bemoeilijkt worden door de

¹⁰ Dit zijn de ICT kosten in het kader van beheer en ondersteuning, hardware, infrastructuur en software.

toenemende uitstroom in verband met pensionering. Het werven van nieuwe medewerkers blijft daarom de komende jaren extra onder de aandacht van de ODRU. In 2024 nemen wij een recruiter in dienst en gaan we door met de uitbesteding van de werving en preselectie van vakspecialistische functies aan een extern gespecialiseerd wervingsbureau als achtervang. Verder voeren we een kwalitatieve en kwantitatieve strategische personeelsplanning uit, zodat we kunnen anticiperen op bijvoorbeeld hogere uitstroom van medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.

De ODRU werkt sinds 2017 met streefcijfers in het kader van strategische personeelsplanning die ook in 2024 en 2025 worden nagestreefd. In onderstaande tabel wordt een overzicht van de kengetallen weergegeven. De nadruk ligt op het behalen van een bezettingsgraad van 100%. Daarnaast zetten we in op scholing en ontwikkeling van onze medewerkers, onder meer vanwege het voldoen aan de kwaliteitscriteria:

KPI	KPI + streefwaarde	Streefwaarde	Resultaat 2019	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
1.	Bezettingsgraad t.o.v. formatie	100%	86%	87%	89%	88%	86%
2.	Doorstroming naar andere functie	7,5%	6,2%	2,0%	1,4%	2,9%	2,9%
3.	Generatie index conform landelijk gemiddelde	1,1	1,9	1,6	1,6	2,4	1,8
4.	Aantal YP in dienst < 30 jaar	2 a 3	7	5	5	3	10
5.	Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd	70-75%	100%	65%	85%	85%	100%

Tabel 7: Kengetallen strategische personeelsplanning

ad KPI 1. Bezettingsgraad ten opzichte van de formatie van 100%

De toegestane vaste formatie is gebaseerd op de omvang van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de eigenaar gemeenten. De definitie voor de bezettingsgraad, is: 'De verhouding van de feitelijke bezetting in fte ten opzichte van de toegestane vaste formatie in fte (uitgedrukt in procenten)'. In 2023 kwamen wij uit op een bezettingsgraad van 86%. Deze ligt onder de streefwaarde van 100% waartoe het MT en het bestuur in 2020 hebben besloten. In 2024 en 2025 gaan wij door met de wervingsactiviteiten om de bezettingsgraad verder te verhogen.

ad KPI 2. Doorstroming naar andere functie 7,5% (interne mobiliteit)

De definitie voor de doorstroming is: 'De verhouding van het aantal medewerkers dat doorstroomt naar een andere functie binnen de organisatie ten opzichte van het totaal aantal medewerkers (uitgedrukt in procenten)'. Dit gaat om horizontale en verticale doorstroming (omhoog en omlaag binnen het functiehuis) en een formele wijziging van functie. Het vervullen van een tijdelijke rol (bijvoorbeeld projectleider) zonder bijbehorende functiewijziging geldt niet als doorstroming. In 2023 zijn net als in 2022 vier medewerkers intern doorgestroomd naar een andere functie. Dit komt neer op een mobiliteit van 2,9%. De KPI hebben wij daarmee niet gehaald in 2023.

ad KPI 3. Generatie-index conform landelijk gemiddelde: 1,1

De definitie is: 'De verhouding van het aantal 50- tot 60-jarigen in de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van het aantal 30- tot 40-jarigen'. Wanneer de verhouding in evenwicht is, is deze 1. Wanneer deze groter is dan 1, dan is het aantal 50- tot 60-jarigen in de meerderheid. In 2023 is onze generatie-index 1,8. Deze is hoger dan de streefwaarde van 1,1 en ook lager dan in 2022 (2,4). Tot en met 2021 waren er twee instrumenten om de leeftijdsopbouw te beïnvloeden: de Regeling generatiepact en het Young Professional programma (zie hieronder). De regeling generatiepact is in de CAO 2021 vervangen. De huidige zeven deelnemers mogen gebruik maken van de regeling tot hun pensioen.

ad KPI 4. Jaarlijks gemiddeld twee tot drie trainees/Young Professionals in dienst nemen

De definitie is: 'Aantal trainees of Young Professionals (jonger dan 30 jaar) in dienst op een functie, in vaste dienst of op basis van een tijdelijk contract'. In september 2020 zijn vijf Young Professionals aangenomen. Het Young Professionalsprogramma duurde tot en met februari 2022. Dit instrument is daarna niet verder doorgezet. Gezien de krappe arbeidsmarkt is er ingezet op extra wervingsactiviteiten waarmee in 2023 16 medewerkers zijn geworven. In 2024 en 2025 wordt hier verder op ingezet.

ad KPI 5. Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd 70-75% (deskundigheid)

De definitie luidt: 'De verhouding tussen het aantal medewerkers dat een opleiding of cursus heeft gevolgd en het totaal aantal medewerkers (uitgedrukt in procenten)'. In 2022 volgde 100% van de medewerkers een cursus of opleiding. Alle medewerkers hebben in 2023 deelgenomen aan de training omgaan met ongewenst gedrag. Daarnaast zijn er nog veel andere opleidingen gevolgd.

ONTWERP

DEEL 2: FINANCIËLE BEGROTING

4. Overzicht van baten en lasten 2024 – 2028 en toelichting

4.1 Staat van baten en lasten

In onderstaande tabellen is de staat van baten en lasten voor de jaren 2024 tot en met 2028 weergegeven.

Voor de toelichting wordt verwezen naar paragrafen 4.2 Toelichting op de baten en 4.3 Toelichting op de lasten.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2023	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3) (b)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5) (c)	Begroting 2026 (structureel)	Begroting 2027 (structureel)	Begroting 2028 (structureel)	2024 minus 2023 (b-a)	2025 minus 2024 (c-b)
	(a)												(b-a)	(c-b)
Baten														
Eigenaar gemeenten UVP	€19.158.500	€16.727.400	€1.168.400	€4.637.400	€5.805.800	€22.533.200	€18.813.500	€5.079.400	€23.892.900	€18.813.500	€18.813.500	€18.813.500	€3.374.700	€1.359.700
Aanvullende opdrachten	€849.900	-	-	€579.400	€579.400	€579.400	-	€608.600	€608.600	-	-	-	€-270.500	€29.200
Overige goederen en diensten	€457.200	€417.700	-	€845.400	€845.400	€1.263.100	€418.300	€570.300	€988.600	€418.300	€418.300	€418.300	€805.900	€-274.500
Overige baten	€392.800	€106.000	-	€506.600	€506.600	€612.600	€106.000	€295.600	€401.600	€106.000	€106.000	€106.000	€219.800	€-211.000
Totaal baten	€20.858.400	€17.251.100	€1.168.400	€6.568.800	€7.737.200	€24.988.300	€19.337.800	€6.553.900	€25.891.700	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€4.129.900	€903.400
Lasten														
Personeel	€10.969.400	€13.433.200	€824.700	€-2.495.800	€-1.671.100	€11.762.100	€15.078.200	€-2.033.200	€13.045.000	€15.078.200	€15.078.200	€15.078.200	€792.700	€1.282.900
Inhuur derden	€5.780.500	-	-	€8.307.400	€8.307.400	€8.307.400	-	€7.959.300	€7.959.300	-	-	-	€2.526.900	€-348.100
Indirecte personele kosten	€1.519.900	€748.600	€180.400	€380.400	€560.800	€1.309.400	€959.300	€345.800	€1.305.100	€959.300	€959.300	€959.300	€-210.500	€-4.300
Algemene kosten	€1.785.600	€1.728.500	€34.800	-	€34.800	€1.763.300	€1.829.800	-	€1.829.800	€1.829.800	€1.829.800	€1.829.800	€-22.300	€66.500
Overige lasten	€1.478.200	€1.340.800	€128.500	€266.600	€395.100	€1.735.900	€1.470.500	-	€1.470.500	€1.470.500	€1.470.500	€1.470.500	€257.700	€-265.400
Totaal lasten	€21.533.600	€17.251.100	€1.168.400	€6.458.600	€7.627.000	€24.878.100	€19.337.800	€6.271.900	€25.609.700	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€3.344.500	€731.600
Saldo baten en lasten	€-675.200	-	-	€110.200	€110.200	€110.200	-	€282.000	€282.000	-	-	-	€785.400	€171.800
Toevoeging aan reserves	€331.300	-	-	€419.800	€419.800	€419.800	-	€282.000	€282.000	-	-	-	€88.500	€-137.800
Onttrekking uit reserves	€362.800	-	-	€27.600	€27.600	€27.600	-	-	-	-	-	-	€-335.200	€-27.600
Resultaat	€-643.700	-	-	€-282.000	€-282.000	€-282.000	-	-	-	-	-	-	€361.700	€282.000
		Eerste (ontwerp) bijgestelde begroting 2024						(ontwerp) Begroting 2025		Meerjarenraming 2026-2028			Afwijkingen	

Tabel 8: Staat van baten en lasten

Conclusies:

- Er is een structureel sluitende begroting voor de jaren 2024 tot en met 2028.
- In 2024 is een incidenteel resultaat van €-282K begroot dit wordt veroorzaakt door 'lasten bovenwettelijk verlot' die we verwachten in 2024 ten gunste van de voorziening te moeten brengen.
- In 2025 bedraagt het begrote incidenteel resultaat €0.

4.2 Toelichting op de baten

4.2.1 Eigenaar gemeenten UVP

Bij de berekening van de Eigenaar gemeenten UVP is uitgegaan van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO), de tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en projecturen uit de uitvoeringsprogramma's (UVP)¹¹. In onderstaande tabel wordt het aantal uur per jaar per contracttype weergegeven:

UVP contracturen	UVP 2023	UVP 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Gegarandeerde uren (DVO)	151.379 uur	152.955 uur	152.955 uur	152.955 uur	152.955 uur	152.955 uur
Tijdelijke uren	9.963 uur	11.279 uur	11.279 uur			
Tijdelijke Omgevingswet uren		-	10.345 uur	10.345 uur		
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	9.963 uur	21.624 uur	21.624 uur			
Project uren	26.297 uur	19.672 uur	19.672 uur			
Totaal UVP uren	187.639 uur	194.251 uur	194.251 uur			

Tabel 9: Aantal uur per jaar per contracttype

Voor een nadere uitwerking per eigenaar gemeente wordt verwezen naar Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente.

Voor 2024:

- De gegarandeerde uren 2024 zijn ten opzichte van 2023 toegenomen met 1.576 uur¹². Dit leidt tot een structurele wijziging vanaf 2024.
- In Kadernota 2024 is maximaal €2,04¹³ structureel in het tarief opgenomen voor de ontwikkeling van het functiehuis waarover medio 2024 pas definitief besloten wordt aan de hand van concrete uitwerking.
- In notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' is opgenomen dat er een eenmalige korting aan eigenaar gemeenten wordt verstrekt op het structurele uurtarief van €117 met 1 euro in verband met het temporiseren van het functiehuis.
- De UVP uren worden dus gefactureerd tegen het standaard uurtarief van €116.
- Aangezien de financiële ruimte die het functiehuis inneemt structureel in het uurtarief is opgenomen, wordt in de begroting het totaal aantal gegarandeerde uren met het structurele uurtarief van €117 vermenigvuldigd. De eenmalige korting van €1 in verband met het temporiseren van het functiehuis is in 2024 incidenteel verwerkt.
- Daarnaast zijn de tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en de projecturen zoals gebruikelijk ook incidenteel verwerkt tegen het standaard uurtarief van €116.

¹¹ Zie toelichting Uit het overzicht van baten en lasten per taakveld komt naar voren dat voor 2024 bijna 55% (€13,7mio) van de kosten, direct wordt besteed aan de uitvoering van taken van op het gebied van Milieubeheer. Daarnaast wordt bijna €3mio besteed aan Wonen en bouwen om de bouwtafen voor de gemeenten De Ronde Venen en IJsselstein mogelijk te maken. Tot slot wordt er ook nog voor een bedrag van €760K besteed aan Onderwijs bij onze NDC locaties. Onder de Overhead vallen niet alleen de personele lasten van overhead maar bijvoorbeeld ook huisvesting en ICT.

Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente.

¹² Dit betreft de verhogingen van gemeenten: Oudewater 447 uur, Rheden 674 uur en Wijk bij Duurstede 455 uur.

¹³ Prijspeil 2022.

Eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028

Voor 2025:

- Wordt uitgegaan van de UVP uren 2024 tegen het standaard uurtarief 2025¹⁴ van €123.
- De tijdelijke Omgevingswet uren zijn nog niet opgenomen als gegarandeerde uren.

In onderstaande tabel wordt de baat Eigenaar gemeenten UVP nader toegelicht voor 2024 en 2025:

Eigenaar gemeenten UVP	UPV 2024	Structureel 2024	Incidenteel 2024	Totaal 2024	Structureel 2025	Incidenteel 2025	Totaal 2025
Gegarandeerde uren (DVO)	152.955 uur	€17.895.800	€-153.000	€17.742.800	€18.813.500	-	€18.813.500
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	21.624 uur	-	€2.508.400	€2.508.400	-	€2.659.800	€2.659.800
Project uren	18.672 uur	-	€2.166.000	€2.166.000	-	€2.296.600	€2.296.600
Totaal UVP uren	193.251 uur	€17.895.800	€4.521.400	€22.417.200	€18.813.500	€4.956.400	€23.769.900

Tabel 10: Eigenaar gemeenten UVP in uren en in euro exclusief balans uren

De balansuren uit voorgaande jaren per 1-1-2024 zijn 3.189 uur. Net als in voorgaande jaren worden voorzichtigheidshalve niet alle gecontracteerde uren meegenomen in de bijgestelde begroting, maar gaan we uit van een inschatting op basis van de realisatie in de afgelopen jaren. In totaal houdt ODRU rekening met 193.251 declarabele UVP uren en 1.000 declarabele balansuren (Totaal 194.251 declarabele uren).

In de praktijk ontstaan verschillen tussen de in het uitvoeringsprogramma (UVP) geplande werkzaamheden en de door de gemeenten feitelijk verstrekte opdrachten, of kunnen opdrachten in overleg niet tot uitvoering komen. Rond de zomer wordt daarom in samenspraak met de gemeenten een prognose voor de planning voor de rest van het jaar gemaakt.

4.2.2 Aanvullende opdrachten

Gedurende het jaar worden zowel door eigenaar gemeenten als overige opdrachtgevers (zoals Provincie Utrecht, RUD Utrecht en Ministerie van I&W) aanvullende opdrachten verstrekt. Deze worden gefactureerd tegen het aanvullend uurtarief.

Voor 2024:

- Wordt incidenteel 4.500 aanvullende uren per jaar geraamd tegen het aanvullend uurtarief van €128,75.

Voor 2025:

- Wordt uitgegaan van 4.500 uur tegen het aanvullend uurtarief van €135,25.

In onderstaande tabel wordt dit weergegeven:

Aanvullende opdrachten	2024	2025
Aanvullende uren	4.500 uur	4.500 uur
Totaal aanvullende opdrachten	€579.400	€608.600

Tabel 11: Aanvullende opdrachten in uren en in euro

4.2.3 Overige goederen en diensten

Overige goederen en diensten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings- wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Apparaatskostenvergoeding bodemtaken	-	-	€570.300	€570.300	€570.300	-	€570.300	€570.300
SPUK Energie	€350.400	-	-	-	€350.400	€343.100	-	€343.100
SPUK IBP	-	-	€275.100	€275.100	€275.100	-	-	-
Overige	€67.300	-	-	-	€67.300	€75.200	-	€75.200
Totaal overige goederen en diensten	€417.700	-	€845.400	€845.400	€1.263.100	€418.300	€570.300	€988.600

Tabel 12: Overige goederen en diensten

¹⁴ Zie notitie 'Kadernota 2025 inclusief aangepast uurtarief 2024'.

De navolgende overige financiering is van toepassing voor 2024 en 2025:

- **Provinciale vergoeding bodemtaken:** Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan de VTH taken¹⁵ voor bodemsaneringen over van de provincie naar gemeenten. De taken worden eenvoudiger dan onder de huidige wetgeving maar een precieze inschatting van de kosten is er niet. Daarom is er in december 2022 landelijk de afspraak gemaakt dat het Rijk haar bijdrage voor apparaatskosten aan o.a. de provincie Utrecht tot en met 2030 continueert. Op landelijk niveau zal er een monitoring uitgevoerd gaan worden hoeveel budget gemeenten in de toekomst nodig hebben voor de nieuwe bodemtaken. In afwachting daarop is het voorstel dat de provincie de door het Rijk beschikbaar gestelde apparaatskosten VTH Bodem voor de jaren 2024 en 2025 door zal zetten naar o.a. de ODRU voor uitvoering van de gemeentelijke taken om een goede kwalitatieve uitvoering van de bodemtaken te kunnen garanderen. Dit betreft een incidentele financiering voor 2024 en 2025. De financiering is ten behoeve van de benodigde uren benodigd voor inhuur derden omgerekend tegen het standaard tarief voor 2024 van €116,00 per uur en voor 2025 van €123,00 per uur.
- **SPUK Energie:** Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing (SPUK Energie) is structureel begroot, omdat het een regeling van 5 jaar betreft. De middelen worden onder andere gebruikt voor extra capaciteit toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht.
- **SPUK IBP:** De ODRU heeft van het Rijk incidentele financiering ontvangen in het kader van de Regeling Specifieke Uitkering voor het Interbestuurlijk Programma VTH (hierna: SPUK IBP). Deze middelen worden ingezet voor een onderzoek naar een andere financieringssysteem, data gedreven werken en voor een impuls om te voldoen aan de wettelijk verplichte kwaliteitscriteria.
- **Overige:** Structurele projectinkomsten op het gebied van Volksgezondheid en Milieu en inkomsten vanuit de diverse NDC-locaties.

4.2.4 Overige baten

Overige baten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Directe personele baten	€105.000	-	-	-	€105.000	€105.000	-	€105.000
Huisvestingsbaten	€1.000	-	-	-	€1.000	€1.000	-	€1.000
Bijdrage aanvulling algemene reserve	-	-	€419.700	€419.700	€419.700	-	€282.000	€282.000
Baten t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken	-	-	€86.900	€86.900	€86.900	-	€13.600	€13.600
Totaal overige baten	€106.000	-	€506.600	€506.600	€612.600	€106.000	€295.600	€401.600

Tabel 13: Overige baten

De navolgende overige baten worden geraamd voor 2024 en 2025:

- **Directe personele baten** betreft structurele baten uit voornamelijk ziektebewijzingskosten en doorbelasting van interne personele kosten.
- **Huisvestingsbaten** betreft structurele baten uit verhuur van NDC-locatie 'De Boswerf'.
- **Bijdrage aanvulling algemene reserve** betreft incidentele bijdrage door eigenaar gemeenten ten gevolge van negatief resultaat uit het voorgaande jaar. Voor 2024 is een lagere bijdrage benodigd in verband met een ratio weerstandsvermogen van 1,26¹⁶ per 1-1-2024 waardoor een deel van het negatieve resultaat over 2023 gedekt kan worden uit die ruimte.
- **Baten t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken** betreft incidentele baten ter dekking van de kosten zoals besloten in het algemeen bestuur¹⁷.

4.3 Toelichting op de lasten

4.3.1 Personeel

Deze post bestaat uit de salarislasteren en sociale lasten van vast personeel.

Personeel	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Personeel	€13.433.200	€824.700	€-2.495.800	€-1.671.100	€11.762.100	€15.078.200	€-2.033.200	€13.045.000
Totaal personeel	€13.433.200	€824.700	€-2.495.800	€-1.671.100	€11.762.100	€15.078.200	€-2.033.200	€13.045.000

Tabel 14: Personeel

¹⁵ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

¹⁶ Zie paragraaf 3.1.3 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen.

¹⁷ AB 7 april 2022: formele overdracht in verband met de gedeeltelijke uittreding gemeente Montfoort.

Voor 2024:

- Voor de berekening is voor de prijzen uitgegaan van de eindschaal niveaus.
- Verder is voor de aantallen bij de berekening uitgegaan van de toegestane vaste formatie door het MT vastgesteld per 25 januari 2024¹⁸. Deze ligt hoger ten opzichte van de formatie per 31-12-2023 vanwege de ruimte die is ontstaan door notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. Vanuit de stijging van de gegarandeerde uren is de declarabele formatie opgehoogd. In onderstaande tabel wordt dit nader uitgewerkt:

Type formatie	Formatie ruimte per 31-12-2023	Wijziging t.g.v. Kadernota 2025 inclusief tariefsverhoging 2024	Toegestane vaste formatie ruimte per 25-01-2024*	Wijziging t.g.v. DVO 2024	Totaal formatie ruimte per 2024	Aandeel in totaal
Declarabel	112,23fte	-	112,23fte	1,09fte	113,32fte	76%
Overhead	32,57fte	2,56fte	35,13fte	-	35,13fte	24%
Totaal	144,80fte	2,56fte	147,36fte	1,09fte	148,45fte	100%

* DVO 2023 en 1.350 uur per declarabele FTE.

Tabel 15: Toegestane vaste formatie

- De overhead blijft met 24% binnen de door het algemeen bestuur gestelde norm van 25%.
- De bezetting per 25-1-2024 is niet 100%. Voor declarabel 88% (99,72fte) en voor overhead 72% (25,29fte). Dit leidt tot een incidentele wijziging in 2024, omdat hiervoor inhuur noodzakelijk is.
- Incidenteel betreft bovenformatief personeel in verband met declarabel en overhead personeel.

Voor 2025:

- Voor de berekening zijn de eindschaal niveaus verhoogd met de verwachte loonstijging¹⁹.
- Er is structureel extra ruimte voorzien van 1fte formatie in de overhead vanaf 2025. Daar is bij de vaststellen van het standaard uurtarief rekening mee gehouden vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. Vandaar dat deze formatie direct in de structurele begroting 2025 is opgenomen en niet via een structurele wijziging²⁰. Dit blijft met 24% binnen de door het algemeen bestuur gestelde norm van 25%. Hiermee komt de toegestane vaste formatie uit op 149,45fte.
- Incidenteel betreft bovenformatief personeel in verband met declarabel en overhead personeel.

4.3.2 Inhuur derden

Inhuur derden	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Inhuur derden	-	-	€8.307.400	€8.307.400	€8.307.400	-	€7.959.300	€7.959.300
Totaal inhuur derden	-	-	€8.307.400	€8.307.400	€8.307.400	-	€7.959.300	€7.959.300

Tabel 16: Inhuur derden

Voor 2024:

- Er wordt incidenteel ingehuurd voor 2024 omdat de bezetting op de toegestane vaste formatie niet 100% is.
- Daarnaast wordt incidenteel ingehuurd voor het uitvoeren van de niet-gegarandeerde uren²¹.
- Voor de berekening wordt uitgegaan van de gewogen gemiddelde inhuurtarieven²².

Voor 2025:

- Er wordt incidenteel ingehuurd voor 2025 omdat de bezetting op de toegestane vaste formatie niet 100% is. Ten opzichte van 2024 is het aantal benodigde uren verminderd met 15%, omdat de verwachting is dat er meer bezet kan worden (circa 3,60fte²³).
- Er wordt incidenteel ingehuurd voor het uitvoeren van de niet-gegarandeerde uren²⁴.
- De niet-gegarandeerde uren zijn gelijkgesteld aan die van 2024.
- De gewogen gemiddelde inhuurtarieven zijn verhoogd met de looncorrectie²⁵.

¹⁸ Gebaseerd op de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 2023.

¹⁹ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 inclusief aangepast uurtarief 2024'.

²⁰ Anders zou dit leiden tot een positief resultaat in de kolom structurele begroting 2025.

²¹ Dus de tijdelijke uren, project uren, balans uren en aanvullende uren.

²² Peildatum 1 januari 2024.

²³ Uitgaande van het gemiddelde van het maximale schaalniveau van schaal 9 en 10.

²⁴ Dus de tijdelijke uren, project uren, balans uren en aanvullende uren.

²⁵ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

4.3.3 Indirecte personele kosten

Indirecte personele kosten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Indirecte personele kosten	€748.600	€180.400	€380.400	€560.800	€1.309.400	€959.300	€345.800	€1.305.100
Totaal indirecte personele kosten	€748.600	€180.400	€380.400	€560.800	€1.309.400	€959.300	€345.800	€1.305.100

Tabel 17: Indirecte personele kosten

Indirecte personele kosten bestaan uit onder andere uit: opleidingskosten, reiskosten woon- en werkverkeer, verzekering personeel, personeelsadministratie, OR kosten en dergelijke.

Voor 2024:

- De indirecte personele kosten zijn structureel verhoogd met €25K vanuit de algemene kosten. Dit betreft thuiswerk- en internetvergoedingen die logischerwijs onder deze post behoren.
- De leasekosten zijn structureel verhoogd met €3K vanwege prijsaanpassing.
- De overige structurele verhoging komt voort uit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' ad €152K.
- De incidentele verhoging betreft: lasten bovenwettelijk verlof ad €282K en overige kosten 98K.

Voor 2025:

- De bedragen zijn verhoogd met de prijscorrectie²⁶.
- De incidentele verhoging betreft: lasten bovenwettelijk verlof ad €282K en overige kosten 64K.

4.3.4 Algemene kosten

Algemene kosten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Algemene kosten	€1.728.500	€34.800	-	€34.800	€1.763.300	€1.829.800	-	€1.829.800
Totaal algemene kosten	€1.728.500	€34.800	-	€34.800	€1.763.300	€1.829.800	-	€1.829.800

Tabel 18: 19Algemene kosten

Onder deze post zijn onder andere de inkoop-, facilitaire-, ICT-, archief-, communicatiekosten en dergelijke verantwoord.

Voor 2024:

- Per saldo bedraagt de structurele verhoging €35K. Dit bestaat uit:
 - Een structurele verhoging vanuit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' ad €145K.
 - Een structurele verlaging van €25K ten gunste van de indirect personele kosten. Dit betreft thuiswerk- en internetvergoedingen die logischerwijs niet onder deze post behoren.
 - Een structurele verhoging van €13K ten laste van de overige lasten. Dit betreft het beheer van de NDC-locaties die logischerwijs onder deze post behoren.
 - Een structurele verlaging van €98K vanwege prijsaanpassingen en besparingen.

Voor 2025:

- De bedragen zijn verhoogd met de prijscorrectie²⁷.

4.3.5 Overige lasten

Overige lasten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Bestuurskosten	€89.900	€35.000	-	€35.000	€124.900	€125.900	-	€125.900
Huisvestingskosten	€733.400	€-12.400	-	€-12.400	€721.000	€722.500	-	€722.500
Kapitaallasten	€341.000	-	-	-	€341.000	€341.000	-	€341.000
Diversen	€313.500	-	€266.600	€266.600	€580.100	€313.500	-	€313.500
Taakstelling t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken	€-137.000	€105.900	-	€105.900	€-31.100	€-32.400	-	€-32.400
Totaal overige lasten	€1.340.800	€128.500	€266.600	€395.100	€1.735.900	€1.470.500	-	€1.470.500

Tabel 20: Overige lasten

Voor 2024:

- **Bestuurskosten** is structureel verhoogd met €35K vanwege contributie kennisnet.

²⁶ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

²⁷ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

- **Huisvestingskosten** betreft de kosten voor huur van het Provinciehuis en de NDC-locaties²⁸.
 - Een structurele verhoging vanuit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' ad €5K.
 - Een structurele verlaging van €4K in verband met besparingen.
 - Een structurele verlaging van €13K ten gunste van de algemene kosten. Dit betreft het beheer van de NDC-locaties die logischerwijs niet onder deze post behoren.
- Voor de **Kapitaallasten** hanteert ODRU een constant structureel niveau. Conform de gehanteerde uitgangspunten blijven de investeringen binnen de 3% van de kosten.
- **Diversen** betreft:
 - Conform de voorschriften vanuit het BBV²⁹ is voor de post onvoorzien structureel een bedrag opgenomen van €5K.
 - Een deel van de begrote lasten voor SPUK Energie³⁰ is hier structureel begroot ad €309K.
 - Een deel van de begrote lasten voor SPUB IBP³¹ is hier incidenteel begroot ad €266K.
- **Taakstelling t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken** betreft structurele kosten zoals besloten in het algemeen bestuur³². Bij de gedeeltelijke uittreding van de gemeente Montfoort voor de bouwtaken in het 2022 is afgesproken dat dit geen (financiële) gevolgen mag hebben voor de andere eigenaar gemeenten. Daarom heeft ODRU de begroting aangepast op de lagere baten waar mogelijk. Voor een restant van €137K heeft ODRU een taakstelling (=voorgenomen bezuiniging) opgenomen in de begroting.
De taakstelling is vervolgens in 2024 verlaagd met €106K tot €31K doordat:
 - Per 31-12-2023 de betreffende overvallige medewerker uit dienst is getreden.
 - In 2023 een besparing op de huisvesting is gerealiseerd.

Voor 2025:

- De bedragen zijn behoudens de huisvestingskosten verhoogd met de prijscorrectie³³.
Er wordt een prijsaanpassing verwacht in verband met een correctie op de energietarieven.

²⁸ Behoudens NDC-locatie 'De Boswerf' die in eigendom is van de ODRU.

²⁹ Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

³⁰ Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing.

³¹ Regeling Specifieke Uitkering voor het Interbestuurlijk Programma VTH.

³² AB 7 april 2022: formele overdracht in verband met de gedeeltelijke uittreding gemeente Montfoort.

³³ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

5. Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 en toelichting

5.1 Balans

In onderstaande tabel is de balans voor de jaren 2024 tot en met 2028 weergegeven.

	Balans 31-12-2023 (Realisatie)	Balans 31-12-2024 (na 1e BGW)	Balans 31-12-2025	Balans 31-12-2026	Balans 31-12-2027	Balans 31-12-2028
Vaste activa						
Materiele vaste activa	€333.200	€330.700	€330.700	€330.700	€330.700	€330.700
Vlottende activa						
Uitzetting rente looptijd < 1jaar	€5.096.800	€5.483.300	€6.047.300	€6.047.300	€6.047.300	€6.047.300
Liquide middelen	€253.500	€251.000	€251.000	€251.000	€251.000	€251.000
Overlopende activa	€106.900	€106.900	€106.900	€106.900	€106.900	€106.900
Totaal Activa	€5.790.400	€6.171.900	€6.735.900	€6.735.900	€6.735.900	€6.735.900
Vaste Passiva						
Eigen vermogen						
-Reserves	€1.118.600	€867.000	€867.000	€867.000	€867.000	€867.000
-Saldo rekening	€-643.800	€-282.000	-	-	-	-
Voorzieningen	€615.500	€897.500	€1.179.500	€1.179.500	€1.179.500	€1.179.500
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€3.488.000	€3.488.000	€3.488.000	€3.488.000	€3.488.000	€3.488.000
Overlopende passiva	€1.212.100	€1.201.400	€1.201.400	€1.201.400	€1.201.400	€1.201.400
Totaal Passiva	€5.790.400	€6.171.900	€6.735.900	€6.735.900	€6.735.900	€6.735.900

Tabel 21: Balans

5.2 Waarderingsgrondslagen

5.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeldt zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale, c.q. inbreng waarde.

Investerings worden gewaardeerd tegen de werkelijke verkrijgingprijs, zijnde de aanschafwaarde exclusief btw en eventueel verminderd met ontvangen bijdragen van derden, verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen op basis van de te verwachten economische en/of technische levensduur en met inachtneming van de bepalingen uit de financiële verordening van de Omgevingsdienst, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur d.d. 14 december 2023.

Op grond van het bovenstaande, en met inachtneming van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, worden de materiële vaste activa lineair afgeschreven in:

- 15 jaar : Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar : Verbouwingen; kantoormeubilair;
- 3 – 5 jaar : Software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 5.000 worden niet afzonderlijk geactiveerd.

Activa worden voor 50% van de werkelijke jaarafschrijving afgeschreven in het jaar van aanschaf en/of technische/economische ingebruikname. Er wordt géén rekening gehouden met een restwaarde.

5.3 Toelichting op de activa

5.3.1 Vaste activa

De ODRU streeft naar een ideaalcomplex waarbij er een evenwicht bestaat tussen afschrijvingen en investeringen. Voor de komende jaren wordt gestreefd naar een investeringsbedrag per jaar van €340K.

5.3.2 Vlottende activa

De balanswaarde van vlottende activa zullen naar verwachting de komende jaren uitkomen op ruim €6,1mio. Dit is hoger dan in voorgaande jaren vanwege de bijdragen van eigenaar gemeenten aan de voorziening bovenwettelijk verlof.

5.4 Toelichting op de passiva

5.4.1 Vaste passiva

Eigen vermogen bestaat uit de *reserves* en de *saldo rekening*³⁴.

Zoals in de paragraaf 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing omschreven is het huidige weerstandsvermogen van ODRU voor 2024 binnen de vastgestelde bandbreedte van 1,0 en 1,4. In 2023 is een resultaat behaald van €-644K. Dit negatieve resultaat kan gedekt worden uit de algemene reserve. Om vervolgens de ratio weerstandsvermogen in 2024 op 1,0 te krijgen is een eenmalige bijdrage benodigd van de eigenaar gemeenten ad €420K. Het algemeen bestuur neemt hierover een besluit bij de behandeling van de jaarstukken 2023.

Het geraamde resultaat over 2024 bedraagt €-282K. Uitgaande dat het restrisico niet wijzigt zal in 2025 een eenmalige bijdrage van de eigenaar gemeenten benodigd zijn ter dekking van dit negatieve resultaat.

Bovenstaande is in onderstaande tabel samengevat:

Eigen vermogen	Saldo 31-12-2023 (a)	Resultaat-boeking 2023 (1)	Toevoeging 2024 (2)	Onttrekking 2024 (3)	Resultaat 2024 (4)	Saldo 31-12-2024 (a+1-2+3+4) (b)	Resultaat-boeking 2025 (5)	Toevoeging 2025 (6)	Onttrekking 2024 (7)	Saldo 31-12-2025 (b+4-5+6+7) (c)
Algemene reserve	€1.091.000	€-643.700	€419.700	-	-	€867.000	€-282.000	€282.000	-	€867.000
Bestemmingsreserve Uitvoering koers (Ow)	€24.200	-	-	€24.200	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Duurzame bedrijfsvoering	€3.400	-	-	€3.400	-	-	-	-	-	-
Saldo rekening	€-643.700	€643.700	-	-	€-282.000	€-282.000	€282.000	-	-	-
Totaal eigen vermogen	€474.900	-	€419.700	€27.600	€-282.000	€585.000	-	€282.000	-	€867.000

Tabel 22: Eigen vermogen

De bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers (Omgevingswet)' is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten (inzet van personeel dat normaal gesproken declarabel inzetbaar is, inhuurkosten en andere kosten waaronder begrepen opleidingskosten die niet uit andere budgetten worden gedekt) met betrekking tot het themaplan (invoering van de) Omgevingswet. Het budget is in 2023 voor het grootste deel aangewend en het restant zal in 2024 worden ingezet.

De bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering' is bedoeld om onze uitstoot te reduceren door: duurzaam woon-werkvervoer, duurzaam of reductie van zakelijk verkeer en het stimuleren van thuiswerken. Binnen dit project onderzoeken en testen we verschillende maatregelen, zoals extra budget voor elektrische fietsen en aanschaffen van weersbestendige fietstassen/kleding, inzet van elektrische huurauto's voor zakelijk verkeer en het vergroten van het aandeel zakelijk verkeer met behulp van openbaar vervoer door mogelijke aanpassing van de reiskostenregeling. In 2023 is budget besteed aan de uitvoering van activiteiten om intern te komen tot een CO₂ neutrale organisatie. Dit zal doorlopen in 2024.

Voorzieningen betreffen voorziening spaarverlof en de voorziening bovenwettelijk verlof die in 2023 ten laste van het resultaat is getroffen op voorschrift van commissie BBV.

³⁴ Saldo rekening betreft het resultaat van het betreffende jaar.

De verwachting is dat voorziening spaarverlof in 2024 niet toeneemt en dat de voorziening bovenwettelijk verlof in 2024 incidenteel toeneemt met €282K tot €882K zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Voorzienen	Saldo 31-12-2023 (a)	Toevoeging 2024 (1)	Onttrekking 2024 (2)	Saldo 31-12-2024 (a+1-2) (b)	Toevoeging 2025 (3)	Onttrekking 2025 (4)	Saldo 31-12-2025 (b+3-4) (c)
Voorziening spaarverlof	€15.700	-	-	€15.700	-	-	€15.700
Voorziening bovenwettelijk verlof	€599.800	€355.700	€73.700	€881.800	€355.700	€73.700	€1.163.800
Totaal voorzieningen	€615.500	€355.700	€73.700	€897.500	€355.700	€73.700	€1.179.500

Tabel 23: Voorzienen

Voor 2025 wordt op dit moment uitgegaan van eenzelfde stijging als in 2024, zodat de voorziening toeneemt tot €1.164K.

5.4.2 Vlottende passiva

De verwachting is dat de komende jaren geen lening(en) nodig zijn voor de financiering van ODRU en dat er bij de vlottende passiva geen grote wijzigingen zullen plaatsvinden.

Bijlagen

Bijlage 1 – Overzicht van de baten en lasten per taakveld

Overzicht van Baten (per taakveld)	Begroting 2024	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€13.288.700	€19.523.300	€20.338.700
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€3.099.800	€4.056.000	€4.300.700
Taakveld 4.1 Openbaar onderwijs	€862.600	€902.300	€956.800
Taakveld 0.4 Overhead	-	€506.700	€295.500
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-	-	-
Taakveld 0.1 Bestuur	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totale Baten	€17.251.100	€24.988.300	€25.891.700

Overzicht van Lasten (per taakveld)	Begroting 2024	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€8.282.900	€13.707.700	€14.007.100
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€1.984.300	€3.010.100	€3.139.900
Taakveld 4.1 Openbaar onderwijs	€708.000	€759.600	€791.100
Taakveld 0.4 Overhead	€6.224.300	€7.349.100	€7.620.000
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	€5.800	€5.800	€5.800
Taakveld 0.1 Bestuur	€45.800	€45.800	€45.800
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totale Lasten	€17.251.100	€24.878.100	€25.609.700

Saldo baten en lasten	-	€110.200	€282.000
------------------------------	---	----------	----------

Overzicht van mutaties reserves	Begroting 2024	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Toevoeging aan reserves	-	€419.800	€282.000
Onttrekking uit reserves	-	€27.600	-
Resultaat	-	€-282.000	-

Tabel 24: Overzicht van baten lasten per taakveld

Uit het overzicht van baten en lasten per taakveld komt naar voren dat voor 2024 bijna 55% (€13,7mio) van de kosten, direct wordt besteed aan de uitvoering van taken van op het gebied van Milieubeheer. Daarnaast wordt bijna €3mio besteed aan Wonen en bouwen om de bouwtaken voor de gemeenten De Ronde Venen en IJsselstein mogelijk te maken. Tot slot wordt er ook nog voor een bedrag van €760K besteed aan Onderwijs bij onze NDC locaties. Onder de Overhead vallen niet alleen de personele lasten van overhead maar bijvoorbeeld ook huisvesting en ICT.

Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente

Gemeente	Gegarandeerde uren	Tijdelijke uren	Tijdelijke Omgevingswet uren	Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	Project uren	UVP uren	Bijdragen 2024
Bunnik	4.359 uur	1.010 uur	475 uur	1.485 uur	2.370 uur	8.214 uur	€961.037
De Bilt	8.507 uur	770 uur	298 uur	1.068 uur	2.201 uur	11.776 uur	€1.377.791
De Ronde Venen	22.859 uur	2.437 uur	595 uur	3.032 uur	1.230 uur	27.121 uur	€3.173.156
IJsselstein	15.626 uur	449 uur	895 uur	1.344 uur	1.110 uur	18.080 uur	€2.115.359
Montfoort	5.553 uur	75 uur	754 uur	829 uur	520 uur	6.902 uur	€807.533
Oudewater	4.747 uur	874 uur	115 uur	989 uur	211 uur	5.947 uur	€695.798
Renswoude	3.310 uur	390 uur	140 uur	530 uur	337 uur	4.177 uur	€488.708
Rhenen	5.099 uur	423 uur	293 uur	716 uur	558 uur	6.373 uur	€745.640
Stichtse Vecht	15.923 uur	1.091 uur	1.434 uur	2.525 uur	2.062 uur	20.510 uur	€2.399.669
Utrechtse Heuvelrug	10.178 uur	1.015 uur	1.220 uur	2.235 uur	1.640 uur	14.053 uur	€1.644.200
Veenendaal	7.362 uur	754 uur	570 uur	1.324 uur	1.010 uur	9.696 uur	€1.134.431
Vijfheerenlanden	13.100 uur	664 uur	1.041 uur	1.705 uur	2.192 uur	16.997 uur	€1.988.648
Wijk bij Duurstede	5.171 uur	319 uur	510 uur	829 uur	375 uur	6.375 uur	€745.874
Woerden	13.679 uur	958 uur	845 uur	1.803 uur	660 uur	16.142 uur	€1.888.613
Zeist	17.482 uur	50 uur	1.160 uur	1.210 uur	3.196 uur	21.888 uur	€2.560.895
TOTAAL	152.955 uur	11.279 uur	10.345 uur	21.624 uur	19.672 uur	194.251 uur	€22.727.366

Tabel 25: Overzicht uren en bijdragen per eigenaar gemeente

Bovenstaande uren zijn gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en uitvoeringsprogramma's (UVP) 2024³⁵.

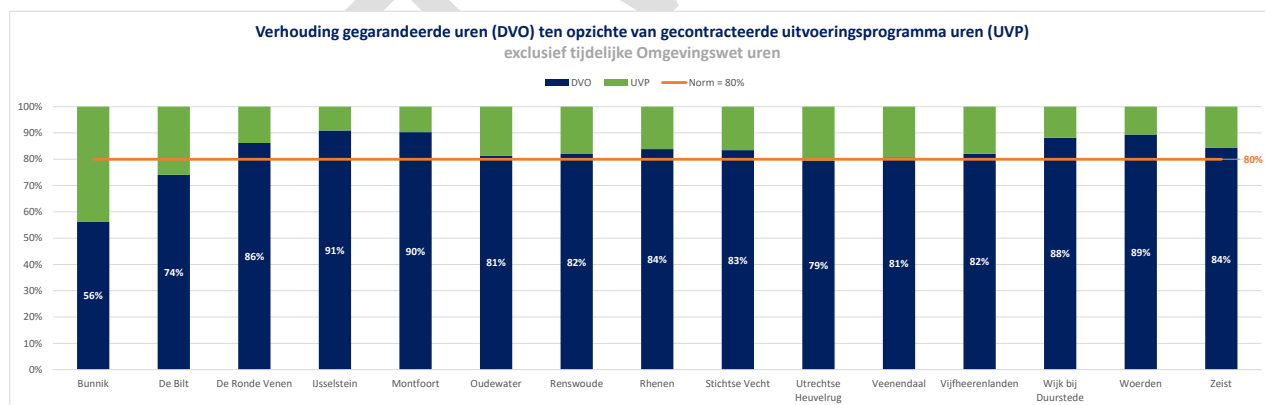
Op dit moment zijn de navolgende gemeenten nog niet definitief ondertekend bij ODRU binnen³⁶:

- De Ronde Venen.

Wijzigingen ten opzichte van 2023:

- Gemeente Oudewater verhoging van de gegarandeerde uren met 447 uur;
- Gemeente Rhenen verhoging van de gegarandeerde uren met 674 uur;
- Gemeente Wijk bij Duurstede verhoging van de gegarandeerde uren met 455 uur.

De norm is dat de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 80% is van het aantal uren uit de uitvoeringsprogramma's (UVP). Uit onderstaande grafiek blijkt dat 3 van de 15 eigenaar gemeenten hieraan niet voldoen:

Figuur 2: Verhouding gegarandeerde uren (DVO) ten opzichte van gecontracteerde uitvoeringsprogramma uren (UVP)

³⁵ Peildatum 5 maart 2024.

³⁶ In voorkomende gevallen is het door ODRU verstuurd concept aangehouden.

Bijlage 3 – Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen

Gemeenten zijn conform het BBV³⁷ verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar betreffende gegevens zijn te vinden in deze begroting.

Informatie verbonden partijen	Balans 31-12-2023	Balans 31-12-2024	Balans 31-12-2025	Resultaat 1 ^e bijgestelde begroting 2024	Resultaat begroting 2025	informatie te vinden op pagina
Eigen vermogen	€474.800	€585.000	€867.000			26
Vreemd vermogen	€5.315.600	€5.586.900	€5.586.900			26
Resultaat				€-282.000	€0	19
Risicobeheersing						12
Financiële kengetallen						13
Inzicht in overhead en kosten						15, 29

Tabel 26: Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen

³⁷ Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten.

Gemeente XXX
Aan de gemeenteraad,
ter attentie van het College van B&W

Utrecht, 22 maart 2024

DIGITAAL VERZONDEN
22 maart 2024

Ons kenmerk: XXX
Behandeld door: A.E. van Vuuren

Onderwerp: Verzoek zienswijze eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028

Geacht college,

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) biedt u hierbij de eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en de ontwerp begroting 2025-2028 aan (verder: begroting 2024 en begroting 2025-2028). U heeft tot en met 14 juni 2024 de tijd uw zienswijze op deze stukken kenbaar te maken.

Proces zienswijzen raden

De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd. Deze wet geeft raden 12 weken de tijd om een zienswijze op begrotingen kenbaar te maken. In het algemeen bestuur van de ODRU is afgesproken dat u de begrotingsstukken van de ODRU rechtstreeks van het dagelijks bestuur ontvangt met de mogelijkheid een zienswijze kenbaar te maken¹. De ontvangen zienswijzen verwerkt het dagelijks bestuur in een schriftelijke en gemotiveerde reactie. Deze sturen wij u samen met de definitieve begrotingen voorafgaand aan behandeling in het algemeen bestuur toe. Na besluitvorming in het algemeen bestuur op 4 juli 2024 ontvangt u de vastgestelde stukken ter informatie van ons.

Routekaart één Omgevingsdienst geen onderdeel van de stukken

Zoals u weet hebben de algemeen besturen van de ODRU en de RUD ingestemd met de routekaart op weg naar één robuuste Omgevingsdienst per 1 januari 2026. Dit is een separaat proces, waarover u inmiddels ook geïnformeerd bent. De begroting 2024 en het meerjarenperspectief voor 2025 en daarna houdt geen rekening met deze ontwikkeling.

Algemene toelichting

Vooraf wil het dagelijks bestuur nogmaals benadrukken doordrongen te zijn van de financiële context waar gemeenten zich in bevinden. Het bestuur en de directie sturen erop dat de werkzaamheden kostenbewust worden uitgevoerd. In algemene zin kunnen we u verder melden dat de begrotingen 2024 en 2025-2028 een

¹ Tussen het moment van verzending van de stukken aan uw college en de deadline voor het uitbrengen van een zienswijze, zal de ODRU de ambtenaren van de eigenaargemeenten een toelichting geven. Ook zal het algemeen bestuur in de vergadering van april 2024 de stukken bespreken.

structureel sluitend karakter hebben. Dat wil zeggen dat alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Toelichting eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024

De ODRU stelt ieder jaar een begroting op voor het jaar daarna. Zo heeft het algemeen bestuur in zijn vergadering van juli 2023 een begroting vastgesteld voor 2024. Deze begroting wordt ieder jaar opgesteld op basis van de met gemeenten afgesloten DVO's en de gegarandeerde uren die hierin zijn opgenomen. De vastgestelde begroting voor 2023 ging uit van een portefeuilleomvang van ruim 151.000 uur. Inmiddels is er een realistische inschatting te maken van onze portefeuille voor 2024, namelijk van ruim 200.000 uur. Daarnaast heeft het algemeen bestuur in december 2023 het integraal uurtarief voor 2024 bijgesteld naar € 116,- . Per brief van 12 januari jl. bent u hierover geïnformeerd. In de voorliggende begroting is gerekend met dit tarief.

Tot slot zijn wij genoodzaakt een voorziening voor bovenwettelijk verlof en spaarverlof in te richten op voorschrift van de commissie BBV. Het betreft een permanente voorziening en deze wordt jaarlijks bijgesteld. Deze voorziening kan in de toekomst toenemen op basis van de uren die medewerkers toevoegen aan hun spaarverlof of deze kan dalen op basis van meerdere personeelsleden die uren opnemen, laten uitbetalen of uitdienst gaan. De voorziening wordt jaarlijks per jaareinde bepaald.

Toelichting ontwerp begroting 2025-2028

Voor 2025 en de jaren daarna hebben wij een begroting gemaakt op basis van een te verwachten totale portefeuilleomvang die redelijk vergelijkbaar is met het jaar 2024 (inclusief gecontracteerde uren voor de Omgevingswet). Dat betekent dat we – anders dan in voorgaande jaren - de eerste ontwerp begroting niet hebben beperkt tot de gegarandeerde (DVO-) uren, maar ook de te verwachten tijdelijke opdrachten hierin meenemen. Dat levert een reëler beeld op van wat zich werkelijk voor zal doen. We zijn daarbij uitgegaan van een standaard integraal uurtarief van € 123,- zoals vastgesteld in het algemeen bestuur in december 2024². In het algemeen bestuur is afgesproken dat in de vergadering van oktober 2024 dit tarief nog tegen het licht gehouden wordt, onder meer vanwege de effectuering van de aanpassingen in het functiehuis, de macro-economische verkenningen van het CPB in augustus 2024 en de adviezen van de werkgroep kostenbesparing in de keten waartoe het algemeen bestuur in december 2023 een opdracht is gegeven. Een uitgebreide toelichting op de begroting 2024 en het meerjarenperspectief treft u in de bijlage aan.

Hoe maakt u uw zienswijze bekend?

U kunt uiterlijk 14 juni 2024 uw reactie uitbrengen. Stuurt u geen reactie of ontvangen wij die na 14 juni, dan gaan wij ervan uit dat er vanuit uw gemeente geen opmerkingen zijn. Uw zienswijze kunt u, bij voorkeur digitaal, richten aan het dagelijks bestuur via het e-mailadres bestuurssecretariaat@odru.nl ter attentie van mevr. B.J.N. Behrens-Benne.

Tot slot: Open Huis ODRU

De ODRU werkt met en voor gemeenten aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving. We vinden het belangrijk om op toegankelijke wijze te laten zien hoe we dat doen voor de gemeenten, inwoners en bedrijven. Onder de noemer 'Open Huis ODRU' attenderen we u daarom graag op de volgende zaken:

- Wij laten ons graag uitnodigen om bij een raads- of commissievergadering een toelichting te geven. In veel gemeenten zijn hiermee al positieve ervaringen opgedaan. Indien u ons ook of nogmaals wilt ontvangen, stuurt u dan een mail naar bestuurssecretariaat@odru.nl.
- We nodigen u van harte uit de ODRU te volgen op LinkedIn. Naast onze vacatures, is dit ook ons platform waarop we steeds meer vertellen wat we doen. U vindt ons via deze link <https://www.linkedin.com/company/2933467/admin/feed/posts/> of u zoekt in LinkedIn op Omgevingsdienst Regio Utrecht.

² Zie Kadernota 2025 inclusief aangepast uurtarief 2024.

- Ieder raadslid nodigen we uit om mee te gaan op een inspectiebezoek met één van onze toezichthouders. Als u dit wilt, kunt u uw interesse kenbaar maken heel eenvoudig door een email te sturen naar openhuis@odru.nl met daarin uw contactgegevens. Met u wordt dan contact opgenomen om te kijken wanneer het voor beide partijen een geschikt moment is. We vinden het leuk om achteraf te horen hoe u dit bezoek heeft ervaren en zullen u hier dan ook naar vragen.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur Omgevingsdienst regio Utrecht
namens deze,

Sjors Fröhlich
voorzitter

bijlage: eerste ontwerp bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 ODRU

cc. Regievoerder

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4b - ter besluitvorming)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	N. Kooistra
DB portefeuillehouder	B.C. Lont
telefoon	088 – 022 50 00
datum	12 maart 2024
onderwerp	Aanpassing verantwoordingscyclus
t.b.v.	Vergadering d.d.11 april 2024
aantal pag.	2
bijlagen	-

voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. De jaarplanning voor het proces “contracteren en verantwoorden”, zoals door uw bestuur vastgesteld is per 1 januari 2022, te wijzigen naar twee halfjaarlijkse inhoudelijke rapportages en zeven maandelijks cijfermatige rapportages per jaar;
2. De colleges van de deelnemende gemeenten per brief te informeren over de nieuwe verantwoordingscyclus.

Samenvatting

De afgelopen jaren heeft de ODRU in samenwerking met de regievoerders een aantal veranderingen doorgevoerd in de wijze van verantwoorden, teneinde het proces “contracteren en verantwoorden” te professionaliseren, met als doel verdere kwaliteitsverbetering en efficiency.

In overleg met de Regievoerders stellen wij u voor om de huidige rapportage van drie keer per jaar om te zetten naar twee keer per jaar. Ook wordt voorgesteld om zeven keer in plaats van twaalf keer per jaar een maandrapportage te versturen. De Regievoerders zijn op de hoogte en zien de eerste halfjaar rapportage tegemoet.

Toelichting

overwegingen

Verantwoordingsrapportages

Op 16 dec 2021 heeft het algemeen bestuur besloten een nieuwe jaarplanning voor het proces ‘contracteren en verantwoorden’ in te voeren. Daarbij is onder meer besloten af te wijken van de Dienstverleningsovereenkomst (artikel 10) door over te gaan op drie rapportages per jaar (in plaats van vier).

Met ingang van 1 januari 2022 rapporteert de ODRU middels maandrapportages (sturen op cijfers), tertiaal-rapportages (verantwoorden op inhoud op basis van cijfers) en een jaarverslag (rapporteren op inhoud).

Na enkele jaren ervaring is er in overleg met de Regievoerders besloten om aan het algemeen bestuur voor te stellen de jaarplanning aan te passen door het vervangen van de tertiaal-rapportages naar twee

halfjaarrapportages. De halfjaarrapportages geven de ODRU ruimte om kwalitatief betere rapportages op te stellen. Ook sluiten de opleverdata beter aan op de gemeentelijke cyclus en daarmee verbetert het proces 'contracteren en verantwoorden'.

Naast de halfjaarrapportages zal er zeven keer per jaar (in plaats van twaalf keer) een cijfermatige rapportage aangeleverd worden. Tweemaal in het eerste halfjaar en vijfmaal het tweede halfjaar.

financiën

Er zijn geen financiële gevolgen van dit besluit.

vervolg

Na besluitvorming in het algemeen bestuur zullen de colleges van de deelnemende gemeenten per brief worden geïnformeerd over de nieuwe verantwoordingscyclus.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt AB 4c – ter vaststelling)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	Arnold van Vuuren
DB portefeuillehouder	S. Fröhlich
telefoon	088 – 022 50 00
datum	25 maart 2024
onderwerp	Plan van aanpak robuustheidscriteria IBP VTH
t.b.v.	Vergadering d.d. 11 april 2024
aantal pag.	2
bijlagen	Bijlage 1 - Plan van aanpak Bijlage 2 - Aanbiedingsmail en -brief plan van aanpak aan Ministerie IenW

voorstel

Voorgesteld wordt om:

- In te stemmen met plan van aanpak robuustheid ten behoeve van het Interbestuurlijk Programma Vergunningen, toezicht en handhaving (IBP VTH) /Ministerie infrastructuur & waterstaat.

samenvatting

Het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat heeft elke omgevingsdienst gevraagd om naar aanleiding van de 'zelftoets robuustheid' een plan van aanpak (PVA) op te stellen waarin uiteengezet wordt hoe de Omgevingsdienst gaat voldoen aan de robuustheidscriteria vanuit het IBP VTH. Het Ministerie zal de plannen van aanpak beoordelen en waarschijnlijk hulp aanbieden voor het realiseren van deze plannen. De ODRU heeft samen met de RUDU een PVA opgesteld waarin grotendeels verwezen wordt naar de Routekaart 'Naar één robuuste Omgevingsdienst in Utrecht'. Dit plan van aanpak dient te zijn vastgesteld door het algemeen bestuur. Het bijgaand concept is – met goedkeuring van het dagelijks bestuur – al naar het ministerie gestuurd, onder voorbehoud van instemming door het algemeen bestuur. Dit vanwege het verzoek van het ministerie om de plannen voor 1 april 2024 in te dienen. Onze hulpvraag aan het departement is in het plan van aanpak en de bijbehorende aanbiedingsbrief expliciet gemaakt: financiële bijdrage voor incidentele uitgaven die nodig zijn om de nieuwe Omgevingsdienst voldoende kwaliteit neer te zetten.

toelichting

inleiding

Het ministerie heeft elke omgevingsdienst om n.a.v. de zelftoets robuustheid een plan van aanpak op te stellen waarin uiteengezet wordt hoe de ODRU robuust gaat worden. Daarnaast dienen er vragen beantwoord te worden die de staatssecretaris middels een brief aan de ODRU gesteld heeft. Deze vragen zijn gebaseerd op de door de ODRU ingevulde zelftoets.

Overwegingen

De ODRU heeft in samenwerking met de RUDU een PVA geschreven. Hier is voor gekozen omdat de ODRU individueel niet robuust kan worden en de KPI's voor robuustheid (zoveel mogelijk) gebruikt worden als uitgangspunten in fase 1 'richten' van de routekaart. In het plan van aanpak wordt voornamelijk verwezen naar de routekaart. Er is uitdrukkelijk in het PVA gevraagd om een financiële bijdrage vanuit het rijk om zo de kans van slagen van een succesvolle fusie te vergroten.

Formeel diende het PVA voor 1 april 2024 aan het ministerie te worden verstuurd. De aan u voorliggende versie is met goedkeuring van het DB verstuurd op 28 maart 2024.

financiën

conform routekaart naar één Omgevingsdienst Utrecht

Plan van aanpak robuustheid

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

&

Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Samenvatting toets van randvoorwaarden en kpi's	3
3. Randvoorwaarden	6
4. Maatregelen per KPI	6
5. Consequenties randvoorwaarden en kpi's	6
6. Verzamelstaat randvoorwaarden en kpi's	7
7. Besluitvorming	8
8. Monitoring	8
9. Bijlagen	8

1. Inleiding

De commissie Van Aartsen concludeerde dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen (Om de Leefomgeving - Commissie van Aartsen). Binnen het interbestuurlijk programma VTH (IBP VTH) is pijler 1 gericht op robuuste omgevingsdiensten en financiering. In dat kader zijn zes randvoorwaarden en zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's) ontwikkeld, die zijn vastgesteld door het bestuurlijk overleg IBP VTH. Deze randvoorwaarden en kpi's vormen de ondergrens waar omgevingsdiensten aan moeten voldoen (zie voor een beschrijving van deze normen de bijlage bij voetnoot 1).

Op verzoek van het ministerie van infrastructuur en waterstaat (I&W) hebben de algemeen besturen van zowel de RUDU als de ODRU het toetsingskader robuuste omgevingsdiensten ingevuld voor 1 oktober 2023 naar het ministerie gestuurd.

Met betrekking tot het tijdsplan van de al in een eerder stadium gestarte verkenning voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst voor de provincie Utrecht, hebben de RUD Utrecht en ODRU bij uitvoering van de toets uit eigen beweging gezamenlijk opgetrokken. Hierbij is het toetsingskader kritisch benaderd en ingevuld. Dit laat zien dat beide organisaties op meerdere randvoorwaarden en kpi's niet robuust of kwetsbaar zijn.

In de brief van de Staatssecretaris (IENW/BSK-2023/372639) aangaande de "beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst"¹ wordt geconcludeerd dat zowel de RUD Utrecht als de ODRU niet zelfstandig voldoen aan de robuustheidscriteria, randvoorwaarden en bijbehorende kpi's.

Naast deze conclusie, worden enkele aanvullende vragen gesteld over de ingevulde zelftoetsen, en vraagt de Staatssecretaris een plan van aanpak op te stellen waarin zowel de RUD Utrecht als de ODRU

¹ Beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst RUD Utrecht - ODRU

ingaat op acties in relatie tot het ingevulde toetsingskader die het de komende tijd uitvoert om robuust te worden, uiterlijk per 1 april 2026.

Tijdens de gezamenlijk algemeen bestuursvergadering op 7 december 2023 hebben de besturen van de RUD Utrecht en de ODRU zich gecommitteerd aan het pad richting – en het proces voor de vorming van – één robuuste omgevingsdienst voor de provincie Utrecht per 1 januari 2026. Hierbij hebben zij ingestemd met de voorgestelde route² en uitgesproken dat alle stakeholders de komende periode per fase meebouwen aan de fundamenten van deze nieuwe ‘omgevingsdienst Utrecht’ (werknaam) vanuit een blanco situatie, met de ambitie om de omgevingsdienst van de toekomst te realiseren. Hiermee beoogt de nieuwe omgevingsdienst een heldere voorttrekkersrol in te nemen als koploper in het VTH-stelsel. De route om te komen tot deze omgevingsdienst Utrecht bestaat uit drie fasen: ‘richten’, ‘inrichten’ en ‘verrichten’.

Het door de Staatssecretaris vereiste plan van aanpak³ dat op basis van de ingevulde toetsingskaders voor robuustheid en de daarbij horende beoordeling op of vóór 1 april 2024 opgesteld en bestuurlijk vastgesteld dient te worden, komt hiermee in een ander daglicht te staan. De RUD Utrecht en de ODRU ondernemen namelijk geen afzonderlijke acties meer om zelfstandig robuust te worden, maar doorlopen gezamenlijk de route in de richting van één robuuste omgevingsdienst. De robuustheidscriteria, randvoorwaarden en kpi's zijn onderdeel van de routekaart om te komen tot één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026.

Tot en met juni 2024 wordt gewerkt aan het ‘richten’ van de omgevingsdienst, waarbij bepalende keuzes worden gemaakt over de fundering van de nieuwe omgevingsdienst met onder andere het ambitieniveau, financiën, besturing en de inrichting van de organisatie. Integraal onderdeel van de te maken keuzes in deze fase zijn de robuustheidscriteria en bijbehorende randvoorwaarden en kpi's als geformuleerd in pijler 1 van het IBP. Ook de uitkomsten en gerealiseerde producten uit de andere pijlers van het IBP maken hier onderdeel van uit. Deze criteria worden zoveel mogelijk als “harde” randvoorwaarden gepositioneerd in het proces tot – en bij de oprichting van – één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Uiteraard zijn de hierin te maken keuzes van invloed op het wel/niet toekomstig voldoen aan de gestelde normen voor robuustheid. Bestuurders en ambtelijk opdrachtgevers (regievoerders) zijn nadrukkelijk uitgenodigd om hier een actieve rol in te spelen, zodat er in september 2024 een breed gedragen basis ligt waarover de individuele deelnemers (bestuur, college en raad/staten) bestuurlijk gaan beslissen. Deze fase wordt naar verwachting afgerond in november 2025 als de vereiste meerderheid van de colleges en raden/staten hebben ingestemd met de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Uiteraard wordt het verzoek om een plan van aanpak volgens de aangeleverde checklist vóór 1 april 2024 bij de Staatssecretaris aan te leveren door de RUD Utrecht en ODRU gehonoreerd. Hierbij wordt ingegaan op de aanvullend gestelde verduidelijkingsvragen uit de beoordeling van de zelftoets en wordt het verzoek gedaan voor concrete ondersteuning/bijdrage vanuit het Rijk bij het (financieel) realiseren van het gewenste professionele ambitie- en startniveau van de nieuwe robuuste

² Routekaart RUD Utrecht - ODRU

³ Checklist PvA voor OD's

omgevingsdienst in de provincie Utrecht. In het plan van aanpak wordt integraal verwezen naar het proces van de routekaart in het kader van voldoen aan de gestelde robuustheidscriteria.

2. Samenvatting toets randvoorwaarden en kpi's

De RUD Utrecht en de ODRU hebben de door beide besturen vastgestelde toetsingskader van randvoorwaarden en kpi's in oktober 2023 bij de Staatssecretaris van I&W aangeleverd. Beiden hebben het toetsingskader kritisch benaderd en ingevuld. De toets laat zien dat beide organisaties op enkele kpi's niet robuust of kwetsbaar zijn. Echter blijkt ook, dat er op basis van dit toetsingskader meerdere goed uitlegbare uitkomsten mogelijk zijn voor het wel of niet voldoen aan de robuustheidscriteria in samenhang. Hierdoor zijn door de staatssecretaris in haar brief (IENW/BSK-2023/372639) aangaande de "beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst" in enkele gevallen onvolledige of onjuiste aannames gedaan en conclusies getrokken. Ook worden er in deze beoordeling aanvullende vragen gesteld. Hieronder worden deze, waar van toepassing per organisatie (*), toegelicht.

ODRU

Op basis van de resultaten en de formulering van deze resultaten blijkt dat de ODRU voldoet aan randvoorwaarde 2, 5 en 6. Daarmee voldoet de ODRU niet aan randvoorwaarden 1, 3 en 4. Er dient wel nuance in deze uitspraken te worden aangebracht. Het is voor de ODRU ook niet mogelijk om aan de minimale eisen voor robuustheid te voldoen.

- Randvoorwaarde 1. De ODRU-gemeenten hebben alle basistaken overgedragen op 2 gemeenten na voor één specifieke taak. Dit wordt in 2024 overgedragen waarna de ODRU zal voldoen aan deze randvoorwaarde.
- De ODRU voldoet aan randvoorwaarde 2. In Q3/Q4 2023 is hebben de eigenaren een nieuw mandaatbesluit vastgesteld. Met deze vaststelling wordt er nu voldaan aan de randvoorwaarde. De governance, opdrachtgever/opdrachtnemerschap en onafhankelijkheid in accounthouderschap voldeden al aan de door u gestelde eisen.
- Randvoorwaarde 3 voldoet de ODRU niet aan. De omzet voor de basistaken en milieu gerelateerde plustaken komt met €14,8 miljoen niet aan de gestelde eis. Uw brief benoemt, in de zelfevaluatie nog €12 miljoen, dit bedrag als de begroting van de ODRU. De ODRU benadrukt dat de begroting van de ODRU circa 20 miljoen euro bedraagt en afwijkt van het geschetste beeld in uw brief. Binnen de randvoorwaarde is wel duidelijk onderscheid tussen de milieutaken en niet-milieutaken. Het is bij de ODRU moeilijk om onderscheid te maken tussen de basistaken en milieu gerelateerde plustaken. Dat komt omdat de ODRU procesgericht werkt en de scheiding van een proces niet overeenkomt met de scheiding tussen basistaak en plustak. De ODRU ondervangt dit door zoveel mogelijk bestuurlijk vast te stellen dat de plustaken binnen het proces ook verplicht moeten worden afgenomen.
- De ODRU kan niet zelfstandig voldoen aan randvoorwaarde 4. O.a. om deze reden is er een fusietraject gestart met de RUD Utrecht.

De ODRU voldoet niet aan de KPI 1 en 6; is kwetsbaar op KPI 2 en 5; en voldoet wel aan KPI 3 en 4.

- De ODRU voldoet met een gerealiseerde omzet 2023 van circa €14,8 miljoen (BTP & milieu plustaken) niet aan de €16,5 miljoen. Gekeken naar de gecontracteerde uren voor 2024 is de verwachting dat de ODRU wel zal voldoen.
- Voor KPI 2 (kwaliteitscriteria) geldt dat er afgelopen jaar een 0-meting is uitgevoerd. Met subsidie vanuit IBP-VTH heeft een projectleider dit in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat de ODRU voldoet op 9 deskundigheidsgebieden, gedeeltelijk wat betreft 7 deskundigheidsgebieden en niet betreft 7 deskundigheidsgebieden. Er is een uitgebreid verslag met advies opgesteld. Noodzakelijke acties worden uitgevoerd zoals ontwikkeling en opleiding. Structurele robuustheid wordt geborgd in de fusie met de RUDU
- (*) De ODRU voldoet aan KPI 3 in 2024. Er is een innovatiekalender op managementniveau en daarbij komt de ODRU ook aan een budget van minimaal 1% van de begroting. Er is een opleidingsprogramma, deze wordt nu ook gekoppeld aan de 0-meting kwaliteitscriteria.
- (*) Voor KPI 4 (weerstandratio min. 0,8% en afspraken over terugname plustaken). De ODRU voldoet in 2024 aan de weerstandratio van ten minste 0,8%. In 2024 komt het percentage uit op 1 procent. Een gezonde weerstandratio is geborgd in beleid waarbij deze tussen de 1 en 1,5 dient uit te komen. De ODRU borgt de continuïteit en daarmee robuustheid van de organisatie door gemeenten minimaal 80 procent van de uren verplicht af te laten nemen. Bij 13 van de 15 gemeenten is dit in 2024 gehaald. De vaste formatie is gebaseerd op deze verplicht af te nemen uren. Het minderen in deze verplichte uren vergt een bestuurlijk en financieel proces. In de nieuwe gemeenschappelijke regeling wordt gekeken hoe de terugname van plustaken geborgd kan worden waarbij (opnieuw) voldaan wordt aan de robuustheidscriteria.
- (*) KPI 5 (opleidingsbudget 3% van de loonsom en business intelligence strategie met 3 FTE). De ODRU voldoet niet aan 3% opleidingsbudget en zal zelfstandig ook niet gaan voldoen. De ODRU beschikt wel over een business intelligence strategie en unit met een BI-team en informatiemanagers van minimaal 3 fte.
- (*) Voor KPI 6 geldt dat de ODRU niet past bij de identiteit van het werkgebied en er geen sprake is van coherentie in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De RUD Utrecht en de ODRU hebben zich gecommitteerd aan één robuuste omgevingsdienst voor de provincie Utrecht per 1 januari 2026. Er ingestemd met de voorgestelde route van 'fusie tussen de RUD Utrecht en de ODRU' en uitgesproken dat alle stakeholders de komende periode meebouwen aan de fundamenten van deze nieuwe robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht vanuit een blanco situatie. De route om te komen tot één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht bestaat uit drie onderdelen: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'. In de verschillende fases van de routekaart wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden en genormeerde kpi's voor robuustheid in de nieuw te vormen omgevingsdienst per 1 januari 2026.

RUD Utrecht

Op basis van de resultaten in het toetsingskader blijkt dat de RUD Utrecht voldoet aan de randvoorwaarden 1, 2, 3, 5 en 6; en niet voldoet aan randvoorwaarde 4.

- Voor randvoorwaarde 4 geldt dat het niet voldoen logischerwijs wordt veroorzaakt omdat de RUD Utrecht niet zelfstandig aan alle minimale normen voor robuustheid voldoet.

Op basis van de resultaten in het toetsingskader blijkt dat de RUD Utrecht voldoet aan KPI 1, 4 en 5; en niet robuust is op KPI 3 en 6 en kwetsbaar is op KPI 2.

- Voor KPI 2 (kwaliteitscriteria) geldt dat de RUD Utrecht voldoet aan de generieke criteria, maar op de specialistische deskundigheidsgebieden voldoen we deels niet meer. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het vertrek van ervaren medewerkers. De RUD Utrecht heeft momenteel de kennis en capaciteit in huis en ingezet om de noodzakelijke inspanningen op de arbeidsmarkt te verrichten.
- (*) Voor KPI 3 (innovatiekalender en budget van 1% van de begroting aan innovatie) geldt dat de RUD Utrecht gebruik maakt van een (meerjarige) innovatieagenda. De innovatieagenda is vormgegeven in portfoliomanagement. De RUD Utrecht voldoet niet aan de robuustheidseis voor KPI 3 vanwege een vrij besteedbaar budget van minder dan de eis van minimaal 1% van de begroting, namelijk in 2023 0,9%.
- (*) De RUD Utrecht KPI 4 (weerstandratio min. 0,8% en afspraken over terugname plustaken). De RUD Utrecht ziet mogelijkheden met betrekking tot de uitbreiding van haar takenpakket met niet-milieugerelateerde plustaken op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en advies (RO-advies) als versterking bovenop milieutaakuitvoering. In het kader van de meerjarige strategische ontwikkeling naar een technisch adviserende uitvoeringsdienst (TAU) ontwikkelt de RUD Utrecht een adviescluster dat zich specialiseert in taakontwikkeling op het gebied van RO. De RUD Utrecht geeft geen toelichting op de aanvullende vraag uit de zelftoets met betrekking tot de wijze waarop de RUD Utrecht robuust blijft indien (de omzet van) de plustaken worden teruggenomen. In de procedure van de routekaart richting één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht worden hier afspraken over gemaakt en derhalve niet relevant voor de RUD Utrecht als zelfstandige organisatie.
- (*) KPI 5 (opleidingsbudget 3% van de loonsom en business intelligence strategie met 3 FTE). De in de beoordeling van de zelftoets gevraagde specificatie van de beantwoording van vragen 3 t/m 6:
 - Antwoord vraag 3: ja.
 - Antwoord vraag 4: ja, ongeveer 3% (afhankelijk van gebruik POB).
 - Antwoord vraag 5: ja, dit blijkt uit portfoliomanagement, jaarlijkse projectenplanning op het gebied van informatie gestuurd werken en ICT, de financieringssysteem, producten- en diensten catalogus (PDC), risicogericht toezicht (RGT) en hebben 4 FTE in dienst voor BI.
 - Antwoord vraag 6: ja, ruim 3%.
- (*) Voor KPI 6 geldt dat de RUD Utrecht niet past bij de identiteit van het werkgebied en er geen sprake is van coherentie in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De RUD Utrecht en de ODRU hebben zich gecommitteerd aan één robuuste omgevingsdienst voor de provincie Utrecht per 1 januari 2026. Er ingestemd met de voorgestelde route van 'fusie tussen de RUD Utrecht en de ODRU' en uitgesproken dat alle stakeholders de komende periode meebouwen aan de fundamenten van deze nieuwe robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht vanuit een blanco situatie. De route om te komen tot één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht bestaat uit drie onderdelen: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'. In de verschillende fases van de routekaart wordt rekening gehouden met de

randvoorwaarden en genormeerde kpi's voor robuustheid in de nieuw te vormen omgevingsdienst per 1 januari 2026.

3. Randvoorwaarden

Bij de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026 worden de randvoorwaarden zoveel mogelijk als hard criterium gepositioneerd tijdens de uitvoering van de routekaart, met name bij de formulering van randvoorwaarden en uitgangspunten in de fase 'richten'. Uiteraard zijn de hierin te maken keuzes van invloed op het wel/niet toekomstig voldoen aan de gestelde randvoorwaarden.

4. Maatregelen per kpi

In het proces om te komen tot – en bij de oprichting van – één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026 worden de kpi's zoveel mogelijk als hard criterium gepositioneerd tijdens de uitvoering van de routekaart, met name bij de formulering van randvoorwaarden en uitgangspunten in de fase 'richten'. Uiteraard zijn de hierin te maken keuzes van invloed op het wel/niet toekomstig voldoen aan de gestelde normen voor robuustheid. In deze fase worden volgens een routekaart-richtingsproces aan de hand van negen thema's randvoorwaarden en uitgangspunten gedefinieerd voor de inrichting van de robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Alle (randvoorwaarden) en kpi's voor robuustheid zijn hierin integraal als criterium onderwerp van gesprek en besluitvorming.

- KPI 1: €16,5 miljoen BTP en milieugerelateerde plustaken (toetsingskader: omvang, vraag 9 en 10) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'financieel'. 80% in vaste dienst (toetsingskader: omvang, vraag 10) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'personeel'.
- KPI 2: kwaliteitscriteria (toetsingskader: kwaliteitscriteria, vraag 7) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'personeel'.
- KPI 3: innovatiekalender (toetsingskader: innovatie, vraag 2) is geborgd in routekaart-richtingsproces 'informatievoorziening'. Het budget van 1% van de begroting aan innovatie (toetsingskader: innovatie, vraag 2) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'financieel'.
- KPI 4: weerstandsratio ten minste 0,8% (toetsingskader: continuïteit, vraag 14) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'financieel'. Afspraken over terugname plustaken (toetsingskader: continuïteit, vraag 11, 12 en 13) zijn geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'juridisch'.
- KPI 5: opleidingsbudget 3% van de loonsom (toetsingskader: sturing, vraag 3 en 4) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'personeel' en/of 'financieel'. De business intelligence strategie is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'informatievoorziening'. Het advies om drie FTE in dienst te hebben voor business intelligence (toetsingskader: sturing, vraag 5 en 6) is geborgd in routekaart-richtingsproces thema 'personeel'.
- KPI 6: regionale congruentie (toetsingskader: congruentie en samenhang werkgebied, vraag 8, 15, 16 en 17) is geborgd in het vastgestelde besluit voor uitvoering van de routekaart voor de vorming van één omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026.

5. Consequenties randvoorwaarden en kpi's

Voor de consequenties per randvoorwaarde en kpi voor personeel in FTE en mogelijk aanpassen van taken en functies, samenwerking met andere omgevingsdiensten, financiële consequenties voor

deelnemers (tijdelijk en structureel) en gevolgen voor de GR, governance en andere (juridische gevolgen) bij de uitvoering van dit plan van aanpak als integraal onderdeel van de routekaart naar één omgevingsdienst in Utrecht per 1 januari 2026 wordt verwezen naar deze betreffende routekaart.

Ook voor het te volgen pad (route) naar één omgevingsdienst in Utrecht per 1 januari 2026 wordt eveneens verwezen naar de vastgestelde routekaart. De vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht vergt extra incidentele investeringen voor project- en transitiekosten. Zoals ook al in een vroeg stadium bij de Stuurgroep IBP VTH geagendeerd, is er – naast financiering door de Provincie Utrecht en Specifieke Uitkering (SPUK) IBP – behoefte aan financiële ondersteuning vanuit het Rijk voor het mogelijk maken van de fusie tussen de RUD Utrecht en de ODRU. Het totaal aan incidentele (frictie) kosten komt volgens een eerste indicatieve raming met behoud van de in de routekaart beschreven maximale ambitie voor het realiseren van de stevige en robuuste omgevingsdienst van de toekomst bij de start per 1 januari 2026 uit op €3,578 miljoen aan projectkosten en €1,375 miljoen aan investeringskosten⁴. Echter wordt momenteel uitvoering gegeven aan de fase ‘richten’ van de routekaart waarin de kostenraming nader wordt geconcretiseerd (planning medio 2024).

De bestuurlijke besluitvorming omtrent de fase ‘richten’ staat gepland voor september 2024. Zowel de RUD Utrecht als de ODRU zijn ervan overtuigd dat de ingeslagen weg de juiste is om onder andere te kunnen voldoen aan uw eisen van robuustheid. Deze weg brengt financiële consequenties met zich mee en is hierdoor kwetsbaar vanwege de besluitvorming in Provinciale Staten en gemeenteraden. Steun vanuit het Rijk – ook in financiële zin – zal de risico’s van deze kwetsbaarheid aanzienlijk kunnen beperken en de kans van slagen een stuk groter maken. Hierbij bestaat een sterke afhankelijkheid met het gewenste en realiseerbare ambitieniveau. Wanneer volledige dekking van de geraamde kosten achterwege blijft, zal het ambitie- en startniveau naar beneden moeten worden bijgesteld. Het is van belang dat een toezegging en duidelijkheid op financiële ondersteuning en middelen vanuit het rijk in het besluit verankerd moet zijn om het verdere proces van fusie te vervolmaken binnen de huidige gemeentelijke- en provinciale bestuursperiode en risico’s op het falen van – en mankeringen in – het fusieproces te mitigeren. Daarbij is uitsluitend per juli 2024 een belangrijke peildatum in het kader van deze besluitvorming.

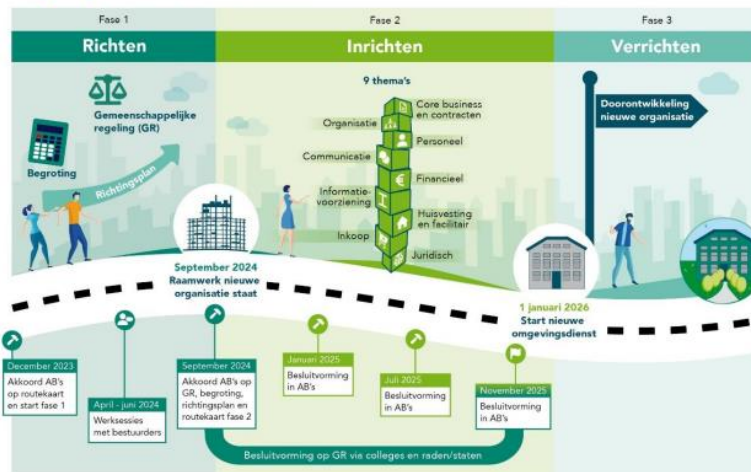
Vanzelfsprekend worden de gerealiseerde producten en best practices uit het fusieproces aan het Rijk, Omgevingsdienst NL en andere geïnteresseerden ter beschikking gesteld, waarmee een precedent voor mogelijke andere fusieprocessen kan worden geschapen.

6. Verzamelstaat randvoorwaarden en kpi’s

Voor het stappenplan met deadlines per randvoorwaarde en kpi, het overzicht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij de uitvoering van dit plan van aanpak als integraal onderdeel van de routekaart naar één omgevingsdienst in Utrecht per 1 januari 2026 wordt verwezen naar deze betreffende routekaart.

⁴ Memo financiële raming (8 september 2023)

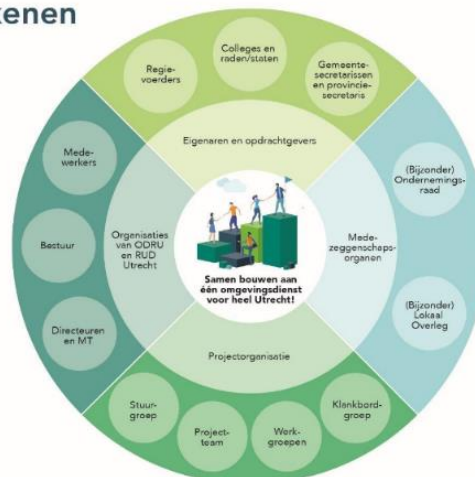
Tijdspad - de route

7. Wijze van besluitvorming

Voor de benodigde processtappen die noodzakelijk zijn om tot besluitvorming te komen bij alle stakeholders in de uitvoering van dit plan van aanpak als integraal onderdeel van de routekaart naar één omgevingsdienst in Utrecht per 1 januari 2026 wordt verwezen naar deze betreffende routekaart.

Betrokkenen

8. Monitoring

Voor de frequentie van monitoring door de besturen van de RUD Utrecht en de ODRU over de uitvoering van dit plan van aanpak als integraal onderdeel van de routekaart naar één omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026 wordt verwezen naar deze betreffende routekaart. Alle openbare documentatie en besluiten worden ook aan het IBP VTH ter beschikking gesteld.

9. Bijlagen

- Beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst RUD Utrecht – ODRU
- Routekaart RUD Utrecht – ODRU
- Checklist PvA voor OD's
- Memo financiële raming (8 september 2023); plus Bijlage 1 Raming financiering

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van omgevingsdienst Regio Utrecht en
RUD Utrecht
T.a.v. de voorzitter en de secretaris
per mail

Bestuurskern
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contact
postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

Bijlage(n)
1

Datum
Betreft beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst

Geachte heren Fröhlich, Spelt, Jungen en Van Vuren

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het tijdig toesturen van de ingevulde toetsingskaders robuuste omgevingsdiensten. Ik heb hiervan kennis genomen en deze beoordeeld. Met deze brief stel ik u op de hoogte van mijn bevindingen.

Met de ondersteuning van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn de gegevens van alle zelftoetsen geïnventariseerd en geanalyseerd. De stuurgroep en het bestuurlijk overleg van het IBP VTH hebben vervolgens een advies gegeven waarop ik mijn oordeel heb gebaseerd.

In deze brief geef ik een oordeel over de zelftoets van uw omgevingsdienst, ga ik in op de inhoud van het op te stellen plan van aanpak en geef ik aan hoe ik invulling wil geven aan de monitoring en bijsturing in het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten.

Algemeen beeld

Alle omgevingsdiensten hebben een zelftoets ingevuld. Mijn beeld na het doornemen van de zelftoetsen, de inventarisatie en analyse door het IBP VTH en de overige onderzoeken die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd¹, is dat geen enkele omgevingsdienst op dit moment robuust is. Dit heeft te maken met het ontbreken van voldoende onderbouwing van de gegeven antwoorden dan wel het volledig ontbreken van antwoorden.

Hierbij zie ik grote verschillen tussen de omgevingsdiensten. Er zijn een paar koplopers die naar mijn verwachting op korte termijn kunnen voldoen aan de randvoorwaarden en de kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) voor robuuste omgevingsdiensten. Daarnaast is er een grote groep die op een aantal randvoorwaarden of kpi's inzet moet plegen om robuust te kunnen worden. Als laatste zijn er diverse omgevingsdiensten die niet kunnen voldoen aan nagenoeg alle randvoorwaarden of kpi's. Aan deze laatste groep wil ik nogmaals² nadrukkelijk vragen om bij de uitwerking van het plan van aanpak het gesprek

¹ Waaronder Omgevingsdiensten in Beeld 2023

² Brief met kenmerk IENW/BSK-2023/338645 d.d. 16 november 2023

over een optimale schaalgrootte – mogelijk te bereiken door fusie of opsplitsing – te voeren met de omliggende omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Oordeel

Omdat u het toetsingskader voor de robuustheidscriteria tezamen heeft ingevuld als onderdeel van de op te stellen routekaart voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht, wordt u samen in dezelfde brief beoordeeld.

Datum

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

Op basis van uw aangeleverde gegevens, analyse en advies van het IBP VTH en de resultaten van de genoemde onderzoeken kom ik tot de conclusie dat u beide op dit moment niet voldoet aan de robuustheidscriteria, randvoorwaarden en bijbehorende kpi's. In onderstaande tabel is per onderdeel een korte samenvatting gegeven.

	Begroting in miljoen	Kwaliteits- criteria	Innovatie- budget+agenda	Weerstands- ratio	Opleidings- budget	congruentie
RUDU	€ 16,6	0	0	1,20	Geen antwoord	0
ODRU	€ 12,0	0	0	Geen %	Geen antwoord	0

De zelftoetsen roepen de volgende vragen op:

- Zowel voor de RUDU als ODRU geeft u aan dat u aan een deel van de randvoorwaarden voldoet en aan een deel niet. Een nadere uitleg mist. Ik verzoek u om uw zes antwoorden in het plan van aanpak te onderbouwen voor zowel de ODRU als de RUDU.
- Zowel voor de ODRU als RUDU verzoek ik u in het plan van aanpak nader in te gaan op de aanwezigheid van een innovatieagenda en het budget.
- Bij de beantwoording van de vragen 3 t/m 6 zijn vragen samengevoegd dan wel niet geheel beantwoord. Ik verzoek u beide om de antwoorden op deze vragen nader te specificeren in het plan van aanpak.
- Zowel de ODRU als de RUDU geven aan dat u op dit moment niet congruent bent en dat de mogelijkheden van een fusie met ODRU respectievelijk RUDU worden verkend. Ik verzoek u dit mee te nemen in het plan van aanpak.
- Beide geeft u aan dat er mogelijkheden zijn voor de uitbreiding met niet-milieu gerelateerde plustaken. Ik verzoek u dit nader uiteen te zetten in uw plan van aanpak.
- De RUDU geeft aan dat u bij terugname van plustaken robuust blijft omdat de kosten worden gedragen door de deelnemer. Uit uw antwoord op vraag 9 blijkt dat bij terugname van alle plustaken er een omzet van € 9,97 miljoen overblijft. Ik verzoek u in het plan van aanpak nader toe te lichten hoe u robuust blijft indien (de omzet van) de plustaken worden teruggenomen.
- ODRU noemt geen percentage weerstandsratio. Ik verzoek u dat in het plan van aanpak alsnog te doen.
- Als laatste verzoek ik u beide om de antwoorden op de vragen 15, 16 en 17 nader uit te werken in uw plan van aanpak.

Tot slot verzoek ik u beiden in het algemeen om in het plan van aanpak op te nemen hoe u gaat voldoen aan de punten waarvan u zelf aangeeft hier niet aan te voldoen.

Ik ontvang graag uiterlijk 1 april 2024 uw plan van aanpak waarin u ingaat op de acties die u de komende tijd uitvoert om robuust te worden.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Inhoud plan van aanpak

Voor het plan van aanpak is geen format opgesteld: voor elke omgevingsdienst is immers maatwerk geboden. Mijn verwachting is dat de koplopers minder werkzaamheden hoeven te verrichten en mogelijk eerder robuust zijn. Daarentegen zullen omgevingsdiensten die momenteel slechts aan een enkele randvoorwaarde of kpi voldoen de volledige twee jaar nodig hebben om alle acties te kunnen uitvoeren.

Datum

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

De werkgroep van het IBP VTH heeft bijgaande checklist (bijlage 1) opgesteld.

Vanuit mijn stelselverantwoordelijkheid monitor ik het gehele proces van totstandkoming van robuuste omgevingsdiensten. Hierbij stuur ik indien noodzakelijk bij met als doel dat op 1 april 2026 alle omgevingsdiensten robuust zijn. Daarnaast bekijk ik of ik het proces kan faciliteren. Om deze redenen verwacht ik dat de plannen van aanpak tenminste de volgende onderdelen bevatten:

- onderbouwing van alle gegeven antwoorden op de randvoorwaarden en kpi's;
- omschrijving van de acties per randvoorwaarde en/of kpi's die verricht moeten worden om robuust te zijn;
- een uitgebreide tijdsplanning per kwartaal waarin bovengenoemde acties duidelijk omschreven terugkomen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welke tussen- en eindproducten worden voorzien van de acties die de komende twee jaar ontplooid worden om robuust te worden.

Ondersteuning

Ik ben bereid ondersteuning te bieden gedurende het proces van vorming van robuuste omgevingsdiensten. Indien u ondersteuning wenst, ontvang ik graag een beschrijving van de gewenste ondersteuning. U kunt dit opnemen in het plan van aanpak. Ook gaan mijn ambtenaren graag hierover met u in gesprek in het eerste kwartaal van 2024. In januari a.s. wordt contact met u opgenomen voor het maken van een afspraak. In dit gesprek kunnen we indien gewenst de zelftoets doornemen en de verwachtingen van het plan van aanpak toelichten.

Tenslotte

Het voldoen aan de randvoorwaarden en kpi's is niet het einddoel. Dit heb ik eerder aangegeven in mijn brief van 16 november jl.³ Alleen het voldoen aan deze ondergrens betekent niet automatisch dat een omgevingsdienst robuust is. Ik benadruk het risico dat door het zelfstandig nastreven van de robuustheidscriteria door iedere omgevingsdienst er dadelijk te veel marginaal robuuste omgevingsdiensten bestaan. Tegelijkertijd constateer ik in de huidige praktijk dat veel omgevingsdiensten nu al moeite hebben om het eigenstandig te kunnen bolwerken. Dit is onwenselijk ook gezien de verwachte toenemende complexiteit van uw belangrijke werk in het VTH-stelsel.

³ Brief met kenmerk IENW/BSK-2023/338645 d.d. 16 november 2023

Ik wil u daarom nogmaals nadrukkelijk vragen om bij de uitwerking van uw plan van aanpak, het gesprek over een optimale schaalgrootte - mogelijk te bereiken door fusie of opsplitsing - te voeren met de omliggende omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Voor de borging van de robuustheidscriteria, randvoorwaarden en kpi's onderzoek ik de mogelijkheden om deze op te nemen in wet- en regelgeving.

Datum

Ik kijk uit naar uw plan van aanpak op 1 april a.s. en verwacht dat we hiermee met elkaar een belangrijke stap zetten in de versterking van het VTH-stelsel.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/372639

Met vriendelijke groet,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

drs. V.L.W.A. Heijnen

Routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Bestuurlijke samenvatting	4
3. Introductie op de route	6
3.1. Context en achtergrond	6
3.2. Opdracht routekaart	6
3.3. Route in het kort	7
3.4. Spelregels voor beide omgevingsdiensten tot de fusie	8
4. Fase 1 ‘richten’	9
4.1. Doel en resultaat	9
4.2. Richtingsplan	9
4.3. Gemeenschappelijke regeling	10
4.4. Rudimentaire begroting	11
4.5. Routekaart voor fase 2	11
4.6. Organisatie	12
4.7. Communicatie	13
4.8. Besluitvorming en afronding fase 1 ‘richten’	13
5. Fase 2 ‘inrichten’	14
5.1. Doel en resultaat	14
5.2. Inrichtingsplan	14
5.3. Toelichting thema's	15
6. Fase 3 ‘verrichten’	18
6.1. Doel en resultaat	18
7. Tijdspad route	19
7.1. Tijdspad voor route naar één organisatie	19
7.2. Uitwerking tijdspad met startdatum 1 januari 2026	19
8. Projectorganisatie en betrokkenen	21
8.1. Bouwen doen we samen!	21
8.2. Projectorganisatie	21
8.3. Organisaties van de ODRU en RUD Utrecht	23
8.4. Medezeggenschapsorganen	24
8.5. Deelnemers: provincie en gemeenten	24
8.6. Projectcommunicatie	25
9. Financiële dekking traject naar één organisatie	26
10. Risicoparagraaf	27
10.1. Financiële risico's	27
10.2. Organisatorische risico's	27
10.3. Projectrisico's	28

1. Voorwoord

Na de gezamenlijke aanpak van de PFAS-problematiek, een advies over de bruidsschat in coproductie, het onderling uitwisselen van bodemcollega's etc. is het zover: de ODRU en de RUD Utrecht leggen de route voor om samen per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht te vormen. De intentie om steeds meer samen te doen, is er al langere tijd. De stap richting fusie komt voort uit de wens om ook in de toekomst de gevraagde producten en diensten te kunnen leveren en een rol te kunnen spelen bij bijvoorbeeld klimaat- en duurzaamheidsopgaven van onze deelnemers. Door kennis, ervaring en middelen samen te voegen en de grenzen binnen de provincie op te heffen, ontstaat er een robuuste omgevingsdienst die meer kan betekenen voor gemeenten, provincie, inwoners, bedrijven, natuur, milieu en leefomgeving.

Het is aan de algemeen besturen om zich te committeren aan de Omgevingsdienst Utrecht. Niet alleen door in te stemmen met de voorgestelde route, maar ook door de komende tijd mee te bouwen aan de fundamenten van deze nieuwe omgevingsdienst. Tot juni 2024 wordt gewerkt aan het 'richten' van de omgevingsdienst, waarbij bepalende keuzes worden gemaakt over onder andere het ambitieniveau, financiën, besturing en de inrichting van de organisatie. Bestuurders zijn nadrukkelijk uitgenodigd om hier een actieve rol in te spelen, zodat er in september 2024 een breed gedragen basis ligt waarover de individuele deelnemers (bestuur, college en raad/staten) kunnen beslissen.

2. Bestuurlijke samenvatting

Na de gezamenlijke aanpak van de PFAS-problematiek, een advies over de bruidsschat in coproductie, het onderling uitwisselen van bodemcollega's etc. is het zover: de ODRU en de RUD Utrecht leggen de route voor om samen per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht te vormen. Door kennis, ervaring en middelen samen te voegen en de grenzen binnen de provincie op te heffen, ontstaat er een robuuste omgevingsdienst die meer kan betekenen voor gemeenten, provincie, inwoners, bedrijven, natuur, milieu en leefomgeving.

In dit document wordt de route geschetst naar een breed gedragen overgang van de huidige twee omgevingsdiensten ODRU en RUD Utrecht naar één robuuste omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht. De werknaam voor de nieuwe organisatie is Omgevingsdienst Utrecht. De route bestaat uit drie onderdelen: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'. In de nu voorliggende routekaart is het onderdeel 'richten' volledig uitgewerkt en zijn de onderdelen 'inrichten' en 'verrichten' kort toegelicht.

Fase 1 'richten'

In fase 1 'richten' wordt de fundering gelegd voor de nieuwe omgevingsdienst. Het is essentieel dat alle betrokkenen onderdeel zijn van het creëren van dit fundament. De uitkomsten van fase 1 geven richting aan de onderdelen die worden opgenomen in de volgende fase, 'inrichten'.

De fase 'richten' kent vier op te leveren producten, te weten:

1. Richtingsplan;
2. Nieuwe gemeenschappelijke regeling;
3. Rudimentaire begroting;
4. Routekaart voor fase 2 'inrichten'.

Richtingsplan

In het richtingsplan worden de uitgangspunten voor de inrichting van de organisatie vastgelegd. Het plan bestaat uit een missie en visie, bestuurlijke uitgangspunten, uitgangspunten voor de inrichting van de nieuwe organisatie, en financiële uitgangspunten. Het gezamenlijk opstellen en daarna bestuurlijk vaststellen van dit richtingsplan heeft als doel heldere kaders te stellen voor fase 2.

Nieuwe gemeenschappelijke regeling

De juridische basis voor de samenwerking tussen én met deelnemers (provincie en gemeenten) is de gemeenschappelijke regeling. Hierdoor ontstaat één rechtspersoon die de gewenste taken kan uitvoeren. Voor het oprichten van deze rechtspersoon is het belangrijk dat keuzes worden gemaakt in bijvoorbeeld stemverhoudingen en toe- en uittreden.

Rudimentaire begroting

Dit document bevat de kaders waarbinnen de nieuwe organisatie financieel zal moeten functioneren. Daarnaast zal een (grote) inschatting worden gemaakt van de te verwachten eenmalige kosten en mogelijke dekking hiervan.

Routekaart voor fase 2 'inrichten'

Het laatste product dat wordt opgeleverd aan het einde van fase 1, is een vervolg op de nu voorliggende routekaart. Hierin worden de stappen en activiteiten voor fase 2 beschreven aan de hand van negen thema's: core business en contracten, organisatie, personeel, communicatie, financieel, informatievoorziening, huisvesting en facilitair, inkoop en juridisch.

In september 2024 besluiten de algemeen besturen over het richtingsplan, één nieuwe gemeenschappelijke regeling en de rudimentaire begroting. Ook besluiten zij over het verlenen van de opdracht voor de start van fase 2 'inrichten' aan de hand van een routekaart voor fase 2. De algemeen besturen van de ODRU en RUD Utrecht vragen vervolgens aan alle colleges instemming op de gemeenschappelijke regeling. De colleges leggen op hun beurt de gemeenschappelijke regeling voor zienswijze voor aan de raden/staten.

Fase 2 'inrichten'

De documenten uit fase 1 vormen de kaders voor fase 2 'inrichten'. In deze fase gebruiken we de uitgangspunten bij het uitwerken van de negen thema's. Op die manier wordt de Omgevingsdienst Utrecht stukje bij beetje opgebouwd. De deelproducten liggen volgens afspraak voor aan de besluitvormende organen. Het resultaat van deze fase is een organisatie die op 1 januari 2026 klaar is om van start te gaan.

Fase 3 'verrichten'

In fase 3 'verrichten' vindt verdere verdieping, integratie en doorontwikkeling van de organisatie plaats. De routekaart gaat over het traject vanaf opdrachtverlening voor het fusietraject tot de daadwerkelijke oprichting van de nieuwe omgevingsdienst. Fase 3 begint zodra de nieuwe omgevingsdienst formeel start, en zelfstandig de taken uit gaat voeren. Op dat moment is het einddoel, één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht, nog niet bereikt. Ook na de formele start wordt hier nog aan gewerkt.

Betrokkenen

De omgevingsdienst van de toekomst bouwen in de provincie Utrecht doen we samen! Belangrijk is dat alle betrokkenen zich daadwerkelijk betrokken voelen, weten wat hun rol is en wanneer communicatie volgt. In alle stappen van de routekaart worden de organisaties van ODRU en RUD Utrecht, de medezeggenschapsorganen, de provincie en gemeenten en de raden/staten door de projectorganisatie betrokken bij de (deel)producten. De omgevingsdiensten voeren het project bewust in eigen regie uit met ondersteuning van een externe adviseur en besteden het traject dus niet volledig uit.

Financiering fusie

Een fusie gaat altijd gepaard met eenmalige kosten. De hoogte van deze eenmalige kosten wordt mede bepaald door de keuzes die gemaakt worden. Bijvoorbeeld: zo snel mogelijk op een uniforme manier in één VTH-zaaksysteem werken, brengt meer eenmalige kosten met zich mee dan uitfasering van systemen en werkwijzen gedurende een langere periode. De kosten zijn niet gelijk verdeeld over de fasen. In fase 1 'richten' zullen veel minder eenmalige kosten worden gemaakt dan in fase 2 'inrichten'.

Voor fase 1 is het voorstel deze kosten eerst te dekken uit de SPUK IBP en vervolgens uit de middelen die toegezegd zijn door de provincie. Het voorstel is om de uitvoering van fase 2, waarin een veelvoud van de kosten van fase 1 zitten, pas te starten nadat de benodigde middelen voor eenmalige kosten zijn toegezegd. Deze moeten dan voldoende zijn om te komen tot één robuuste omgevingsdienst.

In fase 3 'verrichten' is er geen sprake meer van eenmalige kosten. De financiering hiervan wordt opgenomen in de reguliere begroting van de Omgevingsdienst Utrecht.

Risicoparagraaf

De samenvoeging van de omgevingsdiensten brengt ook risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's, organisatorische risico's en projectrisico's zijn kwalitatief beschreven in de risicoparagraaf en waar mogelijk zijn ook de belangrijkste beheersmaatregelen opgenomen om het risico te verminderen of te mitigeren.

3. Introductie op de route

3.1. Context en achtergrond

In 2012 is de ODRU ontstaan uit een fusie van de milieudiensten Noordwest Utrecht en Zuidoost Utrecht. De ODRU heeft vijftien gemeenten als deelnemer. In 2014 is de RUD Utrecht opgericht door de deelnemers van milieudienst Servicebureau Gemeenten, vier individuele gemeenten en de provincie Utrecht. Beide omgevingsdiensten voeren sinds de oprichting milieutaken (vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies) uit voor de bij hen aangesloten gemeenten en provincie. Eerder was geprobeerd om meteen als één omgevingsdienst te beginnen. Dit is destijds niet gelukt.

Het huidige initiatief voor het samengaan van de ODRU en de RUD Utrecht komt van onderaf: op de werkvloer zoeken collega's elkaar al langer op om samen te werken, bijvoorbeeld in de voorbereiding op de Omgevingswet en bij bodemsaneringen. In deze gezamenlijke projecten werd en wordt duidelijk dat de ODRU en de RUD Utrecht samen meer kunnen bereiken voor inwoners, bedrijven en voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. De afgelopen jaren werd deze samenwerking vanuit directie en management dan ook steeds meer gestimuleerd en geformaliseerd. De directeuren agendeerden het onderwerp vorig jaar bij de dagelijks besturen. Dit leidde uiteindelijk tot de opdracht van beide algemeen besturen om de route naar één omgevingsdienst in kaart te brengen met de intentie om de ODRU en de RUD Utrecht samen te voegen. De werknaam voor de nieuwe organisatie is Omgevingsdienst Utrecht¹. Uiteindelijk beslissen de individuele deelnemers, de 26 gemeenten en de provincie Utrecht, of de Omgevingsdienst Utrecht een feit wordt.

3.2. Opdracht routekaart

De algemeen besturen gaven de volgende opdracht aan de directeuren:

- Verken de mogelijkheden voor één robuuste² omgevingsdienst in de provincie Utrecht;
- Stel een routekaart op met daarin een vervolgplanpak en agendeer deze in de algemeen besturen in het najaar van 2023.

De algemeen besturen willen dat de nieuwe omgevingsdienst bij voorkeur vanuit een blanco situatie wordt opgericht. Dat betekent dat we niet bij elk vraagstuk kiezen voor een oplossing die de ODRU of de RUD Utrecht nu heeft; we gaan breder kijken wat de best mogelijke manier is om een vraagstuk op te lossen. Hierbij gaan kwaliteit en robuustheid boven besparing. De Omgevingsdienst Utrecht wil voorbereid zijn op de huidige en toekomstige opgaven van onze deelnemers; zowel wat betreft de VTH-taken, als wat betreft advies en ondersteuning bij opgaven over zeer zorgwekkende stoffen, duurzame energie, klimaat en andere uitdagingen in het milieudomein. Daarbij is het essentieel robuust te zijn op zowel bedrijfsvoering als de primaire taken.

De omgevingsdienst van de toekomst wordt ingericht om een zo hoog mogelijke maatschappelijke waarde te creëren tegen de laagst mogelijke kosten. De omgevingsdienst is in staat om de dienstverlening aan de deelnemers efficiënt en effectief uit te voeren, en ook bij complexe uitdagingen de deelnemers te ondersteunen en het verschil te maken.

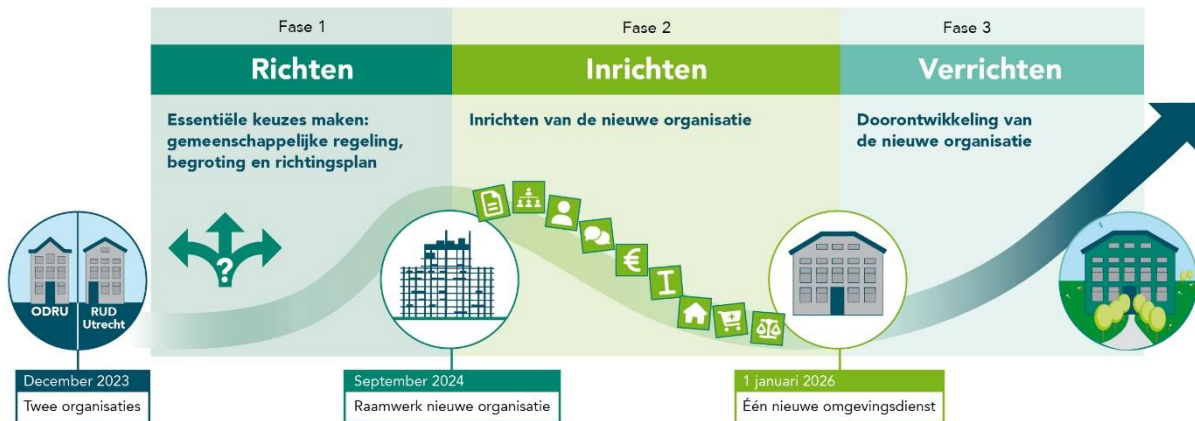
¹ Onderdeel van fase 1 is om te komen tot een definitieve naam voor de nieuwe omgevingsdienst.

² Robuustheid is een maat voor hoe goed een omgevingsdienst haar taken kan vervullen. Met het woord 'robuust' verwijzen we naar de term en bijbehorende criteria die in het IBP Versterking VTH-stelsel zijn gedefinieerd.

3.3. Route in het kort

Het fusieproces delen we in hoofdlijnen op in drie fasen: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'.

Proces

De eerste fase is het richten. In deze fase worden de essentiële keuzes gemaakt voor de nieuwe organisatie. Tijdens deze fase worden een richtingsplan, een rudimentaire begroting, een concept gemeenschappelijke regeling en een routekaart voor fase 2 opgeleverd. Doel is om deze in september 2024 aan de algemeen besturen voor te leggen voor besluitvorming. De fase wordt naar verwachting afgerond in november 2025 als de vereiste meerderheid van de colleges en raden/staten hebben ingestemd met de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Fase 1 wordt toegelicht in hoofdstuk 4.

De tweede fase is het inrichten en start na besluitvorming door de algemeen besturen in september 2024. Tijdens het inrichten worden alle activiteiten uitgevoerd die nodig zijn om als organisatie juridisch, organisatorisch en fysiek van start te kunnen gaan en te kunnen functioneren. De kaders uit fase 1 zijn hierbij leidend. In de inrichtingsfase wordt kritisch gekeken naar welke activiteiten vóór de fusiedatum uitgevoerd moeten worden, en welke ook na 1 januari 2026 plaats kunnen vinden. De fase 'inrichten' eindigt als alle activiteiten uit de routekaart voor fase 2 zijn uitgevoerd. Fase 2 wordt toegelicht in hoofdstuk 5.

Op 1 januari 2026 start fase 3 'verrichten'. In deze fase vindt verdere verdieping, integratie en doorontwikkeling van de organisatie plaats. Dit betekent dat in 2026 activiteiten uit fase 2 én fase 3 worden uitgevoerd. Eind 2025 wordt een voortgangsdokument voor fase 2 en 3 opgesteld om overzicht te geven van de stand van zaken. Fase 3 wordt toegelicht in hoofdstuk 6.

3.4. Spelregels voor beide omgevingsdiensten tot de fusie

Tijdens het doorlopen van alle fases van de routekaart gelden de volgende spelregels voor de beide omgevingsdiensten:

- Beslissingen over zaken die geen impact hebben op de nieuwe organisatie, kunnen autonoom genomen worden door de directeur of het bestuur van respectievelijk de ODRU of de RUD Utrecht. Voorbeelden hiervan zijn: nieuwe opdrachten aannemen voor 2024 of 2025, het aannemen of inhuren van tijdelijk personeel en vaststellen van de producten- en dienstencatalogus (PDC) 2025.
- Beslissingen die (mogelijk) gevolgen hebben voor de Omgevingsdienst Utrecht worden door de directeur(en) gemeld bij het projectteam (zie hoofdstuk 8). Het projectteam bespreekt deze en adviseert vervolgens beide directeuren. Hieronder vallen bijvoorbeeld de vaste invulling van vacatures bedrijfsvoering of management en nieuwe investeringen.
- Beslissingen die impact hebben op de inrichting van de nieuwe organisatie worden per definitie gezamenlijk genomen. Denk hierbij aan het aangaan van nieuwe contractuele verplichtingen voor langere tijd (doorlopend na 2025) of het vervangen of aanschaffen van ICT-systemen. In geval van twijfel, wordt het onderwerp voorgelegd aan het projectteam, waarna deze advies uitbrengt aan beide directeuren.

4. Fase 1 'richten'

4.1. Doel en resultaat

In fase 1 'richten' worden keuzes gemaakt voor de nieuwe omgevingsdienst. In deze fase leggen we de hoofdprincipes vast als kaders voor de nieuwe organisatie. De uitwerking volgt in fase 2 'inrichten'. Om het geraamte van de Omgevingsdienst Utrecht goed neer te zetten, worden in deze fase de gemeenschappelijke regeling, het richtingsplan en de rudimentaire begroting opgesteld. Daarnaast wordt de routekaart voor fase 2 'inrichten' geschreven. De colleges van de provincie en gemeenten wordt vervolgens gevraagd te besluiten tot oprichting van het nieuwe samenwerkingsverband voor de Omgevingsdienst Utrecht onder de Wet gemeenschappelijke regelingen. Hieronder worden de vier op te stellen documenten nader geconcretiseerd.

4.2. Richtingsplan

Eén van de eerste stappen om te komen tot een nieuwe omgevingsdienst, is het opstellen van het richtingsplan. Dit richtingsplan heeft tot doel de kaders te scheppen waarbinnen de nieuwe omgevingsdienst gaat functioneren. Het is uitdrukkelijk niet bedoeld om hierin te beschrijven hoe processen, functies enz. ingericht en ingevuld moeten worden. Alle uiteindelijke uitgangspunten moeten op enige manier toetsbaar zijn. Er zijn uitgangspunten die een harde randvoorwaarde zijn voor de oprichting van de Omgevingsdienst Utrecht. Dit wordt dan expliciet aangegeven.

De belangrijkste onderdelen van het richtingsplan zijn:

- De missie en visie;
- De bestuurlijke uitgangspunten;
- De uitgangspunten voor de inrichting van de nieuwe organisatie;
- De financiële uitgangspunten.

Missie en visie van de nieuwe omgevingsdienst

Voor de nieuwe omgevingsdienst zijn een missie en visie nodig. Deze missie en visie vormen het uitgangspunt voor de overige onderdelen in het richtingsplan. De missie en visie bepalen het algehele doel van de nieuwe omgevingsdienst.

Bestuurlijke uitgangspunten

Bij dit onderdeel wordt uitgewerkt wat de deelnemers als eigenaren willen bereiken met- en borgen binnen de nieuwe omgevingsdienst. De regievoerders hebben in augustus en september 2023 de eerste gesprekken gevoerd over mogelijke uitgangspunten. De uitkomsten van deze gesprekken zijn input bij de uitwerking van de bestuurlijke uitgangspunten. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een set van bestuurlijke uitgangspunten. Een voorbeeld van zo'n uitgangspunt zou kunnen zijn: 'Omgevingsdienst Utrecht is robuust volgens de criteria uit het IBP-VTH'. Of 'Omgevingsdienst Utrecht biedt bij aanvang dezelfde producten en diensten aan als het geheel van de producten en diensten van de huidige omgevingsdiensten'.

Het gaat hierbij ook over vragen over de invloed van verschillende typen gemeenten (landelijk/stedelijk, bouw/geen bouw, groot/klein) en de invulling van het opdrachtgeverschap en eigenaarschap. Het antwoord op die vragen resulteert in uitgangspunten voor de inrichting van de bestuurlijke samenwerking. Een uitgangspunt zou kunnen zijn dat iedere gemeente tot zijn recht komt in de bestuurlijke structuur en voldoende invloed heeft op de door de gemeente afgenomen taken. Een deel van de uitgangspunten zal worden verwerkt in de concepttekst van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Uitgangspunten voor de inrichting van de nieuwe organisatie

Bij dit onderdeel worden uitgangspunten voor de inrichting van de organisatie uitgewerkt. Het gaat bijvoorbeeld om uitgangspunten voor de organisatie- en sturingsstructuur. Voor alle thema's die in fase 2 (zie paragraaf 5.2) in projecten gaan lopen, worden de uitgangspunten gebaseerd op de essentiële keuzes. Het gaat ook om uitgangspunten die ingrijpen op cultuur en waarden van de nieuwe organisatie. We volgen de resultaten van het landelijke Interbestuurlijke Programma Versterking VTH stelsel (IBP-VTH) nauw zodat we kunnen aansluiten waar dat past bij onze nieuwe organisatie.

Financiële uitgangspunten

In dit onderdeel worden de uitgangspunten voor de financiën van de nieuwe dienst beschreven. Onder meer onderwerpen als exploitatie, het financieringsmodel van de nieuwe organisatie en de opbouw van het eigen weerstandsvermogen komen aan bod.

Werkwijze

Gezien het belang van dit richtingsplan en het grote aantal te betrekken partijen, is het voorstel de input gefaseerd op te laten halen door een externe moderator. De onderwerpen van de sessies worden van tevoren vastgesteld. Vervolgens worden de gesprekken met de verschillende betrokkenen gevoerd. Met de inbreng uit deze gesprekken worden de kaders voor de nieuwe organisatie beschreven. De gesprekken met de bestuurders zijn om te valideren wat voor kaders zijn gedestilleerd uit de gesprekken met andere betrokkenen en om, waar nodig, aanvullende kaders toe te voegen.

In stappen ziet het er dan als volgt uit:

1. Ophalen van inbreng bij regievoerders, financiële experts, juridische experts, directie en managementteam voor het stellen van kaders;
2. Valideren opgestelde kaders en toevoegen kaders bestuurders;
3. Uitwerken richtingsplan;
4. Toetsen bij alle betrokken gremia;
5. Eventueel aanpassen richtingsplan;
6. Vaststelling van het richtingsplan door algemeen besturen.

Resultaat

Het resultaat is een richtingsplan dat is opgesteld met de inbreng van alle betrokkenen en ter besluitvorming naar de algemeen besturen gaat.

4.3. Gemeenschappelijke regeling

Kaders en opgave

Aan de basis van de Omgevingsdienst Utrecht staat een gemeenschappelijke regeling. Aangezien we een ideale omgevingsdienst willen ontwerpen, stellen we voor om een nieuwe gemeenschappelijke regeling op te richten en niet één dienst te laten toetreden tot de regeling van de andere. Uitgangspunt is dat de nieuwe gemeenschappelijke regeling in alle rechten en verplichtingen van beide bestaande omgevingsdiensten treedt. Dit geldt ook voor de arbeidscontracten en inkoopcontracten. De taakuitvoering gaat onverminderd door. Na de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling worden de twee bestaande gemeenschappelijke regelingen opgeheven. Het vaststellen van de nieuwe gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht vereist een zorgvuldig proces, gericht op draagvlak onder de deelnemers. Hierbij is het van belang te beseffen dat een gemeenschappelijke regeling iets is van de deelnemers; zij zijn de eigenaren en zij zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van de gemeenschappelijke regeling. Dit proces vraagt de nodige tijd. Dit geldt zowel voor het formuleren van uitgangspunten (zie paragraaf 4.2 richtingsplan), als voor het besluitvormingsproces binnen gemeenten.

Tijdens het proces volgen we de Wet gemeenschappelijke regelingen, die voorschrijft hoe een gemeenschappelijke regeling wordt opgericht en opgeheven. De gemeenschappelijke regeling bevat afspraken over de wijze van werken, zoals de stemverhouding, voorzitterschap van besturen en vaste commissies. Dit besluitvormingsproces is langer geworden als gevolg van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Aan het eind van fase 1 leveren we een ontwerp-gemeenschappelijke regeling op.

Om te komen tot de definitieve tekst van de gemeenschappelijke regeling en om de nieuwe gemeenschappelijke regeling op te richten, volgen we de volgende stappen:

1. Bespreken van de keuzes voor in de gemeenschappelijke regeling met betrokkenen in werksessies;
2. Opstellen van een voorstel voor de ontwerp-gemeenschappelijke regeling;
3. Bespreken van de ontwerp-gemeenschappelijke regeling met betrokkenen in werksessies;
4. Besluitvorming over gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht door algemeen besturen;
5. Besluitvormingsprocedure gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht in colleges en raden/staten.

Resultaat

Het doel is om te komen tot een gemeenschappelijke regeling die ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan de beide algemeen besturen. En daarna voor instemming gaat naar de colleges en raden/staten.

4.4. Rudimentaire begroting

Op basis van het richtingsplan en de ontwerp-gemeenschappelijke regeling wordt een eerste versie van de begroting opgesteld: de zogenaamde rudimentaire begroting. Deze begroting geeft de financiële kaders weer waarmee de Omgevingsdienst Utrecht start. De basis hiervan wordt gevormd door de laatst vastgestelde begrotingen van beide huidige omgevingsdiensten. Deze rudimentaire begroting is vooral bedoeld om de kaders te scheppen waarbinnen de dienst operationeel wordt gemaakt, en zal niet de begroting zijn waarmee in 2026 wordt gewerkt. Wel wordt hier bepaald wat de financiële mogelijkheden voor de dienst zijn wat betreft structurele financiering. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de verwachte eenmalige kosten en de dekking hiervan. De verdeling per deelnemer is dan nog niet bekend; de nieuw te kiezen financieringsystematiek, inclusief uitwerking hiervan, wordt hiervoor bepalend. De nieuwe financieringsystematiek is onderdeel van de fase 'inrichten'. De uitgangspunten in het richtingsplan zullen hiervoor de basis vormen. In fase 2 'inrichten' wordt ook de daadwerkelijke begroting 2026 opgesteld.

4.5. Routekaart voor fase 2

In de routekaart voor fase 2 wordt uitgewerkt wat er nodig is voor het oprichten van de Omgevingsdienst Utrecht. Daarbij wordt steeds onderscheid gemaakt tussen 'must have' en 'nice to have'. Zo kiezen we wat voor de formele fusie in 2026 moet worden uitgewerkt en geïmplementeerd en wat daarna ook nog kan. Het uitwerken van de inrichting van de Omgevingsdienst Utrecht gebeurt aan de hand van basisthema's (zie paragraaf 5.2) met de producten uit fase 1 als het beginpunt. Voor de meeste thema's zijn er twee componenten: het opstellen en goedkeuren van relevant beleid en concrete acties voor de inrichting. Per thema wordt bepaald door wie welk deelproduct vastgesteld moet worden. Voor iedere activiteit binnen de thema's wordt een aanspreekpunt aangesteld, die verantwoordelijk is voor de planning, de uitvoering en de oplevering.

De fase 'inrichten' loopt door na de formele fusiedatum. Niet alle activiteiten zijn voor 1 januari 2026 afgerond. Het kan bijvoorbeeld zijn dat we nog in twee zaaksystemen werken en dat nog niet alle uit te besteden diensten correct zijn aanbesteed. Het eindpunt van de fase 'inrichten' ligt dus na de start van de fase 'verrichten'. Bij het opstellen van de routekaart voor fase 2 en tijdens fase 2 houden we nauw contact met de betrokkenen als het gaat om de keuzes en gevolgen van de fasering van de activiteiten.

4.6. Organisatie

De documenten uit fase 1 'richten' zijn de fundering voor de nieuwe organisatie. Daarom is het van belang dat alle partijen betrokken zijn bij het creëren van deze documenten. Voor alle documenten wordt een afzonderlijk traject (project) opgestart, waarbij tenminste de regievoerders, het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en directie en management van beide omgevingsdiensten worden betrokken. Voor de gemeenschappelijke regeling zal daarnaast expliciet inzet van de juristen van de deelnemers worden gevraagd, terwijl voor de rudimentaire begroting de financieel experts van de deelnemers worden betrokken. Doelstelling is dat in deze fase gezamenlijke producten ontstaan die zowel ambtelijk als bestuurlijk worden doorleefd en daarmee voor besluitvorming naar de algemeen besturen kunnen worden doorgeleid.

De inschatting van de tijdsbesteding en kosten voor de fase 'richten' is als volgt:

Groep	Inschatting uren	Inschatting kosten	
Externe projectmanager en projectondersteuning	800	€ 125.000,-	in totaal
Externe expertise	600	€125.000,-	in totaal
Bestuurders	12		per persoon
Regievoerders	80		per persoon
Juridische experts van de deelnemers	20		per persoon
Financieel experts van de deelnemers	16		per persoon
Interne medewerkers	1.500	€ 150.000,-	in totaal
Totaal		€ 400.000,-	

Bij externe expertise kan worden gedacht aan juridische en financiële experts. Voor de inzet van medewerkers van de individuele deelnemers is geen financiële dekking opgenomen.

Als er inzet wordt gevraagd uit de ambtelijke organisatie van de deelnemers, worden de gemeentesecretarissen en de provinciesecretaris hierbij betrokken. Naar verwachting gaat het om regievoerders, financieel- en/of juridisch experts.

4.7. Communicatie

We werken aan een zorgvuldig proces met open en transparante communicatie waarin alle betrokkenen binnen de RUD Utrecht en de ODRU en bij de deelnemers worden meegenomen. Dat betekent onder andere dat deelnemers tijdig via de regiovoerder de uitnodiging ontvangen voor geplande werksessies van de werkgroepen. En bestuurders tijdig de uitnodiging ontvangen voor werksessies waar de inbreng van bestuurders noodzakelijk is.

In de aanloop naar de besluitvorming organiseert de projectorganisatie momenten waarop het voor colleges en raden/staten mogelijk is de geagendeerde documenten vanuit hun perspectief toegelicht te krijgen, vragen te stellen en indien gewenst onderling (bestuurders en raads/statenleden uit de hele provincie Utrecht) de dialoog te voeren.

4.8. Besluitvorming en afronding fase 1 'richten'

Op basis van bovenstaande drie documenten kunnen alle deelnemers (van beide diensten) en de medezeggenschapsorganen zich een goed beeld vormen van de nieuw op te richten omgevingsdienst. Vanuit de uitkomsten van deze documenten zal fase 2 'inrichten' verder worden ingekleurd en wordt een routekaart voor fase 2 opgesteld. Wanneer beide algemeen besturen instemmen met de stukken met inachtneming van de inbreng van de medezeggenschapsorganen, kan fase 2 starten. De besluitvormingsprocedure loopt echter door tot alle deelnemers hebben ingestemd met oprichting van de gemeenschappelijke regeling (naar verwachting eind 2025).

5. Fase 2 ‘inrichten’

5.1. Doel en resultaat

In de fase ‘inrichten’ worden de resultaten uit de fase ‘richten’ verder uitgewerkt. De doelen en uitgangspunten uit de fase ‘richten’ vormen de basis voor inrichting van de Omgevingsdienst Utrecht.

De Omgevingsdienst Utrecht wordt ingericht vanuit een blanco situatie. Dit betekent dat de Omgevingsdienst Utrecht er anders uit komt te zien dan de huidige omgevingsdiensten. De ODRU en de RUD Utrecht hebben hun bedrijfsvoering op veel vlakken verschillend georganiseerd. Als de fusie plaatsvindt, ontstaat één nieuwe organisatie met daarbij één geïntegreerde bedrijfsvoering. Tijdens het traject moeten keuzes worden gemaakt hoe de bedrijfsvoering wordt ingericht, en wat de Omgevingsdienst Utrecht zelf gaat uitvoeren of eventueel gaat uitbesteden.

5.2. Inrichtingsplan

De inrichting van de Omgevingsdienst Utrecht gebeurt aan de hand van basisthema’s. Per thema is in de routekaart voor fase 2 bepaald wat er nodig is om te komen tot een nieuwe omgevingsdienst. De basisthema’s zijn:

- Core business en contracten
- Organisatie
- Personeel
- Communicatie
- Financieel
- Informatievoorziening
- Huisvesting en facilitair
- Inkoop
- Juridisch

Binnen de werkgroepen wordt gewerkt aan de deelproducten van de verschillende thema’s. Bij de uitwerking wordt door de werkgroep en het projectteam nauwlettend de samenhang met andere producten in de gaten gehouden. Van belang is dat de keuzes uit fase 1 en de keuzes in fase 2 op elkaar aansluiten. De samenhang wordt geborgd in een inrichtingsplan. Bij de routekaart voor fase 2 wordt inzicht gegeven in hoe de samenhang van de thema’s en deelproducten wordt geborgd.

De fase ‘inrichten’ loopt door na de formele fusiedatum. Het kan bijvoorbeeld zijn dat we nog in twee zaaksystemen werken en dat nog niet alle uit te besteden diensten correct zijn aanbesteed. Het eindpunt van de fase ‘inrichten’ ligt dus na de start van de fase ‘verrichten’.

5.3. Toelichting thema's

Aan het einde van fase 1 is de richting bepaald voor tenminste de negen thema's die noodzakelijk zijn voor het functioneren van een overheidsorganisatie. In fase 2 worden de belangrijkste opgaven binnen de thema's uitgewerkt, waarbij we ook de resultaten van het IBP-VTH volgen om aan te sluiten waar dat past bij onze nieuwe organisatie. Het gaat volgens de huidige inzichten in ieder geval om de volgende onderwerpen:

Core business en contracten

Het hart van de Omgevingsdienst Utrecht zal bestaan uit vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies voor haar 27 deelnemers (26 gemeenten en de provincie Utrecht). Binnen het thema 'core business en contracten' worden de randvoorwaarden om deze kerntaken uit te kunnen voeren geregeld. Denk hierbij aan:

- Eén producten- en dienstencatalogus
- Uniforme werkwijzen voor alle producten en diensten
- Mandaatbesluiten voor alle deelnemers
- Afspraken over opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap
- Periodieke verantwoording die aansluit bij de wensen van de opdrachtgevers

Organisatie

De Omgevingsdienst Utrecht moet worden georganiseerd op een manier die past bij de gestelde doelen en uitgangspunten. Gezien de ambities voor een robuuste omgevingsdienst die klaar is voor de toekomst, moet er binnen de organisatie ruimte zijn om naast het uitvoeren van de taken verder te ontwikkelen. Hiervoor is in ieder geval het volgende nodig:

- Organisatie-, management- en sturingsfilosofie en -principes
- Besturingsmodel Omgevingsdienst Utrecht
- Organisatie- en overlegstructuur (intern en extern)
- Een beeld van de gewenste cultuur

Personeel

Medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de huidige omgevingsdiensten en straks van de Omgevingsdienst Utrecht. Een goede overgang van de ODRU en de RUD Utrecht naar de nieuwe omgevingsdienst is dan ook van groot belang. De belangrijkste doelen zijn het zorgvuldig en tijdig plaatsen van medewerkers binnen de Omgevingsdienst Utrecht en een zo goed mogelijke kwalitatieve en kwantitatieve invulling van de benodigde formatie. Om dit goed te laten verlopen, moeten beide diensten tijdig aan de voorbereidingen beginnen. Uiteindelijk zijn voor het thema personeel in ieder geval nodig:

- Een sociaal plan en sociaal statuut Omgevingsdienst Utrecht
- Een functieboek Omgevingsdienst Utrecht
- Een personeelshandboek Omgevingsdienst Utrecht
- Een plan van aanpak voor de sleutelfuncties, o.a. directeur(en)
- Een keuze voor een CAO voor de Omgevingsdienst Utrecht
- Draaiboek plaatsingsproces
- HR-beleid Omgevingsdienst Utrecht

Communicatie

Als overheidsorganisatie moet de Omgevingsdienst Utrecht aan een aantal voorwaarden voldoen wat betreft zichtbaarheid, informatievoorziening en transparantie. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst Utrecht als veel grotere organisatie dan de ODRU en de RUD Utrecht een goede infrastructuur voor interne communicatie nodig. Aan de hand van de tijdens het fusietraject gemaakte keuzes, worden de overige communicatieopgaven voor de Omgevingsdienst Utrecht bepaald. De volgende zaken moeten in ieder geval geregeld worden:

- Communicatiestrategie Omgevingsdienst Utrecht
- Huisstijl en logo
- Website
- Intranet

Financieel

De Omgevingsdienst Utrecht heeft voldoende financiële middelen nodig om de taken voor de deelnemers op lange termijn uit te kunnen voeren en in te spelen op toekomstige ontwikkelingen. Als gemeenschappelijke regeling wordt de omgevingsdienst gefinancierd door de 27 deelnemers. In fase 1 worden keuzes gemaakt over onder andere de manier waarop de kosten worden afgerekend en hoe de bijdragen verdeeld worden over de deelnemers. Voor de oprichting van de Omgevingsdienst Utrecht is in ieder geval het volgende nodig op het gebied van financiën:

- Financiële quick-scan van beide latende organisaties op het gebied van financiën (due diligence)
- Afhandeling lopende financiële zaken van de ODRU en de RUD Utrecht
- Een financieringssystematiek
- Een begroting voor 2026 (hier kunnen raden / staten een zienswijze op indienen)
- Een bijdrageverordening op basis van de gekozen financieringssystematiek
- Een financiële verordening op basis van de gekozen financieringssystematiek
- Begroting
- Planning en control cyclus, inclusief de bijbehorende producten zoals bijvoorbeeld kadernota, begroting, rapportages
- Financiële administratie, inclusief de nodige software

Informatievoorziening

Voor informatievoorziening geldt dat deze zo ingericht moet worden, dat iedereen binnen de Omgevingsdienst Utrecht zijn werk kan doen. Daarnaast hebben we de ambitie om de informatievoorziening te moderniseren, zoals beschreven in het interbestuurlijk programma versterking VTH stelsel. Belangrijke aandachtspunten zijn de verbetering van data en het delen van informatie via geo-voorzieningen. Beide zijn nodig om beter inzicht te krijgen in de leefomgeving en voor risicogericht toezicht. Om de informatievoorziening voor de Omgevingsdienst Utrecht te realiseren, moeten de ODRU en de RUD Utrecht in 2024 en 2025 de eigen informatievoorziening op orde brengen waar dat nodig is. Uiteindelijk willen we één gemeenschappelijk proces met bijbehorende ICT-applicaties. Daarvoor zijn onder andere nodig:

- Strategische visie/ informatiebeleid
- Nieuw ontwerp (architectuur)
- Fysieke infrastructuur (netwerk, datacenter, servers etc.)
- Vaste – en mobiele telefonie
- Kantoorautomatisering: Office365, Sharepoint/groepsschijven, Teams, Outlook etc. Applicaties zoals zaakstelsel, documentmanagementsysteem, geo-platform, ERP-systeem etc. Daarnaast enkele specialistische applicaties voor bijvoorbeeld geluid en strafrecht.
- Procesmanagement

Huisvesting en facilitair

De Omgevingsdienst Utrecht wordt op een centrale locatie gehuisvest en heeft een uitstraling die gebaseerd is op de nieuwe huisstijl. Er is hierdoor eenheid in het huisvestingsconcept en de facilitaire voorzieningen. De nieuwe organisatie blijft voorlopig centraal gehuisvest op de 9e, 10e en 13e verdieping van het provinciehuis. Daarnaast wordt het thuiswerken maximaal ondersteund. De huidige centrale huisvesting van de twee organisaties in het provinciehuis voldoet, omdat deze locatie goed bereikbaar is en centraal ligt in het werkgebied van Omgevingsdienst Utrecht. Overigens hebben medewerkers van beide organisaties nu al toegang tot alle verdiepingen. Wat er onder andere moet gebeuren:

- In 2024 de huidige aflopende huurcontracten met de provincie verlengen met de optie om deze samen te voegen. We proberen flexibiliteit in te bouwen, zodat we na een onomkeerbaar besluit de huisvesting kunnen heroverwegen.
- Inrichting van de verdiepingen in de huisstijl
- Uniformeren facilitaire diensten
- Naam en huisstijl doorvoeren in alle huisstijldragers, zoals bedrijfskleding, auto's, sjablonen

Inkoop

Inkoop hangt samen met alle thema's waarvoor goederen of diensten worden afgenomen van leveranciers. Door de schaalvergroting van de organisatie zullen we contracten veelal op een andere manier moeten aanbesteden. Als we bijvoorbeeld de nieuwe financiële administratie willen inrichten, is hier een nieuw ERP-systeem voor nodig. Dan moeten we onderzoeken of we met een bestaand contract verder kunnen of een nieuwe aanbesteding moeten starten. Hierbij zijn de kaders uit het thema organisatie van invloed. Uiteindelijk is het doel: doelmatige en rechtmatige contracten met leveranciers van inhuur, producten en diensten voor de Omgevingsdienst Utrecht. Om het thema inkoop in te richten, is in ieder geval het volgende nodig:

- Inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Aanbestedingskalender
- Inrichten inkoop-, aanbestedings- en contractmanagementsysteem

Juridisch

Als uitvoerder van VTH-taken, gemeenschappelijke regeling en werkgever moeten de nodige juridische zaken geregeld worden voor de Omgevingsdienst Utrecht van start kan. Hiervoor moeten de nodige verordeningen, overeenkomsten, afspraken, regelingen en dergelijke op tijd zijn vastgesteld en voldoen aan de benodigde kwaliteit. Kwaliteitsaspecten zijn bijvoorbeeld inhoud, samenhang en volledigheid. Het gaat tenminste om de volgende juridische zaken:

- Fusiebesluit
- Begroting 2026
- Gemeenschappelijke regeling
- Mandaten
- Mandaten voor toezichthouders en boa's
- Formele benoeming medewerkers als functionaris gegevensbescherming en boa
- Inschrijving Kamer van Koophandel
- Statuten en reglementen van orde bestuur

6. Fase 3 ‘verrichten’

6.1. Doel en resultaat

Fase 3 ‘verrichten’ begint bij de start van de nieuwe organisatie. We beginnen met werken als nieuwe omgevingsdienst namens al onze deelnemers. In deze fase vindt verdere verdieping, integratie en doorontwikkeling van de organisatie plaats. Denk bijvoorbeeld aan het finetunen van werkprocessen, het uitbreiden van diensten en het uitvoering geven aan het nieuwe beleid. Tegelijk willen we in de nieuwe organisatie invulling geven aan onze gezamenlijke ambities. Zoals we nu onze ambities hebben vastgelegd in een kadernota of koers, zo gaan we voor de nieuwe organisatie ook een gezamenlijke ambitie formuleren.

Het doel is om daadwerkelijk als omgevingsdienst van de toekomst te functioneren zoals we dat in de fase richten en inrichten hebben ontworpen.

De uitvoering verloopt niet altijd zoals op papier is bedacht. Dat betekent dat fase 3 ook in het teken zal staan van monitoring, evaluatie en bijstellen. Vanuit de missie en de visie en het inrichtingsplan, zover als het gereed is, beoordelen we in alle delen van de organisatie of de uitvoering goed functioneert, of we op weg zijn naar de omgevingsdienst van de toekomst. Wanneer dat nog niet het geval is, wat er dan nodig is om het beter te doen. Bij de evaluatie nemen we niet alleen de organisatie zelf, maar ook andere betrokkenen mee. Fase 3 is echter niet projectmatig. Het bedrijf is in werking.

Bij de start van de organisatie is de inrichting van de nieuwe omgevingsdienst nog niet compleet. Ook na de officiële start zullen diverse uitwerkingen moeten worden gerealiseerd, de fase ‘inrichten’ loopt dus deels parallel aan de fase ‘verrichten’. Eind fase 2 maken we dit inzichtelijk in het voortgangsdokument voor fase 2 en 3. De reden om wel te starten met de nieuwe organisatie en niet eerst deze resterende activiteiten af te ronden, is dat deze efficiënter en effectiever uitgevoerd kunnen worden als de nieuwe organisatie in bedrijf is, dan daarvoor.

7. Tijdspad route

7.1. Tijdspad voor route naar één organisatie

In het kader van de routekaart voor de vorming van de Omgevingsdienst Utrecht is nagedacht over het tijdspad voor het traject. Het gaat om het traject vanaf de vaststelling van deze routekaart door de beide algemeen besturen (en daarmee bestuurlijk commitment op het vormen van een organisatie) tot de officiële start van de nieuwe omgevingsdienst.

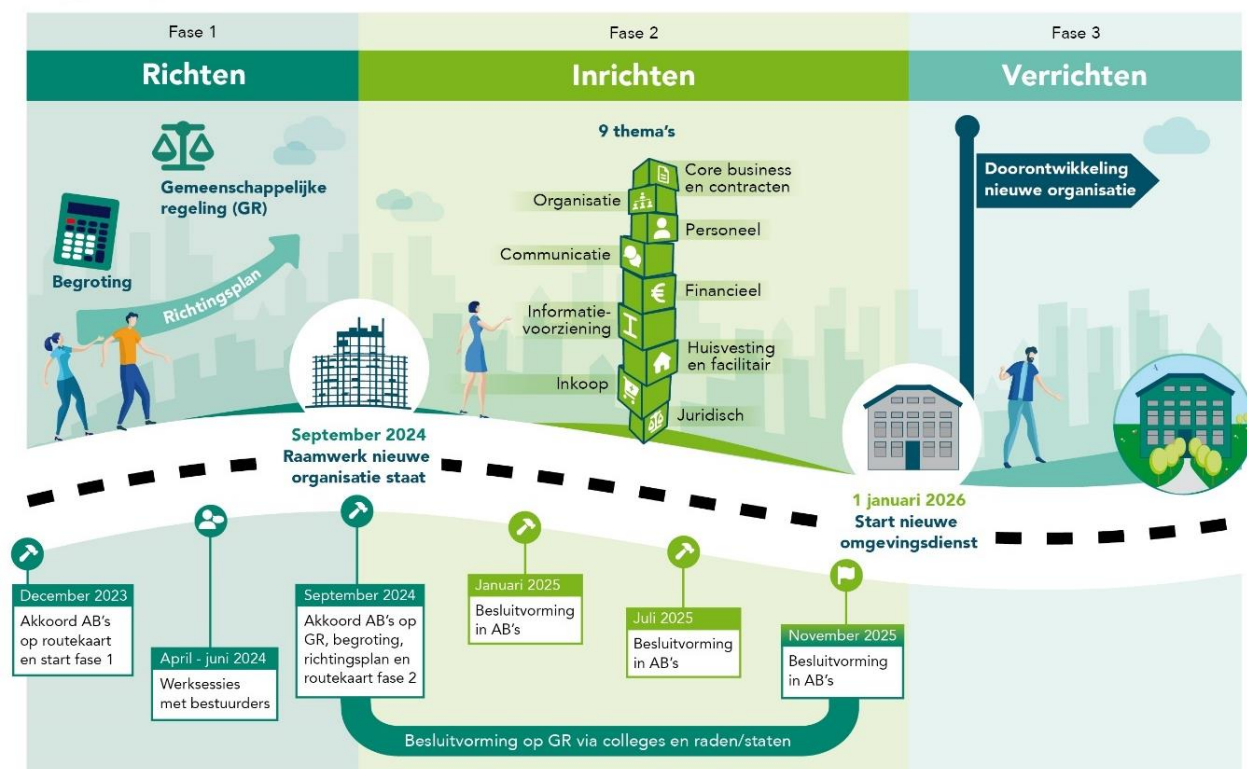
Het tijdspad voor het traject is afhankelijk van de officiële start van de nieuwe organisatie. Vanuit verschillende perspectieven is het zeer onwenselijk op een andere datum te starten dan 1 januari. De bestuurders hebben hun wens uitgesproken de nieuwe organisatie juridisch onomkeerbaar te laten zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. De RUD Utrecht en ODRU willen een zorgvuldig traject, waarbij de eigen organisaties en de deelnemers serieus worden betrokken. Een fusie is spannend, en alle betrokkenen moeten de ruimte krijgen om hier een passende rol in te spelen. Dit is volgens de directeuren en de voorzitters alleen mogelijk als de fusie op zijn vroegst op 1 januari 2026 formeel een feit is.

In theorie is het mogelijk om de nieuwe organisatie per 2025 op te richten. In dat scenario hebben we echter tijdens de twee belangrijkste maanden in het fusietraject (januari en februari 2024) ook te maken met de start van de Omgevingswet en het opstellen van de begroting voor 2025. Dat vraagt veel van medewerkers en deelnemers. De energie die er nu is om samen één omgevingsdienst te vormen, willen we graag behouden en we willen niet het gevoel geven het traject in korte tijd erdoorheen te duwen.

7.2. Uitwerking tijdspad met startdatum 1 januari 2026

In onderstaande afbeelding is het tijdspad voor de routekaart weergegeven. In de bovenste helft staat de driedeling in fases: 'richten', 'inrichten' en 'verrichten'. Elke fase heeft een afgebakend doel en resultaat die beschreven staan in de hoofdstukken 4, 5 en 6 en hier kort geïllustreerd. In de onderste helft is het bestuurlijke tijdspad weergegeven.

Tijdspad - de route

Fase 1 start in december 2023 als de algemeen besturen besluiten over de routekaart en de start van fase 1. In de periode van december 2023 tot juni 2024 wordt gewerkt aan het richtingsplan, de gemeenschappelijke regeling en de rudimentaire begroting. Daarvoor zijn in de eerste helft van 2024 werksessies. In september 2024 liggen de documenten uit fase 1 ter besluitvorming voor aan de algemeen besturen, inclusief een routekaart voor fase 2 'inrichten'. Fase 1 wordt echter formeel pas afgerond als daarna ook de colleges hebben ingestemd en zienswijze aan de raden/staten gevraagd is voor de gemeenschappelijke regeling. Naar verwachting is er in november 2025 sprake van een onomkeerbaar besluit.

Om voortgang te houden en de datum van 1 januari 2026 te halen, is het voorstel om fase 2 te starten zodra de algemeen besturen ingestemd hebben in september 2024. In fase 2 wordt aan de hand van negen thema's de nieuwe omgevingsdienst ingericht. Hierbij zijn de documenten uit fase 1 richtinggevend. Voor fase 2 moet een veelvoud aan deelproducten worden opgesteld, waarbij enkele producten afhankelijk zijn van resultaten in andere producten en/of thema's. Om die reden zijn er in fase 2 drie besluitvormingsmomenten voorgesteld: januari 2025, juli 2025 en november 2025, waarin de algemeen besturen nader te bepalen deelproducten ter besluitvorming voorgelegd krijgen. De planning van fase 2 wordt opgenomen in de routekaart voor fase 2 (oplevering september 2024).

In november 2025 zijn dan alle benodigde besluiten genomen en hebben naar verwachting ook alle colleges met hun raden/staten besloten op de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Dan kan de nieuwe omgevingsdienst van start op 1 januari 2026.

Voor november 2025 agenderen we ook een voortgangsdokument met de stand van zaken van de activiteiten uit de routekaart voor fase 2 en de ambities voor fase 3.

In hoofdstuk 8 is voor alle betrokkenen aangegeven welke rol zij hebben in het traject. Zij worden door het projectteam uitgenodigd voor werksessies van de werkgroepen, indien relevant. Na het opstellen van het concept-deelproduct is er een vaste route naar de bestuurlijke besluitvorming.

- Managementteams, regievoerders, juridisch en financieel experts en medezeggenschapsorganen krijgen het concept-deelproduct toegestuurd en worden gevraagd hun inbreng te doen. Voor managementteams en regievoerders is hier een overleg bij gepland. Voor experts verloopt dit per mail. De medezeggenschapsorganen stemmen dit nader af met de directeuren.
- Met de inbreng van bovenstaande betrokkenen wordt het concept-deelproduct geagendeerd bij de dagelijks besturen en hun instemming gevraagd om het te agenderen bij de algemeen besturen.
- Na instemming wordt het concept-deelproduct ter besluitvorming geagendeerd bij de algemeen besturen.

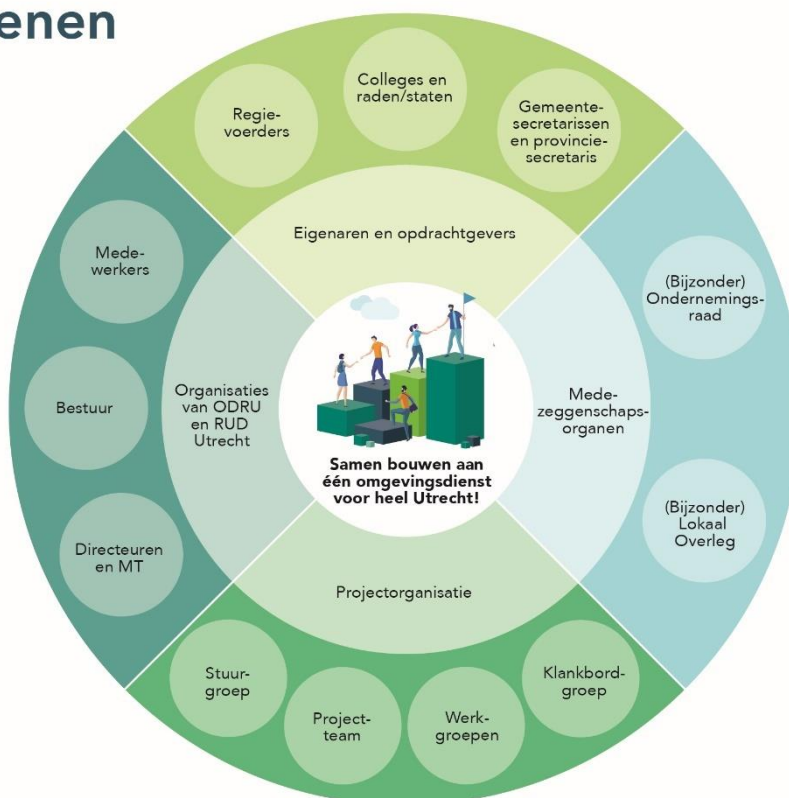
8. Projectorganisatie en betrokkenen

8.1. Bouwen doen we samen!

De omgevingsdienst van de toekomst bouwen in de provincie Utrecht doen we samen! Belangrijk is dat alle betrokkenen zich daadwerkelijk betrokken voelen, weten wat hun rol is en wanneer communicatie volgt. In hoofdlijnen zijn de betrokkenen in het proces: projectorganisatie, organisaties van ODRU en RUD, medezeggenschapsorganen, provincie en gemeenten.

Een fusieproces doe je samen, ieder vanuit zijn eigen positie en rol. Met inachtneming van het noodzakelijke tempo wordt geïnvesteerd in het informeren en meenemen van betrokkenen, zodat gezamenlijk aan de bouw van de Omgevingsdienst Utrecht kan worden gewerkt. In de rest van dit hoofdstuk willen we per groep toelichten wat hun rol is het proces en hoe de communicatie verloopt.

Betrokkenen

8.2. Projectorganisatie

In fase 1 en 2 van de routekaart wordt gewerkt met een projectorganisatie die bestaat uit een stuurgroep, een projectteam, werkgroepen en een klankbordgroep. De projectorganisatie heeft als hoofdtaak om de routekaart uit te voeren en de Omgevingsdienst Utrecht te realiseren. Zij neemt de besluiten over de inrichting van de nieuwe organisatie en is verantwoordelijk voor de afstemming en verbinding met de organisaties ODRU en RUD Utrecht en met de deelnemers/eigenaren van de huidige twee omgevingsdiensten. Aan het eind van fase 1 bepalen we of we aanvullend een kwartiermakersteam inrichten.

Stuurgroep

De stuurgroep stuurt en geeft opdracht, houdt zicht op de governance en zorgt voor de bestuurlijke- en ambtelijke verbinding naar de eigen achterban. In de stuurgroep zitten de voorzitters van beide omgevingsdiensten, een afvaardiging van de besturen van RUD Utrecht en ODRU, beide directeuren en de programmamanager van het projectteam. De stuurgroep komt gemiddeld maandelijks bijeen. De bestuurders in de stuurgroep hebben geen mandaat om besluiten te nemen namens de algemeen besturen. Zij geven als afgevaardigden namens de algemeen besturen richting aan het projectteam. Het is ook de rol van de stuurgroep om in aanloop naar besluiten voldoende bestuurlijke betrokkenheid te borgen bij de totstandkoming van producten, bijvoorbeeld in de vorm van een werksessie of een heidag.

Projectteam

Het projectteam is gericht op de bouw van de nieuwe organisatie, stemt af en bespreekt de input en (tussen)resultaten zoals deze vanuit de verschillende werkgroepen worden aangeleverd. De programmamanager heeft de leiding in het projectteam en brengt resultaten naar de stuurgroep en agendeert deze bij de algemeen besturen. Afhankelijk van de fase waarin het traject zich bevindt, kunnen de projectleiders van de werkgroepen deelnemen aan het projectteam. Ten behoeve van de bouw van de nieuwe organisatie is een soepele overgang van de taakvervulling door de bestaande organisaties naar de nieuwe organisatie noodzakelijk. Het projectteam heeft tevens de rol en taak om die soepele overgang te bevorderen. Wij gaan hierbij voor zorgvuldigheid boven snelheid.

Wij verwachten dit traject niet zonder externe ondersteuning te kunnen uitvoeren. We voeren het project echter wel bewust in eigen regie uit met externe ondersteuning en besteden het traject dus niet volledig uit. Vanuit de ODRU en RUD Utrecht is vanaf de start van fase 1 de behoefte om een externe programmamanager aan te stellen. In algemene zin is de opdracht van de programmamanager om het projectteam aan te sturen om te komen tot een goed en breed gedragen resultaat. Deze programmamanager is daarbij het aanspreekpunt voor de voortgang en resultaten van het proces. Afhankelijk van de competenties en de ervaring van de aan te trekken programmamanager wordt aan het projectteam een medewerker toegevoegd om het proces te faciliteren voor de betrokkenen. Op dit moment kunnen we niet inschatten of de behoefte in fase 1 en 2 wat betreft programmamanager gelijk is en dezelfde externe medewerker ingezet kan worden. Het projectteam wordt ondersteund door een (extern) programmamedewerker.

Werkgroepen

Ieder thema in het fusietraject heeft één of meerdere werkgroepen (afhankelijk van behoefte in het betreffende thema). Primair bestaat een werkgroep uit twee betrokken experts uit beide organisaties, zo nodig aangevuld met externe expertise c.q. een externe projectleider. Iedere werkgroep heeft een projectleider die primair verantwoordelijk en aanspreekpunt is voor de op te leveren deelproducten. Wij onderscheiden de thema's zoals benoemd in paragraaf 5.2. In het proces nodigt de projectleider andere betrokkenen uit voor het opstellen van de deelproducten, zoals de regievoerders, financieel experts, juridisch experts en specifieke collega's. De betrokkenheid van de medezeggenschap wordt centraal via de directeuren georganiseerd, zoals opgenomen in paragraaf 8.4.

Klankbordgroep

De klankbordgroep bestaat uit alle regievoerders van ODRU en RUD Utrecht. De regievoerders zullen niet bij alle werkgroepen, bij alle werksessies en dergelijk uitgenodigd zijn. Door de klankbordgroep periodiek samen te laten komen, wordt de verbinding in het hele traject geborgd. Het gaat hierbij om de samenhang, zodat zij in hun opdrachtgeversrol en hun rol als adviseur van de eigenaar overzicht kunnen houden op de route en op aankomende mijlpalen. Regievoerders kunnen tijdens bijeenkomsten van de klankbordgroep vragen stellen en adviezen geven. Tegelijk kunnen regievoerders informatie over het fusietraject zo beter delen binnen de eigen organisatie.

8.3. Organisaties van de ODRU en RUD Utrecht

De omgevingsdiensten zijn ten eerste verantwoordelijk voor het continueren van de dienstverlening. Ten tweede werken beide omgevingsdiensten zoveel mogelijk samen in het licht van de aanstaande fusie. Door het gezamenlijk werken aan één organisatie, één cultuur en één werkwijze wordt voorgesorteerd en ontstaat een voorbeeldfunctie ('we werken al samen').

Besturen ODRU en RUD Utrecht

De algemeen en dagelijks besturen zijn primair verantwoordelijk voor het besturen van de huidige omgevingsdiensten. Binnen de huidige gestelde kaders van de eigen dienst nemen zij de noodzakelijke besluiten. Binnen het fusietraject ligt de sturing van het proces bij de stuurgroep. Daarbij hebben de reguliere besturen van de omgevingsdiensten ook een rol in de besluitvorming van de fusie. De besluiten die volgen uit fase 1 worden eerst aan de algemeen besturen en vervolgens aan de colleges en raden en staten van de individuele deelnemers voorgelegd. In fase 2 en 3 hebben de besluiten voornamelijk betrekking op de nieuwe organisatie, wat tot de bevoegdheid van de algemeen en dagelijks besturen behoort. Besluiten over bijvoorbeeld mandaatverlening en het sluiten van een dienstverleningsovereenkomst worden na behandeling in algemeen besturen ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges.

Om voldoende bestuurlijke betrokkenheid te borgen in fase 1 worden de bestuurders vooruitlopend op de besluitvorming betrokken bij het opstellen van de producten. De stuurgroep stelt op voorstel van het projectteam vast hoe de bestuurders betrokken worden per product. Dit zal gaan om werksessies in het voorjaar van 2024 waarin bijvoorbeeld concept uitgangspunten voor het richtingsplan worden besproken met bestuurders. Om zo het richtingsplan doorleefd te hebben voor besluitvorming. Dit kan ook georganiseerd worden voor andere producten uit fase 1.

Verder werken de reguliere besturen samen in het licht van de aanstaande fusie. Dit gebeurt - als dat nodig is - door een gezamenlijk dagelijks bestuur-overleg en een gezamenlijk algemeen bestuur-overleg. In samenspraak met de stuurgroep worden door het projectteam en de stuurgroep de frequentie en agenda bepaald.

Directeuren en MT

Het management van beide omgevingsdiensten heeft ieder primair de taak om te zorgen dat ook in de tussenliggende periode de dienstverlening naar haar deelnemers volgens afspraak gebeurt. Daarnaast werken de managementteams al zoveel mogelijk samen. Periodiek wordt een gezamenlijk overleg van de managementteams gehouden om enerzijds naar elkaar toe te groeien en anderzijds de verbinding met het fusieproces te houden. Voor de verbinding met het fusieproces is het essentieel dat beide omgevingsdiensten elkaar actief informeren en afstemmen over prioriteiten, initiatieven en lopende zaken die invloed hebben op de nieuw te vormen organisatie. Dit is opgenomen als spelregel in paragraaf 3.4. De op te leveren producten voor de algemeen besturen worden voor publicatie besproken in beide managementteams.

Medewerkers

Medewerkers zijn het kapitaal van de organisaties. De projectorganisatie maakt bij de uitvoering vanzelfsprekend gebruik van de input en menskracht van de huidige omgevingsdiensten en zorgt voor de noodzakelijke verbinding. Tegelijk willen we medewerkers die niet direct deelnemen aan een project voldoende betrekken. Medewerkers worden in ieder geval op de hoogte gehouden via het wekelijkse MT-terugkoppelmoment en berichten op intranet.

Aan het eind van fase 1 wordt ook het concrete plan voor fase 2 opgeleverd. Daarin wordt nader uitgewerkt op welke manier de medewerkers aanvullend op de huidige lopende samenwerkingen kennis gaan maken met elkaar en op welke wijze zij betrokken zijn in het traject. Hierbij is nadrukkelijk zorg voor de beschikbare capaciteit en het primaire werk van de medewerkers. Een fusietraject is in het bijzonder voor medewerkers ook een spannende tijd. En daarom is er ook zorg voor de prioritering van de thema's om zo snel als mogelijk in de route duidelijkheid te bieden aan eenieder over de plek in de nieuwe organisatie.

8.4. Medezeggenschapsorganen

Voor zowel de ODRU als de RUD Utrecht is het essentieel dat de medezeggenschapsorganen nauw betrokken zijn in de periode tot aan de daadwerkelijke start van de nieuwe organisatie. De ondernemingsraden en lokaal overleggen van beide organisaties zijn de afgelopen periode regelmatig geïnformeerd door de directeuren. Deze transparante communicatie is het uitgangspunt voor het verdere proces. Over diverse onderdelen in de verschillende fases wordt instemming of advisering van de medezeggenschapsorganen gevraagd, naar gelang de relevante wet- en regelgeving dat voorschrijft. In overleg met de medezeggenschapsorganen kan een Bijzonder Ondernemingsraad (BOR) en/of een Bijzonder Lokaal Overleg (BLO) worden ingesteld. De OR van de ODRU en de OR van RUD Utrecht hebben inmiddels aangegeven een BOR te willen oprichten voor dit traject. Bij elk overleg van de BOR en BLO staan de ontwikkelingen in het fusietraject op de agenda.

Na vaststelling van de routekaart gaan de directeuren en de BOR in oprichting nader in overleg om voor de producten uit fase 1 de wijze van inspraak vast te stellen. Parallel vindt dit gesprek ook plaats met het lokaal overleg. Na oplevering van het vervolg op de routekaart voor fase 2 worden ook die producten besproken op inspraak van de medezeggenschapsorganen.

8.5. Deelnemers: provincie en gemeenten

De gemeenten in de provincie Utrecht zijn samen met de provincie Utrecht de eigenaren/deelnemers van de huidige omgevingsdiensten en de toekomstige Omgevingsdienst Utrecht. In het fusieproces is de besluitvorming in de colleges van de deelnemers met afstemming van de raden/staten onderdeel van het kritieke pad. Zonder dit besluit is de oprichting van de Omgevingsdienst Utrecht niet mogelijk. Niet alleen de formele besluitvorming is essentieel, maar ook het nauw betrekken van de deelnemers, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Het is belangrijk dat de deelnemers weten hoe het traject ervoor staat, wanneer zij inbreng hebben en wanneer zij communicatie kunnen verwachten. Onderstaand wordt dit voor de diverse groepen toegelicht.

Colleges en raden/staten

De colleges en raden/staten worden door de stuurgroep intensief ondersteund en geïnformeerd over het fusieproces, ten aanzien van zowel de benodigde besluitvorming als in algemene zin. In het tijdspad van paragraaf 7.2 is het besluitvormingsproces binnen de gemeenten en de provincie uitgewerkt. Belangrijk is de benodigde besluitvorming aan het eind van fase 1 over de gemeenschappelijke regeling, de rudimentaire begroting en het richtingsplan.

In de aanloop naar de besluitvorming organiseert de projectorganisatie momenten waarop het voor colleges en raden/staten mogelijk is de geagendeerde documenten vanuit hun perspectief toegelicht te krijgen, vragen te stellen en indien gewenst onderling (bestuurders en raads/statenleden uit de hele provincie Utrecht) de dialoog te voeren.

Gemeentesecretarissen en provinciesecretaris

In het fusieproces legt de stuurgroep de verbinding met de secretarissen in de regio. De secretarissen zijn een belangrijke schakel om met name onderwerpen waar het college of de raad over moet besluiten tijdig op de agenda te krijgen. Daarnaast worden zij betrokken als de inzet van regievoerders en bijvoorbeeld financieel- en juridisch experts vanuit de organisatie van de deelnemers wordt gevraagd.

Regievoerders

Naast het regulier overleg met de regievoerders binnen beide omgevingsdiensten vindt in het kader van het fusieproces periodiek gezamenlijk overleg plaats. Dit overleg is bedoeld om de verbinding met ambtelijke achterban te borgen en vraagstukken over de invulling van de rol als adviseur van de eigenaar en als opdrachtgever binnen de Omgevingsdienst Utrecht af te stemmen. In fase 1 worden de regievoerders door het projectteam uitgenodigd om in werksessies bij te dragen aan de totstandkoming van de producten. Dat geldt specifiek voor de thema's contracten, financieel en juridisch. In dat geval kan de regievoerder zelf aansluiten, of een deskundig collega. In het bijzonder als juridische of financiële expertise benodigd is.

Voor fase 2 bepalen we nader waar dit van toepassing is in de routekaart voor fase 2 'inrichten'. Als documenten worden opgeleverd in fase 1 of 2 die ter besluitvorming komen voor de besturen, worden de regievoerders vooraf uitgenodigd om het document te bespreken vanuit hun rol als adviseur van de eigenaar en als opdrachtgever. Hun inbreng wordt gebruikt bij de afronding van de documenten en in de communicatie naar de bestuurders.

8.6. Projectcommunicatie

Een fusie is best spannend. Wat gaat er allemaal veranderen, wanneer is wat duidelijk, wat betekent dat voor mij? Door goed te informeren en betrokkenheid te organiseren willen we tijdig, volledig en duidelijk zijn in de beantwoording van dit soort vragen en gevoelens. En daarnaast willen we dat het fusieproces ook leuk, uitdagend en inspirerend is. Daarom organiseren we in 2024 en 2025 activiteiten waarin 'samen' centraal staat: samen doen, samen inspireren, samen ontdekken en samen werken. Het tijdig en passend informeren en meenemen van alle doelgroepen is de 'smeerolie' voor efficiënt en effectief fusieproces. In alle fases van het traject zijn bovenstaande partijen doelgroepen in de communicatie. In de communicatie is aandacht voor de verandering en voor het doorleven van het nieuwe concept.

We werken aan een zorgvuldig proces met open en transparante communicatie waarin alle betrokkenen binnen RUD Utrecht en ODRU en bij de deelnemers worden meegenomen. Indien de ontwikkeling van invloed is op onze inwoners en bedrijven informeren we hen ook tijdig. Hierbij vragen we iedereen dilemma's openlijk te bespreken en geen uitspraken te doen die niet waargemaakt kunnen worden. Het projectteam is de plek waar de eerste gesprekken plaatsvinden. Vervolgens worden als dat nodig is beide directeurs en/of de stuurgroep betrokken.

Concreet zorgen we in de aanloop naar elke mijlpaal en na afloop van elke mijlpaal voor communicatie naar de betrokkenen. In de aanloop gaat in het bijzonder om management ODRU-RUD Utrecht, regievoerders, medezeggenschapsorganen en bestuurders. Na afloop kiezen we voor brede communicatie in de eigen organisaties en naar de deelnemers (regievoerders en colleges), waarbij geadviseerd wordt de informatie ook te verspreiden in de raden / staten.

9. Financiële dekking traject naar één organisatie

Algemeen

Een fusie gaat altijd gepaard met eenmalige kosten. De hoogte van deze eenmalige kosten wordt mede bepaald door de keuzes die gemaakt worden. Bijvoorbeeld: zo snel mogelijk op een uniforme manier werken in één VTH-zaaksysteem brengt meer eenmalige kosten met zich mee dan uitfasering van systemen en werkwijzen gedurende een langere periode. De kosten is niet gelijk verdeeld over de fasen. In fase 1 'richten' zullen veel minder eenmalige kosten worden gemaakt dan in fase 2 'inrichten'.

Fase 1 'richten' en bijbehorende financiële dekking

Bij het opstellen van deze routekaart is geconstateerd dat er meerdere financieringsbronnen mogelijk zijn. Sommige zijn reeds toegezegd (provincie), andere worden op korte termijn verwacht (SPUK IBP) en overige bronnen zijn nog onzeker. Er staat naast het nieuwe voorstel van de SPUK gelden ook een algemene vraag voor een rijksbijdrage uit. Voor fase 1 is het voorstel deze kosten eerst te dekken uit de SPUK IBP en vervolgens uit de middelen die toegezegd zijn door de provincie.

Fase 2 'inrichten' en bijbehorende financiële dekking

Voor fase 2 'inrichten' is de situatie vanwege de omvang van de verwachte eenmalige kosten anders. Fase 2 kan alleen starten wanneer definitief zicht is op de omvang van de totale beschikbare middelen voor deze fase. Bij besluitvorming voor deze fase moet tevens vastgesteld worden dat de middelen afdoende zijn om er één nieuwe robuuste omgevingsdienst voor de gehele provincie Utrecht in te richten.

Fase 3 'verrichten'

Voor deze fase zit de financiering in de lopende begroting voor het betreffende jaar. De Omgevingsdienst Utrecht is dan formeel begonnen. We rekenen er wel op dat er dan nog onderdelen uit fase 2 onderhanden zijn die als incidentele kosten met eenmalige middelen gedekt moeten worden.

10. Risicoparagraaf

Bij iedere grote verandering zijn er naast kansen waarom de verandering wordt ingezet, ook risico's. Voor het besluit over te gaan tot het maken van een routekaart en de verkenning van de samenvoeging van de beide Omgevingsdiensten in de provincie Utrecht is vooral gekeken naar de kansen en de noodzaak hiertoe. Nu de routekaart voorligt ter besluitvorming is in deze fase ook gekeken naar de vraag welke risico's deze samenvoeging met zich meebrengt. Deze zijn hieronder kwalitatief beschreven en waar mogelijk zijn ook de belangrijkste beheersmaatregelen opgenomen om het risico te verminderen of te mitigeren. Ze zijn in deze fase nog niet financieel vertaald, aangezien hiervoor de informatie nog niet voldoende voorhanden is.

10.1. Financiële risico's

Het komen tot een nieuwe organisatie kost geld. Dit zijn zowel kosten voor het traject zelf, inclusief externe ondersteuning, maar ook mogelijke frictiekosten om de bestaande organisaties in de nieuwe organisatie in te passen. Door te kiezen voor een fasering van de routekaart en een begroting te maken per onderdeel zijn de kosten meer inzichtelijk en kan hier ook beter op worden gestuurd door de stuurgroep. Daarnaast is ook de financiële dekking per fase hiermee meer inzichtelijk. Het is echter nooit helemaal uit te sluiten dat belangrijke keuzes om te komen tot een robuuste dienst die klaar is voor de toekomst meer gaan kosten dan oorspronkelijk begroot. De stuurgroep speelt een essentiële rol bij de bewaking van de kosten en communicatie daarover naar de deelnemers.

De deelnemers van de huidige omgevingsdiensten hebben uitdagingen in de financiën die ook hun weerslag kunnen hebben op de nieuw te vormen Omgevingsdienst. Wanneer deelnemers gaan afwijken van het uitgangspunt dat de samenvoeging niet bedoeld is om te bezuinigen, maar om de dienst robuust en toekomstbestendig te maken, zal dit een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van de nieuwe dienst. Het kan zijn dat in de twee huidige Omgevingsdiensten nog meer of minder verborgen financiële verliezen zitten. Dit risico wordt ondervangen doordat we starten met een schone lei: de Omgevingsdienst Utrecht is een nieuwe GR die start met een nieuwe begroting en eigen vermogen.

10.2. Organisatorische risico's

De huidige Omgevingsdiensten blijven verantwoordelijk voor de uitvoering van het werk tot 1 januari 2026. Het werk dat de Omgevingsdiensten kunnen uitvoeren is grotendeels afhankelijk van de personele bezetting en de aansturing hiervan. Vanwege de doorlooptijd van dit proces is er een risico dat personeel dat in dienst is bij één van beide omgevingsdiensten vanwege de onzekerheid die een samenvoeging altijd met zich meebrengt op zoek gaat naar een andere werkgever en daarmee de Omgevingsdienst verlaten. Door de krapte op de arbeidsmarkt zou dit kunnen leiden tot enerzijds het niet volledig kunnen realiseren van het met de deelnemers afgesproken werk en anderzijds leidt dit ertoe dat de nieuwe Omgevingsdienst niet voldoende bemenst is voor de taken. Dit risico wordt lager naarmate we er beter in slagen rust in de organisaties te bewaren door transparante besluitvorming, vertrouwen in het proces te creëren en door de medezeggenschap tijdig te betrekken.

Het is mogelijk dat in het landelijke speelveld nog wijzigingen optreden in de visie op omgevingsdiensten die effect hebben op de fusie c.q. de nieuw te vormen Omgevingsdienst Utrecht. In het IBP-VTH wordt bijvoorbeeld een financieringssysteem voor Omgevingsdiensten ontwikkeld. Ook zijn omgevingsdiensten naast Utrecht gelegen, bezig met de ontwikkeling van hun robuustheid. Vanuit het project zullen deze ontwikkelingen goed gemonitord worden om erop te anticiperen.

Het kan zijn dat in de operatie van de twee huidige diensten nog achterstallig onderhoud is, zoals fysieke dossiers die vernietigd moeten worden, onrechtmatige contracten etc. In fase 2 zullen wij hieraan aandacht besteden om hierin meer inzicht te krijgen. Verder hebben beide diensten zichzelf de opdracht gegeven zoveel mogelijk van dit soort punten op te lossen vóór de startdatum van de nieuwe organisatie. Voor eventuele financiële risico's of achterstanden zal in fase 2 een due diligence worden uitgevoerd.

10.3. Projectrisico's

Het project om te komen tot Omgevingsdienst Utrecht heeft een doorlooptijd van twee jaar. In die twee jaar kunnen diverse onvoorziene omstandigheden zich voordoen waardoor de doorlooptijd of het resultaat wordt beïnvloed. In de projectorganisatie zullen we daarom monitoren welke risico's zich voor kunnen doen en wat de mitigerende maatregelen zijn.

Het zou kunnen dat gedurende het project we toch tot de conclusie komen dat het oprichten van een nieuwe omgevingsdienst in Utrecht geen goed plan is of uitgesteld moet worden. Wanneer besloten wordt om de samenvoeging geen gevolg te geven zullen beide Omgevingsdiensten in de huidige vorm blijven bestaan en niet robuust zijn. Daarnaast zullen beide Omgevingsdiensten achter gaan lopen in hun ontwikkeling, omdat deze doorontwikkeling tijdens de fase van verkenning tot samenvoegen niet plaatsvindt. Gevolg is dat beide diensten dan afzonderlijk een oplossing moeten vinden voor de achterstanden in de ontwikkeling en op welke wijze alsnog aan de robuustheidscriteria kan worden voldaan. Dit risico is te beperken door gedurende het project alle betrokkenen veelvuldig te informeren en daar waar zorgen zijn deze serieus te nemen en te zoeken naar een voor alle partijen werkbare oplossing.

Checklist

Checklist voor opstellen plan van aanpak robuustheid voor Algemene Besturen van omgevingsdiensten

Aan Bestuurlijk overleg IBP VTH
Van Directeur IBP VTH
Datum 30 november 2023
Betreft Voorstel checklist voor opstellen plan van aanpak robuustheid

Aanleiding

- De besturen van de OD's hebben allemaal de toets uitgevoerd op de robuustheidscriteria, eventueel aangevuld met, volgens de IBP VTH werkgroep Robuustheid, ontbrekende of onduidelijke gegevens.
- Het is vervolgens aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden en KPI's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak.
- Dit plan van aanpak dient uiterlijk 1 april 2024 door de besturen van de omgevingsdiensten te worden ingediend bij de staatssecretaris van IenW.
- In eerste instantie is besloten dat de plannen van aanpak vormvrij zouden zijn, omdat het toetsingskader de handvatten geeft.
- Vanuit Omgevingsdienst NL is echter de wens geuit om wel een format te maken voor het plan van aanpak. Na bespreking in de werkgroep robuustheid (pijler 1) wordt voorgesteld in plaats van een format een checklist te hanteren.

Uitgangspunten

- De verantwoordelijkheid voor het opstellen van een plan van aanpak ligt bij de besturen. In de checklist zijn de punten opgenomen die minimaal in het plan van aanpak moeten komen. Maar meer mag ook.
- De randvoorwaarden zoals genoemd in de Eindnotitie van de werkgroep van 22 juni 2023 zijn ook opgenomen in de checklist, ook al overlappen deze soms met de KPI's.
- Een reflectie op het toekomstbeeld is opgenomen. Hoe zien de besturen van de OD's de toekomst van hun omgevingsdienst? Wat voor soort type dienst is het dan? Daarbij moeten uiteraard alle pijlers worden betrokken en niet alleen de financiering.
- In de checklist is tevens een koppeling gemaakt met de producten en aanvullende randvoorwaarden van andere pijlers van het IBP VTH.

- Goed opdrachtgeverschap van gemeenten en provincies aan de omgevingsdienst is opgenomen (dit zal binnen de kwaliteitscriteria meegenomen worden).

Doel van de checklist

- Checklist met dezelfde opbouw die besturen van omgevingsdiensten kunnen gebruiken voor het maken van het plan van aanpak.
- Landelijke checklist heeft het bijkomende voordeel dat het verzamelen van data voor onder andere rapportages aan de Tweede Kamer meer uniform is (relatie met pijler 6).

Procedure

- Opstellen van het plan van aanpak op basis van deze checklist.
- Het plan van aanpak laten vaststellen door het Algemeen Bestuur van de betreffende omgevingsdienst.
- Indienen bij de Staatssecretaris van IenW (uiterlijk 1 april 2024). Ter voorbereiding zal door het Ministerie van IenW, in afstemming met de partners in het IBP VTH een beoordelingskader worden ontwikkeld.
- Toetsing van de plannen van aanpak, voorzien van een analyse door het Ministerie van IenW, in afstemming met de partners in het IBP VTH. Besluitvorming in stuurgroep en bestuurlijk overleg IBP VTH (gepland juni 2024).
- De Staatssecretaris van IenW stuurt reactie naar de algemene besturen van de omgevingsdiensten (gepland juli 2024).

Checklist plan van aanpak

1. Inleiding met daarin de door het Algemeen bestuur vastgestelde toets en eventueel andere relevante documenten en besluiten, voorzien van een beschrijving van het proces om te komen tot een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak.
2. Samenvatting van de door het bestuur bij de Staatssecretaris van IenW in oktober 2023 aangeleverde toets van randvoorwaarden en KPI's:
 - Randvoorwaarden (de kruisjestabel).
 - KPI's.
3. Randvoorwaarden

Geef per randvoorwaarde aan welke maatregelen worden genomen om te voldoen (verplicht voor de randvoorwaarden die niet voldoen en optioneel voor de randvoorwaarden waaraan voldaan wordt):

- Overdracht van volledig basistakenpakket (BTP).
- Governance en mandaat van de directeur.
- Minimale omzet (zie tevens KPI 1) en onderscheid maken tussen Basistakenpakket (BTP), milieugerelateerde plustaken en overige taken (indien niet beschikbaar is onderbouwde schatting mogelijk).

- Zelfstandig voldoen aan alle KPI's voor robuustheid.
 - Afspraken en verantwoording over gedeelde taken die bij andere omgevingsdiensten zijn belegd.
 - Visie van het AB op toekomst van de omgevingsdienst en governance rondom uitvoering van advisering, vergunningen, toezicht-en handhavingstaken van de bevoegde gezagen. Onderdeel is inzicht geven in hoe de omgevingsdienst en deelnemers gaan voldoen aan de producten en andere randvoorwaarden die in de overige pijlers van het IBP-VTH zijn ontwikkeld (relatie met strafrecht, informatiebeheer, kennisontwikkeling, regionale planning, mandaten en monitoring).
4. Geef per KPI aan welke maatregelen worden genomen om aan de KPI te voldoen (verplicht voor de KPI's die niet voldoen en optioneel voor de KPI's die wel voldoen):
- KPI 1: de norm van € 16,5 miljoen voor BTP en milieuregelateerde plustaken en minimaal 80% in vaste dienst (opties zijn: uitbreiding met milieugerelateerde plustaken door de huidige deelnemers¹, opplussen capaciteit voor basis- en milieugerelateerde taken of fuseren/opsplitsen²).
 - KPI 2: Voldoen aan de kwaliteitscriteria (meest recente set).
 - KPI 3: innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie. De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Er dient daartoe voldoende aandacht, capaciteit en budget te zijn voor innovatie. Onder innovatie wordt verstaan: een sterk vernieuwd product (bv. wijze van monitoring), dienst (bv. digitaal inzien van vergunningen), proces (bv. vergunningverlening of digitaal opsporen) of manier van werken (bv. toezicht met behulp van drones). Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.
 - KPI 4: weerstandsratio van ten minste 0,8%. De omgevingsdienst brengt, conform de voorschriften uit de BBV, bij de begroting en de jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld. Doel van het weerstandsvermogen is om afdoende algemene reserve te hebben voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers. Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, op basis van een actuele risicobeoordeling. Daarbij wordt ook de mogelijke financiële impact van risico's geactualiseerd.
 - KPI 4: afspraken over terugname plustaken.

¹ Een mooi voorbeeld dat bijdraagt aan robuustheid is de gezamenlijke keuze van de gemeenten in Drenthe om, met behoud van de lokale autonomie, hetzelfde takenpakket bij de omgevingsdienst in te brengen.

² Aandachtspunt bij eventuele fusie is de congruentie met het werkgebied (kpi 6).

Aangeven of er afspraken zijn gemaakt binnen de Gemeenschappelijke Regeling in het geval van het terugnemen van plustaken. Wat zijn de afspraken en op welke wijze zijn deze vastgelegd?

- KPI 5: opleidingsbudget is ten minste 3% van loonsom.
 - KPI 5: Business intelligence strategie en unit bestaande uit ten minste 3 FTE (advies).
De omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie. Die beschrijft onder andere hoe de organisatie gegevens verzamelt, analyseert en benut om beslissingen te nemen en welke ambities men heeft met het beoogde resultaat en hoe dat te realiseren.
 - KPI 6: regionale congruentie.
5. Per KPI en randvoorwaarde aangeven welke consequenties dit heeft voor:
- Personeel in FTE en mogelijk aanpassen van taken en functies.
 - Samenwerking met andere omgevingsdiensten.
 - In geval van intentie tot fusie of opsplitsing: welk pad gevolgd gaat worden om tot fusie of opsplitsing te komen. En of er behoefte is aan financiële ondersteuning vanuit IBP-VTH budget voor het fusie/splitsingsproces.
 - Financiële consequenties voor deelnemers (tijdelijk en structureel).
 - Gevolgen voor de GR, governance en andere (juridische) gevolgen.
6. Verzamelstaat van alle KPI's en randvoorwaarden.
Voorzien van een stappenplan en deadlines per KPI (implementatie is volledig gereed vóór 1 april 2026).
Overzicht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij de uitvoering van het plan van aanpak (wat doet de omgevingsdienst, wat wordt van eigenaren / opdrachtgevers en van samenwerkingspartners (bv Omgevingsdienst NL) verwacht?).
7. Wijze van besluitvorming
- Aangeven welke (proces)stappen en besluiten noodzakelijk zijn om tot besluitvorming te komen bij alle betrokken partijen in de uitvoering van het plan van aanpak en hoe past dat binnen de reguliere cycli naar begrotingen, etc.
8. Monitoring
- Aangeven hoe en met welke frequentie gaat het bestuur de implementatie van het PvA monitoren en daarover rapporteren aan raden, staten, DB/AB en Ministerie van IenW.
 - Aangeven welke momenten zijn voorzien om bij te sturen en welke partijen (bijvoorbeeld provincie, Ministerie IenW) daarin een rol spelen.

MEMO Indicatieve financiële raming pad naar 1 robuuste OD voor Utrecht

Datum: 8 september 2023

Vastgesteld door directeuren RUD en ODRU

Aanleiding en doel van dit memo.

De besturen van beide OD's hebben opdracht gegeven om een routekaart op te stellen voor het traject naar één robuuste OD voor heel Utrecht. Aan de hand van die routekaart willen de AB's samen dit najaar beslissen of we dit traject in gang gaan zetten en hoe we dat doen.

De routekaart moet inzicht geven in welke vraagstukken moeten worden opgelost, wanneer in de tijd, via welk proces en welke kosten dat met zich meebrengt en hoe deze gedekt kunnen worden. Voor dit laatste punt is dit memo opgesteld.

De eerste stap qua financiën is een indicatieve raming van de kosten. Deze wordt met dit memo gegeven. Doel hiervan is om gesprekken mogelijk te maken over de ambitie en over wie welke kosten kan dekken. Daarvoor zijn in theorie drie partijen in beeld: de provincie, het rijk via het IBP-versterking VTH en de 26 deelnemende Utrechtse gemeenten.

Overwegingen en ambitie bij indicatieve kostenraming.

In de huidige fase waarin veel keuzes nog niet gemaakt zijn, kan de kostenraming alleen indicatief zijn. We hebben als ambitie gekozen:

Een robuuste OD die vanaf de eerste dag van het jaar 2026 succesvol kan opereren.

Dat heeft als financiële consequentie dat er naast onvermijdelijke kosten ook kosten in de raming zitten die lager kunnen worden door meer tijd te nemen voor de integratie van beide organisaties en/of de dekking voor deze kosten ten laste te laten komen van de bestaande begrotingen/formatie, en dus ander gepland werk verdringen. Dat gaat dan wel ten koste van de boven geformuleerde ambitie. We geven later in dit memo aan welke posten dit zijn.

We hebben gebruik gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan bij de fusie van de twee Gelderse OD's (formeel per 1-1-2024). Er zijn behalve overeenkomsten ook grote verschillen, die maken dat de geraamde kosten in Utrecht een stuk hoger uitvallen.

Waar de werkprocessen, het zaakstelsel, de financieringssysteem, de CAO, het takenpakket en de PDC's, de organisatievorm en de deelnemende partijen al erg op elkaar leken of zelfs hetzelfde waren in Gelderland, hebben de ODRU en de RUD de afgelopen tien jaar hun eigen ontwikkeling gehad die tot meer verschillen op al deze punten heeft geleid. Die moeten worden samengebracht of overbrugd. Bijvoorbeeld twee CAO's, twee zaaksystemen, twee systemen voor de financiering en verantwoording en een divers

deelnemersveld (provincie, G4 gemeente, middelgrote gemeenten en kleine landelijke gemeenten).

De indicatieve raming (zie bijlage 1).

Het totaal aan kosten komt volgens de indicatieve raming en met bovenbeschreven ambitie uit op 3,6 mln aan projectkosten en 1,3 mln aan investeringskosten (zie bijlage 1).

Er is gebruik gemaakt van de kostenposten die BZK hanteert bij fusies van gemeenten. Er zullen kosten gemaakt worden in 2024, 2025 en 2026 of later (afhankelijk van nog te maken keuzes). Het inzicht in de verschillende kostenposten geeft partijen de gelegenheid te beslissen voor welke posten zij wel en niet in de dekking willen voorzien (deels of geheel).

Er zijn kosten die hoe dan ook noodzakelijk zijn om het traject te kunnen starten (zoals projectleiding en -ondersteuning, communicatie, 1 zaaksysteem) en er zijn kosten die verlaagd kunnen worden als de bovenvermelde ambitie verlaagd wordt. Dat zijn de posten:

- Sociaal plan (vooral: mensen toch plaatsen ondanks een suboptimale match),
- ICT (langer tijd nemen om de ICT op 1 lijn te krijgen, behalve het zaaksysteem; dat is cruciaal om al bij aanvang eenvormig te hebben),
- Inzet eigen mensen in het project. Deze is hoe dan ook nodig, maar kan ook (deels) ten laste gebracht worden van de bestaande formatie zonder vervanging, waardoor ander gepland werk wordt verdrongen.
- Huisvesting. Is beeldvormend voor medewerkers. Deze post kan in theorie naar nul, maar dat is schadelijk voor de integratie. We zijn in de raming uitgegaan van dezelfde huisvesting (kantoor provincie Utrecht) en aanpassingen aan de kantoorinrichting om één gemeenschappelijke nieuwe “look and feel” te realiseren.

Hiermee kunnen de totale kosten met 1 tot 1,5 mln. naar beneden worden gebracht met als consequentie dat de nieuwe dienst langer last zal hebben van fusie-effecten, wat de effectiviteit vermindert en de kosten na de fusie gedurende enkele jaren verhoogt.

Tot slot:

Op het eerste oog zijn de integratie kosten hoog. Maar in het licht van de ambitie van één robuuste OD voor Utrecht met een jaaromzet van ca 40 mln per jaar en een sterk verhoogde kwaliteit en maatschappelijk effect is deze investering zeer de moeite waard.

Bijlage

	tot 2026	2026	daarna	
Projectkosten:				
§ projectleiding	€ 216.000	€ 0		
§ projectondersteuning: communicatie, secretariaat, organiseren	€ 162.000	€ 0		
§ externe inhuur voor ondersteuning van werkgroepen (specialisten, moderator)	€ 350.000	€ 100.000		
§ inzet eigen medewerkers op ontwikkeling nieuwe omgevingsdienst / verlies capaciteit / externe inhuur voor het opvangen van reguliere werkzaamheden	€ 1.200.000	€ 100.000		
§ werving en selectie van management	€ 100.000	€ 0		
§ plaatsingsprocedure	€ 100.000	€ 0		
§ kosten, voortvloeiend uit het sociaal plan	€ 150.000	€ 1.000.000		
§ communicatiekosten (nieuwsbrieven, bijeenkomsten, tijdelijke website etc.)	€ 100.000	€ 0		
Totaal	€ 2.378.000	€ 1.200.000	€ 0	€ 3.578.000
Investeringskosten:				
§ ontwikkeling van medewerkers	€ 0	€ 0	€ 0	
§ ICT (omzetting systemen incl inzet inhuur)	€ 325.000	€ 350.000	€ 250.000	
§ huisvesting	€ 200.000	€ 100.000	€ 0	
huisstijl naar een organisatie	€ 150.000	€ 0	€ 0	
Totaal	€ 675.000	€ 450.000	€ 250.000	€ 1.375.000
Totaal				€ 4.953.000

Van: Bestuurssecretariaat ODRU
Verzonden: donderdag 28 maart 2024 15:49
Aan: Postbus VTH
CC: Tijs de Beer; Niels Kooistra; p.verkerk@rudutrecht.nl
Onderwerp: Aanbieding plan van aanpak robuustheidscriteria RUD Utrecht en Omgevingsdienst regio Utrecht
Bijlagen: Brief Plan van Aanpak voor Robuustheid RUD Utrecht - ODRU - INT20.1011-2183.pdf; bijlage Plan van aanpak robuustheid RUD Utrecht - ODRU.pdf; bijlage Plan van Aanpak - bijlage 1 Beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst RUD Utrecht - ODRU.pdf; bijlage Plan van Aanpak - bijlage 2 Routekaart RUD-ODRU.pdf; bijlage Plan van Aanpak - bijlage 3 Checklist PvA voor OD s.PDF; bijlage Plan van Aanpak - bijlage 4 Memo financiële raming (8 september 2024) incl bijlage.pdf

t.a.v. de staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat mevrouw V.L.W.A. Heijnen

Geachte mevrouw Heijnen,

Namens de RUD Utrecht en Omgevingsdienst regio Utrecht stuur ik u hierbij de aanbiedingsbrief met het plan van aanpak voor de robuustheidscriteria toe inclusief de bijlagen.

Vanuit de ODRU dient dit plan van aanpak nog als concept vanwege het feit dat het algemeen bestuur pas op 11 april dit document kan vaststellen. Het is niet de verwachting dat er opmerkingen zullen komen. Na de vergadering van het algemeen bestuur van de ODRU zal de ODRU bevestigen of deze stukken als definitief beschouwd kunnen worden. Ter informatie: Het plan van aanpak is op 28 maart 2024 vastgesteld door het bestuur van de RUD Utrecht.

De ODRU en RUD Utrecht kijken uit naar de reactie van het ministerie.

Wij hebben ervoor gekozen om de stukken digitaal aan u te versturen. U ontvangt geen exemplaar meer per post.

Met vriendelijke groet,

Hanneke van Haandel
Bestuursondersteuning

Archimedeslaan 6 | 3584 BA Utrecht
Postbus 13101 | 3507 LC Utrecht
088 – 0225027/088 – 0225000 | bestuurssecretariaat@odru.nl
Bereikbaar op maandag t/m vrijdag (woensdag- en vrijdagmiddag afwezig)

Volg ons voor meer nabijheid

[Privacy vinden wij belangrijk. Lees er hier meer over.](#)

Ministerie van infrastructuur & waterstaat
t.a.v. de staatssecretaris van infrastructuur en waterstaat
mevrouw V.L.W.A. Heijnen
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

ODRU

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 – 0225000
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

RUD Utrecht

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

030 – 7023300
info@rudutrecht.nl
www.rudutrecht.nl

kvk 60444037
btw NL85 3913 341 B01
iban NL35 BNGH 0285 1635 07

Utrecht, 28 maart 2024

Uw kenmerk: IENW/BSK-2023/372639
Ons kenmerk: INT20.1011-2183

DIGITAAL VERZONDEN
28 maart 2024

Onderwerp: Plan van Aanpak robuustheidscriteria RUD Utrecht & ODRU

Geachte mevrouw Heijnen,

Naar aanleiding van uw brief (IENW/BSK/2023/372639) aangaande de 'beoordeling zelftoets robuuste omgevingsdienst' doen de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) en Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht u tezamen het plan van aanpak toekomen. Uw schriftelijke verzoek voor toelichting op de zelftoets is verwerkt in dit plan.

De RUD Utrecht en de ODRU ondernemen gezamenlijk stappen om robuust te worden. Beide besturen hebben ervoor gekozen de route te doorlopen om te komen tot één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026.

In het plan van aanpak staat beschreven dat de besturen van beide omgevingsdiensten een hoog ambitieniveau nastreven bij de vorming van een nieuwe robuuste en toekomstbestendige omgevingsdienst. Een omgevingsdienst die tot de koplopers en voortrekkers behoort in het VTH-stelsel. De ODRU en RUD Utrecht leggen de lat daarbij expliciet hoger dan enkel een fusie van de twee organisaties. De robuustheidscriteria zijn integraal onderdeel van deze routekaart en worden zoveel mogelijk als harde uitgangspunten ingebracht.

De vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht vergt extra incidentele investeringen voor project- en transitiekosten en is hierdoor kwetsbaar vanwege besluitvorming in de Provinciale Staten en gemeenteraden. De incidentele kosten zijn indicatief geraamd op €4,95 miljoen voor het maximale ambitieniveau qua start van de nieuwe organisatie. Dit bedrag zullen we moeten verlagen wanneer er geen volledige dekking gerealiseerd kan worden. Dat zou betekenen dat de nieuwe omgevingsdienst niet op alle onderdelen per 1 januari klaar is en een gemankeerde start zal hebben. Een bijlage is bijgevoegd met een uiteenzetting van deze kosten.

Om het gewenste en benodigde ambitieniveau te realiseren heeft de provincie Utrecht €2 miljoen beschikbaar gesteld. Hiermee heeft de provincie een grote stap naar voren gezet om de ambitie te vervolmaken. Ook hebben de beide omgevingsdiensten vanuit de Specifieke Uitkering (SPUK) IBP VTH een totaalbudget van €207.000 toegekend gekregen voor het proces.

De voorzitters van de besturen van de ODRU en RUD Utrecht stellen u voor om ook een eenmalige bijdrage te leveren aan de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Hierbij denken wij aan de kostensoorten zoals die ook gehanteerd worden bij gemeentelijke herindelingen van het ministerie BZK. De komende maanden wordt de financiële raming nog verder gespecificeerd als onderdeel van de routekaart fase 1, zodat de hoogte van de betreffende kosten ook concreet worden.

Steun vanuit het Rijk – ook in financiële zin – zal de kans van slagen van het proces een stuk groter maken. Het doel is om de ODRU en RUD Utrecht over te laten gaan in één omgevingsdienst per 1 januari 2026. Het is van belang dat een toezegging en duidelijkheid op financiële ondersteuning en middelen vanuit het Rijk in het bestuurlijk besluit verankerd moet zijn om het verdere proces van fusie te vervolmaken binnen de huidige gemeentelijke- en provinciale bestuursperiode. Daarnaast zijn de aangekondigde gemeentelijke bezuinigingsopgaven mogelijk een risico in het proces. Enkele robuustheidscriteria zullen met een aanvullende financiële vraag als eerste onder druk komen te staan. Met een financiële Rijksbijdrage kunnen de risico's op het falen van het fusieproces worden gemitigeerd. Daarbij is uitsluitend per juli 2024 een belangrijke peildatum in het kader van deze besluitvorming.

Met deze brief beogen de besturen u helder inzicht te verschaffen in het Utrechtse proces en te benadrukken dat het realiseren van een professioneel functionerende robuuste toekomstbestendige omgevingsdienst in de provincie Utrecht per 1 januari 2026 een flinke impuls krijgt middels een financiële bijdrage vanuit het rijk. De ODRU en RUD Utrecht hopen met het realiseren de nieuwe omgevingsdienst met het gewenste ambitieniveau ook een precedent te scheppen voor processen bij de andere omgevingsdiensten in Nederland. Tevens zal een geslaagd proces in Utrecht een breed Nederlands succes zijn. Een geslaagd voorbeeld in de geest van het rapport van Van Aartsen en het IBP VTH.

De besturen van de ODRU en RUD Utrecht zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

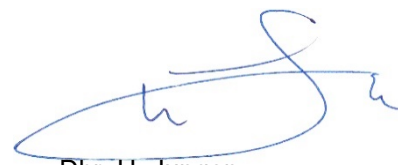
Dhr. S. Fröhlich
voorzitter ODRU

Dhr. A.E. van Vuuren
directeur ODRU

Dhr. G. Spelt
voorzitter RUD Utrecht

Dhr. H. Jungen,
directeur RUD Utrecht

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 6a - ter kennisgeving)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	R. Hosman
DB portefeuillehouder	W. Catsburg
telefoon	088 – 022 50 00
datum	27 maart 2024
onderwerp	Voortgang en vervolg aanpak label-c verplichting kantoorgebouwen
t.b.v.	Vergadering d.d. 11 april 2024
aantal pag.	3 (incl. bijlage)
bijlagen	Figuur 1 stand van zaken totaal 15 gemeenten

voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. kennis te nemen van de resultaten inzake voldoen aan de Energielabel C verplichting voor kantoren (zie bijlage);
2. kennis te nemen van de werkwijze inzake het richten van ons toezicht op energiebesparing.

samenvatting

Op 1 januari 2023 is de Energielabel C verplichting voor kantoren in werking getreden. Sedert dat moment moet elk kantoorgebouw, met een vloeroppervlakte van meer dan 100 m², minimaal een label C bezitten. Voldoet het pand niet aan deze eis dan mag het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor worden gebruikt.

Het algemeen bestuur heeft in 2021 besloten dat de ODRU namens de gemeenten toezicht houdt op de label C verplichting. In aansluiting hierop is in afstemming met de Regievoerders door het AB op 6 april 2023 besloten om in een proefproject voor de gemeente De Bilt directer over te gaan tot handhaving. Met inzet van de gemeente De Bilt konden eigenaar gegevens worden toegevoegd wat directer handhaven mogelijk maakt. Ondertussen hebben we zelf, ook voor de andere gemeenten, via het kadaster, de adresgegevens compleet kunnen maken met de gegevens van de eigenaren van de kantoorgebouwen. Door het verder opschonen van de verstrekte adressenlijst van het Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn een groot aantal adressen afgevallen. Door achterstallige opschoningsacties bij RVO blijft “de lijst” nog steeds fluctueren.

De eerste aanschrijvingsbrieven zijn verstuurd aan de eigenaren. Het toezicht doen we op basis van besparingspotentieel stapsgewijs. Om te voorkomen dat de kantooreigenaren ten onrechte een voornemen tot last onder dwangsom ontvangen, wordt er door een toezichthouder eerst kort gecontroleerd of het gebouw daadwerkelijk onder de labelplicht valt.

De gemeentelijk kantoren voldoen vooralsnog aan de minimale label C verplichting.

Op 23 februari 2024 voldoet 11 % van de kantoren in het werkgebied van de ODRU nog niet aan de label C verplichting.

Toelichting

Het ontwikkelde label C dashboard (bijlage) geeft inzicht in de beste keuze voor de aanpak van toezicht en handhaving per gemeente. We kunnen inzichtelijk maken waar het meeste besparingspotentieel te vinden is.

Werkwijze

Omdat we binnen het project met de aanschrijvingen van het hoogste naar het laagste besparingspotentieel werken geven we in ieder geval de kantoren zonder label prioriteit. Daarna worden eerst de grootste kantoren met het laagste label aangeschreven. We gaan er vanuit dat deze aanpak invloed heeft op de bereidwilligheid van kantooreigenaren om voorzieningen te treffen en aan de label C verplichting te gaan voldoen of te stoppen met de exploitatie van het kantoor.

Het dashboard (bijlage) laat zien dat het merendeel van de kantoren in het bezit zijn van een label A of beter. De verwachting is dat we eind 2024 alleen nog maar kleine kantoren (kleiner dan 250 m²) over hebben die nog niet voldoen. De overweging die we meegeven, is om na 31 december 2024 aan deze groep geen extra aandacht meer te geven.

Door eind 2024, tot nadere aanscherping van de labelplicht, te stoppen met dit project kunnen we onze tijd effectiever en efficiënter inzetten op andere projecten die tot doel hebben energiebesparing bij bedrijven te bereiken.

Bijlage 1

GEMEENTE

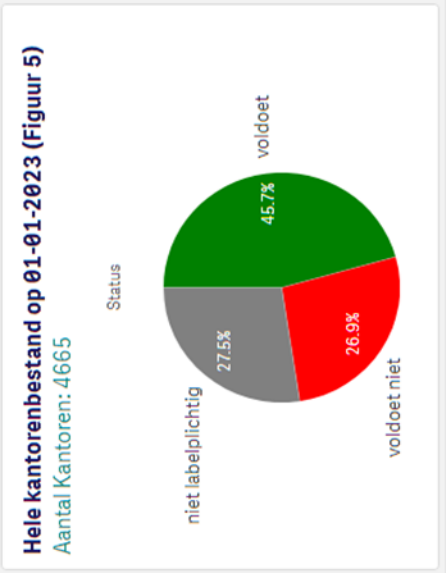
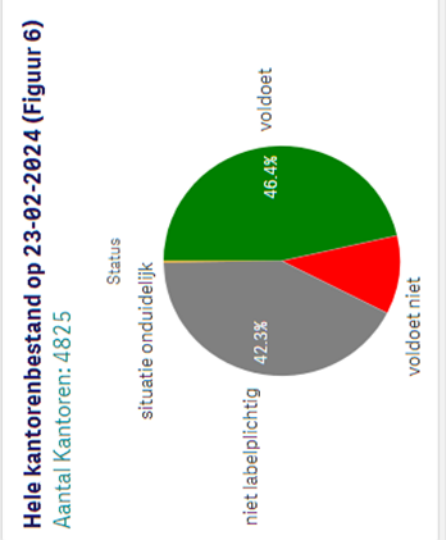
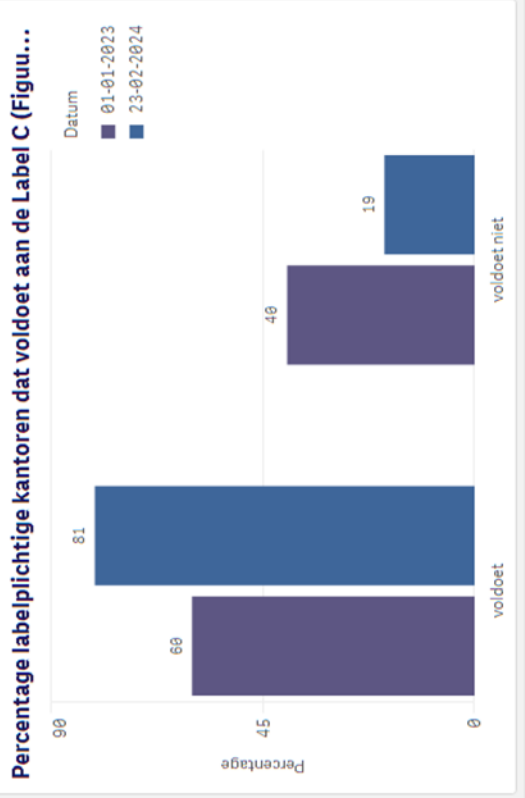
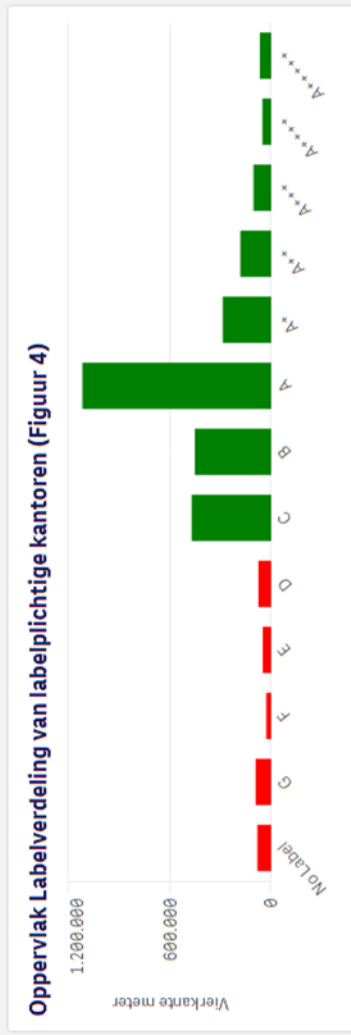
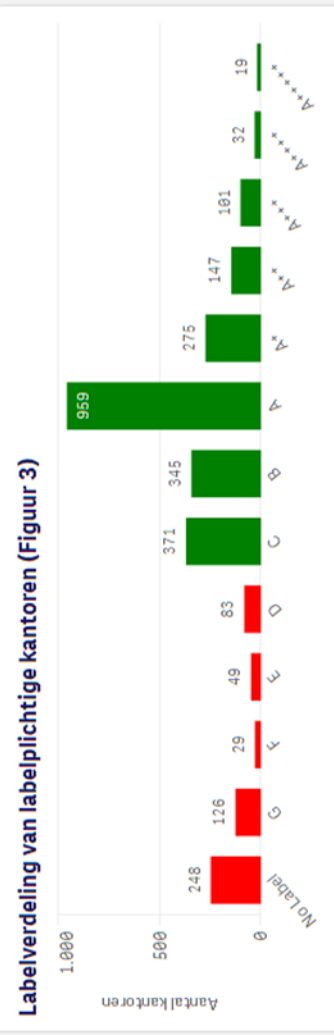
Gebruiksopt/Voldoet

Label/Labelplichtig

Kantoren data

Per gemeente

Overzicht werkgebied

VERSLAG Auditcommissie d.d. 27 maart 2024

aan De leden van de Auditcommissie
t.a.v. Auditcommissie, leden algemeen bestuur
kopie aan portefeuillehouder Financiën DB, directie
opsteller M. Mascini
kenmerk INT20.XXXX
aantal pag. 4

vergadering Auditcommissie Omgevingsdienst regio Utrecht
vergaderdatum 27 maart 2024

Aanwezig

De mevrouw H. de Groot	Bunnik	Lid Auditcommissie
De heer R. Jorg	Utrechts Heuvelrug	Lid Auditcommissie
De heer B. Fintelman	Rheenen	Lid Auditcommissie
De heer B.C. Lont	Oudewater	portefeuillehouder DB
De heer A.E. van Vuuren	ODRU	directeur, secretaris
Mevrouw A. Huisman	ODRU	controller
Mevrouw M. Mascini	ODRU	afdelingshoofd Bestuursbureau (vervanging B. Behrens)
De heer M. Azzaimi	accountant	Verstegen Accountants en Belastingadviseurs
De heer W. de Vries	accountant	Verstegen Accountants en Belastingadviseurs

Afwezig

Mevrouw B. Behrens-Benne	ODRU	bestuurssecretaris
--------------------------	------	--------------------

0	Kiezen voorzitter auditcommissie De Auditcommissie wijst mevrouw H. de Groot aan als voorzitter.
Actie	De heer Fintelman geeft aan dat hij tijdelijk als vervanger van de heer Wisseborn door het AB is aangewezen. De heer Fintelman stelt zich beschikbaar om de plek vast in te vullen in deze periode. Dit wordt formeel ter besluitvorming in het AB geagendeerd (mondeling).
1	Opening en vaststellen agenda De commissie staat stil bij het overlijden van Arjan Wisseborn. De leden waarderen de gepaste aandacht die de ODRU hieraan heeft gegeven. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Mevrouw Behrens is verhinderd en mevrouw Mascini vervangt haar.

<p>2</p> <p>Besluit</p>	<p>vaststellen verslag 4 december</p> <p>De Auditcommissie stelt het verslag vast.</p>
<p>3</p>	<p>Financiële stukken AB vergadering 11 april 2024</p>
<p>3.1.1</p> <p>Advies AC</p>	<p>AB 4a1 - Spelregels tussen algemeen- en dagelijks bestuur inzake rechtmatigheidsverantwoording</p> <p>De heer Jorg vraagt of de spelregels wel met terugwerkende kracht vastgesteld kunnen worden. De controller, in aanwezigheid van de accountant, licht toe dat pas eind van 2023 bekend werd wat de landelijke kaders waren. De heer Lont voegt toe dat deze spelregels de landelijke kaders wat verzachten. Daardoor kunnen we er wel aan voldoen, ook al worden ze achteraf vastgesteld.</p> <p>De auditcommissie adviseert in te stemmen met de aanvullende tekstpassages van artikel 14 van de financieel-verordening.</p>
<p>3.1.2</p> <p>Advies AC</p>	<p>AB 4a2 - Jaarstukken 2023</p> <p>De heren de Vries en Azzaimi (accountants) zijn aanwezig bij dit onderwerp. Zij geven een uitgebreide toelichting op de landelijke ontwikkelingen; er is nog geen duidelijkheid over de rechtmatigheidsverantwoording. De accountant zal deze week de laatste controle doen op de jaarstukken. Bij de stukken van het algemeen bestuur zal een conceptverslag van de accountant toegevoegd worden. In dit verslag acteert de accountant alsof de rechtmatigheidsverantwoording door het DB er komt. Daarmee kan het algemeen bestuur inhoudelijk de jaarstukken wel goedkeuren.</p> <p>Als de rechtmatigheidsverantwoording niet doorgaat, zal de accountant net als over 2022 een rechtmatigheidsoordeel afgeven. De Auditcommissie benadrukt dat dit verslag er wel moet liggen voor 11 april.</p> <p>De heer Jorg vraagt hoe het komt dat de voorziening van verlofsparen uit de lucht kwam vallen. De heer Azzaimi licht toe dat bij de controle bleek dat het aantal bovenwettelijke uren groter was dan verwacht en dat er minder verlof is opgenomen is dan de jaren daarvoor. De verplichting bestond altijd al, maar met de nieuwe BBV regels moet je deze verplicht inzichtelijk maken op de balans als het verloftegoed niet stabiel is over de jaren. En dat is bij de ODRU nu het geval.</p> <p>De heer Jorg vraagt of als mensen minder verlof opnemen, de mensen productiever zijn en dan zou er minder inhuur nodig zijn. Waarom is dan in 2024 wel een voorziening opgenomen in de begroting? De controller geeft aan dat dit een conservatieve schatting is. Als mensen het verlof opnemen, dan hoef je de voorziening niet op te nemen. Je kunt hier als organisatie niet op sturen. De heer Jorg geeft aan dat het richting de raden wellicht beter is om deze voorzieningn te duiden als een gevolg van de CAO wijziging, hetgeen het feitelijk ook is. Dat moet goed vastgelegd worden in het verslag van het algemeen bestuur en door de AB-leden zo gecommuniceerd worden naar de raden. De accountant volgt deze redenatie. En hij wijst erop dat je op termijn wel een voorziening moet hebben, het is immers iets waar de medewerkers een beroep op kunnen doen. Daarom moet je het opnemen in de begroting. Voor 2025 leidt het niet tot een negatief resultaat, onder meer ten gevolge van het hogere uurtarief.</p> <p>De Auditcommissie adviseert het algemeen bestuur de jaarstukken 2023 inhoudelijk vast te stellen en daarbij het resultaat te duiden in het licht van de onvermijdelijkheid ten gevolge van het wijzigen van de CAO.</p>

Advies AC	De Auditcommissie adviseert de stukken onder voorbehoud van het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording en de controleverklaring van de accountant vast te stellen en de voorzitter en DB-portefeuillehouder Financiën te mandateren om tekstuele wijzigingen door te voeren ten gevolge die verantwoording.
3.1.3	AB 4a3 - eerste bijgestelde ontwerp begroting 2024 en ontwerp begroting 2025 De Auditcommissie heeft op één punt aanvullende vragen ten aanzien van de begroting. Dit betreft de bodemkosten die tot 2030 door de provincie betaald worden. De directeur licht toe dat de gemeenten opdrachtgever zijn en de provincie financier. De ODRU zit daartussenin. Dat is een ingewikkelde constructie die iedereen op het netvlies zou moeten hebben. Het algemeen bestuur heeft eerder ook afgesproken dat het financiële risico niet bij de ODRU komt te liggen. De ODRU zal dit uiteraard goed blijven monitoren en tijdig signaleren bij de gemeenten als het geld op dreigt te raken.
Advies AC	De Auditcommissie adviseert de ontwerp begroting 2024 en ontwerp begroting 2025 te bespreken in het algemeen bestuur en vraagt aandacht voor de financiering van de bodemtaken.
3.2	Aanpassing verantwoordingscyclus
Advies AC	De Auditcommissie adviseert dit voorstel als hamerstuk op het algemeen bestuur vast te stellen.
4	Rondvraag en sluiting De heer Jorg vraagt hoe het zit met de financiële situatie bij de RUD; hebben gemeenten daar ook moeten bijdragen? De directeur geeft aan dat beide organisaties 'schoon' over gaan. Zo'n voorbeeld als verlofsparen past daarin; de RUD had al een voorziening. Mevrouw De Groot sluit daarmee de vergadering.

Actielijst (niet behandeld)

	Vergadering d.d.	Onderwerp	Door wie	Wanneer af
1	28 maart 2022/ 5 dec 2022	Agenderen aanpak voor afgifte verklaring van rechtmatigheid door het dagelijks bestuur als dit in de toekomst niet meer door de accountant afgegeven mag worden.	Controller	AC 18 september 2023
2	28 maart 2022	Reglement Auditcommissie toetsen en evt. updaten	Bestuurssecretaris	2022/2023
3	19 september 2022	Zorgen voor antwoord op evt. vraag over de gekozen rechtsvorm van de ODRU.	Directeur	2023/2024
4	5 dec 2022	Terugkoppeling aandachtspunt voor de controlemaatregelen t.a.v. de risico's 'bestuurlijke pressie' en 'politieke gevoeligheid'	DB-portefeuillehouder/ Controller	Febr. 2023

Opmerkingen vanuit de vergadering van de financieel expertgroep van 2 april 2024 ten behoeve van AB vergadering 11 april 2024

Op 2 april 2024 heeft er een teams-vergadering plaatsgevonden met daarbij aanwezig de medewerkers van P&C van de ODRU en een aantal financiële experts van de deelnemende gemeenten. In totaal waren hierbij 10 gemeenten vertegenwoordigd.

In het overleg zijn geen inhoudelijke opmerkingen gemaakt over de financiële stukken die op de AB agenda van 11 april zijn opgenomen. Wel zijn er vragen gesteld en beantwoord.

Hieronder volgen de belangrijkste punten uit dit overleg:

Voorziening bovenwettelijk verlof

In 2023 is er voor het eerst een voorziening opgenomen voor het bovenwettelijk verlof, omdat de toename van het aantal uren bovenwettelijk verlof te groot was in vergelijking met de jaren daarvoor. Bij een te grote afwijking stelt de BBV het opnemen van een voorziening verplicht.

Vraag: waarom was het bovenwettelijk verlof in 2023 hoger dan in voorgaande jaren?

Antwoord: in 2023 is (vooral aan het einde van het jaar) minder verlof opgenomen. Verder kent de nieuwe CAO een verruiming van de spaarmogelijkheden en is er sprake van een ruimere toekenning. Deze voorziening is dus een gevolg van de CAO wijziging die heeft plaats gevonden.

Lagere overige baten

Op pagina 25 in tabel 11 van de Jaarstukken 2023 staan 'Lagere overige baten' (subsidie SPUK) vermeld met een bedrag van -€669.693.

Vraag: wat is de oorzaak van de lagere SPUK-baten?

Antwoord: voor de subsidies staan er nog bedragen op de balans die in 2024 nog kunnen worden gebruikt. Ook is geconstateerd dat de realisatie op een andere post is verantwoord dan begroot. De subsidie Asbestdaken is wel volledig gebruikt.

Lagere afschrijvingskosten

Er is in 2023 sprake van lagere afschrijvingskosten.

Vraag: wat is de oorzaak van de lagere afschrijving?

Antwoord: er is minder geïnvesteerd en het nieuwe zaakstelsel is niet geactiveerd, maar direct en volledig opgenomen in de kosten.